Základní škola a mateřská škola Chodov,
Praha 4, Květnového vítězství 57

Školní vzdělávací program

platný od školního roku 2022/23
úpravy od 1.9.2025

Zpět na obsah

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Rozum a cit

Identifikační údaje:

Název a adresa školy
Základní škola a mateřská škola Chodov, Praha 4, Květnového vítězství 57
Květnového vítězství 57/17
149 00 Praha 4

Ředitel	RNDr. Jan Hovorka

Kontakty	telefon	222 365 075
	e-mail	chodov@zskv.cz
	web	http://www.zskv.cz

IZO	102 101 396
REDIZO	600 037 185
IČO	61388343

Zřizovatel	Městská část Praha 11

Platnost dokumentu od školního roku 2022/2023

Razítko školy Podpis ředitele školy

Zpět na obsah

Obsah

Úvod **5**
Charakteristika školy 5
Materiální vybavení 6
Charakteristika pedagogického sboru 7
Charakteristika žáků 7
Spolupráce s rodiči 8
Prevence sociálně patologických jevů na základě preventivního programu školy 9
Charakteristika školního vzdělávacího programu 10
Učební plány **11**
Výchovné a vzdělávací strategie **13**
Osnovy povinných předmětů **19**
Český jazyk 19
Anglický jazyk 80
Německý jazyk 105
Čeština jako druhý cizí jazyk 118
Matematika 121
Prvouka 171
Vlastivěda 187
Přírodověda 195
Dějepis 203
Zeměpis 211
Přírodopis 220
Fyzika 232
Chemie 242
Informatika 266
Výtvarná výchova 282
Tělesná výchova 291
Dramatická výchova 301
Hudební výchova 304
Estetická výchova 318
Výtvarné činnosti 322
Pracovní činnosti 327
Občanská výchova a výchova ke zdraví 349
Osnovy volitelných předmětů **363**
Seminář z informatiky 364
Historický seminář 368
Matematický seminář 372
Anglická konverzace 383
Mediální výchova 389
Hodnocení a klasifikace **393**

Zpět na obsah

Zpět na obsah

Úvod

Charakteristika školy

Základní škola Chodov byla slavnostně otevřena 12. listopadu 1905 a ve své práci vychází z hluboce zakořeněných tradic, ze vztahu k původnímu regionu Chodova a Litochleb. Tyto tradice nadále posiluje a rozvíjí.

Od roku 1995 škola prošla mnoha zásadními úpravami. Od roku 1997 škola používá pro výuku část objektu Mateřské školy Chodov. V roce 2003 byla zahájena stavba nové školní jídelny, která byla slavnostně uvedena do provozu 8. března 2004. Následující etapa budování školy byla zahájena v říjnu 2005. Během ní byla dobudována tělocvična i s potřebným zázemím a současně proběhla realizace půdní vestavby.

V roce 2008 byla Základní škola Chodov sloučena s Mateřskou školou Chodov a vznikl tak jeden nový subjekt Základní škola a mateřská škola Chodov. Sloučení přineslo mnoho kladů, např. těsnější spolupráci mezi předškolní třídou a učiteli 1. stupně, dobrou spolupráci se školní družinou, vzájemnou výpomoc v době vyšší nemocnosti apod.

V roce 2019 byla započata stavba nového západního křídla školní budovy. Tato investiční akce znamenala pro školu další možnost rozvoje. Přístavba byla slavnostně uvedena do provozu 1. 9. 2021. Byla vybudována druhá tělocvična, 10 kmenových tříd, 4 učebny pro dělenou výuku a 2 specializované učebny. Přístavbou škola získala i potřebné šatny, kabinety pro učitele i hygienické zázemí. Kapacita školy se zvýšila na 600 žáků.

Škola postupně začala naplňovat vizi 3 tříd v každém ročníku na prvním stupni a po odchodu žáků 5. ročníků na osmiletá gymnázia zachování 2 tříd v ročníku na stupni druhém.

Škola věnuje velkou pozornost vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a vzdělávání žáků nadaných. Cílem je individualizovat co nejvíce výuku, aby naplňovala potřeby všech žáků a pomohla jim dosáhnout optimálních výsledků podle jejich možností, schopností a potřeb.

Od školního roku 2020/21 je ve škole zřízena přípravná třída.

Nedílnými součástmi školy jsou školní družina a školní jídelna.

Při škole působí školská rada, která má šest členů.

Zpět na obsah

Materiální vybavení

Výukové prostory

Hlavní budova – Květnového vítězství 57
23 kmenových učeben
5 specializovaných učeben (přírodní vědy, 2x počítače, žákovská knihovna, cvičná kuchyně)
7 učeben na dělenou výuku
2 tělocvičny
1 školské poradenské pracoviště
1 sborovna
1 kancelář školy
1 kancelář zástupců ředitele
1 ředitelna
3 vrátnice
1 technická budova u školního hřiště (šatny, hygienická zařízení, dílna)
12 kabinetů
sklad učebnic
sklad materiálu
školní kuchyně se zázemím
školní jídelna
školnický byt
školní hřiště v oploceném areálu školy

Pavilon mateřské školy, Květnového vítězství 1738

2 kmenové učebny pro přípravné třídy
1 herna
kabinet
zázemí pro výuku

Učebnice a pomůcky

Škola vlastní dobře vybavený učebnicový fond, který je pravidelně obměňován, modernizován a doplňován. Totéž platí i v případě pedagogické knihovny a žákovské knihovny.

Škola je vybavena moderní výukovou technikou. V rámci multimediální učebny mají žáci a učitelé k dispozici 20 počítačů a tiskárnu. V malé počítačové pracovně může pracovat 10 žáků. Všechny učebny jsou vybaveny připojením k internetu dataprojektorem a ozvučením, postupně jsou vybavovány interaktivními tabulemi. Žáci 2. stupně mají k dispozici 30 notebooků, které slouží jako mobilní počítačová pracovna.

Hygienické podmínky

Pro dodržování pitného režimu žákům slouží nápojový automat u tělocvičny, dále automat se zásobníkem pitné vody ve školní jídelně.

Školní hřiště je dětem k dispozici i po vyučování, kdy je využíváno zejména školní družinou.

K samozřejmosti patří kvalitní sociální zázemí, vybavené všemi dostupnými hygienickými potřebami.

Charakteristika pedagogického sboru

Na škole pracuje stabilizovaný pedagogický sbor, tvořený ředitelem, dvěma zástupci ředitele, vedoucí učitelkou MŠ a současně vedoucí vychovatelkou ŠD, kvalifikovanými pedagogy, dvěma výchovnými poradkyněmi (pro 1. a 2. stupeň), školním psychologem, speciálním pedagogem, který se individuálně věnuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a dále spolupracuje s učiteli při sestavování individuálních vzdělávacích plánů pro žáky s SVP. Ve školní družině pracuje kolektiv kvalifikovaných vychovatelů. Dále na škole pracují asistenti pedagogů, jejichž počet je určen potřebou pro daný školní rok. Pedagogický sbor tvoří z větší části ženy.

Ve škole pracuje školské poradenské pracoviště, je tvořeno výchovnými poradci, školním speciálním pedagogem, školním psychologem, členem vedení školy a školním metodikem prevence rizikového chování. Pracovníci školského poradenského pracoviště poskytují žákům podporu v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a kariérového poradenství, spolupracují s pedagogy, asistenty pedagogů v oblasti metod a forem práce, zabezpečují nákup pomůcek a jejich zapůjčování, nabízejí konzultační činnost pro rodiče žáků.

Pro účely práce s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a s dětmi nadanými slouží specializovaná pracovna školského poradenského pracoviště. Je umístěna v přízemí budovy s vnitřním vstupem ze školní budovy i s vnějším vchodem ze školního atria, využívaným zejména rodiči při odpolední konzultační činnosti.

Většina členů sboru se dále vzdělává v pravidelných školeních, ale i v rámci celoživotního studia. Prioritou v oblasti DVPP jsou metody práce se žáky vyžadujícími zvláštní péči, nové didaktické metody, osobnostní rozvoj učitelů, práce v oblasti prevence sociálně-patologických jevů a práce s moderními komunikačními technologiemi.

Pedagogický sbor kvalitně spolupracuje s mnoha organizacemi, které mu v jeho práci pomáhají (Pedagogicko-psychologická poradny, Středisko výchovné péče Kupeckého, Jedličkův ústav apod.) i s dalšími odborníky z řad klinických psychologů, pediatrů, pracovníků Policie ČR a Městské policie.

Charakteristika žáků

Většinu žáků tvoří děti ze spádové oblasti školy – historické části Chodova a Litochleb, jejichž dnešní zástavbu dnes tvoří převážně rodinné domy, částečně doplněné panelovou výstavbou. Část žáků tvoří i děti ze vzdálenějších oblastí, které do školy nastoupily například na doporučení PPP, nebo z důvodu zařazení do sportovního programu.

V posledních letech narůstá počet žáků – cizích státních příslušníků, v jejich vzdělávání je prvotní důraz kladen na rychlé zvládnutí komunikace v českém jazyce.

Více než 10 % z celkového počtu žáků tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, škola má se vzděláváním těchto žáků dlouholeté dobré zkušenosti. Proto bývá na doporučení PPP vyhledávána rodiči těchto dětí. Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro Prahu 11 a 12 v této oblasti je trvale na výborné úrovni, pracovnice PPP se aktivně zapojují do tvorby IVP, pomáhají učitelům, dostavují se na pravidelné návštěvy do školy. Péče je upravována podle druhu speciálních vzdělávacích potřeb.

Zpět na obsah

Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou informováni o výsledcích vzdělávání prostřednictvím systému Škola OnLine, dále na pravidelných třídních schůzkách. Mohou pedagogy kontaktovat prostřednictvím e-mailu nebo školního informačního systému a kdykoliv si domluvit individuální konzultaci. Informace pro rodiče jsou zveřejňovány na webových stránkách školy a ve vývěskách na obou školních budovách.

Pro budoucí žáky a jejich rodiče škola organizuje akci Škola nanečisto. Tento program je určen dětem připravujícím se na vstup do základní školy. Učitelky prvního stupně připravují jedenkrát měsíčně odpolední program pro budoucí prvňáčky. Jeho cílem je zbavit děti zbytečného strachu před nástupem do první třídy a zároveň odpovědět rodičům na často kladený dotaz, co má dítě umět před nástupem do školy. V době konání zábavných odpolední je celá škola volně přístupná rodičům, aby se mohli seznámit s učebnami, jejich vybavením a celkovou atmosférou školy. K dispozici jsou rodičům i další zástupci z řad učitelů, kteří odpovídají na případné dotazy.

Na škole pracuje Spolek rodičů a přátel dětí a školy. Přispívá na moderní vybavení učeben, na dopravu dětí na ozdravné pobyty a kurzy pořádané školou, podporuje soutěže a kulturní akce, které škola organizuje pro děti. Ve spolupráci se školou podporují rodiče tradiční akce určené pro setkávání rodičů, zaměstnanců školy a bývalých žáků – například společenský večer, vánoční vyzpěvování, zahradní slavnost. Každá třída volí své dva zástupce do Kolegia rodičů (výbor SRPDŠ, které se schází přibližně šestkrát do roka. Na těchto setkáních jsou zástupci rodičů informováni podrobně o plánech školy, naopak přinášejí na ně podněty od zákonných zástupců žáků a projednávají je s vedením školy.

Dva zvolení zástupci rodičů jsou členy školské rady.

Zpět na obsah

Prevence sociálně patologických jevů na základě preventivního programu školy

Preventivní program školy je konkretizován na jednotlivé školní roky a je zveřejněn na stránkách školy, stává se přílohou školního vzdělávacího programu.

Preventivní program je založen na několika základních prvcích:

1. Vzdělávací obsah a působení v rámci jednotlivých předmětů, dále působení třídního učitele v rámci třídnických hodin.
2. Dlouhodobý program prevence rizikového chování, který je založen na práci s rizikovými faktory, je založen na spolupráci s externími lektory.
3. Dvoudenní kohezivní adaptační program je realizován v úvodu 6. ročníku.
4. Práce s rizikovými třídami – na základě aktuální potřeby jsou řešeny vztahy mezi dětmi v konkrétních třídách; obvykle v rozsahu 5-10 hodin přímé práce se skupinou.
5. Každoročně žáci absolvují některý z programů organizovaných Městskou policií hl. města Prahy.
6. Účast na besedách uskutečněných externím realizátorem, popř. exkurze do speciální mateřské školy, nebo věznice – exkurze jsou vždy doplněny následnou besedou.
7. Nabídka zájmových aktivit přímo ve škole – široká nabídka kroužků směřující k efektivnímu využívání volného času.
8. Spolupráce s rodiči při organizaci doplňkových akcí – např. vánoční programy, zahradní slavnost apod.
9. Pořádání výjezdů na ozdravné pobyty, poznávací zájezdy, lyžařské kurzy, exkurze, výlety.
10. Nedílnou součástí preventivního programu školy je fungování týmu prevence (vedení školy, školní metodik prevence, výchovné poradkyně pro 1. a 2. stupeň, školní psycholog) a dále třídní učitel, vychovatelka ŠD, zástupce sociálního odboru zřizovatele apod., při řešení konkrétních problémů i při vybírání z nabídky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Zpět na obsah

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Program vychází z individuálních potřeb žáků, respektuje žáka jako jedinečnou svébytnou osobnost. K tomu, aby splnil své cíle slouží naše „šťastná sedmička“, která se stala základem při přípravě školního vzdělávacího programu:

1. Ve škole bude panovat pozitivní atmosféra, žák nesmí být školním prostředím deptán, demotivován, odrazován. Klima ve škole dá každému dítěti šanci nalézt své silné stránky a zlepšovat slabé. Žák i učitel jsou ve výchovně vzdělávacím procesu partnery. Školní prostředí je organizováno na demokratických principech. Žák je veden tak, že vnímá demokracii jako souhrn práv i povinností platících pro všechny zúčastněné.
2. Snažíme se žáky motivovat k učení, cílem programu je postihnout žákovy úspěchy, nikoliv odhalit nedostatky. Na konci školní docházky by měl být schopen posoudit své možnosti a hledat, jakým směrem se jeho život bude dál ubírat. Žák by měl mít chuť se dále vzdělávat i po ukončení základní školy.
3. Vedeme žáky k týmové práci a vzájemné toleranci. Celá výuka podle tohoto programu by měla být vedena jako týmová práce, základní jednotkou (týmem) je třída a učitel.
4. Program je zaměřen i na rozvoj komunikačních dovedností. Základem všeho je vzájemná komunikace mezi žáky a mezi žáky a učiteli. V průběhu školní docházky se však děti seznámí s různými zdroji informací a dostupnými druhy komunikačních technologií.
5. Orientujeme se i na jazykové vybavení žáků - občanů sjednocené Evropy. Budeme se snažit naše žáky naučit komunikovat v alespoň jednom světovém jazyce, samozřejmě podle jejich individuálních možností. Na druhém stupni učíme základy druhého cizího jazyka. Současně je naším cílem informovat žáky o kulturním a společenském prostředí i odlišnostech jiných zemí a tak dosáhnout jejich základní orientace v globalizovaném prostředí naší planety.
6. Budeme své žáky učit, že cílem není umět všechno, ale umět hledat, ptát se, odpovídat a naslouchat.
7. Ukážeme dětem i nebezpečí, která na ně čekají, a budeme je učit, jak jim čelit, jak řešit problémy, jak žádat o pomoc i pomoc poskytovat.

Zpět na obsah

Učební plány

Učební plán pro 1. stupeň

	1.	2.	3.	4.	5.	celk.	z toho disp	minimální dotace
Český jazyk	8	6	8	7	6	**35**	2	33
Angličtina	0	2	3	3	3	**11**	2	9
Matematika	5	5	5	6	6	**27**	7	20
Informatika	0	0	0	1	1	**2**	0	2
Prvouka	2	2	2	0	0	**6**	3	11
Vlastivěda	0	0	0	2	2	**4**		
Přírodověda	0	0	0	2	2	**4**		
Hudební výchova	1	1	1	1	1	**5**	0	12
Výtvarná výchova	1	2	2	1	1	**7**		
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	**5**	0	5
Tělocvik	2	2	2	2	2	**10**	0	10
Dramatická výchova	0	1	1	0	0	**2**	2	0
součet	**20**	**22**	**25**	**26**	**25**	**118**	**16**	**102**

Zpět na obsah

Učební plán pro 2. stupeň

	6.	7.	8.	9.	celk.	z toho disp	minimální dotace	přesuny
Český jazyk	5	4	4	5	**18**	3	15	
Angličtina	3	3	3	3	**12**	0	12	
Němčina	0	2	2	2	**6**	0	6	
Matematika	5	5	5	5	**20**	5	15	
Informatika	1	1	1	1	**4**	0	4	
Dějepis	2	2	2	2	**8**	0	10	*
Občanská výchova a výchova ke zdraví	1	1	1	1	**4**			
Fyzika	0	2	2	2	**6**	6	20	
Chemie	0	0	2	2	**4**			
Přírodopis	2	2	2	2	**8**			
Zeměpis	2	2	2	2	**8**			
Hudební výchova	1	1	0	0	**2**	1	9	
Výtvarné činnosti	2	2	0	0	**4**			
Estetická výchova	0	0	2	2	**4**			
Pracovní činnosti	1	0	2	0	**3**	0	3	
Tělocvik	2	2	2	2	**8**	0	8	
Volitelný předmět	1	1	0	1	**3**	3	0	
součet	**28**	**30**	**32**	**32**	**122**	**18**	**102**	**2**

* 2 hodiny přesunuty z celku Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví)

Zpět na obsah

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k dosažení cílů základního vzdělávání

Cíl	Co představuje v životě školy a žáka a ve výuce
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	● Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost ● Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) – knihovna, internet, exkurze ● Propojení informací se skutečným životem ● Samostatnost, organizace vlastní činnosti ● Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost ● Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu ● Poznávání vlastních možností ● Prezentace vlastních výsledků ● Tvořivost (práce na projektech) ● Účast na organizaci vzdělávání ● Práce v motivujícím prostředí ● Práce s přiměřeným učivem ● Hodnocení formou zpětné vazby ● Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí ● Výuka bez situací nerovnosti a ponížení ● Stanovení dílčích cílů ● Zařazování metod, které podporují zvídavost ● Využívání kladného hodnocení ● Dobré výsledky podporují motivaci ● Osobní příklad

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	• Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě • Uplatňování mezipředmětových vztahů • Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů • Přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám • Praktická cvičení • Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce • Rozvíjení schopnosti logického uvažování • Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací • Podpora netradičních způsobů řešení
3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci	• Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.) • Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů) • Základ pro hledání a objevování problémů • Základ spolupráce a společného prožívání • Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným • Práce v týmu

4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých	• Jasná pravidla pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce • Atmosféra demokracie a přátelství • Kooperativní učení, spolupráce ve výuce • Osobní odpovědnost za výsledky společné práce • Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy • Spolupráce s rodiči a dalšími partnery
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	• Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí • Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii • Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání • Vhodnou formou prosazovat své zájmy • Učit se argumentovat • Pracovat se školním řádem
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě	• Chápání bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí • Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích • S pomocí dospělých řešit své citové vztahy • Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city • Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám • Vést k uvědomění si citové nevyzrálosti v období dospívání

7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	• Čistota prostředí školy • Vhodné hygienické zázemí • Vhodné prostředí – účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě • Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová) • Pitný režim • Kompenzační a hygienické přestávky v učení • Dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého • Škola bez kouře a drog • Důsledná prevence šikany a násilí • Vztahy ve škole – úcta, sounáležitost, uznání • Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	• Chápání principy a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti • Otevřenost vůči spolužákům • Solidarita s druhými • Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti • Integrace žáků vyžadujících speciální péči • Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech • Rozvíjení schopnosti empatie • Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur • Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí • Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem

9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	• Uplatňování sebehodnocení žáků • Harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace • Osvojování základních pracovních dovedností a návyků • Výstupní hodnocení žáků

Rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učeni

- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- učíme žáky vyhledávat informace v různých zdrojích
- žáky vedeme k sebehodnocení
- zapojujeme žáky do různých soutěží a olympiád
- zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly

Kompetence k řešení problémů

- ve výuce vedeme žáky k tomu, aby hledali různá řešení problému
- ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy
- snažíme se využívat poznatků a zkušeností žáků z praktického života
- žáci jsou vedeni k využívání internetu
- zdokonalujeme u žáků schopnost pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů (ústních, tištěných, elektronických)
- k logickému řešení problémů využíváme miniprojekty

Kompetence komunikativní

- vyžadujeme od žáků, aby dokázali formulovat a obhajovat vhodnou formou vlastní názory
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- využíváme metody kooperativního vyučování, a tak žáky vedeme ke spolupráci
- podporujeme spolupráci s jinými školami
- sledujeme atmosféru ve třídách s cílem upevňovat přátelské vztahy ve třídě i mezi třídami
- učíme žáky diskusi, naslouchání názorům druhých

Zpět na obsah

Kompetence sociální a personální

- při výuce využíváme skupinovou práci, učíme žáky vzájemně si pomáhat
- učíme žáky zaujímat různé role v rámci skupiny
- usilujeme o to, aby si žáci osvojili základy týmové práce
- žáky vedeme k dodržovaní stanovených a dohodnutých pravidel
- ve škole podporujeme atmosféru, která v žácích podporuje sebedůvěru

Kompetence občanské

- na školní řád navazují pravidla chování vytvořená ve třídách
- učíme žáky přijímat a respektovat individuální rozdíly (národnostní, kulturní i sociální)
- důraz je kladen na environmentální výchovu
- žáky vedeme k třídění odpadu

Kompetence pracovní

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce
- výuku doplňujeme různými exkurzemi, které umožňují žákům poznat různé provozy a profese
- výběrem volitelných předmětů v rámci možností napomáháme žákům při profesní orientaci
- pestrou nabídkou zájmových útvarů a dalších aktivit podněcujeme další rozvoj osobnosti žáků
- žáky vedeme k péči o prostředí třídy
- žáky vedeme k tomu, aby dokázali objektivně zhodnotit své schopnosti a možnosti při profesní orientaci

Osnovy povinných předmětů

Český jazyk

Charakteristika předmětu český jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení na 1. stupni školy

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má centrální postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Cílem tohoto vyučovacího předmětu na 1. stupni je vytvořit vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Dále získávání vědomostí a dovedností, které jsou podmínkou pro úspěšnost v dalších vzdělávacích oblastech. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Tematické okruhy vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má komplexní charakter. Dělí se na tři části, které se vzájemně prolínají.

V Komunikační a slohové výchově klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností žáků, vedeme žáky k vhodné komunikaci v dané situaci, k rozpoznání důležitých informací a jejich uplatnění v dalším vzdělávání. Klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci si osvojují techniku psaní a kultivovaného písemného projevu.

V Jazykové výchově vedeme žáky k získávání vědomostí a dovedností potřebných k osvojení písemné i ústní podoby spisovného jazyka a k jeho užití v praktickém životě. Jazyková výchova přispívá k přesnému a logickému myšlení, které je předpokladem jasného a srozumitelného vyjadřování. V Literární výchově žáky seznamujeme se základními literárními druhy, žánry, s nejznámějšími autory dětské literatury. Směřujeme žáky ke schopnosti samostatně formulovat vlastní dojmy z četby a vlastní názor na literární dílo. Výběrem vhodné literatury rozvíjíme u žáků základní čtenářské dovednosti a snažíme se u žáků probudit zájem o četbu.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

1. ročník: 8 hodin

2. ročník: 6 hodin

3. ročník: 8 hodin

4. ročník: 7 hodin

5. ročník: 6 hodin

Předmět je posílen 2 hodinami z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, občas v učebně PC. Dalšími způsoby naplňování cílů tohoto vyučovacího předmětu jsou návštěvy knihovny, divadelních a filmových představení.

Při počtu žáků ve třídě přesahujícím 24 dětí se výuka dělí podle potřeby minimálně na jednu hodinu týdně, dělení může nastat i při nižším počtu žáků ve třídě např. z důvodu většího počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a z toho plynoucí potřeby větší individualizace práce.

Obsahové, časové a organizační vymezení na 2. stupni školy

Dovednosti získané v předmětu Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Tematické okruhy vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohová výchova

Jazyková výchova

Literární výchova

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V rámci Komunikační a slohové výchovy žáci chápou různá jazyková sdělení (psaná i čtená), dovedou číst s porozuměním, správně kultivovaně psát, analyzovat texty a samostatně je tvořit.

Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení a následně k jasnému, přehlednému a srozumitelnému vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují obecné intelektové dovednosti žáků (dovednost porovnávat různé jevy, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění).

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, formulují vlastní názory o přečteném díle. Postupně rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti interpretace literárního textu. Žáci dospívají k prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje a obohatí jejich kulturní život.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6. ročník: 5 hodin

7. ročník: 4 hodiny

8. ročník: 4 hodiny

9. ročník: 5 hodin

Předmět je posílen 3 hodinami z disponibilní časové dotace.

Výuka na druhém stupni probíhá v kmenových třídách, v učebně informatiky a v učebnách pro dělenou výuku. Při počtu žáků ve třídě přesahujícím 24 dětí se výuka dělí podle potřeby minimálně jednu hodinu týdně, dělení může nastat i při nižším počtu žáků ve třídě např. z důvodu většího počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a z toho plynoucí potřeby větší individualizace práce.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty. Dalším způsobem naplňování cílů tohoto vyučovacího předmětu jsou návštěvy knihovny, divadelních a filmových představení.

Ve výuce jsou často využívány práce motivační, monologické, demonstrační, problémové, samostatná práce (s knihou), tvůrčí práce, výukové programy na PC, hra, dramatická výchova, komunitní kruh.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků na 1. stupni školy

Kompetence k učení

Učíme žáky osvojovat si pravidla jazyka jako prostředku ke komunikaci a svému celoživotnímu vzdělávání,

motivujeme žáky k opravování a vyhodnocování svých chyb,

motivujeme žáky ke zdokonalování svého mluveného projevu,

podporujeme u žáků rozvíjení slovní zásoby,

podporujeme u žáků utváření pozitivního vztahu ke čtení a literatuře.

Kompetence k řešení problému

Učíme žáky chápat sdělované informace,

pěstujeme u žáků schopnost předcházení vzniku nedorozumění a konfliktů,

učíme žáky rozpoznávat komunikační role a správně reagovat,

uplatňujeme ve výuce metody hledání různých variant řešení,

rozvíjíme u žáků schopnost obhajovat a vysvětlovat správné řešení,

podporujeme žáky v řešení problémových úkolů.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky správnému, plynulému čtením s porozuměním,

podporujeme u žáků užívání svých jazykových dovedností při dorozumívání,

učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky,

uplatňujeme u žáků volbu přiměřených výrazových prostředků a formování celkového projevu na veřejnosti,

dbáme u žáků na tvoření krátkého mluveného projevu,

podporujeme u žáků prezentování literárních textů na veřejnosti,

motivujeme žáky k získávání zkušenosti s psaním jako s prostředkem komunikace.

Kompetence sociální a personální

Dbáme u žáků na ohleduplné chování k druhým,

uskutečňujeme vedení dialogu v příjemné atmosféře,

rozvíjíme spolupráci mezi žáky,

učíme žáky vytvářet příjemnou atmosféru v týmu,

rozvíjíme u žáků schopnost porozumění pokynům k účinné spolupráci,

podporujeme u žáků sebedůvěru, učíme žáky k přizpůsobování se aktuální situaci.

Kompetence občanské

Posilujeme u žáků osvojování si pravidel daného kulturního prostředí,

pěstujeme u žáků poskytování pomoci spolužákům,

rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k českému jazyku a literatuře.

Kompetence pracovní

Dbáme u žáků na osvojování hygienických návyků při čtení a psaní,

klademe důraz u žáků na bezpečné používání psacích potřeb,

vytváříme u žáků potřebu rozvrhu práce, režimu dne.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků na 2. stupni školy

Kompetence k učení

Motivujeme žáky k učení, připravujeme je na celoživotní vzdělávání,

vedeme žáky k pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání,

zdokonalujeme žáky ve čtení s porozuměním,

podporujeme žáky ve vyhledávání a třídění informací,

zohledňujeme u žáků rozdíly ve znalostech a pracovním tempu,

podporujeme žáky ve využívání výpočetní techniky.

Kompetence k řešení problémů

Vytváříme u žáků potřebu využívat získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení,

motivujeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému ze všech zdrojů (ústních, tištěných, mediálních a počítačových),

učíme žáky obhajovat svá rozhodnutí a nést za ně zodpovědnost,

podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení.

Kompetence komunikativní

Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své názory,

rozvíjíme u žáků schopnost obhajovat své názory vhodnou formou,

zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat.

Kompetence sociální a personální

Vyžadujeme od žáků dodržování pravidel slušného chování,

dodáváme žákům sebedůvěru,

pěstujeme u žáků schopnost objektivního sebehodnocení.

Kompetence občanské

Vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa,

rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti,

snažíme se zapojit žáky do kulturního dění.

Kompetence pracovní

Podporujeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi,

dbáme u žáků na dodržování bezpečnostních pravidel při práci s výpočetní technikou,

motivujeme žáky k udržování pracovního prostředí v čistotě a pořádku.

Osnovy

1. ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Dokáže pochopit přiměřeně složité pokyny.	• Vnímání slovních pokynů
Snaží se dbát na správné dýchání, správnou výslovnost a udržuje odpovídající tempo řeči.	• Správná výslovnost a dýchání
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	• Mluvený projev – pozdravy, oslovování, vítání, loučení, prosba, poděkování, prosba o pomoc • Naslouchání – zdvořilá otázka a odpověď, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, neskákání do řeči, poslouchání druhého • Sloh – stručné ústní odpovědi na návodné otázky
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti.	• Vnímání slovních pokynů

Snaží se opravit svoji nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. Naučí se právně dýchat a toto uplatňuje i v krátkých mluvených projevech.	• Správná výslovnost a dýchání
Dokáže se vyjadřovat verbálně i nonverbálně v běžných školních situacích.	• Mluvený projev – pozdravy, oslovování, vítání, loučení, prosba, poděkování, přání k svátku a narozeninám, žádost, prosba o pomoc
Dokáže na základě vlastních zážitků a prožitků vytvořit krátký mluvený projev.	• Sloh – odpovídání na otázky týkající se obsahu vyprávěného, společné dějové vyprávění podle obrázkové osnovy, reprodukce obsahu společná a na pokračování, vyprávění vlastních i společných zážitků
Zvládne rozhovor dle základních komunikačních pravidel.	• Naslouchání – zdvořilá otázka a odpověď, vyjádření souhlasu a nesouhlasu, neskákání do řeči, pozorné poslouchání druhého • Rozhovor mezi spolužáky, žák a učitel
Na základě ilustrací dokáže sám nebo s dopomocí vyprávět jednoduchý příběh.	• Vyprávění příběhu podle ilustrací
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti.	• Samostatně pracuje s jednoduchým písemným zadáním
Dokáže se snadno, rychle a plynule vyjadřovat verbálně i nonverbálně v běžných školních i mimoškolních situacích.	• Mluvený projev – pozdravy, oslovování, vítání, loučení, prosba, poděkování, přání k svátku a narozeninám, žádost, prosba o pomoc
Sám seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	• Samostatné dějové vyprávění podle obrázkové osnovy

Zpět na obsah

Jazyková výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Při psaní dodržuje základní hygienické návyky.	• Psaní - správné držení tužky a pera, správné sezení při psaní; uvolňovací cviky, psaní malých a velkých písmen psací abecedy (s pomocí), spojování do slabik a slov
Zná velká a malá písmena abecedy.	• Písmena tiskací abecedy velká a malá, s použitím Živé abecedy, Slabikáře, skládací abecedy
Umí přiměřeně náročná slova přečíst s porozuměním.	• Čtení – písmena, slabiky, slova
Zná všechny číslice.	• Psaní číslic
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Při psaní dodržuje základní hygienické návyky.	• Psaní – správné držení tužky a pera, správné sezení při psaní; uvolňovací cviky
Zná velká a malá písmena abecedy – tiskací a psací.	• Čtení a psaní – tiskací a psací abeceda, malá a velká písmena psací abecedy, spojování do slabik a slov s použitím Živé abecedy, Slabikáře. Opis a přepis přiměřeně náročných slov a vět. Věta a vlastní jméno začíná velkým písmenem (opis)
Zná všechny číslice.	• Psaní číslic
Umí rozlišit jednotlivá slova, umí slovo dělit na hlásky, pozná samohlásky krátké a dlouhé. Umí slova s porozuměním přečíst i napsat.	• Čtení – písmena, slabiky, slova, jednoduché věty a krátké texty s porozuměním, vysvětlování významu slov. Pořadí slov ve větě, slabik ve slově, hlásek ve slabice
Čte jednoduché věty se správnou intonací, rozumí přečtenému.	• Rozlišení interpunkčních znamének na konci věty a intonace na konci věty

Kontroluje vlastní písemný projev.	• Psaní krátkých opisů, přepisů a diktátů
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Čte náročnější texty s porozuměním.	• Pracuje s náročnějším textem podle pokynů

Literární výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Naučí se dětskou říkanku.	• S pomocí porozumí obsahu říkanky
Umí vytvořit ilustraci na základě poslechu textu.	• Vytvoření ilustrace na základě poslechu
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Recituje básně přiměřené věku.	• Porozumění obsahu recitované básně
Čte krátké texty.	• Seznámení se s literárním žánrem pohádka, příběhy ze života dětí. Domýšlení a vymýšlení příběhu
Umí vytvořit ilustraci k přiměřeně náročnému textu.	• Vytvoření ilustrace k přečtenému textu
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Čte doporučené dětské knihy a časopisy.	• Představení přečtené knihy spolužákům

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Multikulturní výchova – lidské vztahy, výchova ke spolupráci bez ohledu na příslušnost	• Prvouka – vztah člověka k prostředí, problémy životního prostředí
• Výchova demokratického občana – výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu, výchova k samostatnosti, sebekritice a odpovědnosti	• Výtvarná výchova – vlastní ilustrace k čtenému textu
• Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, cvičení pozornosti, kreativita	• Matematika – porozumění zadání slovních úloh
	• Hudební výchova – rytmizace říkanek a básní

Zpět na obsah

2. ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Zvládá obsah učiva 1. ročníku na své úrovni.	
Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání.	• Správná výslovnost a dýchání
Umí vést krátký rozhovor dle základních komunikačních pravidel.	• Mluvený projev (stále se upřednostňuje před projevem písemným) – kladení otázek, osvojení základních dovedností dialogu
Dokáže se vyjadřovat verbálně i nonverbálně v základních školních situacích.	• Prosba a omluva, pochvala
Přečte jednoduché věty.	• Čtení vět
Má již osvojené základní hygienické návyky spojené s psaním.	• Psaný projev – zvládnutí všech tvarů psacích písmen
Dokáže na základě vlastních zážitků a prožitků vytvořit krátký mluvený projev.	• Mluvený projev – pomocí otázek
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Zvládá obsah učiva 1. ročníku.	
Umí vést delší rozhovor dle základních komunikačních pravidel.	• Mluvený projev (stále se upřednostňuje před projevem písemným) – kladení otázek, vedení telefonického rozhovoru, osvojení dovednosti dialogu, umění vnímat střídání role mluvčího a posluchače, vnímavost k vyjádření druhých a snaha o řešení konfliktu
Dokáže se vyjadřovat verbálně i nonverbálně v náročnějších školních situacích.	• Sdělení vlastního stanoviska, pochvala, kritika

Dokáže na základě vlastních zážitků a prožitků vytvořit přiměřeně náročný mluvený projev.	• Krátké vyprávění, popis
Umí jednat zdvořile v běžných situacích na veřejnosti.	• Zdvořilé a účelové jednání, prosba a omluva. Vnímavost k vyjádření druhých a snaha o řešení konfliktu
S porozuměním čte texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	• Čtení – správná technika čtení, porozumění přečtenému, vyhledávání informací v přiměřeně náročném textu
Má již osvojené základní hygienické návyky spojené s psaním.	• Upevnění základních hygienických návyků při psaní – správné držení tužky a pera, správné sezení při psaní
Umí správné tvary písmen, číslic. Je schopen vytvořit krátký písemný projev.	• Psaný projev – zvládnutí všech tvarů psacích písmen, počátky tvořivého psaní, vytvoření krátkého přání, vzkazu nebo pozdravu, dopis
Seřadí bez ilustrací správně text dle dějové posloupnosti.	• Seřazení vět dle dějové posloupnosti
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Porozumí písemným pokynům.	• Samostatná práce s písemným zadáním úkolu
Dokáže na základě vlastních zážitků a prožitků vytvořit delší mluvený projev.	• Souvislé vyprávění
Vytvoří krátký text.	• Vytvoření krátkého textu k zadanému tématu

Jazyková výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Zvládá obsah učiva 1. ročníku na své úrovni.	

Umí všechna písmena malé a velké abecedy (tiskací i psací).	• Abeceda – rozlišení tiskacího a psacího písma, psaní malých a velkých písmen psací abecedy
Rozezná samohlásky a jejich délku, souhlásky.	• Rozeznávání samohlásek a souhlásek
Umí rozlišit slova, slabiky, hlásky.	• Spojování do slabik a slov, opis a přepis přiměřených slov
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Zvládá obsah učiva 1. ročníku.	
Umí porovnávat významy slov – podobného významu, opačného významu, nadřazená, podřazená a souřadná slova, citově zabarvená.	• Slovní zásoba – slova podobného významu, opačného významu, nadřazená, podřazená souřadná slova, citově zabarvená
Naučí se abecedu.	• Abeceda a její aplikace (řazení slov podle abecedy)
Umí rozlišit věty, slova, slabiky, hlásky; umí třídit hlásky.	• Hláskosloví – dělení českých hlásek na samohlásky, souhlásky, dvojhlásky. Třídění samohlásek na krátké a dlouhé, souhlásek na tvrdé, měkké a obojetné, slabikotvorné r, l
Umí porovnávat a třídit slova podle zobecněného významu – osoba, věc, děj, vlastnost.	• Tvarosloví – slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky (seznámení)
Seznámí se s postupem spojování do jednoduchých souvětí za použití jednoduchých spojek.	• Tvoření jednoduchých souvětí s pomocí jednoduchých spojek
Rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, volí správná znaménka na konci věty. Používá správnou intonaci.	• Skladba – druhy vět podle postoje mluvčího, znaménka na konci věty, intonace věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací, pravopis věty jednoduché

Správně píše velká písmena na začátku vět, u vlastních jmen osob a zvířat a jednoduchých místních pojmenování. Správně píše dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev. Odůvodňuje a píše správně: ú – ů (vyjma slov přejatých a složených), i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. Zvládne spodobu znělosti na konci a uvnitř slova.	• Pravopis a správná výslovnost – pravopis ú – ů bez slov přejatých a složených. Psaní velkých písmen na začátku vět, u vlastních jmen, osob, zvířat a jednoduchých místních pojmenování. Správné psaní dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev. Pravopis i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. Spodoba znělosti na konci slov a v jednodušších případech i uvnitř slova
Kontroluje vlastní písemný projev.	• Psaní krátkých opisů, přepisů a diktátů
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Umí využít abecedu.	• Vyhledávání slov ve slovnících a rejstřících podle abecedy
Zvládne pracovat s náročnější podobnou probíraného učiva.	• Uplatnění získaných znalostí při práci s náročnějšími slovy a texty

Literární výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Zvládá učivo 1. ročníku.	
Přečte jednoduché věty.	• Čtení – správné dýchání, četba jednoduchých vět; odpovědi na otázky k přečtenému
Dokáže udržet pozornost při poslechu krátkých textů a pohádek.	• Poslech krátkých textů a pohádek
Naučí se krátkou báseň.	• Recitace – správné dýchání
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Zvládá učivo 1. ročníku.	

Umí číst ve vhodném frázování a tempu přiměřené literární texty. Čte s porozuměním.	• Čtení – správné dýchání, frázování, výrazný přednes, intonace, jednoduché převyprávění přečteného textu, rozlišení podstatných informací
Přednáší zpaměti.	• Recitace – správné dýchání, výslovnost, frázování, tempo
Dokáže vyjádřit své pocity z přečteného textu.	• Porozumění přečtenému, vyjádření postoje k danému tématu
Rozlišuje prózu a verše; rozezná pohádku od ostatních vyprávění.	• Próza, verše, pohádka a jiná vyprávění
Seznamuje se s různými literárními texty. Zná základní literární pojmy.	• Základní literární pojmy – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; verš a rým
Dokáže představit přečtenou knihu.	• Vyhledání autora, ilustrátora, stručné převyprávění obsahu knihy, zhodnocení
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Čte náročnější knihy, komiksy a časopisy, zajímá se o encyklopedie.	• Vyhledávání v encyklopediích
Představení přečtené knihy.	• Při představení knihy výstižné převyprávění obsahu, vyhledání hlavních postav a hlavních dějových linií

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Multikulturní výchova – vyprávění zážitků z cest.	• Prvouka – vztah člověka k prostředí, problémy životního prostředí, slavnosti a tradice
Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola, demokratické principy.	• Výtvarná výchova – vlastní ilustrace k čtenému textu
Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, kreativita a komunikace.	• Matematika – porozumění zadání slovních úloh
Mediální výchova – kritické čtení, tvorba mediálního sdělení.	• Hudební výchova – zhudebnění říkanky, hymna
	• Dramatická výchova – vedení dialogu, dramatizace pohádek

Zpět na obsah

3. ročník

Komunikační a slohová

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Zvládá obsah učiva 2. ročníku na své úrovni.	
Respektuje komunikační pravidla v rozhovoru, umí naslouchat ostatním.	• Vyjadřování závislé na situaci – pozdrav, oslovení, prosba, žádost, omluva, vyprávění (na základě otázek) • Řešení různých modelových situací, vnímání střídání rolí mluvčího a posluchače
Čte s porozuměním krátký text.	• Čtení krátkého textu s porozuměním
Z mluvené podoby převádí slova do podoby psané.	• Vyjadřování závislé na situaci – vzkaz, krátká zpráva
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Zvládá obsah učiva 2. ročníku.	
Respektuje komunikační pravidla v rozhovoru, umí naslouchat ostatním.	• Řešení různých modelových situací, vnímání střídání rolí mluvčího a posluchače, pozorné a soustředěné naslouchání; telefonický rozhovor. Zvládání spisovné výslovnosti
S porozuměním čte plynule texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	• Čtení – správná technika čtení, znalost orientačních prvků; čtení jako zdroj informací, vyhledávání
Rozumí krátkým písemným pokynům přiměřené složitosti.	• Porozumění zadání úkolu
Jedná zdvořile v běžných situacích, učí se dodržovat základní pravidla diskuze.	• Vyjadřování závislé na situaci – oslovení, žádost, aktivní reakce v rámci diskuze
Tvoří krátký mluvený projev.	• Vyprávění, popis jednoduchého pracovního postupu a předmětu, popis blízké osoby

Tvoří krátké písemné projevy, umí správně napsat jednoduchá sdělení.	• Vyjadřování závislé na situaci – vzkaz, krátká zpráva, oznámení, vyprávění, popis předmětu, dopis. Sestavení jednoduché osnovy s dopomocí. Aplikace získaných gramatických jevů v písemném projevu
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Tvoří mluvený projev.	• Řízený rozhovor, popis děje, popis blízké osoby s prvky charakteristiky
Tvoří spontánní písemné projevy, umí správně napsat náročnější sdělení.	• Sestavení jednoduché osnovy

Jazyková výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Zvládá obsah učiva 2. ročníku.	
Umí rozlišit větu, slovo, slabiku, hlásku.	• Rozpoznávání vět v textu, slov ve větě, dělení slov na slabiky a slabik na hlásky
Používá velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech.	• Psaní velkých písmen na začátku věty a ve vlastních jménech
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Zvládá obsah učiva 2. ročníku.	
Umí abecedu a využívá abecední řazení pojmů v praxi.	• Vyhledávání slov ve slovnících a rejstřících
Umí porovnávat významy slov - podobného významu, opačného významu, nadřazená, podřazená a souřadná slova, citově zabarvená, spisovná, nespisovná, mnohoznačná.	• Slovní zásoba – slova podobného významu, opačného významu, nadřazená, podřazená a souřadná slova, citově zabarvená, spisovná, nespisovná, mnohoznačná

Rozděluje slova na konci řádku.	• Hláskosloví – pravidla dělení slova na konci řádku
Umí vyhledávat a vytvářet slova příbuzná.	• Tvarosloví – stavba slova (předponová část, kořen, příponová část); vyhledávání a vytváření slov příbuzných
Naučí se rozlišovat slovní druhy v základním tvaru.	• Rozdělení slov na ohebná a neohebná, slovní druhy v základním tvaru
V mluveném projevu užívá správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves.	• Poznávání podstatných jmen a sloves v textu, seznámení s mluvnickými kategoriemi (podstatná jména – rod, číslo, pád; slovesa – osoba, číslo, čas)
Vytváří jednodušší souvětí pomocí vhodných spojek a jiných spojovacích výrazů.	• Skladba – používání spojek a spojovacích výrazů ve větách, věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
Rozlišuje psaní ú/ů v náročnějších případech, zvládne spodobu znělosti uvnitř slova. Umí odůvodnit a správně napsat i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova. Zvládá pravopis velkých písmen v jednoduchých případech.	• Pravopis – seznámení s výjimkami při psaní ú/ů, spodoba znělosti uvnitř slova, psaní i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova, psaní velkých písmen (jméno, příjmení, zvířata, města, vesnice, známé řeky, hory, pohoří)
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Rozlišuje slovní druhy ve větách.	• Poznávání všech slovních druhů ve větách
Vytváří složitější souvětí pomocí vhodných spojek a spojovacích výrazů.	• Používání větného vzorce

Zpět na obsah

Literární výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Zvládá obsah učiva 2. ročníku.	
Přečte jednoduché texty.	• Čtení – četba jednoduchých textů; vyprávění děje podle návodných otázek
Rozlišuje prózu a verše.	• Základní literární pojmy – rozpočitadlo, hádanka, říkanka, pohádka
Naučí se krátkou báseň.	• Recitace – správná výslovnost
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Zvládá obsah učiva 2. ročníku.	
Umí číst ve vhodném frázování a tempu přiměřené literární texty. Čte s porozuměním.	• Čtení – výrazný přednes, intonace, plynulé čtení správnou technikou. Jednoduché převyprávění přečteného textu, rozlišení podstatných informací
Dokáže vyjádřit své pocity z přečteného textu.	• Přečtený text – převyprávění, zhodnocení, vyjádření pocitů a prožitků
Přednáší zpaměti.	• Recitace – správná výslovnost, frázování, tempo
Rozlišuje prózu a verše, rozezná pohádku od ostatních literárních žánrů, seznámí se s bajkou a pověstí.	• Základní literární pojmy – próza, báseň, přísloví, pranostika; pohádka, bajka, pověst; spisovatel, básník, kniha, čtenář; verš a rým
Využívá čtení jako zdroje informací.	• Práce s dětskou odbornou literaturou, práce s obsahem a rejstříkem, vyhledávání podstatného
Dle pokynů učitele dokáže samostatně a tvořivě pracovat s literárním textem přiměřeně svým schopnostem.	• Vytvoření pokračování příběhu, samostatná tvorba básní

Dokáže představit přečtenou knihu.	• Vyhledání autora, ilustrátora, stručné převyprávění obsahu knihy, určení hlavních postav, zhodnocení
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Čte náročnější knihy, komiksy a časopisy, orientuje se v dalších literárních žánrech.	• Při představení knihy výstižné převyprávění obsahu, vyhledání hlavních postav a hlavních dějových linií

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Multikulturní výchova – vyprávění zážitků z cest. Poznávání kultury jiných zemí (rozhovory se spolužáky jiné národnosti).	Prvouka – vztah člověka k prostředí, problémy životního prostředí, slavnosti a tradice.
Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola, demokratické principy.	Výtvarná výchova – vlastní ilustrace k čtenému textu, seznámení se se známými ilustrátory dětských knížek.
Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, kreativita a komunikace.	Matematika – porozumění zadání slovních úloh, vyhledávání klíčových informací.
Mediální výchova – kritické čtení, rozpoznání kvality a rizik mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení.	Hudební výchova – práce s písní a básní.
	Dramatická výchova – dramatizace přečtených textů.

Zpět na obsah

4. ročník

Komunikační a slohová

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Zvládá obsah učiva předcházejících ročníků na požadované minimální úrovni za pomoci didaktických pomůcek, přehledů apod.	
Zdokonaluje hlasité i tiché čtení s porozuměním.	• Čtení jednoduchého textu, pochopení obsahu přečteného
Poznává podstatné informace v textu přiměřené pro jeho věk, s pomocí učitele zapisuje nejdůležitější informace.	• Krátké reprodukování nejdůležitějších informací, pomocí jednoduchých vět
Dokáže vést jednoduchý dialog, zvládá jednoduchý telefonický rozhovor.	• Střídání rolí mluvčího a posluchače v základním jednoduchém dialogu
Pozná reklamu, chápe důležitost bezpečného používání internetu.	• Pozná reklamní text, video, odkaz
Používá vhodnou intonaci ve svém mluveném projevu.	• Správná intonace vět podle druhu věty
Pozná spisovnou a nespisovnou výslovnost.	• Rozlišení spisovných a nespisovných slov ve jednoduchém sdělení
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Ovládá bezpečně obsah učiva z předcházejících ročníků.	
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	• Plynulé čtení textů uměleckých a populárně naučných zkvalitňování mluveného projevu zkvalitňování rukopisu, celková úprava písemného projevu, psaní-médium mezilidské komunikace
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné informace zaznamená, posuzuje úplnost a neúplnost sdělení, reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, zapamatuje si z něj důležitá fakta, dokáže je zapsat, doplnit tabulku apod.	• Vyhledávání informací v učebnicích, časopisech, slovnících a encyklopediích, třídí je, zapisuje důležité údaje probíraného učiva, shrne nejpodstatnější informace – ústně i písemně

Vede správně dialog, telefonický rozhovor, dokáže formulovat žádost o pomoc, je schopen zanechat smysluplný vzkaz na záznamníku.	• Rozlišuje střídání rolí mluvčího a posluchače – přiměřená hlasitost, artikulování, srozumitelné mluvení, pečlivé vyslovování
Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě.	• Dokáže diskutovat o funkci reklamy v našem životě
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	• Zkvalitňování mluveného projevu
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	• Rozlišování spisovného a nespisovného vyjadřování
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	• Zkvalitňování rukopisu, celková úprava pís. projevu, psaní – médium mezilidské komunikace, psaní dopisu, sms, omluvenky, přihlášky, vyprávění a psaní příběhu, popisu
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	• Činnosti podle osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Čte správně nahlas i potichu s porozuměním i složitější texty, vybírá, třídí a posuzuje správnost a důležitost informací, zapisuje informace do předem daného schématu.	• Kvalitní hlasité čtení složitějších textů, porozumění jednoduchým odborným textům, výběr informací podle písemného zadání, třídění, posuzování pravdivosti
Rozlišuje jednotlivé slohové útvary, dokáže je vytvořit a přenést.	• Vypravování, popis, dopis, zpráva, oznámení
Dokáže vytvořit jednoduché reklamní sdělení, posuzuje pravdivost reklamy, předvídá dopad reklamy na jednotlivce.	• Reklamní tiskoviny – práce s textem

Zpět na obsah

Jazyková výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Zvládá obsah učiva předcházejících ročníků na požadované minimální úrovni za pomoci didaktických pomůcek, přehledů apod.	
Pozná podstatná jména a slovesa, za pomoci přehledů a tabulek určí mluvnické kategorie.	• Podstatná jména, slovesa
Najde v jednoduché dvojčlenné větě podmět a přísudek a správně je označí.	• ZSD
S pomocí přehledu vyjmenovaných slov dokáže správně napsat i/y.	• Vyjmenovaná slova – základní tvary
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Ovládá bezpečně obsah učiva z předcházejících ročníků.	
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného významu a slova vícevýznamová, umí vhodně použít synonyma a antonyma, chápe význam termínů slova podobného a opačného významu.	• Nauka o slově
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Skloňuje podstatná jména a aplikuje koncovky podle vzorů. Určí mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, způsob). Časuje slovesa v přít., min., bud. čase pozná infinitiv sloves. Rozliší jednoduchý a složený slovesný tvar, zvratná slovesa.	• Podstatná jména, slovesa
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku, vyznačí stavbu slova, chápe rozdíl mezi předponou zvládá pravopis předpon a předložek.	• Stavba slova
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	

Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	• Shoda
Vyhledává základní skladební dvojici, pozná podmět a přísudek, znázorní ZSD.	• Slovní druhy, skladba
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí užívá vhodných spojovacích výrazů.	• Souvětí
Píše správně i/y po obojetných souhláskách.	• Vyjmenovaná slova – pravopis i/ í – y/ ý po obojetných souhláskách
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Rozlišuje počet vět ve složitějším souvětí	• Souvětí
Vybere z textu a roztřídí podstatná jména podle písemného zadání.	• Podstatná jména
Zvládá základy syntaktického pravopisu.	• Shoda přísudku s podmětem
Ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách, pozná příbuzná slov.	• Vyjmenovaná a příbuzná slova, méně používaná odvozená slova

Literární výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Zvládá obsah učiva předcházejících ročníků na požadované minimální úrovni za pomoci didaktických pomůcek, přehledů apod.	
Vyjadřuje své dojmy z četby a dokáže zapsat název díla a jméno autora textu, volně reprodukuje velmi jednoduchý text podle svých schopností, tvoří vlastní jednoduchý text na zadané téma.	• Vyprávění přečteného
Správně přednese jednoduchou báseň.	• Recitace

Zpět na obsah

Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Ovládá bezpečně obsah učiva z předcházejících ročníků.	
Vyjádří vlastními slovy i písemně své dojmy z četby.	• Četba uměleckých, populárních a naukových textů
Vypíše z textu informace, které ho zaujmou, reprodukuje text podle svých schopností, vytvoří vlastní výtvarný doprovod.	• Reprodukování obsahu textu z Čítanky, z vlastní četby, ilustrace
Zarecituje básně.	• Básně, přednes
Zdramatizuje text.	• Pohádky, příběhy ze života dětí
Umí používat pojmy pohádka, povídka, pověst, bajka, komiks, drama vysvětlí pojmy: verš, rým, sloka.	• Základní literární pojmy, práce s textem
Odliší umělecký text, odborný text.	• Umělecký text, odborný text
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Vytvoří komiks, spojí výtvarný projev s textovou částí.	• Komiks
Vede čtenářský deník.	• Záznam o knize

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
VDO – zapojení žáků do školního parlamentu, sestavení třídních pravidel chování – formulace pravidel.	• M – zápisy slovních úloh, odpovědí
VMEGS – četba knih evropských autorů, ústní vyprávění o pobytu v cizině, rodinné příběhy zaměřené na specifika dané země.	• VV – ilustrace divadelního představení, výtvarný doprovod k literárním textům
MuV – četba článků s náměty těchto soužití různých národů, prolínání kultur, poznávání kulturního dědictví jiných národů.	• AJ – stavba slova, slovní druhy, tvary slov, významy – srovnávání
EV – četba a vyhledávání článků v tisku o životním prostředí, řešení problémů životního prostředí v žákovském parlamentu a návrhy na zlepšení.	• HV – dýchání, práce s hlasem, slovní a hudební rytmus
MeV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, funkce reklamy v životě, rozdíl mezi reklamou a zprávou.	• TV – relaxační cvičení, správné držení těla při sezení, psaní, posuzování a měření sportovních výkonů
	• PČ – popis pracovního postupu

Zpět na obsah

5. ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák zvládá minimální výstupy předchozích ročníků.	• Opakování učiva předchozích ročníků
Žák líčí vlastní zážitky, vypráví na základě přečteného textu nebo obrázkové předlohy a dokáže se domluvit v běžných situacích.	• Líčení vlastních zážitků • Vyprávění dle předlohy • Základní komunikační dovednosti (pozdrav, poděkování, rozloučení, sdělení obsahu)
Žák se dokáže souvisle vyjadřovat gramaticky správně ve větách.	• Skloňování ohebných slovních druhů • Časování sloves • Souvětí, věta jednoduchá, spojování vět jednoduchých v souvětí pomocí správných spojovacích výrazů • Slovní zásoba odpovídající schopnostem a dovednostem žáka
Žák mluví s náležitou intonací, přízvukem, pauzou a tempem dle komunikačního záměru.	• Sdělení důležité informace • Omluva • Prosba • Vzkaz
Žák popisuje předměty, činnosti a děje na základě vlastních dovedností.	• Popis předmětu, činnosti a děje
Žák dokáže opsat/přepsat jednoduché texty.	• Opis z tabule, učebnice, knihy • Přepis z tiskacího písma do psacího • Přepis z psacího písma do tiskacího
Žák umí správně a přehledně zapsat jednoduché sdělení.	• Záznam hlavního obsahu sdělení
Žák píše úhledným a čitelným písmem, dbá na správnou vzdálenost mezi slovy.	• Technika psaní • Hlavní základy hygieny psaného projevů
Žák zvládá bez problému psát hůlkovým písmem.	• Hůlkové písmo

Žák vytváří jednoduché otázky a dokáže na ně odpovědět.	• Věta tázací • Odpovědi na otázky celými větami
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák zvládá výstupy předchozích ročníků.	• Opakování učiva předchozích ročníků.
Žák určí, které informace jsou podstatné a které okrajové, umí zaznamenat podstatné informace.	• Reprodukce vzkazu, krátkého i delšího textu, sdělení
Žák rozpozná úplnost či neúplnost jednoduchého textu.	• Dopis osobní a úřední • Adresa • Zpráva – sms, e-mail • Popis předmětu, osoby, místa, pracovního postupu, zvířete • Tiskopisy – přihláška, dotazník • Blahopřání • Komiks
Žák převypráví obsah sdělení a označí v něm podstatná fakta.	• Hlavní náležitosti pozvánky • Inzerát
Žák identifikuje manipulativní komunikaci v reklamě.	• Reklama
Žák umí zanechat vzkaz na záznamníku, umí vést telefonický rozhovor a správně se vyjadřuje při vedení dialogu.	• Vzkaz, oznámení • Vedení telefonického rozhovoru • Pravidla dialogu • Omluva • Mimika a gesta • Naslouchání
Žák rozpozná spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá dle situace.	• Základní komunikační pravidla • Pravidla pro užití spisovné a nespisovné češtiny • Použití spisovné a nespisovné češtiny v různých komunikačních stylech a žánrech (reprodukce zážitků, vypravování)
Žák se správně vyjadřuje písemně i ústně po stránce formální i obsahové.	• Technika psaní • Základní hygienické návyky při psaní
Žák dokáže číst s porozuměním potichu i nahlas přiměřeně náročné texty.	• Čtení jako zdroj informací

Žák čte/mluví s náležitou intonací, přízvukem, pauzou a tempem dle komunikačního záměru, rozlišuje při tom adresáta sdělení.	• Oznámení • Příkaz • Prosba • Omluva
Žák sestrojí osnovu vypravování a podle ní je schopen napsat/říct krátký projev s dodržením časové posloupnosti.	• Vypravování na základě přečteného textu, zhlédnutého filmu/divadelního představení • Líčení vlastních zážitků
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák reprodukuje písemně či ústně text z populárně naučné literatury.	• Rozšiřování slovní zásoby • Zaznamenání nových a obohacujících poznatků z různých oblastí • Sdělení zajímavostí spolužákům ústní/písemnou formou

Jazyková výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák zvládá minimální výstupy předchozích ročníků.	• Opakování učiva předchozích ročníků
Žák dokáže určit podstatná jména a slovesa.	• Určování sloves v textu • Určování podstatných jmen v textu
Žák dokáže rozlišit druhy vět dle postoje mluvčího a sestavit souvislý text.	• Druhy vět – věta oznamovací, tázací, přací a rozkazovací • Formulace vět • Kultura vyjadřování
Žák rozliší tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a zvládá určit y/i po tvrdých a měkkých souhláskách.	• Měkké a tvrdé slabiky
Žák určí, zda se jedná o samohlásku nebo souhlásku.	• Souhlásky • Samohlásky
Žák dokáže seřadit slova podle abecedy.	• Abeceda • Slovní zásoba

Žák dokáže odůvodnit pravopis slov se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě a správně slova zapsat i vyslovit.	• Slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
Žák umí vyslovit a psát znělé a neznělé souhlásky.	• Znělé a neznělé souhlásky • Správná výslovnost
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák zvládá výstupy předchozích ročníků.	• Opakování učiva předchozích ročníků
Žák porovná význam slov, vyhledá slova podobného nebo stejného významu, vysvětlí slova vícevýznamová.	• Slova souznačná a protikladná • Slova citově zabarvená • Slova jednoznačná a mnohoznačná • Slova významem souřadná, nadřazená a podřazená
Žák se orientuje ve stavbě slova, ve slově rozliší kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	• Stavba slova – kořen, předponová část, příponová část a koncovka • Slova příbuzná a tvary téhož slova • Předpony a předložky • Tvoření slov • Souhláskové skupiny a styku předpony/přípony a kořene • Zdvojené souhlásky • Skupiny slov s bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně
Žák určí slovní druhy plnovýznamových i některých dalších slov a používá je v mluveném i psaném projevu ve správných gramatických tvarech.	• Slovní druhy – podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce • Skloňování slovních druhů ohebných • Časování sloves • Mluvnické kategorie podstatných jmen a jejich vzory • Mluvnické kategorie přídavných jmen a jejich vzory • Zájmena – druhy, skloňování • Číslovky – druhy, skloňování • Slovesa - osoba, číslo, čas, časování, způsoby sloves
Žák dokáže rozlišit slova spisovná a nespisovná, slova nespisovná nahradí slovy spisovnými.	• Slova spisovná a nespisovná
Žák ve větě určí základní skladební dvojici, v neúplné základní skladební dvojici pozná a určí základ věty.	• Podmět a přísudek • Podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný, holý a rozvitý

	• Přísudek několikanásobný, holý a rozvitý
Žák rozpozná větu jednoduchou od souvětí, větu jednoduchou dokáže změnit v souvětí.	• Věta jednoduchá • Souvětí • Větný vzorec • Věta hlavní a věta vedlejší
Žák používá vhodné spojovací výrazy a dokáže je podle potřeby projevu obměnit.	• Spojovací výrazy ve větách
Žák odůvodní psaní i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	• Vyjmenovaná slova • Koncovky podstatných jmen • Koncovky přídavných jmen
Žák ovládá syntaktický pravopis.	• Přímá a nepřímá řeč • Shoda přísudku s podmětem • Shoda přísudku s několikanásobným podmětem
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák se orientuje v příručkách pro český jazyk.	• Pravidla českého pravopisu • Slovník spisovné češtiny
Žák zvládá na základě zadání v krátkém textu rozbor morfologický, lexikální a syntaktický, přiměřeně věku.	• Slovní zásoba • Tvarosloví • Stavba věty • Stavba slova

Literární výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá minimální výstupy předchozích ročníků.	• Opakování učiva předchozích ročníků
Žák je schopen předvést pomocí prvků dramatizace jednoduchý příběh.	• Dramatizace přečteného textu s využitím pantomimy, gest, barvy hlasu...
Žák líčí děj zhlédnutého filmu či divadelního představení na základě otázek učitele.	• Návštěva divadla • Sledování filmu (filmové/seriálové zpracování knihy – hlavní postavy, prostředí, děj, ponaučení...)
Žák přečte s porozuměním krátké texty a dokáže je slovně odvyprávět.	• Čtení s porozuměním jednoduchých textů • Čtenářský deník

Žák dokáže na základě přečteného textu určit hlavní postavy a jejich vlastnosti.	• Orientace v textu – určení hlavních postav, vlastnosti hlavních postav
Žák rozliší mezi prózou a poezií.	• Próza • Poezie
Žák určí znaky pohádkového prostředí a reálného prostředí.	• Vybrané znaky pohádky
Žák čte sám potichu a ve čteném textu se orientuje.	• Tiché čtení • Orientace v jednoduchém textu
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák ovládá výstupy předchozích ročníků.	• Opakování učiva předchozích ročníků
Žák ústní i písemnou formou vyjadřuje dojmy z četby a zaznamenává je pomocí čtenářského deníku.	• Vedení čtenářského deníku • Záznam z četby • Dojmy a pocity z četby • Prezentace o přečtené knize před spolužáky • Rozhovor o přečtených knihách • Pěstování návyku čtení • Zážitkové čtení a naslouchání • Rozvoj čtenářských strategií a dovedností (záměr autora, fakt a názor, porovnání, postavy a prostředí...)
Žák vytváří literární texty na různá témata, na základě svých dovedností a znalostí dokáže volně reprodukovat různé texty.	• Ústní vypravování • Reprodukce textů • Tvorba literárních textů • Poslech literárních textů • Dramatizace • Výtvarné zpracování
Žák zvládá rozlišit umělecké a neumělecké texty.	• Umělecké texty (poezie, komiks, pohádka) • Neumělecké texty (návod k použití, naučný text) • Práce s knihou jako se zdrojem informací

Žák umí použít při rozboru literárních textů základní literární pojmy.	• Pohádka • Pověst • Bajka • Báseň • Próza • Rozpočitadlo • Říkanka • Hádanka • Povídka • Spisovatel • Básník • Kniha • Čtenář • Verš • Rým • Přirovnání • Drama
Očekávané výstupy obohacené	Učivo – obohacené
Žák čte náročnější literaturu a zpracovává záznamy o přečteném textu.	• Populárně naučná literatura • Dětské časopisy
Žák vytváří náročnější literární texty.	• Gamebook
Žák obratně používá pro vytvoření referátu/prezentace Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint či jiné textové editory.	• Tvorba referátů a prezentací na PC na dané téma s využitím obrazového materiálu, tabulek a formátování textu

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova ● Verbální a neverbální složka komunikace ● Spolupráce ve skupinách ● Sociální dovednosti ● Rozvoj logického uvažování	M/RMP ● Slovní úlohy
Multikulturní výchova ● Pohádky, bajky, pověsti a jiné literární druhy a žánry odlišných kultur ● Tradice odlišných kultur ● Individuální zvláštnosti jedince ● Naslouchání druhým	VV/PČ ● Kresba portrétů spisovatelů ● Výroba přehledů do ČJ ● Ilustrace literárních ukázek z čítanky
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ● Zpracování informací ● Kritické myšlení	HV ● Lidové písně a jejich sběratelé
Mediální výchova ● Kritický přístup k reklamě a mediálním sdělením	TV ● Učení a opakování látky pohybem ● Užívání správného sportovního názvosloví v různých životních rolích (z pohledu diváka, sportovce...)
	VL ● Národní obrození
	PV ● Popis a stavba těla rostliny ● Popis a stavba těla živočichů ● Přírodovědné názvosloví
	AJ ● Překlady jednoduchých textů ● Slova přejatá ● Práce na PC – anglické zkratky na klávesnici ● Tradice a svátky v anglicky mluvících zemích ● Anglická literatura (např. J. K. Rowling)

Zpět na obsah

6. ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole používá spisovný jazyk.	● Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu
● čte plynule s porozuměním krátké texty.	● Čtení – praktické, věcné (jako zdroj informací)
● dokáže opsat nebo napsat jednoduché sdělení podle předlohy. ● píše běžné písemnosti bez předlohy. ● vytvoří jednoduchý koherentní text.	● Základní slohové útvary stylu prostěsdělovacího – vzkaz, zpráva, osobní dopis, sms, e-mail; styl umělecký – jednoduché vypravování
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák ● se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. ● odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. ● v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. ● zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	● Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), zásady diskuse a pravidla dialogu
● odlišuje v jednoduchém čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji. ● vyhledá v krátkém textu klíčová slova.	● Čtení – praktické, věcné (jako zdroj informací), kritické (analytické, hodnotící) ● Naslouchání – praktické, věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu)
● uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost. ● uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. ● vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. ● využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu, tvořivé práci	● Základní slohové útvary – vypravování, popis předmětu, osoby, pracovního postupu, dopis osobní a úřední, sms, e-mail, zpráva, inzerát

s textem a vlastnímu tvořivému psaní.	
• vytvoří jednoduchý dokument v textovém editoru Microsoft Word, dokáže ho upravit.	• Práce s počítačem – funkce textového editoru, formátování textu, grafická úprava a vzhled dokumentu, vkládání dalších objektů do textu
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák • rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	• Kritické čtení a naslouchání – rozvoj kritického myšlení
• využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu. • samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	• Práce s různými druhy textů • Slohové útvary – referát • Práce s informacemi – výtah, výpisky
• v textovém editoru vytvoří rozsáhlejší a obsahově hodnotný elektronický dokument s vhodným grafickým vzhledem.	• Práce s počítačem – pokročilejší funkce textového editoru; tvorba obsahu, práce se styly

Jazyková výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.	• Obecné poučení o jazyce – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary)
• pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná.	• Stavba slova – slova příbuzná
• v písemném projevu zvládá základy lexikálního pravopisu . • orientuje se v Pravidlech českého pravopisu, popřípadě v dostupných elektronických zdrojích.	• Vyjmenovaná a příbuzná slova – i/y v kořeni slova, správné psaní slov s předložkami a předponami • Tištěné a elektronické příručky
• v písemném projevu zvládá základy morfologického pravopisu. • přiřadí slovo ke slovnímu druhu, přiřadí podstatné jméno ke vzoru a odvodí koncovku, skloňuje podstatná jména a přídavná jména, pozná osobní	• Tvarosloví – slovní druhy se zaměřením na ohebné druhy slov • Podstatná jména, přídavná jména, zájmena osobní, slovesa se zaměřením na osobu a číslo

zájmena, časuje slovesa.	
• zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem. • vyhledá a určí základní skladební dvojici ve větě jednoduché.	• Skladba – základní větné členy • Shoda přísudku s podmětem
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
	• Opakování učiva z 5. ročníku se zaměřením na lexikální a morfologický pravopis, slovní druhy
Žák • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	• Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, intonace, členění souvislé řeči
• chápe rozdíl mezi psaným a mluveným jazykem. • zařadí český jazyk do skupiny západoslovanských jazyků, orientuje se ve skupinách jazyků slovanských. • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dostupnými elektronickými zdroji.	• Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, mateřský), skupiny jazyků (zaměření na jazyky slovanské), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) • Jazyk a komunikace – jazyková norma a kodifikace, tištěné a elektronické jazykové příručky
• si je vědom systémových a strukturálních vztahů v jazyce. • pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná. • k danému slovu doplní slova odvozená.	• Stavba slova – morfematický, tvarotvorný a slovotvorný rozbor, slova příbuzná
• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální.	• Zdvojené souhlásky, skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně, předpony s/z/vz, předložky s/z, i/y v kořeni slova – vyjmenovaná slova a slova příbuzná
• v písemném projevu zvládá pravopis morfologický . • utváří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci. • přiřadí slovo ke slovnímu druhu, přiřadí podstatné jméno ke vzoru a odvodí koncovku, přiřadí přídavné jméno ke vzoru a odvodí koncovku, skloňuje zájmeno, časuje sloveso.	• Tvarosloví – slovní druhy se zaměřením na ohebné druhy slov, neohebné slovní druhy okrajově • Podstatná jména, přídavná jména, stupňování přídavných jmen, druhy zájmen a jejich skloňování, druhy číslovek a jejich skloňování, slovesa se zaměřením na slovesný způsob

• v písemném projevu zvládá základy syntaktického pravopisu – shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s několikanásobným podmětem, interpunkce v jednoduchém souvětí, přímá řeč. • chápe syntaktické vztahy mezi gramatickými jednotkami ve větě jednoduché, dokáže tyto vztahy graficky znázornit. • vyhledá a určí základní a rozvíjející větné členy. • rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou, vyjádřený citoslovcem; rozliší podmět vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný; rozliší přívlastek shodný a neshodný; rozliší PUM, PUČ, PUZ a PU míry. • chápe syntaktické vztahy v souvětí – rozliší větu jednoduchou a souvětí, rozliší větu hlavní a vedlejší. • dokáže graficky znázornit vztahy v jednoduchém souvětí.	• Skladba – základní větné členy (podmět a přísudek), rozvíjející větné členy (předmět, příslovečné určení, přívlastek) • Shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s několikanásobným podmětem • Grafické rozbory věty jednoduché • Souvětí – věta hlavní a vedlejší, grafické znázornění jednoduchých souvětí • Stavba textová - přímá řeč
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	• Zvuková podoba jazyka – modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný, příklonky, předklonky)
• přiřadí slovo ke slovnímu druhu, určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova. • chápe dokonavost a nedokonavost sloves, určí slovesný vid.	• Tvarosloví – ohebné i neohebné slovní druhy • Slovesný vid
• rozliší přísudek slovesný složený a slovesný jednoduchý. • pozná několikanásobný větný člen a určí jeho druh. • chápe syntaktické vztahy v souvětích s vedlejší větou vloženou. • dokáže přeformulovat větný člen na větu vedlejší a naopak.	• Skladba – druhy přísudku, několikanásobné větné členy • Souvětí – věta hlavní a vedlejší; vedlejší věta vložená

Literární výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák • zvládne plynule číst jednoduchý text a orientuje se v něm. • zapamatuje si obsah přečteného textu a umí ho reprodukovat.	• Rozvoj čtenářských dovedností – čítanková i mimočítanková četba jednoduchých krátkých textů (především beletristických) • Rozvoj pozitivního vztahu k literatuře

• čte s porozuměním krátké texty.	
• formuluje ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení.	• Představování přečtených knih
• rozlišuje poezii, prózu, drama a čtený text k nim přiřadí.	• Základní literární pojmy – poezie, próza, drama
Očekávané výstupy – běžné	Učivo běžné
Žák • jednoduše a uceleně reprodukuje přečtený text, stručně vystihne hlavní děj, odliší vedlejší děj od hlavního, jmenuje hlavní postavy. • čte s porozuměním.	• Rozvoj čtenářských dovedností – čítanková i mimočítanková četba, práce s různými druhy textů s využitím čtenářských strategií
• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, sdělí důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, čeho si na díle cení a proč.	• Tvorba čtenářských/kulturních deníků, představování přečtených knih
• vyhledává informace v různých typech informačních zdrojů, data interpretuje a dává si je do souvislostí.	• Práce s různými typy infomačních zdrojů
• rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává jejich funkci, uvede výrazné představitele. • přiřadí čtený text k literárnímu druhu a žánru. • uvede hlavní znaky základních žánrů, doloží svůj názor příklady, nejlépe z vlastní četby.	• Základní literární pojmy – poezie, próza, drama; žánry lyrické, epické, dramatické; lidová slovesnost, báje, pověst, pohádka, bajka, balada, povídka, román; žánrová próza – dobrodružná, sci-fi, fantasy, příběhy s dětským hrdinou; výrazní představitelé jednotlivých žánrů
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák • vlastními slovy interpretuje smysl díla.	• Rozvoj čtenářských dovedností – čítanková i mimočítanková četba, práce s různými druhy náročnějších textů literatury umělecké i věcné
• vyhledává informace v různých typech informačních zdrojů, data interpretuje, dává si je do souvislostí a kriticky hodnotí.	• Práce s různými typy informačních zdrojů Rozvoj kritického myšlení
• tvoří vlastní literární texty na základě svých schopností, texty dramatizuje.	• Tvořivá činnost s literárním textem – dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj sebepoznání, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, kompetice	• Dějepis – Významní představitelé literární historie
• Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Srovnání s ostatními jazyky; jazyková mapa Evropy	• Výtvarná výchova – Výtvarné doprovody k literárním textům; ztvárnění uměleckého textu do jiné podoby
• Multikulturní výchova – Lidské vztahy, multikulturalita jako způsob vzájemného obohacování	
• Mediální výchova – Stavba mediálních sdělení a jejich porovnávání; práce s médii a jejich bezpečné a efektivní využívání – prostředek vzdělávání, získávání informací	

Zpět na obsah

7. ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole používá spisovný jazyk.	● Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu
● čte plynule s porozuměním krátké texty.	● Čtení – praktické, věcné (jako zdroj informací)
● dokáže opsat nebo napsat jednoduché sdělení podle předlohy. ● píše běžné písemnosti bez předlohy. ● vytvoří jednoduchý koherentní text.	● Základní slohové útvary stylu prostěsdělovacího – vzkaz, zpráva, osobní dopis, sms, e-mail, prostý popis předmětu; stylu uměleckého – jednoduché vypravování
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák ● se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. ● odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. ● v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči . ● zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	● Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), zásady diskuse a pravidla dialogu
● odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji. ● rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	● Čtení - praktické, věcné (jako zdroj informací), kritické (analytické, hodnotící) ● Naslouchání – praktické, věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu)
● využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu. ● samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	● Práce s různými druhy textů ● Slohové útvary – referát ● Práce s informacemi – výtah, výpisky

• uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost. • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. • rozpozná, zda předložený text nese převážně prvky stylu prostěsdělovacího, administrativního, odborného, publicistického, uměleckého. • vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu, tvořivé práci s textem a vlastnímu tvořivému psaní.	• Funkční styly – základní rozdělení a znaky • Slohové útvary – opakování učiva z 6. ročníku (vypravování, popis předmětu, dopis úřední a osobní, e-mail); popis pracovního postupu, subjektivně zabarvený popis, charakteristika, výklad
• v textovém editoru vytvoří rozsáhlejší a obsahově hodnotný elektronický dokument s vhodným grafickým vzhledem.	• Práce s počítačem – pokročilejší funkce textového editoru; tvorba obsahu, práce se styly
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák • rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	• Kritické čtení a naslouchání - rozvoj kritického myšlení
• využívá poznatků o slohovém útvaru úvaha k vlastnímu tvořivému psaní.	• Slohový útvar - úvaha

Jazyková výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo – minimální
Žák • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.	• Obecné poučení o jazyce – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary)
• rozliší slova protikladná a slova stejného významu, utvoří příklady. • pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná.	• Slovotvorba – slova příbuzná • Význam slova – synonyma, antonyma
• v písemném projevu zvládá základy lexikálního pravopisu. • orientuje se v Pravidlech českého pravopisu, popřípadě v dostupných elektronických zdrojích.	• Vyjmenovaná a příbuzná slova – i/y v kořeni slova, správné psaní slov s předložkami a předponami • Tištěné a elektronické příručky

• v písemném projevu zvládá základy morfologického pravopisu. • přiřadí slovo ke slovnímu druhu, přiřadí podstatné jméno ke vzoru a odvodí koncovku, skloňuje podstatná jména a přídavná jména, pozná osobní zájmena, časuje slovesa.	• Tvarosloví – slovní druhy se zaměřením na ohebné druhy slov • Podstatná jména, přídavná jména, zájmena osobní, slovesa se zaměřením na osobu a číslo
• zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem. • vyhledá a určí základní skladební dvojici ve větě jednoduché; pozná a určí některé rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, PUM, PUČ, PUZ). • rozezná větu jednoduchou od souvětí, rozliší větu hlavní a vedlejší.	• Skladba – základní větné členy, některé rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, PUM, PUČ, PUZ), věta jednoduchá a souvětí • Souvětí – věta hlavní a vedlejší • Shoda přísudku s podmětem
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
	• Opakování učiva z 6. ročníku se zaměřením na lexikální, morfologický a syntaktický pravopis, slovní druhy, skladbu věty jednoduché – základní a rozvíjející větné členy
Žák • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dostupnými elektronickými zdroji.	• Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, mateřský), skupiny jazyků (zaměření na jazyky slovanské), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) • Jazyk a komunikace – jazyková norma a kodifikace, tištěné a elektronické jazykové příručky
• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov. • nahradí slova přejatá českými ekvivalenty. • rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	• Lexikologie a slovotvorba – význam slov, vrstvy ve slovní zásobě, obohacování slovní zásoby - tvoření nových slov, přejímání cizích slov, sousloví, přenášení významů, frazémy
• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální. • orientuje se v základních pravidlech pravopisu velkých písmen.	• Opakování lexikálního pravopisu se zaměřením na prohlubování znalostí pravopisu velkých písmen

• v písemném projevu zvládá pravopis morfologický. • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. • utvoří správný tvar slov označujících párové části těla. • přiřadí slovo ke slovnímu druhu s ohledem na různou slovnědruhovou platnost slova ve větě. • chápe dokonavost a nedokonavost sloves, určí slovesný vid. • chápe děj, který podmět aktivně vykonává, a děj, kterým podmět trpí, určí slovesný rod.	• Tvarosloví se zaměřením na neohebné slovní druhy • Duálové skloňování • Slovesný vid a rod
• v písemném projevu zvládá základy syntaktického pravopisu – shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s několikanásobným podmětem, interpunkce v jednoduchém souvětí (i s větou vloženou), přímá řeč. • rozliší větu dvojčlennou, jednočlennou a větný ekvivalent. • rozliší druhy vět podle postoje mluvčího. • chápe syntaktické vztahy mezi gramatickými jednotkami ve větě jednoduché, spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic. • dokáže tyto vztahy graficky znázornit. • vyhledá a určí základní a rozvíjející větné členy. • rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou, vyjádřený citoslovcem; rozliší podmět vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný; rozliší přívlastek shodný a neshodný; rozliší osm druhů příslovečného určení (místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, podmínky, přípustky). • pozná doplněk. • chápe syntaktické vztahy v souvětí – rozliší větu jednoduchou a souvětí, rozliší větu hlavní a vedlejší, určí druhy vedlejších vět . • dokáže přeformulovat větu vedlejší na větný člen a naopak. • dokáže graficky znázornit vztahy v jednoduchém souvětí.	• Skladba – stavba věty, pořádek slov ve větě, základní větné členy (podmět a přísudek), rozvíjející větné členy (předmět, příslovečné určení, přívlastek, doplněk) • Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent; druhy vět podle postoje mluvčího • Shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s několikanásobným podmětem • Grafické rozbory věty jednoduché • Souvětí – věta hlavní a vedlejší, druhy vedlejších vět, grafické znázornění jednoduchých souvětí • Stavba textová - přímá řeč

Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák • se orientuje v jazykové mapě světa, v písemném projevu rozliší nejrozšířenější jazyky světové i některé jazyky slovanské.	• Obecné poučení o jazyce – nejznámější skupiny jazyků indoevropských, jazyky slovanské
• rozliší přísudek slovesný jednoduchý a slovesný složený. • rozliší přívlastek několikanásobný a postupně rozvíjející. • nahradí větný člen jednoduchý větným členem několikanásobným, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku. • chápe syntaktické vztahy ve složitějších podřadných souvětích.	• Skladba – druhy přísudku, několikanásobné větné členy • Souvětí – složitější podřadná souvětí a jejich grafická znázornění

Literární výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák • zvládne plynule číst jednoduchý text a orientuje se v něm. • zapamatuje si obsah přečteného textu a umí ho reprodukovat. • čte s porozuměním krátké texty.	• Rozvoj čtenářských dovedností – čítanková i mimočítanková četba jednoduchých krátkých textů (především beletristických) • Rozvoj pozitivního vztahu k literatuře
• formuluje ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení.	• Představování přečtených knih
• rozlišuje poezii, prózu, drama a čtený text k nim přiřadí.	• Základní literární pojmy – poezie, próza, drama
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák • chápe funkce literatury a její místo mezi ostatními obory.	• Literární výchova – co je literatura, její funkce, pojem krásna, vztah literatury k ostatním vědním oborům, vztah člověka k literatuře
• jednoduše a uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla. • stručně vystihne hlavní děj, odliší	• Rozvoj čtenářských dovedností – čítanková i mimočítanková četba, práce s různými druhy textů s využitím čtenářských strategií

vedlejší děj od hlavního, jmenuje hlavní postavy. ● čte s porozuměním.	● Tvořivá činnost s literárním textem
● formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, sdělí důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, čeho si na díle cení a proč.	● Tvorba čtenářských/kulturních deníků, představování přečtených knih
● vyhledává informace v různých typech informačních zdrojů, data interpretuje a dává si je do souvislostí.	● Práce s různými typy infomačních zdrojů
● rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává jejich funkci, uvede výrazné představitele. ● přiřadí čtený text k literárnímu druhu a žánru. ● uvede hlavní znaky základních žánrů, doloží svůj názor příklady, nejlépe z vlastní četby.	● Opakování učiva z 6. ročníku – základní literární pojmy (lyrika, epika, drama, poezie, próza, žánry epiky) ● Literatura umělecká a věcná, literární druhy a žánry a jejich výrazní představitelé, základy literární teorie (literární hrdina, námět, téma, motiv, epizoda; sloka, verš, rytmus, rým)
● porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování.	● Práce s literárními, filmovými a divadelními ukázkami děl
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák ● dává do souvislostí informace vyhledané z různých typů informačních zdrojů a kriticky je hodnotí.	● Práce s různými typy informačních zdrojů ● Rozvoj kritického myšlení
● tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	● Tvořivá činnost s literárním textem – dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj sebepoznání, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, kompetice	• Dějepis – Významní představitelé literární historie
• Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Srovnání s ostatními jazyky; jazyková mapa Evropy	• Výtvarná výchova – Výtvarné doprovody k literárním textům; ztvárnění uměleckého textu do jiné podoby
• Multikulturní výchova – Lidské vztahy, multikulturalita jako způsob vzájemného obohacování	
• Mediální výchova – Stavba mediálních sdělení a jejich porovnávání; práce s médii a jejich bezpečné a efektivní využívání – prostředek vzdělávání, získávání informací	

Zpět na obsah

8. ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák • komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole používá spisovný jazyk.	• Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu
• čte plynule s porozuměním krátké texty.	• Čtení – praktické, věcné (jako zdroj informací)
• dokáže opsat nebo napsat jednoduché sdělení podle předlohy. • píše běžné písemnosti bez předlohy. • vytvoří jednoduchý koherentní text.	• Základní slohové útvary stylu prostěsdělovacího – vzkaz, zpráva, osobní a formální dopis, sms, e-mail, jednoduchý popis osoby a pracovního postupu; stylu uměleckého – jednoduché vypravování
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák • se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	• Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), zásady diskuse a pravidla dialogu • Připravený mluvený projev – výklad na zadané téma
• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji. • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	• Čtení - praktické, věcné (jako zdroj informací), kritické (analytické, hodnotící) • Naslouchání – praktické, věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu)
• využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu. • samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	• Práce s různými druhy textů • Slohové útvary – výklad, referát • Práce s informacemi – vyhledat požadované informace

• uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost. • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. • rozpozná, zda předložený text nese převážně prvky stylu prostěsdělovacího, administrativního, odborného, publicistického, uměleckého. • vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu, tvořivé práci s textem a vlastnímu tvořivému psaní.	• Funkční styly – základní rozdělení a znaky • Slohové útvary – opakování učiva z 6., resp. 7. ročníku (vypravování, popis předmětu, dopis úřední a osobní, e-mail); popis pracovního postupu, subjektivně zabarvený popis, charakteristika; výklad; text s úvahovými prvky • • Formální písemnosti: objednávka, žádost, pozvánka
• v textovém editoru vytvoří rozsáhlejší a obsahově hodnotný elektronický dokument s vhodným grafickým vzhledem.	• Práce s počítačem – pokročilejší funkce textového editoru; tvorba obsahu, práce se styly
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák • rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.	• Kritické čtení a naslouchání - rozvoj kritického myšlení
• využívá poznatků o slohovém útvaru úvaha k vlastnímu tvořivému psaní .	• Slohový útvar - úvaha

Jazyková výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo – minimální
Žák • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.	• Obecné poučení o jazyce – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary), slova cizího původu
• rozliší slova protikladná a slova stejného významu, utvoří příklady. • pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná. • pozná slova cizího původu.	• Slovotvorba – slova příbuzná • Význam slova – synonyma, antonyma • Víceslovná pojmenování
• v písemném projevu zvládá základy lexikálního pravopisu. • orientuje se v Pravidlech českého pravopisu, popřípadě v dostupných elektronických zdrojích.	• Vyjmenovaná a příbuzná slova – i/y v kořeni slova, správné psaní slov s předložkami a předponami • Tištěné a elektronické příručky

• v písemném projevu zvládá základy morfologického pravopisu. • přiřadí slovo ke slovnímu druhu, přiřadí podstatné jméno ke vzoru a odvodí koncovku, skloňuje podstatná jména a přídavná jména, ovládá koncovky přídavných jmen, pozná osobní zájmena a zvládá skloňování zájmena já – ona, pozná zájmena vztažná , časuje slovesa.	• Tvarosloví – slovní druhy ohebné i neohebné se zaměřením na spojky souřadicí a podřadicí • Podstatná jména, přídavná jména, zájmena osobní, slovesná kategorie času + slovesa dokonavá a nedokonavá
• zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem. • vyhledá a určí základní skladební dvojici ve větě jednoduché; pozná a určí některé rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, PUM, PUČ, PUZ). • rozezná větu jednoduchou od souvětí, rozliší větu hlavní a vedlejší. • určí počet vět v souvětí. • rozliší souvětí souřadné a podřadné.	• Skladba – opakování ze 7. r.: základní větné členy, některé rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, PUM, PUČ, PUZ) a přívlastek shodný / neshodný; pozná několikanásobný větný člen; věta jednoduchá a souvětí • Souvětí – souřadné, podřadné • Shoda přísudku s několikanásobným podmětem podmětem – jednodušší případy
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
	• Opakování učiva z 7. ročníku se zaměřením na lexikální, morfologický a syntaktický pravopis, slovní druhy, skladbu věty jednoduché - základní a rozvíjející větné členy
Žák • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dostupnými elektronickými zdroji.	• Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, mateřský), skupiny jazyků (zaměření na jazyky slovanské), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)
• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov. • rozpozná přejatá slova a dokáže je nahradit českými ekvivalenty. • rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	• Lexikologie a slovotvorba – přejímání slov z cizích jazyků, význam slov, víceslovná pojmenování, odborné výrazy, sousloví, přenášení významů, frazémy

• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální. • orientuje se v základních pravidlech pravopisu velkých písmen.	• Opakování lexikálního pravopisu se zaměřením na prohlubování znalostí pravopisu velkých písmen
• v písemném projevu zvládá pravopis morfologický. • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. • utvoří správný tvar slov označujících párové části těla. • přiřadí slovo ke slovnímu druhu s ohledem na různou slovnědruhovou platnost slova ve větě. • chápe dokonavost a nedokonavost sloves, určí slovesný vid. • chápe děj, který podmět aktivně vykonává, a děj, kterým podmět trpí, určí slovesný rod.	• Tvarosloví: skloňování slov řeckého a latinského původu, přídavná jména přivlastňovací - upevnění dosavadních znalostí + označení rodin; zájmena vztažná (jenž) a ukazovací (týž, tentýž), pravopis číslovek, slovesná kategorie času a slovesný vid, slovesný rod; neohebné slovní druhy se zaměřením na spojky
• v písemném projevu zvládá základy syntaktického pravopisu – shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s několikanásobným podmětem, interpunkce v jednoduchém souvětí (i s větou vloženou), přímá řeč. • rozliší větu dvojčlennou, jednočlennou a větný ekvivalent. • rozliší druhy vět podle postoje mluvčího. • chápe syntaktické vztahy mezi gramatickými jednotkami ve větě jednoduché, spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic. • dokáže tyto vztahy graficky znázornit • vyhledá a určí základní a rozvíjející větné členy. • rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou, vyjádřený citoslovcem; rozliší podmět vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný; rozliší přívlastek shodný a neshodný; rozliší osm druhů příslovečného určení (místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, podmínky, přípustky). • pozná doplněk. • rozená postupně rozvíjející a několikanásobné větné členy, určí významové poměry mezi nimi. • chápe syntaktické vztahy v souvětí – rozliší větu jednoduchou a souvětí,	• Skladba – stavba věty, pořádek slov ve větě, základní větné členy (podmět a přísudek), rozvíjející větné členy, typy přívlastku (shodný/neshodný, volný/těsný, postupně rozvíjející), několikanásobné větné členy • Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent; druhy vět podle postoje mluvčího • Shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s několikanásobným podmětem • Souřadně spojené vedlejší věty, několikanásobné větné členy a souřadné souvětí: významové poměry (slučovací, odporovací, stupňovací, vylučovací, příčinný a důsledkový) • Grafické rozbory věty jednoduché i souvětí (podřadného i souřadného) • Souvětí – věta hlavní a vedlejší, druhy vedlejších vět, grafické znázornění jednoduchých i složitějších souvětí podřadných i souřadných • Stavba textová - přímá řeč, nepřímá řeč

rozliší větu hlavní a vedlejší, určí druhy vedlejších vět. ● rozpoznává souřadné a podřadné spojení, pozná souřadně spojené vedlejší věty a určí významové poměry mezi nimi. ● rozpozná významové poměry v souvětí souřadném - významové poměry mezi hlavními větami. ● dokáže graficky znázornit vztahy i v složitějším souvětí podřadném i souřadném.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák ● se orientuje v jazykové mapě světa, v písemném projevu rozliší nejrozšířenější jazyky světové i některé jazyky slovanské	● Obecné poučení o jazyce – nejznámější skupiny jazyků indoevropských, jazyky slovanské
● rozliší přísudek slovesný jednoduchý a slovesný složený ● rozliší přívlastek několikanásobný a postupně rozvíjející i větné členy v přístavkovém vztahu ● nahradí větný člen jednoduchý větným členem několikanásobným, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku ● chápe syntaktické vztahy ve složitějších podřadných i souřadných souvětích	● Skladba – přístavek ● Souvětí – složitá souřadná souvětí a jejich grafická znázornění

Literární výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● zvládne plynule číst jednoduchý text a orientuje se v něm. ● zapamatuje si obsah přečteného textu a umí ho reprodukovat. ● čte s porozuměním i delší texty.	● Rozvoj čtenářských dovedností – čítanková i mimočítanková četba jednoduchých krátkých textů (především beletristických) ● Rozvoj pozitivního vztahu k literatuře
● formuluje ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení.	● Představování přečtených knih, představení autora
● rozlišuje poezii, prózu, drama a čtený text k nim přiřadí.	● Základní literární pojmy – poezie, próza, drama / lyrika, epika, drama

Zpět na obsah

Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Žák ● chápe funkce literatury a její místo mezi ostatními obory.	● Literární výchova – co je literatura, její funkce, pojem krásna, vztah literatury k ostatním vědním oborům, vztah člověka k literatuře
● jednoduše a uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla, chápe autorský záměr. ● stručně vystihne hlavní děj, odliší vedlejší děj od hlavního, jmenuje hlavní postavy. ● čte s porozuměním.	● Rozvoj čtenářských dovedností – čítanková i mimočítanková četba, práce s různými druhy textů s využitím čtenářských strategií ● Čtení s předvídáním, orientace v textu: postavy, kompozice ● Tvořivá činnost s literárním textem
● formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, sdělí důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, čeho si na díle cení a proč.	● Tvorba čtenářských/kulturních deníků, představování přečtených knih ● Tiráž
● vyhledává informace v různých typech informačních zdrojů, data interpretuje a dává si je do souvislostí.	● Práce s různými typy infomačních zdrojů
● rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává jejich funkci, uvede výrazné představitele. ● přiřadí čtený text k literárnímu druhu a žánru. ● uvede hlavní znaky základních žánrů, doloží svůj názor příklady, nejlépe z vlastní četby.	● Opakování učiva z 7. ročníku – základní literární pojmy - lyrika, epika, drama, poezie, próza, žánry epiky: znaky nejběžnějších žánrů (pohádka, povídka, mýtus, legenda, román, epoa, povídka) ● Literatura umělecká a věcná, literární druhy a žánry a jejich výrazní představitelé, základy literární teorie (literární hrdina, námět, téma, motiv, epizoda; sloka, verš, rytmus, rým)
● porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování.	● Práce s literárními, filmovými a divadelními ukázkami děl
Očekávané výstupy obohacené	**Učivo obohacené**
Žák ● dává do souvislostí informace vyhledané z různých typů informačních zdrojů a kriticky je hodnotí.	● Práce s různými typy informačních zdrojů ● Rozvoj kritického myšlení ● Základy poetiky (rým, verš, rýmové schéma, echo, přesah, básnické figury)
● tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	● Tvořivá činnost s literárním textem – dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj sebepoznání, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, kompetice	• Dějepis – Významní představitelé literární historie
• Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Srovnání s ostatními jazyky; jazyková mapa světa; zeměpisná vlastní jména, termíny	• Výtvarná výchova – Výtvarné doprovody k literárním textům; ztvárnění uměleckého textu do jiné podoby
• Multikulturní výchova – Lidské vztahy, multikulturalita jako způsob vzájemného obohacování	• Cizí jazyky – Přejímání cizích slov; mezinárodně užívaná slova
• Mediální výchova – Stavba mediálních sdělení a jejich porovnávání; práce s médii a jejich bezpečné a efektivní využívání – prostředek vzdělávání, získávání informací; vztah médií a svobody projevu a rizikové stránky tohoto vztahu	

Zpět na obsah

9. ročník

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole používá spisovný jazyk.	● Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu
● čte plynule s porozuměním krátké texty.	● Čtení – praktické, věcné (jako zdroj informací)
● dokáže opsat nebo napsat jednoduché sdělení podle předlohy. ● píše běžné písemnosti bez předlohy. ● vytvoří jednoduchý koherentní text.	● Základní slohové útvary stylu prostěsdělovacího – vzkaz, zpráva, osobní a formální dopis, sms, e-mail, jednoduchý popis osoby a pracovního postupu; stylu uměleckého – jednoduché vypravování, stylu publicistického – zpráva
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák ● se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. ● odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. ● chápe, co jsou slohotvorní činitelé. ● zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	● Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), zásady diskuse a pravidla dialogu ● ● Připravený mluvený projev - výklad na zadané téma ● ● Forma - situace - funkce projevu; projev mluvený a psaný
● odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji. ● rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	● Čtení – praktické, věcné (jako zdroj informací), kritické (analytické, hodnotící) ● Naslouchání – praktické, věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu)
● orientuje se v základních publicistických útvarech, chápe rozdíl mezi zprávou a komentářem.	● Práce s různými druhy publicistických textů ● Slohové útvary – komentář, fejeton ● Práce s informacemi – vyhledat požadované informace
● vědomě používá slohotvorné činitele s ohledem na komunikační situaci. ● uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, doplní chybějící	● Formální / neformální komunikační situace a související jazykové prostředky ● Funkční styly – shrnutí ● fejeton, komentář, reportáž, interview

informace. ● rozlišuje publicistické útvary. ● vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. ● rozpozná stylistické chyby. ● písemnému projevu, tvořivé práci s textem a vlastnímu tvořivému psaní.	● odchylky od pravidelné větné stavby
● dokáže vytvořit powerpointovou prezentaci na zadané téma s využitím vhodných jazykových i grafických prostředků.	● Práce s počítačem – pokročilejší funkce textového editoru; tvorba obsahu, práce se styly
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák ● rozpozná argumentační i mediální fauly, prostředky manipulace v publicistickém stylu.	● Kritické čtení a naslouchání - rozvoj kritického myšlení
● využívá poznatků o publicistickém stylu k vlastnímu tvořivému psaní .	● Slohový útvar – reportáž, interview, fejeton a komentář

Jazyková výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo – minimální
Žák ● rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.	● Obecné poučení o jazyce – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary), slova cizího původu ●
● rozliší slova protikladná a slova stejného významu, utvoří příklady. ● pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná. ● určí slovo pod-/nadřazené.	● Slovotvorba – slova příbuzná ● Význam slova – synonyma, antonyma ● Slova nadřazená, podřazená, souřadná
● v písemném projevu zvládá základy lexikálního pravopisu. ● orientuje se v Pravidlech českého pravopisu, popřípadě v dostupných elektronických zdrojích.	● Vyjmenovaná a příbuzná slova – i/y v kořeni slova, správné psaní slov s předložkami a předponami, psaní hláskových skupin ● Tištěné a elektronické příručky
● v písemném projevu zvládá základy morfologického pravopisu.	● Tvarosloví – opakování a shrnutí ohebných slovních druhů; pravopis velkých písmen ve vlastních jménech a zeměpisných názvech ● Podstatná jména, přídavná jména, zájmena osobní, sloveso

• zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem. • vyhledá a určí základní skladební dvojici ve větě jednoduché; pozná a určí některé rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, PUM, PUČ, PUZ). • rozezná větu jednoduchou od souvětí, rozliší větu hlavní a vedlejší. • určí počet vět v souvětí. • rozliší souvětí souřadné a podřadné.	• Skladba – opakování z 8. r.: základní větné členy, některé rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, PUM, PUČ, PUZ) a přívlastek shodný / neshodný; pozná několikanásobný větný člen; věta jednoduchá a souvětí, přívlastek volný / těsný • Souvětí – souřadné, podřadné
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
	• Opakování učiva z 8. ročníku se zaměřením na lexikální, morfologický a syntaktický pravopis, slovní druhy, skladbu věty jednoduché a souvětí - základní a rozvíjející větné členy, druhy VV, významové poměry
Žák • dokáže si představit vývojové etapy českého jazyka. • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dostupnými elektronickými zdroji.	• Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, mateřský), skupiny jazyků (zaměření na jazyky slovanské), stratifikace jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) • Vývoj jazyka - nejdůležitější etapy ve vývoji jazyka
• rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov. • rozpozná přejatá slova a dokáže je nahradit českými ekvivalenty. • rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	• Lexikologie a slovotvorba – přejímání slov z cizích jazyků, význam slov, víceslovná pojmenování, odborné výrazy, sousloví, přenášení významů, frazémy
• v písemném projevu zvládá pravopis lexikální. • orientuje se v základních pravidlech pravopisu velkých písmen.	• Opakování lexikálního pravopisu se zaměřením na shrnutí znalostí pravopisu velkých písmen
• v písemném projevu zvládá pravopis morfologický. • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační	• Tvarosloví: upevnění dosavadních znalostí z tvarosloví: lexikální i morfologický pravopis; • slovesné třídy a vzory: seznámení • pozná přechodník minulý, přítomný

situaci. ● utvoří správný tvar slov. ● přiřadí slovo ke slovnímu druhu s ohledem na různou slovnědruhovou platnost slova ve větě. ● zvládá MK sloves. ● získá přítomný a minulý slovesný kmen.	
● v písemném projevu zvládá základy syntaktického pravopisu – shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s několikanásobným podmětem, interpunkce v jednoduchém souvětí (i s větou vloženou), přímá řeč. ● rozliší větu dvojčlennou, jednočlennou a větný ekvivalent. ● rozliší druhy vět podle postoje mluvčího. ● chápe syntaktické vztahy mezi gramatickými jednotkami ve větě jednoduché, spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic. ● dokáže pojmenovat formální vztahy ve skladebních dvojicích ● dokáže tyto vztahy graficky znázornit. ● vyhledá a určí základní a rozvíjející větné členy. ● rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou, vyjádřený citoslovcem; rozliší podmět vyjádřený, nevyjádřený, všeobecný; rozliší přívlastek shodný a neshodný; rozliší osm druhů příslovečného určení (místa, času, způsobu, míry, příčiny, účelu, podmínky, přípustky). ● pozná doplněk. ● rozená postupně rozvíjející a několikanásobné větné členy, určí významové poměry mezi nimi. ● chápe syntaktické vztahy v souvětí – rozliší větu jednoduchou a souvětí, rozliší větu hlavní a vedlejší, určí druhy vedlejších vět . ● rozpoznává souřadné a podřadné spojení, pozná souřadně spojené vedlejší věty a určí významové poměry mezi nimi. ● rozpozná významové poměry v souvětí souřadném - významové poměry mezi hlavními větami. ● dokáže graficky znázornit vztahy i v složitém souvětí podřadném	● Skladba – stavba věty, pořádek slov ve větě, základní větné členy (podmět a přísudek), rozvíjející větné členy, typy přívlastku (shodný/neshodný, volný/těsný, postupně rozvíjející), několikanásobné větné členy ● Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent; druhy vět podle postoje mluvčího ● Shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s několikanásobným podmětem ● Rekce, shoda přimykání ● Souřadně spojené vedlejší věty, několikanásobné větné členy a souřadné souvětí: významové poměry (slučovací, odporovací, stupňovací, vylučovací, příčinný a důsledkový) ● Grafické rozbory věty jednoduché i souvětí (podřadného i souřadného) ● Souvětí – věta hlavní a vedlejší, druhy vedlejších vět, grafické znázornění jednoduchých i složitějších souvětí podřadných i souřadných ● Stavba textová - přímá řeč, nepřímá řeč ● Shoda přísudku s několikanásobným podmětem podmětem ● Interpunkce v souvětí ● Složité souvětí: stavba, graf, interpunkce

i souřadném. ● Umí označit samostatný / osamostatněný větný člen, elipsu, větné členy v přístavkovém vztahu.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák ● se orientuje v jazykové mapě světa, v písemném projevu rozliší nejrozšířenější jazyky světové i některé jazyky slovanské. ● postihne stručně nejdůležitější etapy vývoje spisovného jazyka.	● Obecné poučení o jazyce – nejznámější skupiny jazyků indoevropských, jazyky slovanské, vývoj českého pravopisu, historie normotvorných příruček
● rozliší přísudek slovesný jednoduchý a slovesný složený. ● rozliší přívlastek několikanásobný a postupně rozvíjející i větné členy v přístavkovém vztahu. ● nahradí větný člen jednoduchý větným členem několikanásobným, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku. ● chápe syntaktické vztahy ve složitějších podřadných i souřadných souvětích. ● umí odlišit vsuvku a VV.	● Skladba – valence ● Stavba textová: navazovací prostředky, vsuvka ● Souvětí – složitá souřadná souvětí a jejich grafická znázornění

Literární výchova

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● zvládne plynule číst jednoduchý text a orientuje se v něm. ● zapamatuje si obsah přečteného textu a umí ho reprodukovat. ● čte s porozuměním i delší texty.	● Rozvoj čtenářských dovedností – čítanková i mimočítanková četba jednoduchých krátkých textů (především beletristických) ● Rozvoj pozitivního vztahu k literatuře
● formuluje ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení.	● Představování přečtených knih, představení autora
● rozlišuje poezii, prózu, drama a čtený text k nim přiřadí.	● Základní literární pojmy – poezie, próza, drama / lyrika, epika, drama
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Žák ● chápe funkce literatury a její místo mezi ostatními obory.	● Literární výchova – co je literatura, její funkce, pojem krásna, vztah literatury k ostatním vědním oborům, vztah člověka k literatuře

• jednoduše a uceleně reprodukuje přečtený text a vlastními slovy interpretuje smysl díla, chápe autorský záměr. • stručně vystihne hlavní děj, odliší vedlejší děj od hlavního, jmenuje hlavní postavy. • čte s porozuměním.	• Rozvoj čtenářských dovedností – čítanková i mimočítanková četba, práce s různými druhy textů s využitím čtenářských strategií • Čtení s předvídáním, orientace v textu: postavy, kompozice, vypravěč – lyrický subjekt • Tvořivá činnost s literárním textem
• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, sdělí důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, čeho si na díle cení a proč.	• Tvorba čtenářských/kulturních deníků, představování přečtených knih • Práce s mapou příběhu • Tiráž
• vyhledává informace v různých typech informačních zdrojů, data interpretuje a dává si je do souvislostí.	• Práce s různými typy infomačních zdrojů
• rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává jejich funkci, uvede výrazné představitele. • přiřadí čtený text k literárnímu druhu a žánru. • uvede hlavní znaky základních žánrů, doloží svůj názor příklady, nejlépe z vlastní četby.	• Opakování učiva z 8. ročníku – základní literární pojmy – lyrika, epika, drama, poezie, próza, žánry epiky: znaky nejběžnějších žánrů (pohádka, povídka, mýtus, legenda, román, epos, povídka) • Stručný vývoj literatury (světové, české)
• porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování.	• Práce s literárními, filmovými a divadelními ukázkami děl
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák • dává do souvislostí informace vyhledané z různých typů informačních zdrojů a kriticky je hodnotí.	• Práce s různými typy informačních zdrojů • Rozvoj kritického myšlení • Poetika: úvod do vědy (verš, rým, strofa, básnické tropy a figury)
• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	• Tvořivá činnost s literárním textem – dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj sebepoznání, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, kompetice	• Dějepis – Významní představitelé literární historie
• Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Srovnání s ostatními jazyky; jazyková mapa světa; zeměpisná vlastní jména, termíny	• Výtvarná výchova – Výtvarné doprovody k literárním textům; ztvárnění uměleckého textu do jiné podoby •
• Multikulturní výchova – Lidské vztahy, multikulturalita jako způsob vzájemného obohacování	• Cizí jazyky – Přejímání cizích slov; mezinárodně užívaná slova
• Mediální výchova – Stavba mediálních sdělení a jejich porovnávání; práce s médii a jejich bezpečné a efektivní využívání – prostředek vzdělávání, získávání informací; vztah médií a svobody projevu a rizikové stránky tohoto vztahu	•

Zpět na obsah

Anglický jazyk

Charakteristika předmětu anglický jazyk

Angličtina je jedním z jednacích jazyků ve světě, proniká do každodenního života dětí, přispívá k chápání a objevování skutečností. Je důležitou součástí pro život v Evropě a ve světě, poskytuje žákům jazykový základ pro komunikaci.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

2. ročník: 2 hodiny

3.–9. ročník: 3 hodiny

Předmět je na 1. stupni posílen 2 hodinami z disponibilní časové dotace. Výuka probíhá v kmenových třídách, učebnách pro dělenou výuku, počítačových učebnách. Výuka je podle prostorových a organizačních možností dělena v rámci tříd nebo ročníků, tak aby počet v jedné skupině nepřesáhl 19 žáků.

Formy práce a realizace na 1. stupni

Motivace a získávání zájmu o studium cizího jazyka, vytváření pozitivního vztahu k němu. Nácvik porozumění mluvenému slovu, osvojení zvukové podoby angličtiny a gramatiky. Práce s obrazovým materiálem v učebnici a pracovním sešitě se kombinuje se zvukovými nahrávkami napodobující správnou výslovnost rodilých mluvčích.

Při vyučování se akcentují tyto složky: výklad, poslech, četba, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě. Klade se důraz na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv a výukové programy na PC.

Formy práce a realizace na 2. stupni

Motivace a získávání zájmu o studium cizího jazyka, vytváření pozitivního vztahu k němu. Osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce. Získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty, porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí. Poznávání kultury zemí příslušné jazykové oblasti a vyhledávání nejdůležitějších informací. Pochopení významu znalosti cizího jazyka pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Při vyučování se akcentují tyto složky: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), samotná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty.

Zpět na obsah

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

- Kompetence k učení
- Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- Žáci propojují získané poznatky do širších celků
- Žáci poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou schopni pochopit problém
- Žáci umí vyhledat vhodné informace

Kompetence komunikativní

- Žáci komunikují na odpovídající úrovni
- Žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

- Žáci spolupracují ve skupině
- Žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- Žáci jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

- Žáci respektují názory ostatních
- Žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

- Žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Osnovy

2. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. ● Poslech s porozuměním Žák se pokusí porozumět informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. ● Mluvení Žák si pamatuje a umí vyslovit jednotlivá slova v základních tematických okruzích ● Čtení s porozuměním Rozumí jednotlivým slovům v psané podobě, najde příslušné slovo. ● Psaní Foneticky zvládne napsat některá slova.	● Učivo: jednotlivá slova v základním tvaru ● Slovní zásoba: hello – pozdrav čísla 0–10 základní barvy nejčastější zvířata nejbližší členové rodiny

Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. ● Poslech s porozuměním Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů. Žák zachytí konkrétní informace v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. ● Mluvení Žák umí pojmenovat pojmy v probíraných okruzích. Žák se dokáže jednoduše zeptat na oblíbené věci a odpovědět na podobnou otázku (v rámci probírané slovní zásoby). ● Čtení s porozuměním Žák přečte s porozuměním jednotlivá slova. ● Psaní Žák napíše foneticky jednotlivá slova.	● Slovní zásoba: jednotlivá slova v základním tvaru jednoduché větné konstrukce typu: I like, I don't like, Do you like? What's your favourite? ● Učivo: hello – pozdrav čísla 0–10 barvy zvířata rodina třída – nábytek škola – základní školní potřeby hračky dům – hlavní místnosti jídlo – základní pojmy (apple, banana, pizza, ice cream, sausage, carrot, cake) dopravní prostředky oblečení – základní pojmy
Očekávané výstupy obohacené	**Učivo obohacené**
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. ● Poslech s porozuměním Žák rozumí delšímu mluvenému projevu a najde v něm požadovanou informaci. ● Mluvení Žák dokáže sdělit jednoduché informace ve větách. Dokáže se zeptat a odpovědět v rámci osvojovaných témat. ● Čtení s porozuměním Žák přečte s porozuměním celé jednoduché věty. ● Psaní Žák napíše jednotlivá slova nebo kratší věty.	● Učivo: jednoduché větné konstrukce s předložkami místa spojování podstatných jmen s vhodnými přídavnými jmény množné číslo podstatných jmen v rozsahu osvojované slovní zásoby ● Slovní zásoba: čísla 0–20 vyjádření základních emocí a pocitů (happy, sad, angry, scared, hungry, full) předložky místa (on, in, under)

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• VMEGS – Evropa a svět nás zajímá • MKV – Multikulturalita • VDO – občanská společnost a škola • OSV – Rozvoj schopností poznávání • OSV – Seberegulace a sebeorganizace • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace	• český jazyk a literatura • hudební výchova • výtvarná výchova

3. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. • Poslech s porozuměním Žák se pokusí porozumět informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. • Mluvení Žák si pamatuje a umí vyslovit jednotlivá slova v základních tematických okruzích. • Čtení s porozuměním Rozumí jednotlivým slovům v psané podobě, najde příslušné slovo. • Psaní Foneticky zvládne napsat některá slova.	• Učivo: přítomný čas prostý v 1.osobě č.j. (to be, like, can, have got) • Slovní zásoba: Opakování z předchozího ročníku: téma farm, classroom, numbers 0-10. • Nová témata: pozdrav a jednoduché představení se základní barvy čísla 1–10 zvířata základní rodina základní části těla - hlava a obličej základní nábytek (stůl, židle, postel) základní dopravní prostředky (auto, kolo, vlak, autobus, nákladní auto, letadlo)
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. • Poslech s porozuměním Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů. Žák zachytí konkrétní informace v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	• Učivo: přítomný čas prostý v 1., 2. a 3. osobě č. j. (like, have got, can, to be) • Slovní zásoba: Opakování z předchozího ročníku, téma face, toys, house, transport. • Nová témata: Colours Classroom objects Family Numbers 1–12 Parts of the body Toys Furniture

• Mluvení Žák umí pojmenovat pojmy v probíraných okruzích. Žák se dokáže jednoduše zeptat na oblíbené věci a odpovědět na podobnou otázku (v rámci probírané slovní zásoby). • Čtení s porozuměním Žák přečte s porozuměním jednoduché sdělení. Vyhledá v textu požadovanou informaci, umí doplnit chybějící, v rámci osvojovaných témat. • Psaní Žák napíše správně jednotlivá slova a jednoduché věty.	Farm animals Food Transport Clothes
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. • Poslech s porozuměním Žák rozumí delšímu mluvenému projevu a najde v něm požadovanou informaci. • Mluvení Žák dokáže sdělit jednoduché informace ve větách. Dokáže se zeptat a odpovědět v rámci osvojovaných témat. • Čtení s porozuměním Žák přečte s porozuměním text přiměřené délky v rámci osvojovaných témat. • Psaní Žák napíše jednoduchým způsobem informace o sobě ve formě vět.	• Učivo: přítomný čas dalších sloves (write, play, read, have, can) přítomný čas průběhový • Slovní zásoba: Opakování z předchozího ročníku, téma face, toys, house, transport. • Nová témata: sports, hobbies výukové programy na PC, jazykové aplikace na osvojení slovní zásoby práce s internetem používání slovníků

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• VMEGS – Evropa a svět nás zajímá • MKV – Multikulturalita • VDO – občanská společnost a škola • OSV – Rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů • OSV – Seberegulace a sebeorganizace; popis režimu dne • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět	• český jazyk a literatura • zeměpis • občanská výchova • hudební výchova • výtvarná výchova • přírodověda

očima druhého)	

4. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. ● Poslech s porozuměním Žák se pokusí porozumět informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. ● Mluvení Žák si pamatuje a umí vyslovit jednoduchá sdělení formou vět v základních tematických okruzích. ● Čtení s porozuměním Rozumí jednoduchým sdělením v psané podobě, najde příslušné informace. ● Psaní Zvládne napsat jednoduché věty.	● Učivo: Opakování z předchozího ročníku a upevnění: jednoduché větné konstrukce typu I like, I don't like, What's your favourite..? ● Slovní zásoba: Opakování z předchozího ročníku: pozdrav a jednoduché představení se základní barvy čísla 1–10 zvířata základní rodina základní části těla - hlava a obličej základní nábytek (stůl, židle, postel) základní dopravní prostředky (auto, kolo, vlak, autobus, nákladní auto, letadlo) ● Nové tématické okruhy: My Day – Daily Routine Time, days Animals Places in town Food My bedroom People – face, body My birthday (month) Transport Present Continuous (What are you doing? Are you flying? Yes, I am. No, I'm not.) Sports Holidays
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. ● Poslech s porozuměním Žák se pokusí porozumět informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. ● Mluvení Mluví o svém volném čase, řekne, co rád dělá za záliby, umí promluvit o rodině, o	● Učivo: Opakování z předchozího ročníku: základní struktura věty v přítomném čase – sloveso have, be, can, like pro 1. a 2. osobu č.j. otázka Do you like…? přítomný čas prostý v 1., 2. a 3. osobě č. j. (like, have got, can, to be) ● Nové učivo: Present Continuous (What are you doing?

oblečení. ● Čtení s porozuměním Rozumí krátkým a jednoduchým textům – instrukcím. ● Psaní Foneticky zvládne napsat jednoduché věty o sobě. Fonetický přepis známých slov.	Are you flying? Yes, I am. No, I'm not.) Vazba there is/ there are ● Slovní zásoba: Opakování z předchozího ročníku: Colours Classroom objects Family Numbers 1–12 Parts of the body Toys Furniture Farm animals Food Transport Clothes ● Nové tématické okruhy: My Day – Daily Routine Time Animals Places in town - Is there a museum? Prepositions of place (in, on, under, behind, next to) Food My bedroom This/ these, that/ those People – face, body My birthday (month) Transport Sports Holidays výukové programy na PC, jazykové aplikace na osvojení slovní zásoby práce s internetem používání slovníků
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. ● Poslech s porozuměním Žák se pokusí porozumět informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. ● Mluvení Mluví o svém volném čase, řekne, co rád dělá za záliby, umí promluvit o rodině, o oblečení. ● Čtení s porozuměním Rozumí krátkým a jednoduchým textům – instrukcím. ● Psaní	● Učivo: Opakování z předchozího ročníku: přítomný čas dalších sloves (write, play, read, have, can) přítomný čas průběhový ● Nové učivo: přítomné časy pro všechny osoby č. j. i č. mn. ● Slovní zásoba: Opakování z předchozího ročníku: téma sports, hobbies ● Nová témata: Time zones Offering help Animal families Town – there is/ are Food – would you like…?

Foneticky zvládne napsat jednoduché věty o sobě. Fonetický přepis známých slov.	Furniture Nature – The life cycle of a butterfly Months What are you doing?

5. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. ● Poslech s porozuměním Žák se pokusí porozumět informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. ● Mluvení Mluví o své rodině – řekne pár jednoduchých vět o členech své rodiny. Pozdraví a rozloučí se. ● Čtení s porozuměním Rozumí krátkým a jednoduchým textům – instrukcím. ● Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – jméno, věk. Foneticky zvládne napsat jednoduché věty o sobě. Fonetický přepis známých slov.	● Učivo za využití fonetiky: rozliší tvary slovesa to be a slovesa have got, has got, vyjmenuje osobní zájmena, zná použití přítomného času ● Slovní zásoba: Opakování z minulých ročníků Pozdravy, rozloučení, představování Číslovky, barvy, měsíce Nová látka: Anglická abeceda Rodina Volnočasové aktivity Dům, domov
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● Poslech s porozuměním Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Žák zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	● Učivo: opakování z minulých ročníků: základní rozkazy, člen určitý a neurčitý, tvary slovesa: to be, love, like, hate, have got, has got, must, have to, can/can't Nová látka: přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, WH otázky, How much...? pravidelné a nepravidelné množné číslo předložky místa řadové číslovky přídavná jména a příslovce, příslovce časové zjišťování časových údajů přivlastňování

• Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje a ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje. Dále sdělí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje a na podobné výpovědi reaguje. Žák poskytne a aplikuje informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. sdělí informace o sobě, svých přátelích a rodině, svých aktivitách...) za použití slovních spojení a vět. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase, nakupování a dalších osvojovaných tématech. • Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Žák najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě, tyto informace zanese do tabulky v příslušném programu. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Žák porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující obsah daného textu). • Psaní Žák zapíše/doplní informace, slovní spojení	osobní zájmena, přivlastňovací zájmena • Slovní zásoba: Opakování z minulých ročníků: pozdravy, rozloučení, představování Číslovky, barvy, měsíce Komiks, tvorba komiksu, projekt na známé téma Popis třídy, škola a třídní klima, školní rozvrh – předměty, popis domu , domácí práce, povinnosti, okolí bydliště Krátké dialogy – osobní rozhovor, formální a neformální pozdravy, představování Vyplnění formuláře – osobní údaje zanese do tabulky Hláskování, anglická abeceda - orientace ve slovníku Číslovky, barvy, měsíce, dny v týdnu Londýn, názvy některých států, národnosti Volný čas, volnočasové aktivity Rodina, popis osoby, oblečení Čas – určování času Nakupování, obchody, produkty, ceny jazykové hry a kvízy výukové programy na PC, jazykové aplikace na procvičení slovní zásoby

nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává. Žák vyplní identifikační kartu, napíše nákupní seznam, napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, popíše svoji rodinu, školu, své bydliště, vypíše svoje volnočasové aktivity. Napíše jednoduché texty v elektronické podobě – napíše jednoduchý e-mail, vyplní osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Poslech s porozuměním Žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu). • Mluvení Žák krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou). Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Žák je schopen vytvořit krátký příběh za použití slovní zásoby týkající se osvojovaných témat. • Čtení s porozuměním Žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu nebo zjednodušené četbě. Žák porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů. • Psaní Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení ve formě dopisu, vzkazu, e-mailu.	• Učivo: Základní pravidla výslovnosti větných celků Pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce Zájmena v pozici předmětu Napíše jednoduché texty v elektronické podobě – napíše jednoduchý e-mail , vyplní osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk – identifikační karty – zanese informace do tabulky. Tvorba videa - představování Básně – samostatná literární tvorba jazykové hry a kvízy výukové programy na PC práce s internetem - využívá aplikace k osvojení slovní zásoby, vyhledává a třídí informace pro projekt na dané téma. používání slovníků • Slovní zásoba: Reálie anglicky mluvících zemí - Irská republika, Los Angeles, New York, mapy-Britské ostrovy, USA, Anglicky mluvící země Kultura – Halloween, Christmas, St Valentine's Day, Easter Zjednodušená četba Public school superhero Hello I am Lily! From New York City The Story of Saint Patrick If I built a house Back to school shopping

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• VMEGS – Evropa a svět nás zajímá • MKV – Multikulturalita • VDO – občanská společnost a škola • OSV – Rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů • OSV – Seberegulace a sebeorganizace; popis režimu dne • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)	• český jazyk a literatura • hudební výchova • výtvarná výchova

6. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. • Poslech s porozuměním Žák se pokusí porozumět informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. • Mluvení Mluví o jídle – řekne pár jednoduchých vět o tom, jaké jídlo má rád. Pozdraví a rozloučí se. Řekne pár jednoduchých vět o zvířeti, popíše jednoduše zvíře. • Čtení s porozuměním Rozumí krátkým a jednoduchým textům – instrukcím. • Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – jméno, věk, oblíbené jídlo, oblíbené zvíře Foneticky zvládne napsat jednoduché věty o sobě.	• Učivo: opakování z minulých ročníků slovesa to be a slovesa have got, has got, osobní zájmena, použití přítomného času Fonetický přepis známých slov Základní pravidla výslovnosti větných celků • Slovní zásoba: opakování z minulých ročníků: pozdravy, rozloučení, představování, číslovky, barvy, měsíce, abeceda, rodina, volnočasové aktivity, dům, domov nová látka: zvířata, škola, každodenní činnosti
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• Poslech s porozuměním Rozumí obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	• Učivo: opakování z minulých ročníků slovesa to be a slovesa have got, has got, osobní zájmena, přítomný čas prostý a průběhový

Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Žák zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu). ● Mluvení Žák si vyžádá jednoduchou informaci. Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, každodenních činností a potřeb a způsobu života a ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje. Žák poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. sdělí informace o sobě, svých přátelích a rodině, svých aktivitách...) za použití slovních spojení a vět. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase, zdravém životním stylu, zvířatech a dalších osvojovaných tématech. ● Čtení s porozuměním Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu. Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu.	nová látka: přídavná jména, stupňování přídavných jmen minulý čas slovesa to be minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves – zápor, otázka, kladná věta some, any, how much/many, a few/a little ● Slovní zásoba: opakování z minulých ročníků: dny v týdnu, měsíce, hodiny, číslovky, volnočasové aktivity nová látka: Škola, školní předměty Denní rutina Sport, sportovní vybavení Zdravá strava, jídlo, recepty Volně žijící zvířata, zvířata na farmě, můj domácí mazlíček Místa ve městě Dovolená New York City Filmy, recenze jazykové hry a kvízy výukové programy na PC, jazykové aplikace na osvojení slovní zásoby práce s internetem používání slovníků

• Psaní Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty. Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – zanese informace do tabulky. napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák napíše jednoduchý e-mail, popíše svoji rodinu, školu, své bydliště, vypíše svoje volnočasové aktivity. Reaguje na jednoduché písemné sdělení. reaguje adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Poslech s porozuměním Žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. • Mluvení Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje a na podobné výpovědi reaguje. Žák krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou). Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Žák je schopen vytvořit krátký příběh za použití slovní zásoby týkající se osvojovaných témat. • Čtení s porozuměním Žák najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě. Žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu nebo zjednodušené četbě. Žák porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např.	• Učivo: Základní pravidla výslovnosti větných celků Pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce Napíše jednoduché texty v elektronické podobě – napíše e-mail, natočí krátké video o vaření. • Slovní zásoba: Národní sporty v Kanadě, USA reálie - New York a mapy – Britské ostrovy, USA, Anglicky mluvící země Kultura – Thanksgiving day, Christmas and New Year, Day of Independence Rozšiřující zjednodušená četba: 1. My weird school daze 2. Inside our fridge 3. Sherlock Holmes 4. New York City, history for kids 5. America's finest Používání různých informačních zdrojů (PC, slovník atd.)

orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů. Třídí a vyhledává informace. • Psaní Žák zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává. Žák zná gramatické struktury, lexikální princip pravopisu slov. Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení ve formě dopisu, vzkazu, e-mailu. Reaguje adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě.	

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• VMEGS – Evropa a svět nás zajímá • MKV – Multikulturalita • VDO – občanská společnost a škola • OSV – Rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů • OSV – Seberegulace a sebeorganizace; popis režimu dne • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)	• český jazyk a literatura • zeměpis • občanská výchova

7. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. • Poslech s porozuměním Žák se pokusí porozumět informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. • Mluvení Mluví o svém volném čase, řekne, co rád dělá za záliby • Čtení s porozuměním Rozumí krátkým a jednoduchým textům –	• Učivo za využití fonetiky: opakování z minulého ročníku:přítomný čas průběhový a prostý, členy a/an/the; minulý čas prostý, pravidelná/nepravidelná slovesa, tvar slovesa to be, nová látka: minulý čas průběhový • Slovní zásoba: opakování z minulých ročník jídlo, sporty, každodenní činnosti, dny v týdnu, měsíce, řadové číslovky nové téma: kreativní aktivity, pohádka

instrukcím. ● Psaní Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – jméno, věk, zvíře, sport, koníček Foneticky zvládne napsat jednoduché věty o sobě. Fonetický přepis známých slov.	
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
● Poslech s porozuměním Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat. Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů. Žák zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. ● Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje a na podobné výpovědi reaguje. Žák poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. sdělí informace o sobě, svých přátelích	● Učivo: opakování z minulých ročníků: přítomný čas průběhový a prostý, členy a/an/the minulý čas – ne/pravidelná slovesa, otázka, zápor, oznamovací věta, sloveso to be nová látka: minulý čas průběhový – otázka, zápor, kladná věta; minulý čas průběhový a prostý, vyjádření souhlasu, nesouhlasu – So do I / Me too / I don't. vyjádření množství, srovnávání schopnosti – can / can't datumy vyjádření modality – should / shouldn't vyjádření budoucnosti – to be going to vyjádření budoucnosti – will/ won't vazba would like to / wouldn't like to ● Slovní zásoba: opakování z minulého ročníku: sporty, jídlo nová látka: Idoly teenagerů, filmy, slavní umělci fantastické postavy, pohádka, každodenní činnosti, dny v týdnu, měsíce, řadové číslovky Kreativní aktivity Narozeninová oslava Slavnostní ukončení školy Americké svátky a české tradice Geografie, světové strany, Skotsko - Glasgow, město, směry Výlet, dovolená, aktivity na dovolené, turistické informace Počasí jazykové hry a kvízy výukové programy na PC

a rodině, svých aktivitách...) za použití slovních spojení a vět. Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase, nakupování a dalších osvojovaných tématech. ● Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Žák najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, žák porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující obsah daného textu). ● Psaní Žák zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává. Žák vyplní identifikační kartu – doplní informace do tabulky, napíše nákupní seznam, napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, popíše svoji rodinu, školu, své bydliště, vypíše svoje volnočasové aktivity. Napíše jednoduché texty v elektronické podobě - napíše jednoduchý e-mail, vyplní osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
● Poslech s porozuměním Rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby. Žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu). ● Mluvení	● Slovní zásoby: Sporty v anglicky mluvících zemích Jídlo v anglicky mluvících zemích Hudba v anglicky mluvících zemích Rozšiřující zjednodušená četba: 1. The Contest 2. Peter Pan 3. Halloween in the Forest 4. 50 States Song 5. Glasgow Tvorba videa

Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje. Vypráví jednoduchý krátký příběh za použití slovní zásoby týkající se osvojovaných témat či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Žák krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou). ● Čtení s porozuměním Žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu nebo zjednodušené četbě. Žák porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů. ● Psaní Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení ve formě dopisu, vzkazu, e-mailu.	Tvorba plakátu Tvorba myšlenkových map ● Jazykové prostředky: Napíše jednoduché texty v elektronické podobě – napíše e-mail, vyplní osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk – identifikační karty – zanese informace do tabulky. Básně – samostatná literární tvorba jazykové hry a kvízy výukové programy na PC práce s internetem používání slovníků Pochopí a porozumí textu v anglickém jazyce z různých zdrojů. Třídí a vyhledává informace. Využívá znalosti jazyka v praktickém životě. Používá různé informační zdroje (PC, slovník atd.) Využívá jazykové aplikace k osvojení slovní zásoby.

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
● VMEGS – Evropa a svět nás zajímá ● MKV – Multikulturalita ● VDO – občanská společnost a škola ● OSV – Rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů ● OSV – Seberegulace a sebeorganizace; popis režimu dne ● OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého) ● EV – Člověk a společnost	● Občanská výchova ● Český jazyk a literatura – věta

8. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. ● Poslech s porozuměním Žák se pokusí porozumět informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu). Žák porozumí výrazům pro pozdrav a poděkování. ● Mluvení Mluví o své rodině - řekne pár jednoduchých vět o členech své rodiny. Pozdraví a rozloučí se. Řekne jaké je počasí, co je za den v týdnu. Vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. ● Čtení s porozuměním Rozumí krátkým a jednoduchým textům – instrukcím. Rozumí slovům, se kterými se v rámci	● Učivo za využití fonetiky: opakování z minulého ročníku: rozliší tvary slovesa to be a slovesa have got, has got, vyjmenuje osobní zájmena, zná použití přítomného času, aplikuje gramatická pravidla minulého času – rozliší tvary slovesa to be – was, were; s dopomocí použije správný tvar/ fonetický tvar sloves pravidelných a nepravidelných v minulém čase, pozná rozdíl mezi minulým a přítomným čase ● Slovní zásoba: opakování z minulých ročníků: osobní informace, číslovky, rodina, dny, měsíce, volnočasové aktivity, škola, dům, domov nové téma: povolání, životní prostředí, počasí, osobní rozvoj, části těla

tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu). ● Psaní Vyplní foneticky základní údaje o sobě ve formuláři – jméno, věk. Foneticky zvládne napsat jednoduché věty o sobě. Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka.	
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● Poslech s porozuměním Rozumí základním informacím a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů. Žák zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Žák porozumí tématu, obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu). ● Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci, formuluje pozvání a na pozvání reaguje. Domluví se na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje a na podobné výpovědi reaguje. Žák poskytne a zjistí informace týkající se	● Učivo: opakování z minulých ročníků:přítomné časy,minulý čas prostý a průběhový, vyjádření budoucího času nová látka: vyjádření budoucnosti: going to / will, will have to složené číslovky, srovnávání: more than, fewer than, less than, as much / many as, 1. podmínková věta, 2. podmínková věta pasivum: use / is used for, nepravidelná slovesa: příčestí trpné předpřítomný čas prostý - příslovce, předložky (still, yet, already, for, since) vyjádření preference: would rather, prefer modální slovesa - be allowed to, can / not allowed to, must / have to / mustn't / don’t have to ● Slovní zásoba: opakování z minulých ročníků: rodina, volnočasové aktivity, škola, dny, měsíce, dům, domov nová látka: Moje září – plány a cíle pro školní rok, nastavení cílů pro školní rok, můj osobní rozvoj Oslavy, svátky Česká republika, národní zvyky a stereotypy, Předpověď počasí Budoucnost naší civilizace, můj život v roce 2040 Kanada, budoucnost Vancouveru Životní prostředí Nejlepší přítel Problémy teenagerů Romány Pracovní místa, pozice, zkušenosti Zdraví, zdravé návyky, nemoci a symptomy

běžných témat v každodenních situacích (např. sdělí informace o sobě, svých přátelích a rodině, svých aktivitách...) za použití slovních spojení a vět. Žák krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou). ● Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Žák najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace. Žák porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující obsah daného textu). ● Psaní Žák zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává. Žák vyplní identifikační kartu, napíše nákupní seznam, napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, popíše svoji rodinu, školu, své bydliště, vypíše svoje volnočasové aktivity. Napíše jednoduché texty v elektronické podobě - napíše jednoduchý e-mail, vyplní osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk.	Části těla UK, národní zvyky a stereotypy, britská královská rodina
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
● Poslech s porozuměním Žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu). ● Mluvení Žák krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou).	● Učivo: Napíše jednoduché texty v elektronické podobě – napíše e-mail, vyplní osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk identifikační karty - zanáší osobní informace do tabulky Tvorba videa – životopis Psaní příběhů – aplikuje správné časy, orientuje se v časech jazykové hry a kvízy

Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Žák je schopen vytvořit krátký příběh za použití slovní zásoby týkající se osvojovaných témat. Žák je schopen vytvořit krátký příběh za použití slovní zásoby týkající se osvojovaných témat. ● Čtení s porozuměním Žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu nebo zjednodušené četbě. Žák porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů. ● Psaní Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení, která se týkají jeho osoby ve formě dopisu, vzkazu, e-mailu.	aplikuje nabyté znalosti při využití výukových programů na PC, používá jazykové aplikace na procvičování slovní zásoby práce s internetem – vyhledává rozšiřující informace používání slovníků ● Slovní zásoba: Myšlenkové mapy Mapa anglicky mluvících zemí Mapa Velké Británie Zjednodušená četba Love in literature Fabulous flora and fauna Incredible inventions Memorable monuments Creative ways to be nice to the environment The weird kid Jobs for adventurous people Is your smartphone hurting you?

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
● VMEGS – Evropa a svět nás zajímá ● MKV – Multikulturalita ● VDO – občanská společnost a škola ● OSV – Rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů ● OSV – Seberegulace a sebeorganizace; popis režimu dne ● OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)	● český jazyk a literatura ● zeměpis ● občanská výchova ● zeměpis

9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. ● Poslech s porozuměním Žák se pokusí porozumět informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu). Žák porozumí výrazům pro pozdrav a poděkování. ● Mluvení Mluví o své rodině – řekne pár jednoduchých vět o členech své rodiny. Pozdraví a rozloučí se. Řekne jaké je počasí, co je za den v týdnu. Vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. ● Čtení s porozuměním Rozumí krátkým a jednoduchým textům – instrukcím. Rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu). ● Psaní Vyplní foneticky základní údaje o sobě ve formuláři – jméno, věk. Foneticky zvládne napsat jednoduché věty o sobě. Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka.	● Učivo za využití fonetiky: opakování z minulého ročníku: rozliší tvary slovesa to be a slovesa have got, has got, vyjmenuje osobní zájmena, zná použití přítomného času, aplikuje gramatická pravidla minulého času – rozliší tvary slovesa to be – was, were; s dopomocí použije správný tvar/ fonetický tvar sloves pravidelných a nepravidelných v minulém čase, pozná rozdíl mezi minulým a přítomným čase ● Slovní zásoba: opakování z minulých ročníků: osobní informace, číslovky, rodina, dny, měsíce, volnočasové aktivity, škola, dům, domov nové téma: povolání, životní prostředí, počasí, osobní rozvoj, části těla Nová témata: Budoucí kariéra Jídlo a stravování V restauraci Plány na víkend Volnočasové aktivity Doprava a dopravní prostředky
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● Poslech s porozuměním Zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném	● Učivo: opakování z minulých ročníků: vyjádření budoucnosti: going to / will, will have to složené číslovky, srovnávání: more than, fewer than, less

jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) ● Mluvení Zapojí se pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje, sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/ nepřeje, poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. sdělí informace o sobě, svých přátelích a rodině, svých aktivitách...) za použití slovních spojení a vět. Krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou). Je schopen vytvořit krátký příběh za použití slovní zásoby týkající se osvojovaných témat ● Čtení s porozuměním Najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě. Porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující obsah daného textu). Odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu nebo zjednodušené četbě. Porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů ● Psaní Zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo	than, as much / many as, 1. podmínková věta, 2. podmínková věta pasivum: use / is used for, nepravidelná slovesa: příčestí trpné předpřítomný čas prostý - příslovce, předložky (still, yet, already, for, since) vyjádření preference: would rather, prefer modální slovesa - be allowed to, can / not allowed to, must / have to / mustn't / don't have to Nové učivo: Přítomný čas prostý Přítomný čas průběhový Kontrast přítomného času prostého a průběhového Minulý čas prostý – pravidelná slovesa a nepravidelná slovesa Minulý čas průběhový Kontrast minulého času prostého a průběhového Předpřítomný čas prostý – pravidelná slovesa a nepravidelná slovesa Budoucí formy – will, going to ● Slovní zásoba: opakování z předchozího ročníku: Moje září – plány a cíle pro školní rok, nastavení cílů pro školní rok, můj osobní rozvoj Oslavy, svátky Česká republika, národní zvyky a stereotypy, Předpověď počasí Budoucnost naší civilizace, můj život v roce 2040 Kanada, budoucnost Vancouveru Životní prostředí Nejlepší přítel Problémy teenagerů Romány Pracovní místa, pozice, zkušenosti Zdraví, zdravé návyky, nemoci a symptomy Části těla UK, národní zvyky a stereotypy, britská královská rodina Nové učivo: Budoucí kariéra Přijímací řízení na SŠ, přihlášky Typy středních škol Druhy profesí Přijímací zkouška, motivační rozhovor Jídlo a stravování V restauraci Plány na víkend Volnočasové aktivity

činností, které běžně vykonává. Vyplní identifikační kartu. Napíše nákupní seznam. Napíše jednoduchý e-mail, popíše svoji rodinu, školu, své bydliště, vypíše svoje volnočasové aktivity. Reaguje na jednoduché písemné sdělení ve formě dopisu, vzkazu, e-mailu.	Doprava a dopravní prostředky Veřejná doprava Nákup jízdenky Ubytování
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Poslech s porozuměním Žák porozumí tématu/obsahu jednoduchého projevu nebo autentické nahrávky, zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) • Mluvení Žák krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou). Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. • Čtení s porozuměním Žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu nebo zjednodušené četbě. • Psaní Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení, která se týkají jeho osoby ve formě dopisu, vzkazu, e-mailu.	• Učivo: Napíše jednodušší texty v elektronické podobě - napíše e-mail, vyplní osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk identifikační karty - zanáší osobní informace do tabulky Tvorba videa - životopis Psaní příběhů - aplikuje správné časy, orientuje se v časech jazykové hry a kvízy aplikuje nabyté znalosti při využití výukových programů na PC, používá jazykové aplikace na procvičování slovní zásoby práce s internetem - vyhledává rozšiřující informace používání slovníků • Slovní zásoba: Myšlenkové mapy Mapa anglicky mluvících zemí Psaní recenzí Reálie spojené s USA, UK, Austrálií

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• VMEGS – Evropa a svět nás zajímá • MKV – Multikulturalita • VDO – občanská společnost a škola • OSV – Rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů • OSV – Seberegulace a sebeorganizace; popis režimu dne • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého) • MV: Stavba mediálních sdělení	• český jazyk a literatura • zeměpis • občanská výchova • mediální výchova

Zpět na obsah

Německý jazyk

Charakteristika předmětu

Němčina je důležitým evropským jazykem a poskytuje žákům jazykový základ pro komunikaci v zemích našich nejbližších sousedů.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

7.–9. ročník: 2 hodiny

Výuka probíhá v kmenových třídách, učebnách pro dělenou výuku, počítačových učebnách.

Výuka je podle prostorových a organizačních možností dělena v rámci tříd nebo ročníků, tak aby počet v jedné skupině nepřesáhl 19 žáků.

Formy práce a realizace

Motivace a získávání zájmu o studium cizího jazyka, vytváření pozitivního vztahu k němu. Osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce. Získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty, porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí. Poznávání kultury zemí příslušné jazykové oblasti a vyhledávání nejdůležitějších informací. Pochopení významu znalosti cizího jazyka pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Při vyučování se akcentují tyto složky: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení.

Žáci propojují získané poznatky do širších celků.

Žáci poznávají smysl a cíl učení.

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou schopni pochopit problém.

Žáci umí vyhledat vhodné informace.

Kompetence komunikativní

Žáci komunikují na odpovídající úrovni.

Žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat.

Kompetence sociální a personální

Žáci spolupracují ve skupině.

Žáci jsou schopni sebekontroly.

Kompetence občanské

Žáci respektují názory ostatních.

Žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace.

Kompetence pracovní

Žáci využívají znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucí povolání – nutnost znát cizí jazyk na trhu práce.

7.ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Poslech s porozuměním Žák: ● je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka. ● rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování. ● rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu). ● rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku). ● rozumí jednoduchým pokynům učitele.	● pozdravy, oslovování ● představování, seznamování ● identifikace pokynů učitele ● informace o osobách ● členové rodiny ● volnočasové aktivity ● pojmenování zemí ● škola, vyučovací předměty ● dny v týdnu ● jídelníček ● číslovky 1–2000 ● barvy ● časování sloves (vybraných) ● slovosled věty oznamovací a tázací ● přivlastňovací zájmena
Mluvení Žák: ● se zapojí do jednoduchých rozhovorů. ● sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. ● odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	● dotazy a odpovědi o své osobě rodině, škole ● záliby ● vyjádření přání ● dotaz na cenu ● slovosled věty oznamovací a tázací ● číslovky 1–2000 ● barvy

Čtení s porozuměním Žák: ● rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu). **Psaní** Žák: ● reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	● pozdravy ● oslovování ● představování, seznamování ● číslovky ● časování sloves (vybraných) ● zápor ve větě, ● předložky ● osobní zájmena ● práce se slovníkem
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Poslech s porozuměním Žák: ● rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. ● rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. ● rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat. **Mluvení** Žák: ● zapojí se do jednoduchých rozhovorů. ● sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. ● odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	● pozdravy, oslovování ● představování, seznamování ● identifikace pokynů učitele ● informace o osobách ● domov, členové rodiny ● volnočasové aktivity ● pojmenování zemí ● škola, vyučovací předměty ● dny v týdnu ● jídelníček ● tykání, vykání ● číslovky 1–2000 ● barvy ● časování sloves (vybraných) ● slovosled věty oznamovací a tázací ● přivlastňovací zájmena ● zájmeno man ● dotazy a odpovědi o své osobě rodině, škole ● záliby ● vyjádření přání ● objednávka jídla ● dotaz na cenu ● přízvuk, správná výslovnost ● intonace vět ● slovosled věty oznamovací a tázací ● tykání, vykání ● číslovky 1–2000 ● barvy

Čtení s porozuměním Žák: ● rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ● rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ● rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	● pozdravy ● oslovování ● představování, seznamování ● výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek ● výslovnost samohlásky + h ● výslovnost přehlásek ä, ö, ü ● slovní přízvuk ● větná melodie ● větný přízvuk ● slovní přízvuk v cizích slovech ● ich-Laut, ach-Laut ● slabé koncovky -e, -er,-en ● výslovnost některých souhlásek ● hláskování ● číslovky ● časování sloves (vybraných) ● zápor ve větě, podstatná jména v 1. a 4. pádě ● předložky ● osobní zájmena ● práce se slovníkem
Psaní Žák: ● vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. ● napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. ● stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	● psaní číslovek slovem ● psaní jednoduchých vět na daná témata ● slovosled věty oznamovací a tázací ● email ● komentář na webovou stránku ● jídelní lístek

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• VMEGS – Evropa a svět nás zajímá • MKV – Multikulturalita • VDO – občanská společnost a škola • OSV – Rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů • OSV – Seberegulace a sebeorganizace; popis režimu dne • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého) • EV – Člověk a společnost	• VMEGS • MKV • VDO • OSV • EV • Český jazyk a literatura

8.ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Poslech s porozuměním Žák: • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka. • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu). • rozumí otázkám, které se týkají rodiny, bydlení, cestování a volného času. • rozumí jednoduchým pokynům učitele.	• Opakování učiva z minulého ročníku • Nové učivo: • popis osoby • popis domácích mazlíčků • porozumění prosbě, povelu • orientace v časových údajích • denní program • osobní zájmena (1. a 4. p.)
Mluvení Žák: • se zapojí do jednoduchých rozhovorů. • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.	• Opakování učiva z minulého ročníku • Nové učivo: • popis členů rodiny • popis domácích mazlíčků • vyjádření sympatie/antipatie • pojmenování povolání • vyjádření prosby, pokynu • časové údaje • prezentace denního programu • dopravní prostředky • narozeniny (gratulace, poděkování) • počasí, roční období • volnočasové aktivity • slovosled věty oznamovací a tázací

Čtení s porozuměním Žák: ● rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu). **Psaní** Žák: ● reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	● Opakování učiva z minulého ročníku ● Nové učivo: ● rodina ● bydlení ● denní program ● práce se slovníkem
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Poslech s porozuměním Žák: ● rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. ● rozumí slovům a jed.noduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. ● rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se témat rodina, bydlení, volný čas, cestování a dalších osvojovaných témat. **Mluvení** Žák: ● zapojí se do jednoduchých rozhovorů. ● sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho rodiny, bydlení, volného času, cestování a dalších osvojovaných témat. ● odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho rodiny, bydlení, volného času, cestování a podobné otázky pokládá.	● Opakování učiva z minulého ročníku ● Nové učivo: ● popis osoby ● popis domácích mazlíčků ● porozumění prosbě, povelu ● orientace v časových údajích ● denní program ● slovesa (nepravidelná – vybraná, způsobová, s odlučitelnou předponou) ● osobní zájmena (1. a 4. p.) ● předložky se 3. a 4. p. ● tázací zájmena ● porozumění jednoduchému popisu cesty ● porozumění nabídce prázdninových programů ● získání potřebných informací z oblasti cestování - roční období, počasí ● Opakování učiva z minulého ročníku ● Nové učivo: ● popis členů rodiny ● popis domácích mazlíčků ● vyjádření sympatie/antipatie ● pojmenování povolání ● popis domácích mazlíčků ● popis pokojů ● vyjádření prosby, pokynu ● časové údaje ● prezentace denního programu

	● žádost o dovolení ● domluva termínu a místa schůzky ● dopravní prostředky ● sdělení plánu cesty ● popis cesty ● narozeniny (gratulace, poděkování) ● počasí, roční období ● volnočasové aktivity ● slovosled věty oznamovací a tázací ● přízvuk, správná výslovnost ● intonace vět
Čtení s porozuměním Žák: ● rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. ● rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. ● rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.	● Opakování učiva z minulého ročníku ● Nové učivo: ● výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek ● výslovnost znělých a neznělých souhlásek ● slovní přízvuk ● větná melodie ● větný přízvuk ● časování sloves (způsobová, nepravidelná - vybraná, s odlučitelnou předponou) ● osobní zájmena (1. a 4. p.) ● předložky se 3. a 4. p. ● tázací zájmena ● rodina ● bydlení ● denní program ● porozumění nabídce prázdninových programů ● získání potřebných informací z prospektu ● práce se slovníkem
Psaní Žák: ● vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ● napíše jednoduché texty týkající se jeho rodiny, bydlení, volného času, cestování a dalších osvojovaných témat ● stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	● Opakování učiva z minulého ročníku ● Nové učivo: ● popis členů rodiny ● popis domácích mazlíčků ● slovosled věty oznamovací a tázací ● sestavení denního programu ● email ● pozdrav z prázdnin ● pozvánka na narozeniny – reakce na ni ● popis ročních období

Zpět na obsah

Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
	• porozumění jednoduchému popisu cesty • porozumění nabídce prázdninových programů • získání potřebných informací z oblasti cestování – roční období, počasí • žádost o dovolení • domluva termínu a místa schůzky • sdělení plánu cesty • popis cesty • porozumění nabídce prázdninových programů • získání potřebných informací z prospektu

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• VMEGS – Evropa a svět nás zajímá • MKV – Multikulturalita • VDO – občanská společnost a škola • OSV – Rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů • OSV – Seberegulace a sebeorganizace; popis režimu dne • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého) • EV – Člověk a společnost	• VMEGS • MKV • VDO • OSV • EV • Český jazyk a literatura

9.ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Poslech s porozuměním Žák: • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka. • rozumí výrazům pro nakupování, u lékaře. • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu). • rozumí jednoduchým pokynům učitele.	• Opakování učiva z minulého ročníku • Nové učivo: • instrukce při hře, sportovní aktivitě a volnočasových/prázdninových aktivitách • telefonický rozhovor • domlouvání si setkání • porozumění vyprávění životního příběhu • porozumění prosbě, povelu • nakupování • u lékaře
Mluvení Žák: • se zapojí do jednoduchých rozhovorů. • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se prázdninových aktivit, koníčků a dalších osvojovaných témat. • odpovídá na jednoduché otázky týkající se koníčků, popisu fotografií a měst a podobné otázky pokládá.	• Opakování učiva z minulého ročníku • Nové učivo: • dát pokyny • popis prázdninových aktivit • žádost o pomoc • domluva na něčem (setkání apod.) • popis zážitku • vyprávění o zájmech a koníčcích • popis fotografie • popis města

Čtení s porozuměním Žák: ● rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu). **Psaní** Žák: ● reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	● názvy obchodů ● rozhovor při nakupování ● způsoby bydlení a udání množství ● části těla ● rozhovor u lékaře ● Opakování učiva z minulého ročníku ● Nové učivo: ● sport ● denní program (nabídka aktivit) ● bydlení/město ● nakupování ● oblečení ● porozumění statistice (sportovní výsledky) ● deníček ● práce se slovníkem
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Poslech s porozuměním Žák: ● rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a reaguje na ně. ● rozumí frázím a výrazům, které se vztahují k jednoduchým každodenním potřebám (např. nakupování, instrukce pro denní program, instrukce u lékaře), pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně. ● rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se témat rodina, bydlení, volný čas a sport, nakupování, zdraví a nemoci a dalších osvojovaných témat.	● Opakování učiva z minulého ročníku ● Nové učivo: ● instrukce při hře, sportovní aktivitě a volnočasových/prázdninových aktivitách ● telefonický rozhovor ● domlouvání si setkání ● porozumění vyprávění životního příběhu ● porozumění prosbě, povelu ● nakupování ● nehoda a instrukce z tísňové linky ● u lékaře ● výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek ● výslovnost znělých a neznělých souhlásek ● přízvučné a nepřízvučné slabiky ● ráz ● slovní přízvuk ● větná melodie ● větný přízvuk ● slovesa (rozkazovací způs. silných sloves, zvratná slovesa, perfektum silných a smíšených

Mluvení Žák: ● zapojí se do jednoduchých rozhovorů. ● dokáže klást otázky týkající se běžných každodenních témat a odpovídat na ně. ● dokáže si s někým vyměňovat názory a informace týkající se běžných témat (např. rodina, bydlení, volný čas a sport, nakupování, zdraví a nemoci a dalších osvojovaných témat.	sloves, vybraná modální slovesa v préteritu) ● přídavná jména (1. a 4. p., stupňování) ● spojky (weil, dass, denn, deshalb) ● Opakování učiva z minulého ročníku ● Nové učivo: ● dát pokyny ● vysvětlit pravidla hry ● navazovat nové kontakty ● popis prázdninových aktivit ● žádost o pomoc ● domluva na něčem (setkání apod.) ● převyprávění životního příběhu ● popis zážitku ● vyprávění o zájmech a koníčcích ● popis sportu, sportovní disciplíny ● vyjádření srovnání ● informování o sportovní soutěži ● vyjádření zalíbení a nelibosti ● popis fotografie ● popis města ● názvy obchodů ● rozhovor při nakupování ● vyjednávání ceny ● způsoby bydlení a udání množství ● informování o nehodě ● části těla ● rozhovor u lékaře ● výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek
Čtení s porozuměním Žák: ● rozumí krátkým jednoduchým textům, které se týkají běžných konkrétních témat. ● rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. ● dokáže vyhledávat konkrétní informace v jednoduchých běžných materiálech, např. v inzerátech. ● dokáže vyhledávat informace v jednodušších materiálech, se kterými běžně přichází do styku, např. webová stránka, krátký novinový článek.	● Opakování učiva z minulého ročníku ● Nové učivo: ● výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek ● výslovnost znělých a neznělých souhlásek ● přízvučné a nepřízvučné slabiky ● ráz ● slovní přízvuk ● větná melodie ● větný přízvuk ● slovesa (rozkazovací způs. silných sloves, zvratná slovesa,

	perfektum silných a smíšených sloves, vybraná modální slovesa v préteritu) ● přídavná jména (1. a 4. p., stupňování) ● spojky (weil, dass, denn, deshalb) ● sport ● denní program (nabídka aktivit) ● rozumět návodu ● bydlení/město ● nakupování ● oblečení ● porozumění statistice (sportovní výsledky) ● deníček ● práce se slovníkem
Psaní Žák: ● vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. ● napíše jednoduché texty týkající se jeho rodiny, bydlení, volného času, cestování a dalších osvojovaných témat. ● stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	● Opakování učiva z minulého ročníku ● Nové učivo: ● pohled, pozdrav z prázdnin ● nákupní seznam ● seznam oblečení ● zápis v deníčku ● krátký popis prázdninových zážitků ● sestavení denního programu ● e-mail ● žádost o radu ● pozdrav z prázdnin ● pozvánka na narozeniny ● reakce na ni ● popis ročních období ● slovesa (rozkazovací způs. silných sloves, zvratná slovesa, perfektum silných a smíšených sloves, vybraná modální slovesa v préteritu) ● přídavná jména (1. a 4. p., stupňování) ● spojky (weil, dass, denn, deshalb)

Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
	• ekologie a ochrana životního prostředí – porozumění a získání důležitých informací z webové stránky, prospektu • popis a zdůvodnění nehody • telefonát na tísňovou linku • sestavení jednoduchého textu písně • vyprávění o nehodě

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• VMEGS – Evropa a svět nás zajímá • MKV – Multikulturalita • VDO – občanská společnost a škola • OSV – Rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů • OSV – Seberegulace a sebeorganizace; popis režimu dne • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého) • EV – Člověk a společnost	• VMEGS • MKV • VDO • OSV • EV • Český jazyk a literatura

Zpět na obsah

Čeština jako druhý cizí jazyk

Charakteristika předmětu
Poskytuje žákům OMJ jazykový základ pro zlepšení komunikace.
Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací: 7.–9. ročník: 2 hodiny
Výuka probíhá v kmenových třídách, učebnách pro dělenou výuku, počítačových učebnách.
Výuka je podle prostorových a organizačních možností dělena v rámci tříd nebo ročníků, tak aby počet v jedné skupině nepřesáhl 10 žáků.

Formy práce a realizace
Motivace a získávání zájmu o zvládnutí českého jazyka a vytváření pozitivního vztahu k němu. Osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v českém jazyce. Získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty, porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí. Poznávání kultury naší země, vyhledávání nejdůležitějších informací. Pochopení významu znalosti jazyka pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Při vyučování se akcentují tyto složky: skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná i ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty.
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- Žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení.
- Žáci propojují získané poznatky do širších celků.
- Žáci poznávají smysl a cíl učení.

Kompetence k řešení problémů
- Žáci jsou schopni pochopit problém.
- Žáci umí vyhledat vhodné informace.

Kompetence komunikativní
- Žáci komunikují na odpovídající úrovni.
- Žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat.

Kompetence sociální a personální
- Žáci spolupracují ve skupině.
- Žáci jsou schopni sebekontroly.

Kompetence občanské
- Žáci respektují názory ostatních.
- Žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace.

Kompetence pracovní
- Žáci využívají znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucí povolání – nutnost znát český jazyk na domácím trhu práce.

Zpět na obsah

7.-9. ročník

Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Poslech s porozuměním Žák: • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka. • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování. • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v tematických okruzích opakovaně potkával. • rozumí otázkám – základní osobní údaje (věk, jméno, bydliště). • rozumí základním pokynům učitele.	• pozdrav, oslovení • představení se, seznamování • identifikace běžných pokynů učitele • info o rodině • členové rodiny • volnočasové aktivity • pojmenování zemí • škola, vyučování, předměty, pohyb ve škole • dny v týdnu, měsíce • základní jídelníček • číslovky 1-2.000 • základní početní operace • barvy • časování sloves – rozdělení do skupin dle koncovek • slovosled vět – oznamovací, tázací • rody podstatných jmen • pádové otázky – 2. a 4. pád
Mluvení Žák: • je schopen se zapojit do jednoduchých rozhovorů. • sdělí základním způsobem informace o sobě, své rodině, o škole, volném čase + další témata. • odpovídá na jednoduché otázky o sobě, své rodině, o škole, volném čase + další témata.	• dotazy a odpovědi o sobě, rodině, škole • záliby – volný čas • vyjádření přání – základ • dotaz na cenu např. v obchodě • slovosled vět oznamovacích a tázacích • barvy • můj rozvrh dne • číslovky 1 - 2.000
Čtení s porozuměním: Žák: • je seznámen s českou abecedou. • je schopen číst českém jazyce. • je schopen přečíst krátký a jednoduchý text v českém jazyce. • rozumí jednoduchým větám a je schopen odpovídat na otázky týkajících se textu.	• práce se slovníkem • zápor ve větách

● rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají každodenních témat. **Psaní** Žák: ● dokáže reagovat na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	

Zpět na obsah

Matematika

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících základní školy. Vzdělávání v matematice je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů a matematických postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, logické a kritické usuzování.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

1. ročník: 5 hodin
2. ročník: 5 hodin
3. ročník: 5 hodin
4. ročník: 6 hodin
5. ročník: 6 hodin

Na prvním stupni je předmět posílen 7 hodinami z disponibilní časové dotace.

6. ročník: 5 hodin
7. ročník: 5 hodin
8. ročník: 5 hodin
9. ročník: 5 hodin

Na druhém stupni je předmět posílen 5 hodinami z disponibilní časové dotace.

Výuka matematiky probíhá v kmenových třídách, v učebnách informatiky a v učebnách pro dělenou výuku. Při počtu žáků ve třídě přesahujícím 24 dětí se výuka dělí podle potřeby minimálně na jednu hodinu týdně, dělení může nastat i při nižším počtu žáků ve třídě např. z důvodu většího počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a z toho plynoucí potřeby větší individualizace práce.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty, frontální i skupinová výuka s využitím demonstračních pomůcek, problémové vyučování, často jsou využívány prvky činnostního učení i samostatná a týmová práce s využitím ICT techniky

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k řešení a závěrům sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci
- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci
- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci
- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci
- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci
- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Zpět na obsah

1. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák má představu čísla v rámci číselné řady 0–10, umí je napsat a přečíst. Názorná manipulace s předměty.	Číselný obor 0–10, čtení a zápis čísel.
Žák zná význam první, poslední, číslo hned před, hned za při využití názoru.	Orientace v řadě předmětů.
Žák porovnává čísla, určuje které je větší a menší, zná vztah rovná se za využití množin prvků.	Porovnávání čísel v oboru do 10 za využití množin prvků.
Žák řeší příklady na sčítání a odčítání do 10, vše na základě názoru, praktickou manipulací, dramatizací.	Sčítání a odčítání do 10.
Žák provádí rozklad čísla na dvě části podle pokynu.	Rozklad čísel.
Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Manipulace s předměty – dřívka, figurky, víčka, kaštany, knoflíky. Mince – 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč.
Žák určuje celek a prakticky vytváří části celku, překládání papírových tvarů, dělení čokolády apod.	Celek a části celku – polovina.
Žák vyřeší zjednodušené slovní úlohy jejich dramatizací, za dopomoci názoru.	Řešení zjednodušené slovní úlohy.
Žák se snaží orientovat v rovině a v prostoru, použít pojmy – vlevo, vpravo, nahoře, dole, nad, pod, vedle, za, před.	Orientace v rovině a v prostoru.
Žák rozliší a pojmenuje základní geometrické tvary – kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník za pomocí názoru.	Geometrické tvary – kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník.
Žák staví z krychlí prostorové stavby dle jednoduchého zadání.	Počet „kostek“ dané stavby.

Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Žák má představu čísla v rámci číselné řady 0–20, umí je napsat a přečíst. Orientuje se na číselné ose.	Číselný obor 0–20, čtení a zápis čísel, vyznačení na číselné ose.
Žák zná význam první, poslední, číslo hned před, hned za.	Orientace v číselné řadě.
Žák porovnává čísla, určuje které je větší a menší u čísel 0 – 20, zná vztah rovná se.	Porovnávání čísel v oboru do 20.
Žák řeší příklady na sčítání a odčítání do 20, dopočítává do určitého čísla.	Sčítání a odčítání do 20.
Žák provádí rozklad čísla na jednotky a desítky, rozklad čísla na dvě části podle pokynu.	Rozklad čísel.
Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Manipulace s předměty – dřívka, figurky, víčka, kaštany, knoflíky. Mince – 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč, 20 Kč.
Žák určuje celek a prakticky vytváří části celku.	Celek a části celku – polovina, čtvrtina, třetina.
Žák se orientuje v čase.	Časové údaje – rok, měsíc, den, hodina, dnes, včera, zítra.
Žák vyřeší jednoduché slovní úlohy, jejich dramatizaci, řeší vztah o kolik více, méně.	Řešení jednoduchých slovních úloh.
Žák se orientuje v rovině a v prostoru, zná pojmy – vlevo, vpravo, nahoře, dole, nad, pod, vedle, za, před.	Orientace v rovině a v prostoru.
Žák se orientuje ve schématu, v nákresu, v mapě, v tabulce.	Schéma, nákres, mapa. Zaznamenávání údajů do tabulky.
Žák rozliší a pojmenuje základní geometrické tvary – kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník.	Geometrické tvary – kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník.
Žák pokrývá část roviny různými tvary.	Parkety, tangramy.

Žák poznává osovou souměrnost, dokreslí tvar na základě osové souměrnosti.	Hledání osové souměrnosti v okolí. Dokreslení tvaru.
Žák rozliší a pojmenuje základní geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule.	Geometrické tělesa – krychle, kvádr, koule.
Žák staví z krychlí prostorové stavby dle zadání, stavbu zapíše.	Objem stavby.
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žákovi je umožněno zapojení do logické olympiády – A1, Matematického klokana – kategorie Cvrček.	Rozvíjející logické úlohy, náročnější zadání, hlubší myšlenkové operace.
Žák využívá učitelem předkládané gradované úlohy s rozšiřujícími úkoly.	Gradované série úloh.
Žák řeší hlavolamové úlohy.	Hlavolamové úlohy.
Žák vytváří obrazec podle návodu krok za krokem.	Konstrukce objektů dle návodu.
Žák vyřeší a dokáže vytvořit náročnější slovní úlohy.	Slovní úlohy.

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
	ČJ ● počet slov ve větě ● počet slabik a hlásek ve slově
	Prv ● orientace v prostoru ● orientace v čase ● čas, hodiny ● rodinné vztahy
	VV ● užití barev (geometrické tvary) ● vystřihování

	• modelování
	HV • písně zaměřené na tematiku o číslech • rytmus – vytleskávání • orientace v notové osnově
	TV • počítání daných úkonů • rozdělování do družstev dle zadaného počtu • počítání bodů

2. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá minimální výstupy předchozího ročníku.	Obor přirozených čísel do 10.
Žák má představu čísla v rámci číselné řady 0–20, umí je napsat a přečíst. Názorná manipulace s předměty.	Číselný obor 0–20, čtení a zápis čísel.
Žák porovnává čísla, určuje které je větší a menší u čísel 0 – 20, zná vztah rovná se za využití množin prvků.	Porovnávání čísel v oboru do 20.
Žák sčítá a odčítá do 20, dopočítává do určitého čísla s dopomocí.	Sčítání a odčítání do 20.
Žák provádí rozklad čísla s dopomocí.	Rozklad čísel.
Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Manipulace s předměty – dřívka, figurky, víčka, kaštany, knoflíky. Mince – 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč, 20 Kč.
Žák vyřeší zjednodušené slovní úlohy pomocí početních operací za dopomoci.	Řešení zjednodušené slovní úlohy.
Žák určuje celek a prakticky vytváří části celku, překládání papírových tvarů, dělení čokolády apod.	Celek a části celku – polovina, čtvrtina.

Žák se orientuje v čase.	Časové údaje – rok, měsíc, den, dnes, včera, zítra.
Žák rozliší a pojmenuje základní geometrické tvary – kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník za pomoci názoru.	Geometrické rovinné útvary – kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník.
Žák tvoří základní geometrické tvary – trojúhelník, čtverec, obdélník za pomocí dřívek, geodesky.	Geometrické rovinné útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník. Konstrukce pomocí dřívek, geodesky.
Žák pokrývá část roviny různými tvary.	Parkety.
Žák staví z kostek prostorové stavby dle zadání.	Počet kostek dané stavby.
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák má představu čísla v rámci číselné řady 0–100, umí je napsat a přečíst. Orientuje se na číselné ose.	Číselný obor 0–100, čtení a zápis čísel, vyznačení na číselné ose.
Žák porovnává čísla, určuje které je větší a menší u čísel 0–100, zná vztah rovná se.	Porovnávání čísel v oboru do 100.
Žák aplikuje algoritmus sčítání a odčítání do 100, dopočítává do určitého čísla, využívá výhod komutativnosti.	Sčítání a odčítání do 100.
Žák provádí rozklad čísla na jednotky, desítky a stovku, rozklad čísla na dvě části podle pokynu.	Rozklad čísel.
Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Manipulace s předměty – dřívka, figurky, víčka, kaštany, knoflíky. Mince – 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč, 20 Kč, 50 Kč, 100 Kč.
Žák dokáže násobit a dělit v oboru malé násobilky, využívá výhody komutativnosti.	Násobení a dělení v oboru násobilek.
Žák porozumí zadání slovní úlohy a zvolí správný algoritmus naučených početních operací při řešení slovních úloh.	Slovní úlohy.

Žák při řešení slovních úloh výsledky zapisuje do tabulky, vyhledává v tabulce, řeší za pomocí dramatizace.	Slovní úlohy.
Žák poznává úlohy, které nemají řešení, mají právě jedno řešení, více řešení.	Slovní úlohy.
Žák dokáže zaokrouhlit na desítky.	Zaokrouhlování na desítky.
Žák určuje celek a prakticky vytváří části celku, pojmenuje a vyznačí. Aplikuje hodnotu kmenových zlomků na ciferník.	Celek a části celku – polovina, čtvrtina, třetina, pětina.
Žák se orientuje v čase, poznatky využívá ve slovních úlohách.	Časové údaje – rok, měsíc, den, hodina, minuta, dnes, včera, zítra.
Žák řeší rovnice s neznámou s využitím názorných prvků.	Rovnice s neznámou (např. děda Lesoň, vláčky).
Žák se seznamuje se základy statistiky, kombinatoriky a pravděpodobnosti.	Statistická evidence, kombinace, pravděpodobnost, zaznamenávání do tabulky.
Žák se orientuje ve schématu, v nákresu, v mapě, v tabulce.	Schéma, nákres, mapa.
Žák rozliší a pojmenuje základní geometrické tvary – kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník.	Geometrické rovinné tvary – kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník.
Žák tvoří základní geometrické tvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník a určí jejich obvod jako počet dřívek tvořících jeho hranici. Využívá geodesku.	Obvod základních geometrických tvarů – trojúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník.
Žák pokrývá část roviny různými tvary.	Parkety, tangramy.
Žák rozlišuje osovou souměrnost v náročnějších úlohách a umí vyhledat tvary osově souměrné v reálném životě.	Osová souměrnost.
Žák rozliší a pojmenuje základní geometrická tělesa – krychle, kvádr, koule.	Geometrické tělesa – krychle, kvádr, koule.

Žák prakticky vytváří síť krychle za pomocí vytvoření střihu šatů pro krychli.	Povrch krychle.
Žák staví z krychlí prostorové stavby dle zadání, stavbu zapíše, promění stavbu přesunem krychlí.	Prostorová geometrie.
Žák se seznamuje s pojmem délka a prakticky porovnává délku různých předmětu.	Porovnávání délek.
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žákovi je umožněno zapojení do logické olympiády – A2, Matematického klokana – kategorie Klokánek.	Rozvíjející logické úlohy, náročnější zadání, hlubší myšlenkové operace.
Žák využívá učitelem předkládané gradované úlohy s rozšiřujícími úkoly.	Gradované série úloh.
Žák řeší hlavolamové úlohy, algebrogramy.	Hlavolamové úlohy, algebrogramy.
Žák vyřeší a dokáže vytvořit náročnější slovní úlohy.	Slovní úlohy.
Žák hledá v úlohách všechna řešení a odůvodní pravdivost svého řešení.	Řešení různorodých slovních úloh.
Žák řeší úlohy s přesahem do jiných oblastí, například umění, architektury, přírodních věd a zeměpisu.	Logické úlohy, orientace v tabulkách, datech, grafech, schématech a nákresech.

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
	ČJ ● statistika jednotlivých zákonitostí ve střídání písmen, slabik a slov ve větách
	Prv ● orientace v prostoru ● orientace v čase ● čas, hodiny ● rodinné vztahy

	VV ● užití barev (geometrické tvary) ● vystřihování ● modelování ● kombinatorika tvarů a barev
	HV ● písně zaměřené na tematiku o číslech, násobilce ● rytmus – vytleskávání, dupání
	TV ● počítání daných úkonů ● rozdělování do družstev dle zadaného počtu ● počítání bodů

3. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá minimální výstupy předchozích ročníků.	Obor přirozených čísel do 20.
Žák má představu čísla v rámci číselné řady 0–20, umí je napsat a přečíst.	Číselný obor 0–20, čtení a zápis čísel.
Žák porovnává čísla, určuje které je větší a menší u čísel 0 100 s dopomocí.	Porovnávání čísel v oboru do 100.
Žák aplikuje algoritmus sčítání a odčítání do 20, využívá výhod komutativnosti s dopomocí.	Sčítání a odčítání do 20.
Žák písemně sčítá, odčítá bez přechodu desítky. Žák násobí jednociferným činitelem bez přechodu desítky.	Písemné sčítání, odčítání a písemné násobení jednociferným činitelem bez přechodu desítky.
Žák názorně řeší úlohy vedoucí k dělení se zbytkem s dopomocí.	Dělení se zbytkem.
Žák provádí rozklad čísla do 20.	Rozklad čísel.
Žák manipuluje s penězi a s dopomocí řeší jednoduché příklady.	Manipulace s penězi.

Žák dokáže zaokrouhlit na 0, 10 a 20 s dopomocí.	Zaokrouhlování na 0, 10 a 20.
Žák sestrojí trojúhelník, čtverec, obdélník a mnohoúhelník z dřívek.	Konstrukce trojúhelníku, čtverce, obdélníku a mnohoúhelníku za pomocí dřívek nebo geodesky.
Žák pokrývá plochu jednoduššími tvary.	Parkety.
Žák staví z krychlí prostorové stavby dle zadání, promění stavbu přesunem krychlí.	Krychlové stavby.
Žák se seznamuje s pojmem délka a prakticky porovnává délku různých předmětu.	Porovnávání délek.
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Žák má představu čísla v rámci číselné řady 0–1 000, umí je napsat a přečíst. Orientuje se na číselné ose.	Číselný obor 0–1 000, čtení a zápis čísel, vyznačení na číselné ose.
Žák porovnává čísla, určuje které je větší a menší u čísel 0–1 000.	Porovnávání čísel v oboru do 1 000.
Žák aplikuje algoritmus sčítání a odčítání do 1 000, využívá výhod komutativnosti.	Sčítání a odčítání do 1 000.
Žák písemně sčítá, odčítá a násobí jednociferným činitelem.	Písemné sčítání, odčítání a písemné násobení jednociferným činitelem.
Žák řeší a tvoří úlohy vedoucí k dělení se zbytkem.	Dělení se zbytkem.
Žák provádí rozklad čísla na jednotky, desítky, stovky a tisícovku.	Rozklad čísel.
Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací z oblasti financí.	Základy finanční gramotnosti.

Žák dokáže násobit a dělit v oboru malé násobilky, využívá výhody komutativnosti.	Násobení a dělení v oboru násobilek.
Žák porozumí zadání slovní úlohy v oboru přirozených čísel do 1 000 a zvolí správný algoritmus naučených početních operací při řešení slovních úloh za pomoci dramatizace.	Slovní úlohy.
Žák rozpozná úlohy, které nemají řešení, u úloh, která mají více řešení, najde všechna.	Slovní úlohy.
Žák dokáže zaokrouhlit na desítky, stovky, tisíce.	Zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce.
Žák určuje celek a prakticky vytváří části celku, pojmenuje a vyznačí. Aplikuje hodnotu kmenových zlomků.	Celek a části celku – polovina, čtvrtina, třetina, pětina, šestinu.
Žák se orientuje v čase, poznatky využívá ve složitějších slovních úlohách.	Časové údaje.
Žák řeší rovnice s neznámou s využitím názorných prvků.	Rovnice s neznámou (např. děda Lesoň, vláčky).
Žák řeší další úlohy z oblasti základů statistiky, kombinatoriky a pravděpodobnosti.	Statistická evidence, kombinace, pravděpodobnost, zaznamenávání do tabulky.
Žák sestrojí trojúhelník, čtverec, obdélník a mnohoúhelník z dřívek a ze zadaných vrcholů ve čtvercové síti. Sestrojí kružnici daného poloměru.	Konstrukce trojúhelníku, čtverce, obdélníku a mnohoúhelníku za pomocí dříve, čtvercové síti podle šipkového zápisu nebo geodesce. Konstrukce kružnice daného poloměru.
Žák pokrývá plochu složitějšími tvary.	Parkety, tangramy.
Žák poznává vlastnosti základních geometrických těles, vytvoří síť krychle, kvádru.	Geometrická tělesa – krychle, kvádr. Tvorba sítě krychle, kvádru.
Žák staví z krychlí prostorové stavby dle zadání, stavbu zapíše, promění stavbu přesunem krychlí. Žák poznává stavby z různých pozici.	Znázornění pohledu na krychlovou stavbu shora a zepředu.

Žák se seznamuje s pojmy metr, centimetr, milimetr.	Porovnávání délek.
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žákovi je umožněno zapojení do logické olympiády – A, Matematického klokana – kategorie Klokánek.	Rozvíjející logické úlohy, náročnější zadání, hlubší myšlenkové operace.
Žák využívá učitelem předkládané gradované úlohy s rozšiřujícími úkoly.	Gradované série úloh.
Žák řeší hlavolamové úlohy, algebrogramy.	Hlavolamové úlohy, algebrogramy.
Žák vyřeší nadstandardní slovní úlohy.	Slovní úlohy.
Žák hledá v úlohách všechna řešení a odůvodní pravdivost svého řešení.	Řešení různorodých slovních úloh.
Žák řeší úlohy s přesahem do jiných oblastí, například umění, architektury, přírodních věd a zeměpisu.	Logické úlohy, orientace v tabulkách, datech, grafech, schématech a nákresech.

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
	ČJ ● statistika jednotlivých zákonitostí ve střídání písmen, slabik a slov ve větách ● porozumění textu
	Prv ● orientace v prostoru ● orientace v čase ● rodinné vztahy
	VV ● užití barev (geometrické tvary) ● vystřihování ● modelování ● kombinatorika tvarů a barev

	HV • písně zaměřené na tematiku o číslech, násobilce • rytmus – vytleskávání, dupání, luskání • délka not, takt
	TV • počítání daných úkonů • rozdělování do družstev dle zadaného počtu • počítání bodů • měření rychlosti, měření délky

4. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá minimální výstupy předchozích ročníků.	Obor přirozených čísel do 20.
Žák porovnává čísla, určuje které je větší a menší u čísel 0–1 000 s dopomocí.	Porovnávání čísel v oboru do 1 000.
Žák aplikuje algoritmus sčítání a odčítání do 100, využívá výhod komutativnosti s dopomocí.	Sčítání a odčítání do 100.
Žák sčítá a odčítá zpaměti do 100. Žák písemně sčítá a odčítá dvojciferná čísla.	Sčítání a odčítání do 100.
Žák dokáže zaokrouhlit na desítky s dopomocí.	Zaokrouhlování na desítky.
Žák se orientuje v tabulce malé násobilky.	Násobilka.
Žák vytváří a zapíše příklady na násobení a dělení v oboru malé násobilky s dopomocí.	Násobilka.
Žák řeší zjednodušené slovní úlohy s názorem.	Slovní úlohy na sčítání a odčítání.
Žák rozliší sudá a lichá čísla.	Sudá a lichá čísla.
Žák dokáže pracovat s kalkulátorem.	
Žák se orientuje v tabulce. Rozlišuje řádek, sloupec.	Práce s daty.
Žák je schopen pracovat podle jednoduchého návodu.	Práce s daty.
Žák zná jednotky času v běžných praktických situacích. Určí půlhodinu.	Převody jednotek času.
Žák dokáže převést jednoduché převody jednotek délky (km, m, cm, mm) a hmotnosti (t, kg, g) s dopomocí.	Převody jednotek délky a hmotnosti.

Žák manipuluje s penězi a s dopomocí řeší jednoduché příklady.	Manipulace s penězi.
Žák sestrojí základní rovinné útvary ve čtvercové síti.	Konstrukce trojúhelníku, čtverce, obdélníku a mnohoúhelníku.
Žák změří délky úseček a porovná je mezi sebou.	Porovnávání úseček.
Žák vypočítá obvod čtverce a obdélníku znázorněné ve čtvercové síti.	Obvod čtverce a obdélníků.
Žák zvládne sestrojit rovnoběžky a kolmice.	Vzájemná poloha přímek.
Žák vytvoří osu souměrnosti pomocí přeložení papíru.	Osa souměrnosti.
Žák rozezná a pojmenuje základní tělesa (krychle, kvádr, koule, válec).	Geometrická tělesa (krychle, kvádr, koule, válec).
	Učivo běžné
Žák ovládá učivo předchozích ročníků.	Výstupy 3. ročníku. Obor přirozených čísel 0–1 000.
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
Žák má vytvořenou představu čísla v oboru přirozených čísel do 1 000 000. Umí je zapsat, přečíst.	Čtení a zápis čísla.
Žák se orientuje na číselné ose a číselné řadě.	Orientace na číselné ose a číselné řadě.
Žák umí provést rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě.	Rozvinutý zápis čísla.
Žák porovnává čísla v oboru přirozených čísel do 1 000 000.	Porovnávání čísel, užití symbolů porovnávání.
Žák zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky.	Zaokrouhlování čísel – statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky. Užití symbolu zaokrouhlování.
Žák provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Zaokrouhlování.
Žák zvládá pamětné počítání a využívá při počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Pamětné sčítání a odčítání, násobení a dělení. Přednost početních operací.
Žák provádí písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel do 1 000 000. Dodržuje řády.	Písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel do 1 000 000.
Žák umí písemně i pamětně násobit a dělit 10,	Písemné a pamětné násobení a dělení 10,

100, 1 000, 10 000, 100 000.	100, 1 000, 10 000, 100 000.
Žák provádí písemné násobení a dělení v oboru přirozených čísel do 1 000 000, zvládá provést kontrolu operace.	Písemné násobení dvojciferným činitelem.
Žák zná římské číslice. Umí číst a zapsat přirozené číslo římskými číslicemi.	Římské číslice.
Žák umí řešit a tvořit jednoduché slovní úlohy.	Slovní úlohy.
Žák zvládá zlomek přečíst, zapsat, určit část celku.	Zlomek - část celku.
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
Žák ovládá a je schopen provést převody jednotek hmotnosti, délky, objemu, obsahu.	Převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu.
Žák se orientuje v čase. Aplikuje převody jednotek času.	Převody jednotek času.
Žák se orientuje v tabulce, umí přečíst a doplnit data do tabulky, grafu, diagramu.	Přímá úměrnost. Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády.
GEOMETRIE	
Žák ovládá učivo předchozích ročníků.	Výstupy 3. ročníku.
Žák určí vzájemnou polohu polopřímek.	Vzájemná poloha polopřímek, polopřímky vzájemně opačné.
Žák zvládá narýsovat kolmice, rovnoběžky, různoběžky, popsat je a zapsat.	Vzájemná poloha přímek – kolmice, rovnoběžky, různoběžky.
Žák narýsuje, pojmenuje a popíše kružnici a kruh včetně středu.	Kružnice, kruh.
Žák určí a pojmenuje vzájemnou polohu kružnic, kružnice a přímky.	Vzájemná poloha kružnic, kružnice a přímky.
Žák rozezná základní rovinné útvary nezávisle na jejich natočení, velikosti nebo označení.	Kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník, mnohoúhelníky.
Žák zvládá konstrukci čtverce, obdélníku.	Čtverec, obdélník, mnohoúhelníky – konstrukce.
Určí obsah čtverce, obdélníku ve čtvercové síti. Umí spočítat obvod čtverce, obdélníku, mnohoúhelníku součtem všech stran obrazce.	Čtverec, obdélník, mnohoúhelníky – obvod, obsah.

Žák dokáže porovnat úsečky. Určí grafický součet a rozdíl úsečky. Sestrojí střed úsečky pomocí kolmice.	Úsečky – porovnávání úsečky pomocí kružítka. Grafický součet a rozdíl úseček. Střed úsečky, konstrukce kolmice pomocí kružítka.
Žák rozezná, pojmenuje trojúhelníky. Narýsuje trojúhelník (pravoúhlý, rovnostranný, různostranný, rovnoramenný). Žák aplikuje trojúhelníkovou nerovnost při konstrukci trojúhelníku.	Trojúhelník - konstrukce trojúhelníku (pravoúhlého, rovnostranného, různostranného, rovnoramenného), trojúhelníková nerovnost.
Žák dokáže přiřadit pohled na danou stavbu z krychlí.	Prostorová geometrie.
Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	Osová souměrnost.
Žák rozezná jednoduchá tělesa nezávisle na jejich natočení, velikosti. Určí na nich základní rovinné útvary	Krychle, kvádr, válec, koule.
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žákovi je umožněno zapojení do logické olympiády – A, Matematického klokana – kategorie Benjamín.	Rozvíjející logické úlohy, náročnější zadání, hlubší myšlenkové operace.
Žák využívá učitelem předkládané gradované úlohy s rozšiřujícími úkoly.	Gradované série úloh metoda Hejný.
Žák řeší hlavolamové a logické úlohy, algebrogramy.	Hlavolamové a logické úlohy, algebrogramy.
Žák vyřeší nadstandardní slovní úlohy.	Slovní úlohy.
Žák řeší úlohy s přesahem do jiných oblastí, například umění, architektury, přírodních věd a zeměpisu.	Logické úlohy, orientace v tabulkách, datech, grafech, schématech a nákresech.

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova • poznávání • autoregulace • sebepoznávání • sebehodnocení • hodnoty a postoje • dovednost kreslit • dovednost rýsovat • umí číst geometrické symboly	ČJ • čtení • porozumění textu • vyhledávání důležitých informací v textu • formulace jednoduché odpovědi na slovní úlohu • římské číslice

	Př ● měření veličin ● práce s daty a jejich zaznamenání do tabulky, grafu ● převody jednotek
	VL ● časová osa ● orientace v mapě, práce s mapou ● měřítko ● římské číslice
	VV a PČ ● osová souměrnost ● mandaly ● prostorová představivost ● modelování ● využití tvarů ● zlomky ● porozumění jednoduchému slovnímu návodu ● tělesa
	HV ● rytmus – vytleskávání, dupání, luskání ● délka not, takt
	TV ● počítání daných úkonů ● rozdělování do družstev dle zadaného počtu ● počítání bodů ● měření rychlosti, měření délky ● převody jednotek délky a času
	INF ● tabulky ● grafy ● hledání informací a dat ● algoritmus jednoduchých úloh

5. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá minimální výstupy předchozích ročníků.	Obor přirozených čísel do 100.
Žák porovnává čísla, určuje které je větší a menší u čísel 0–1 000 s dopomocí.	Porovnávání čísel v oboru do 1 000.

Žák aplikuje algoritmus sčítání a odčítání do 100, využívá výhod komutativnosti s dopomocí.	Sčítání a odčítání do 100.
Žák sčítá a odčítá zpaměti do 100. Žák písemně sčítá a odčítá dvojciferná čísla.	Sčítání a odčítání do 100.
Žák dokáže zaokrouhlit na desítky a stovky s dopomocí.	Zaokrouhlování na desítky a stovky.
Žák zvládá počítat v oboru malé násobilky s dopomocí.	Násobilka.
Žák vytváří a zapíše příklady na násobení a dělení v oboru malé násobilky s dopomocí.	Násobilka.
Žák řeší zjednodušené slovní úlohy s názorem.	Slovní úlohy v početních operacích.
Žák navrhne řešení praktických úloh ze života bez závislosti na matematickém výpočtu.	Praktické úlohy.
Žák rozliší sudá a lichá čísla.	Sudá a lichá čísla.
Žák dokáže pracovat s kalkulátorem.	
Žák se orientuje v tabulce, dokáže roztřídit jednoduchá data.	Práce s daty.
Žák je schopen pracovat podle jednoduchého návodu.	Práce s daty.
Žák zná jednotky času v běžných praktických situacích. Určí půlhodinu, čtvrthodinu.	Převody jednotek času.
Žák dokáže převést jednoduché převody jednotek délky (km, m, cm, mm) a hmotnosti (t, kg, g) s dopomocí.	Převody jednotek délky a hmotnosti.
Žák manipuluje s penězi a s dopomocí řeší jednoduché příklady.	Manipulace s penězi.
Žák sestrojí základní rovinné útvary.	Konstrukce trojúhelníku, čtverce, obdélníku a mnohoúhelníku.
Žák změří délky úseček a porovná je mezi sebou.	Porovnávání úseček.
Žák dokáže vypočítat obvod mnohoúhelníku součtem jeho stran.	Obvod mnohoúhelníku.
Žák je schopen ve čtvercové síti určit osu souměrnosti a dokreslit zbývající část útvaru.	Osa souměrnosti.

Žák rozezná a pojmenuje základní tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan).	Geometrická tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan).
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
Žák ovládá učivo předchozích ročníků.	Výstupy 4. ročníku. Obor přirozených čísel 0–1 000 000.
Žák má vytvořenou představu čísla v oboru přirozených čísel větších než 1 000 000. Umí je zapsat, přečíst.	Čtení a zápis čísla.
Žák se orientuje na číselné ose a číselné řadě.	Orientace na číselné ose a číselné řadě.
Žák umí provést rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě.	Rozvinutý zápis čísla.
Žák porovnává čísla v oboru přirozených čísel větších než 1 000 000.	Porovnávání čísel, užití symbolů porovnávání.
Žák zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky.	Zaokrouhlování čísel – miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky. Užití symbolu zaokrouhlování.
Žák provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Zaokrouhlování.
Žák zvládá pamětné počítání a využívá při počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Pamětné sčítání a odčítání, násobení a dělení. Přednost početních operací.
Žák zvládá písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel větších než 1 000 000.	Písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel větších než 1 000 000.
Žák umí písemně i pamětně násobit a dělit 10, 100, 1 000, 10 000, 100 000, 1 000 000	Písemné a pamětné násobení a dělení 10, 100, 1 000, 10 000, 100 000, 1 000 000.
Žák provádí písemné násobení a dělení v oboru přirozených čísel větších než 1 000 000, zvládá provést kontrolu operace.	Písemné násobení dvojciferným činitelem Písemné násobení trojciferným činitelem Písemné dělení dvojciferným dělitelem.
Žák zná římské číslice. Umí číst a zapsat přirozené číslo římskými číslicemi.	Římské číslice.
Žák umí řešit a tvořit slovní úlohy.	Slovní úlohy.
Žák navrhne řešení praktických úloh ze života	Praktické úlohy.

bez závislosti na matematickém postupu a algoritmu.	
Žák porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny)	Zlomky.
Žák sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	Zlomky – sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem.
Žák zvládá převést desetinný zlomek na desetinné číslo a naopak.	Desetinná čísla – vyvození, zápis.
Žák vyznačí desetinné číslo na číselnou osu.	Orientace na číselné ose.
Žák porovná desetinná čísla v řádu desetin.	Porovnávání desetinných čísel na desetiny.
Žák rozumí zápisu záporného čísla a umí vyznačit záporné číslo na číselné ose. Rozumí znaku mínus.	Záporná čísla na číselné ose.
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
Žák se orientuje v čase. Aplikuje převody jednotek času.	Vztahy jednotek času.
Žák ovládá a je schopen provést převody jednotek hmotnosti, délky, objemu, obsahu.	Vztahy jednotek hmotnosti, délky, objemu a obsahu.
Žák vnímá, vyhledává, sbírá a třídí data z reálného života.	Aritmetický průměr, průměrná rychlost, kartézská soustava souřadnic.
Žák se orientuje, čte a sestavuje jednoduché tabulky.	Aritmetický průměr, průměrná rychlost, kartézská soustava souřadnic.
Žák se orientuje, vyhledává a čte údaje v grafu. Umí vyhledat a zaznamenat údaje do jednoduchého grafu.	Diagramy, jízdní řády.
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
Žák ovládá učivo předchozích ročníků.	Výstupy 4. ročníku.
Žák sestrojí, rozezná, pojmenuje a popíše bod, přímku, polopřímku, úsečku.	Bod, přímka, polopřímka, úsečka, rovina.
Žák zná, pojmenuje, narýsuje a zapíše vzájemnou polohu přímek. Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Vzájemná poloha přímek.
Žák určí polopřímky vzájemně opačné.	Vzájemná poloha polopřímek.
Žák rozezná základní druhy úhlů. Žák zná definici úhlu, zvládá úhel popsat a provést jeho zápis.	Úhel.

Žák pozná rozdíl mezi kruhem a kružnicí. Sestrojí kružnici a kruh. Popíše střed kružnice, kruhu. Žák umí zápis kružnice a kruhu. Žák vnímá rozdíl mezi průměrem a poloměrem.	Kruh, kružnice.
Žák určí vzájemnou polohu přímky a kružnice, vzájemnou polohu kružnic.	Vzájemná poloha kružnice a přímky. Vzájemná poloha kružnic.
Žák zvládá porovnat úsečky pomocí kružítka. Žák rozlišuje rozdíl a umí zapsat shodnost úseček a rovnost úseček.	Porovnávání úseček, grafický součet a rozdíl úseček, měření úseček.
Žák pojmenuje, rýsuje a popíše rovinné útvary čtverec, obdélník.	Rovinné útvary – čtverec, obdélník, jejich konstrukce.
Žák dokáže aplikovat vzorec pro výpočet obsahu a obvodu čtverce a obdélníku.	Rovinné útvary – čtverec, obdélník, jejich obsah, obvod.
Žák rozezná, pojmenuje trojúhelníky. Narýsuje trojúhelník (pravoúhlý, rovnostranný, různostranný, rovnoramenný). Žák aplikuje trojúhelníkovou nerovnost při konstrukci trojúhelníku.	Trojúhelník – konstrukce trojúhelníku (pravoúhlého, rovnostranného, různostranného, rovnoramenného), trojúhelníková nerovnost.
Žák zvládá vypočítat obsah a obvod trojúhelníku ve čtvercové síti.	Trojúhelník – obsah, obvod.
Žák zvládá přiřadit pohledy na stavbu z krychlí. Žák vymodeluje jednoduchou stavbu z krychlí podle nákresu. Žák se orientuje v prostoru.	Prostorová geometrie – manipulace s kostkami.
Žák zvládá sestrojit diagram – graf v souřadnicové síti.	Konstrukce grafu.
Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	Osová souměrnost.
Žák rozpozná jednoduchá tělesa krychle, kvádr, jehlan, válec, koule, kužele. Žák na tělesech určí základní rovinné útvary.	Geometrická tělesa – modely krychle, kvádru, jehlanu, koule, kužele, válce.
Žák dokáže vypočítat povrch krychle součtem obsahu jeho stěn, rozezná sousední a protilehlé stěny.	Síť krychle a povrch krychle.
Žák dokáže vypočítat povrch kvádru součtem obsahu jeho stěn, rozezná sousední a protilehlé stěny.	Síť kvádru a povrch kvádru.
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žákovi je umožněno zapojení do logické olympiády – A, vyšší kategorie, Matematického klokana – kategorie Benjamín.	Rozvíjející logické úlohy, náročnější zadání, hlubší myšlenkové operace.

Žák využívá učitelem předkládané gradované úlohy s rozšiřujícími úkoly.	Gradované série úloh metoda Hejný.
Žák řeší hlavolamové a logické úlohy, algebrogramy.	Hlavolamové a logické úlohy, algebrogramy.
Žák vyřeší nadstandardní slovní úlohy.	Slovní úlohy.
Žák řeší úlohy s přesahem do jiných oblastí, například umění, architektury, přírodních věd a zeměpisu.	Logické úlohy, orientace v tabulkách, datech, grafech, schématech a nákresech.

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova ● poznávání ● autoregulace ● sebepoznávání ● sebehodnocení ● hodnoty a postoje ● dovednost kreslit ● dovednost rýsovat ● umí číst geometrické symboly	ČJ ● čtení ● porozumění textu ● vyhledávání důležitých informací v textu a jejich zaznamenání ● formulace odpovědi na slovní úlohu ● převyprávění složitějších sdělení, zapamatování podstatných údajů z něj ● římské číslice
	Př ● měření veličin ● práce s daty a jejich zaznamenání do tabulky, grafu ● převody jednotek ● jednotka času jako fyzikální veličina ● práce s globusem - rovnoběžky na modelu Země ● práce s mapou ● časová osa lidského života
	VL ● časová osa ● orientace v mapě, práce s mapou ● měřítko ● římské číslice ● finanční gramotnost ● převody jednotek délky
	VV a PČ ● osová souměrnost ● mandaly ● prostorová představivost ● modelování ● využití rovinných geometrických tvarů ● zlomky ● modelování těles ● převody jednotek hmotnosti (vaření)

	• porozumění jednoduchému slovnímu i obrázkovému návodu • vytvoření jednoduchého náčrtku
	HV • rytmus – vytleskávání, dupání, luskání • délka not, takt
	TV • počítání daných úkonů • rozdělování do družstev dle zadaného počtu • počítání bodů • měření rychlosti, měření délky • převody jednotek délky a času • zaznamenávání výsledků do tabulky
	INF • tabulky • grafy • hledání informací a dat • algoritmus jednoduchých úloh

6. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Opakování a prohlubování učiva z 1. stupně • porovná a uspořádá čísla podle velikosti • porovná množství • zobrazuje a čte čísla na číselné ose (měřítko 1, 10 100) • zaokrouhluje na desítky, stovky, tisíce • ovládá základní matematické výkony • rozezná základní geometrické tvary i tělesa • rozlišuje pojmy obvod a obsah • narýsuje základní rovinné útvary (přímka, úsečka, kolmice, kružnice)	**Opakování a prohlubování učiva z 1. stupně** • Přirozená čísla a početní operace s nimi • Slovní úlohy s přirozenými čísly • Rovinné obrazce • Obvod a obsah • Prostorové útvary • Jednoduché konstrukční úlohy
Závislosti a data • vyhledává a třídí data • orientuje se na čtvercové síti • umí najít místo na šachovnici (mapě) pomocí souřadnic • umí zakreslit bod v pravoúhlé soustavě souřadnic • umí vyčíst jednoduché informace z grafu a tabulky	**Závislosti a data** • Pravoúhlá soustava souřadnic • Tabulky a grafy

Desetinná čísla ● písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem ● používá vyjádření vztahu celek – část (desetinné číslo) ● čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace ● provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla ● píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	**Desetinná čísla** ● Desetinná čísla ● Porovnávání desetinných čísel v řádu desetin ● Sčítání a odčítání desetinných čísel v řádu desetin a setin ● Násobení desetinných čísel číslem přirozeným a dělení jednociferným přirozeným číslem ● Znázorňování desetinných čísel v řádu desetin na číselné ose – pravítko cm - mm ● Zaokrouhlování desetinných čísel na celky ● Násobení a dělení desetinného čísla 10, 100, 1 000 ● Písemné násobení desetinných čísel v řádu desetin a setin
Dělitelnost přirozených čísel ● rozumí pojmům násobek a dělitel daného čísla ● určí, je-li číslo násobkem / dělitelem daného čísla (s pomocí tabulky násobků, kalkulačky a ICT) ● pozná číslo dělitelné 10, 100, 5, 2, 3 ● rozumí pojmům prvočíslo a číslo složené (tabulka prvočísel) ● rozdělí s dopomocí dané číslo na prvočinitele (tabulka prvočísel) ● vybere všechny dělitele daného čísla v rozsahu malé násobilky (tabulka násobků) ● zná pojmy (největší) společný dělitel, (nejmenší) společný násobek	**Dělitelnost přirozených čísel** ● Násobek, dělitel ● Znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 ● Prvočísla ● Rozklad čísla na prvočinitele ● Společný dělitel, největší společný dělitel (D) ● Společný násobek, nejmenší společný násobek (n) ● Čísla soudělná a nesoudělná
Úhel a jeho velikost ● vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce ● rozumí pojmům úhel, vrchol a ramena úhlu ● změří pomocí úhloměru velikost daného úhlu ● narýsuje pomocí úhloměru úhel dané velikosti ● převádí ze stupňů na minuty a naopak s použitím kalkulačky) ● sčítá a odčítá početně velikosti úhlů bez přesahu 60 min ● násobí a dělí velikosti úhlů (dvěma třemi) bez přesahu 60 min. ● třídí úhly podle velikosti na tupý, ostrý, pravý, přímý, plný a nulový s pomocí přehledu ● vyznačí osu úhlu, polovinu úhlu s použitím grafického editoru a překládáním papíru	**Úhel a jeho velikost** ● Úhel, osa úhlu ● Velikost úhlu ● Stupeň, minuta ● Úhloměr ● Přímý, ostrý, pravý, tupý úhel ● Vedlejší a vrcholové úhly ● Sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí ● Násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma ● Přenášení úhlu ● Konstrukce osy úhlu ● Měření velikosti úhlu ● Užití úhloměru ● Rýsování úhlu dané velikosti ● Rozeznávání a rýsování přímého úhlu, pravého úhlu, ostrého úhlu, tupého úhlu

Zpět na obsah

Osová souměrnost ● sestrojí základní rovinné útvary v osové souměrnosti ● rozumí pojmu shodné útvary ● určí, zda jsou dané útvary shodné pomocí průsvitky ● rozumí pojmu osa souměrnosti ● určí, zda jsou dané útvary osově souměrné (jednoduché tvary, překládání) ● narýsuje obraz základních geometrických útvarů v osové souměrnosti	**Osová souměrnost** ● Shodnost geometrických útvarů pomocí průsvitky a v grafickém editoru ● Osová souměrnost ● Osa souměrnosti ● Osově souměrné obrazce ● Konstrukce obrazu v osové souměrnosti ● Určování osy osově souměrných obrazců ● Osa úsečky
Kvádr, krychle ● vypočítá povrch a objem kvádru, krychle ● rozpozná sítě základních těles ● načrtne základní tělesa ● zobrazuje jednoduchá tělesa, odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky, umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami ● užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu ● rozpozná krychli a kvádr ● rozlišuje pojmy stěna, hrana, vrchol krychle a kvádru ● rozumí pojmu síť krychle a kvádru, rýsuje síť krychle a kvádru ● vypočítá povrch a objem krychle a kvádru s použitím tabulky vzorců a kalkulačky ● převádí objemové jednotky mm^3, cm^3, dm^3, m^3, l, hl, cl dl a ml s použitím tabulky pro převod jednotek	**Kvádr, krychle** ● Objem tělesa v krychlové síti ● Jednotky objemu: cm^3, m^3, dm^3, mm^3, l, hl, dl, cl, ml ● Objem krychle a kvádru ● Síť krychle a kvádru ● Povrch krychle a kvádru ● Objem krychle a kvádru v krychlové síti ● Jednotky objemu ● Převádění jednotek objemu ● Výpočty objemu a povrchu kvádru a krychle ● Zobrazování krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání
Trojúhelník ● rozezná a narýsuje základní rovinné útvary ● použije trojúhelníkovou nerovnost pro určení existence trojúhelníků ● umí vypočítat obvod daného trojúhelníku ● rozezná trojúhelník obecný, rovnoramenný, rovnostranný, tupoúhlý, ostroúhlý a pravoúhlý s pomocí tabulky ● určí velikost vnitřních úhlů v trojúhelníku ze zadaných údajů v celých stupních ● narýsuje trojúhelník podle věty sss podle náčrtku	**Trojúhelník** ● Vnitřní úhly trojúhelníku. ● Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník. ● Výšky trojúhelníku. ● Těžnice trojúhelníku. Těžiště. ● Kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku ● Střední příčky v trojúhelníku ● Trojúhelníková nerovnost. ● Popis různých trojúhelníků a jejich vlastnosti. ● Určování velikostí vnitřních úhlů trojúhelníků. ● Sestrojování os vnitřních úhlů trojúhelníků, sestrojování os stran. ● Sestrojování kružnice opsané a ● vepsané trojúhelníku. ● Konstrukce trojúhelníku užitím vět sss, sus, usu ● Pravidelné mnohoúhelníky

Zpět na obsah

Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Opakování a prohlubování učiva z 1. stupně ● porovná a uspořádá čísla podle velikosti, ● porovná množství ● zobrazuje a čte čísla na číselné ose ● zaokrouhluje s danou přesností, odhaduje výsledky ● ovládá základní matematické výkony ● tvoří a řeší vlastní i zadané úlohy ● rozezná základní geometrické tvary i tělesa ● pracuje s pojmy obvod, obsah, povrch a objem ● pracuje na jednoduchých konstrukčních úlohách	**Opakování a prohlubování učiva z 1. stupně** ● Přirozená čísla a početní operace s nimi s využitím komutativnosti a asociativnosti ● Slovní úlohy s přirozenými čísly ● Rovinné obrazce ● Obvod a obsah ● Prostorové útvary ● Jednoduché konstrukční úlohy ● Slovní úlohy zaměřené na rozvoj logického myšlení
Závislosti a data ● vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ● orientuje se na čtvercové síti ● umí popsat a najít místo na šachovnici (mapě) pomocí souřadnic ● orientuje se v pravoúhlé soustavě souřadnic ● umí popsat a zakreslit bod v daných souřadnicích ● rozumí pojmům sloupcový, kruhový a spojnicový graf a umí z nich vyčíst potřebné informace ● přenese tabulku do spojnicového či sloupcového grafu	**Závislosti a data** ● Pravoúhlá soustava souřadnic ● Tabulky a grafy
Desetinná čísla ● provádí početní operace v oboru desetinných čísel ● zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností ● užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem) ● převádí desetinné zlomky na desetinná čísla a naopak ● zapisuje a čte zadaná desetinná čísla ● rozumí pojmu řád a umí s ním pracovat ● vyznačí desetinné číslo na číselné ose ● zapíše číslo vyznačené na číselné ose ● porovná desetinná čísla ● seřadí skupinu. des. č. podle velikosti ● zaokrouhluje desetinná čísla ● sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla ● ověřuje výsledky dělení zkouškou ● řeší slovní úlohy s použitím desetinných čísel a operací s nimi	**Desetinná čísla** ● Desetinná čísla ● Porovnávání desetinných čísel ● Sčítání a odčítání desetinných čísel ● Násobení a dělení desetinných čísel ● Písemné algoritmy ● Vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly ● Znázorňování desetinných čísel na číselné ose ● Porovnávání desetinných čísel ● Zaokrouhlování desetinných čísel ● Násobení a dělení desetinného čísla 10, 100, 1 000 ● Písemné násobení a dělení desetinných čísel ● Aritmetický průměr a slovní úlohy ● Řešení úloh z praxe vedoucích k početním výkonům s desetinnými čísly

• využívá komutativnosti k výhodnému sčítání a násobení des. č. • zná převodní vztahy a převádí mezi mm, cm, dm, m, km • zná převodní vztahy a převádí mezi mm^2, cm^2, dm^2, m^2, km^2 • převádí mezi m^2 a ary a hektary • převádí g, dag, kg, q a t	
Dělitelnost přirozených čísel • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • rozumí pojmům násobek a dělitel daného čísla • určí, je-li číslo násobkem / dělitelem daného čísla • řeší slovní úlohy s použitím násobku a dělitele • zná kritéria dělitelnosti a pozná číslo dělitelné 10, 100, 5, 2, 3, 9, 4, 8, 6 • zná pravidlo pro dělitelnost součtu, rozdílu a součinu • řeší slovní úlohy s použitím dělitelnosti • rozumí pojmům prvočíslo a číslo složené • umí dané číslo rozdělit na prvočinitele • určí všechny dělitele daného čísla • řeší slovní úlohy s použitím rozkladu na prvočinitele • rozumí pojmům (největší) společný dělitel, (nejmenší) společný násobek • určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek dvou i tří čísel • řeší slovní úlohy s užitím (největšího) společného dělitele a (nejmenšího) společného násobku	**Dělitelnost přirozených čísel** • Násobek, dělitel • Znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9,10 • Prvočísla • Rozklad čísla na prvočinitele • Společný dělitel, největší společný dělitel (D) • Společný násobek, nejmenší společný násobek (n) • Čísla soudělná a nesoudělná
Úhel a jeho velikost • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • rozumí pojmům úhel, vrchol a ramena úhlu • změří pomocí úhloměru velikost daného úhlu • narýsuje pomocí úhloměru úhel dané velikosti • odhaduje velikost daného úhlu • převádí ze stupňů na minuty a naopak • sčítá a odčítá početně velikosti úhlů • násobí a dělí velikosti úhlů (dvěma třemi) • třídí úhly podle velikosti na tupý, ostrý, pravý, přímý, plný a nulový • rozumí pojmům vrcholové, vedlejší, souhlasné a střídavé úhly • využívá vlastnosti úhlů při řešení úloh • narýsuje osu úhlu, polovinu úhlu	**Úhel a jeho velikost** • Úhel, osa úhlu • Velikost úhlu • Stupeň, minuta • Úhloměr • Přímý, ostrý, pravý, tupý úhel • Vedlejší a vrcholové úhly • Sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí • Násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma • Přenášení úhlu • Konstrukce osy úhlu • Měření velikosti úhlu • Užití úhloměru • Rýsování úhlu dané velikosti • Rozeznávání a rýsování přímého úhlu, pravého úhlu, ostrého úhlu, tupého úhlu • Převody a užití jednotek velikosti úhlu

• konstruuje úhel o velikosti 90°, 45°, 60°, 30° a 15° • narýsuje n-násobek úhlu • přenáší úhly, graficky je sčítá a odčítá	• Odhady velikosti úhlu • Grafické sčítání a odčítání úhlů • Sčítání a odčítání velikosti úhlů • Grafické násobení a dělení úhlů dvěma. • Určování velikosti vedlejších a vrcholových úhlů, souhlasných a střídavých úhlů
Osová souměrnost • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu • rozumí pojmu shodné útvary • určí, zda jsou dané útvary shodné • rozumí pojmům vzor, obraz, osa souměrnosti a osově souměrné útvary • určí, zda jsou dané útvary osově souměrné • narýsuje obraz základních geometrických útvarů v osové souměrnosti • třídí útvary na osově souměrné a nesouměrné, určí počet os souměrnosti • doplní obrazec tak, aby byl osově souměrný • rozumí pojmu *samodružný* bod, útvar • vyznačí samodružný bod v dané souměrnosti	**Osová souměrnost** • Shodnost geometrických útvarů • Osová souměrnost • Osa souměrnosti • Osově souměrné obrazce • Konstrukce obrazu v osové souměrnosti • Určování osy osově souměrných obrazců • Osa úsečky
Kvádr, krychle • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • rozpozná krychli a kvádr • rozlišuje pojmy stěna, hrana, vrchol krychle a kvádru • používá pojmy podstava, plášť, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka • rýsuje krychli a kvádr ve volném, rovnoběžném promítání • rozumí pojmu síť krychle a kvádru • rýsuje síť krychle a kvádru • zná vzorec pro výpočet povrchu a objemu krychle a kvádru • vypočítá povrch a objem krychle a kvádru • řeší slovní úlohy s použitím povrchu i objemu krychle a kvádru	**Kvádr, krychle** • Objem tělesa v krychlové síti • Jednotky objemu: cm^3, m^3, dm^3, mm^3, l, hl, dl, cl, ml • Objem krychle a kvádru • Síť krychle a kvádru • Povrch krychle a kvádru • Stěnová a tělesová úhlopříčka • Volné rovnoběžné promítání • Objem krychle a kvádru v krychlové síti • Jednotky objemu • Převádění jednotek objemu • Výpočty objemu kvádru a krychle ve slovních úlohách • Výpočet povrchu kvádru a krychle ve slovních úlohách • Zobrazování krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání

• převádí objemové jednotky mm^3, cm^3, dm^3, m^3, l, hl, cl dl a ml	
Trojúhelník • třídí a charakterizuje základní rovinné útvary • načrtne a sestrojí rovinné útvary • rozumí pojmu trojúhelníková nerovnost a umí ji použít pro určení existence trojúhelníků • umí vypočítat obvod daného trojúhelníku • rozezná trojúhelník obecný, rovnoramenný, rovnostranný, tupoúhlý, ostroúhlý a pravoúhlý • používá znalost o součtu vnitřních úhlů v trojúhelníku • určí velikost vnitřních i vnějších úhlů v trojúhelníku ze zadaných údajů • narýsuje libovolný ostroúhlý, tupoúhlý a pravoúhlý trojúhelník • narýsuje trojúhelník podle vět sss, sus, usu • rozumí pojmům výška, střední příčka, těžnice, těžiště, zná jejich vlastnosti a umí je narýsovat • vypočítá obsah pravoúhlého trojúhelníku • umí vysvětlit pojem kružnice opsaná a vepsaná a umí je narýsovat	**Trojúhelník** • Vnější a vnitřní úhly trojúhelníku. • Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník. • Výšky trojúhelníku. • Těžnice trojúhelníku. Těžiště. • Kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku • Střední příčky v trojúhelníku • Trojúhelníková nerovnost. • Popis různých trojúhelníků a jejich vlastnosti. • Určování velikostí vnitřních úhlů trojúhelníků. • Sestrojování os vnitřních úhlů trojúhelníků, sestrojování os stran. • Sestrojování kružnice opsané a • vepsané trojúhelníku. • Konstrukce trojúhelníku užitím vět sss, sus, usu • Pravidelné mnohoúhelníky
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• orientuje se tabulce a vyhledá v ní potřebné údaje pro praktické použití • tvoří, doplňuje a zpracuje údaje v tabulkovém editoru • určí společného dělitele i násobek více čísel i víceciferných různými způsoby • konstruuje složené úhly daných velikostí bez použití úhloměru • zobrazuje složené útvary a tělesa v osové souměrnosti • vypočítá velikosti nejen vnitřních úhlů v pravidelných mnohoúhelnících • konstruuje pravidelné mnohoúhelníky • počítá povrch a objem staveb s krychlí a kvádrů a narýsuje jejich nárys a půdorys • užívá množinové operace k popisu konstrukčních úloh	• Vyhledávání a výběr nejvýhodnějšího spojení v jízdních řádech • Tabulky a grafy s desetinnými čísly • Komplexní úlohy • Logické úlohy • Aritmetický průměr v tabulkovém software • Magické čtverce s problémem • Kritéria dělitelnosti dalšími čísly • Eratosthenovo síto • Největší společný dělitel a nejmenší společný násobek více čísel (i víceciferných) • Konstrukce úhlů velikostí složených (135°, 105°, 120°, 300° apod.) • Středový a obvodový úhel • Osově souměrná tělesa • Zrcadlové šifrování • Tělesa složená z krychlí a kvádrů • Úhly v pravidelných i nepravidelných mnohoúhelnících • Konstrukce a vlastnosti pravidelných n-úhelníků vepsaných do kružnice • Průnik a sjednocení rovinných útvarů

	• Prostorová geometrie – geomag, origami, dřívkové stavby • Početní operace s využitím římských číslic • Logické úlohy – dokončování naznačené posloupnosti

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace **EV** Vztah člověka k prostředí Ekosystémy **MeV** Práce v realizačním týmu	**Český jazyk** Čtení slovních úloh s porozuměním **Dějepis** Antický Řím, Řecko – číslice, abeceda, číselná osa **Přírodopis** Porovnávání velikosti, hmotnosti a množství **Zeměpis** Vesmír, Země, kartografie, azimut a zeměpisná měření **Fyzika** měření fyzikálních veličin, světelné jevy, optika **Chemie** Měření veličin **Informatika** Zpracování grafů a dat, vyhledávání a třídění **Výtvarné činnosti a Estetická výchova** Geometrické útvary, zvyky jednotlivých zemí, rituály, vliv na výtvarné umění, prostorové vnímání, výtvory lidí v krajině, obydlí (iglú, teepee, maringotka, vila, činžovní dům, střecha...) **Občanská výchova a výchova ke zdraví** Potravinová pyramida **Pracovní činnosti** Stavebnice, sestavování předmětů **Tělesná výchova** měření výkonů, míčové hry (odraz, dopad, štafety, výsledkové tabulky turnajů

7. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální

Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků ● písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla (do milionu) ● dělí se zbytkem ● čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace ● provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla, využívá kalkulátor ● užívá a ovládá převody jednotek délky, času, hmotnosti, objemu ● zvládá početní úkony s penězi ● vyznačí, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce ● vypočítá obvod čtverce a obdélníku ● zobrazuje rovinné útvary a jednoduchá tělesa	**Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků** ● Početní operace s des. čísly ● Jednoduché slovní úlohy ● Dělitelnost ● Velikost úhlu, sčítání a odčítání, násobení a dělení dvěma ● Osová souměrnost ● Objem a povrch kvádru a krychle ● Převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu a objemu ● Vlastnosti trojúhelníku, pravidelný mnohoúhelník
Nezáporná racionální čísla a operace s nimi ● zapíše zlomek z grafického vyjádření a daný zlomek zobrazí graficky ● pracuje se zlomky a smíšenými čísly (krátí, rozšiřuje a převádí zlomek na smíšené číslo a naopak ● sčítá a odčítá zlomky se stejnými jmenovateli ● převádí zlomky na desetinná čísla a naopak ● používá vyjádření vztahu – celek a jeho část	**Nezáporná racionální čísla a operace s nimi** ● Zlomek, základní tvar zlomku ● Rozšiřování a krácení zlomků; rovnost zlomků ● Společný jmenovatel ● Sčítání a odčítání zlomků ● Smíšená čísla ● Násobení zlomků ● Převrácené číslo ● Dělení zlomků ● Složený zlomek ● Početní operace se zlomky ● Slovní úlohy
Shodnost, shodná zobrazení ● zná a rýsuje základní rovinné útvary ● sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti ● používá technické písmo	**Shodnost, shodná zobrazení** ● Shodnost geometrických útvarů v rovině ● Věty o shodnosti trojúhelníků ● Středová souměrnost
Celá a racionální čísla ● zvládá orientaci na číselné ose ● užívá význam celého čísla v reálných situacích ● počítá s čísly do milionu	**Celá a racionální čísla** ● Čísla kladná, záporná ● Čísla navzájem opačná ● Absolutní hodnota čísla ● Uspořádání celých čísel ● Sčítání a odčítání celých čísel ● Násobení a dělení celých čísel ● Záporná desetinná čísla ● Početní operace s racionálními čísly

Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost ● matematizuje reálnou situaci pomocí poměru ● porovnává veličiny poměrem ● sestaví příklad s užitím trojčlenky ● rozšiřuje a krátí poměry ● rozliší graf přímé a nepřímé úměrnosti ● používá měřítko plánu a mapy (pravítko s měřítkem) ● vypracuje jednoduchou tabulku ● třídí a vyhledá data v tabulce ● porovnává data	**Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost** ● Poměr. ● Převrácený poměr, postupný poměr ● Dělení celku na části v daném poměru ● Zvětšování a zmenšování v daném poměru ● Řešení slovních úloh vedoucích k užití poměru ● Soustava souřadnic; osy souřadnic ● Graf přímé úměrnosti a nepřímé úměrnosti ● Trojčlenka ● Řešení slovních úloh z praxe na využití přímé a nepřímé úměrnosti ● Užití postupu řešení slovních úloh trojčlenkou ● Měřítko plánů a map ● Určování měřítka plánů a map
Rovnoběžníky a hranoly ● provádí jednoduché konstrukce ● zná základní rovinné útvary ● rýsuje čtverec, obdélník a trojúhelník ● umí zacházet s rýsovacími pomůckami ● vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníku a trojúhelníku ● rozpozná základní tělesa ● vypočítá objem kvádru a krychle	**Rovnoběžníky a hranoly** ● Rovnoběžník a jeho vlastnosti ● Výšky a úhlopříčky rovnoběžníku ● Obdélník, kosodélník, čtverec, kosočtverec ● Obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníku ● Lichoběžník, vlastnosti lichoběžníku, konstrukce lichoběžníku ● Hranol, objem a povrch hranolu
Procenta ● pozná znak procento ● používá vyjádření vztahu celek a část celku pomocí zlomku, desetinného čísla a procenta (100 %, 75 %, 50 %, 25 %, 20 %, 10 %, 1 %) ● řeší jednoduché úlohy na procenta ● umí určit základ celku z textu zadání slovní úlohy	**Procenta** ● Procento, procentová část ● Určení počtu procent ● Výpočet základu ● Slovní úlohy
Užití diagramů ● hledá různá řešení předložených situací ● využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	**Užití diagramů** ● Sloupcové diagramy ● Kruhové diagramy
Očekávané výstupy běžné	Učivo – běžné
Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků ● provádí početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel ● dodržuje pravidla pro pořadí početních operací, využívá vlastností (komutativnost, asociativnost, distributivnost) ● zaokrouhluje a provádí odhady s danou	**Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků** ● Početní operace s des. čísly ● Jednoduché slovní úlohy ● Dělitelnost ● Velikost úhlu, sčítání a odčítání, násobení a dělení dvěma ● Osová souměrnost

přesností, účelně využívá kalkulátor ● modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel ● užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem) ● užívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku ● charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ● určuje velikost úhlu měřením a výpočtem ● odhaduje a vypočítá obsah a obvod pravoúhelníků a objem a povrch kvádru a krychle, načrtne a sestrojí jejich obraz a jejich síť ● načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar	● Objem a povrch kvádru a krychle ● Převody jednotek délky, hmotnosti, obsahu a objemu ● Vlastnosti trojúhelníku, pravidelný mnohoúhelník
Nezáporná racionální čísla a operace s nimi ● užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem, zlomkem) ● rozlišuje pojmy zlomek, čitatel, jmenovatel ● znázorní zlomek graficky ● rozšiřuje a krátí zlomky ● vyhledává společného jmenovatele ● porovnává zlomky, znázorňuje je na číselné ose ● uspořádá zlomky podle velikosti ● převádí zlomky na desetinná čísla a naopak ● převádí smíšené číslo na zlomek a naopak ● počítá se zlomky (sčítá, odčítá, násobí a dělí) ● řeší slovní úlohy vedoucí k matematickým operacím se zlomky ● upravuje složené zlomky a řeší úlohy, kde jsou kombinovány různé operace se zlomky	**Nezáporná racionální čísla a operace s nimi** ● Zlomek, základní tvar zlomku ● Rozšiřování a krácení zlomků; rovnost zlomků ● Společný jmenovatel ● Sčítání a odčítání zlomků ● Smíšená čísla ● Násobení zlomků ● Převrácené číslo ● Dělení zlomků ● Složený zlomek ● Početní operace se zlomky ● Slovní úlohy
Shodnost, shodná zobrazení ● načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar ● analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu ● rozumí pojmu shodné útvary ● určí, zda jsou dané útvary shodné	**Shodnost, shodná zobrazení** ● Shodnost geometrických útvarů v rovině ● Věty o shodnosti trojúhelníků ● Středová souměrnost

• určí shodnost trojúhelníků podle věty sss, sus, usu • sestrojí trojúhelníky podle věty sss, sus a usu • rozumí pojmům vzor, obraz, střed souměrnosti a středově souměrné útvary • určí, zda jsou dané útvary středově i osově souměrné • narýsuje obraz základních geometrických útvarů v osové i středové souměrnosti • třídí útvary na osově a středově souměrné a nesouměrné, určí počet os souměrnosti a kde má střed souměrnosti • doplní obrazec tak, aby byl osově nebo středově souměrný • rozumí pojmu *samodružný* bod, útvar • umí určit samodružný bod v dané souměrnosti	
Celá a racionální čísla • rozumí pojmu celé číslo • rozlišuje pojem číslo kladné a záporné • znázorní celé číslo na ose • porovná a uspořádává celá čísla, tvoří čísla opačná • vymezuje pojem absolutní hodnota čísla, určuje absolutní hodnotu • počítá s celými čísly • řeší slovní úlohy s využitím znalostí algoritmů počítání celých čísel • pozná racionální číslo • využívá dříve získané poznatky při počítání s racionálními čísly • určuje absolutní hodnotu rac. čísla • porovná, uspořádá a znázorní rac. čísla na čís. ose • provádí všechny dosud známé matematické operace s racionálními čísly • dodržuje pravidla pro pořadí početních operací, využívá vlastností (komutativnost, asociativnost, distributivnost) • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá aparát racionálních čísel • vytváří a řeší slovní úlohy s reálným základem	**Celá a racionální čísla** • Čísla kladná, záporná • Čísla navzájem opačná • Absolutní hodnota čísla • Uspořádání celých čísel • Sčítání a odčítání celých čísel • Násobení a dělení celých čísel • Záporná desetinná čísla • Početní operace s racionálními čísly
Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost • porovnává veličiny poměrem • zapisuje poměr, krátí poměr, rozšiřuje, pracuje s pojmem základní tvar poměru • rozlišuje přímou a nepřímou úměrnost	**Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost** • Poměr. • Převrácený poměr, postupný poměr • Dělení celku na části v daném poměru • Zvětšování a zmenšování v daném

• pozná graf přímé a nepřímé úměrnosti • umí sestavit trojčlenku pro přímou i nepřímou úměrnost • řeší pomocí trojčlenky úlohy na úměrnost • využívá měřítko plánu a mapy k výpočtům • určí vzdálenost na mapě nebo ve skutečnosti i velikost měřítka ze zadaných údajů • Využívá daný poměr v reálných situacích	poměru • Řešení slovních úloh vedoucích k užití poměru • Soustava souřadnic; osy souřadnic • Graf přímé úměrnosti a nepřímé úměrnosti • Trojčlenka • Řešení slovních úloh z praxe na využití přímé a nepřímé úměrnosti • Užití postupu řešení slovních úloh trojčlenkou • Měřítko plánů a map • Určování měřítka plánů a map
Rovnoběžníky a hranoly • třídí, charakterizuje a rozlišuje a čtyřúhelníky, zná jejich vlastnosti • načrtne rovnoběžníky i lichoběžník • odhaduje, odvozuje a počítá obvod a obsah čtyřúhelníků • provádí konstrukci čtyřúhelníků včetně nákresu, rozboru, zápisu, vlastní konstrukce a diskuse • učí se používat matematické symboly v zápisu konstrukce • zkvalitňuje grafickou úroveň při dodržování správných postupů při rýsování • umí charakterizovat a popsat pravidelný mnohoúhelník • sestrojí pravidelný mnohoúhelník, odhadne a vypočítá jeho obvod a obsah • popíše a charakterizuje hranol • používá pojmy podstava, plášť, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka • pozná pravidelný a kolmý hranol • rozumí pojmu výška hranolu • rozlišuje podstavy a plášť hranolu • umí sestrojit síť hranolu • odhaduje a výpočtem určuje povrch a objem hranolu • řeší jednoduché praktické úlohy související s objemem a povrchem hranolu	**Rovnoběžníky a hranoly** • Rovnoběžník a jeho vlastnosti • Výšky a úhlopříčky rovnoběžníku • Obdélník, kosodélník, čtverec, kosočtverec • Obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníku • Lichoběžník, vlastnosti lichoběžníku, konstrukce lichoběžníku • Hranol, objem a povrch hranolu
Procenta • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem, zlomkem, procentem) • rozlišuje pojmy procento, počet procent, základ, procentová část • umí vypočítat základ, počet procent a procentovou část	**Procenta** • Procento, procentová část • Určení počtu procent • Výpočet základu • Slovní úlohy

• využívá různé způsoby výpočtu (trojčlenka, úsudek, přes jedno procento) • ví, co znamená zvětšit, nebo zmenšit číslo o daný počet procent • matematizuje situace z běžného života a řeší slovní úlohy s procenty • řeší slovní úlohy na procentuální růst i pokles • řeší aplikační úlohy na procenta i v případě, že procentová část je větší než celek	
Užití diagramů • matematizuje situace z běžného života • čte a vytváří diagramy a grafy • znázorňuje výpočty graficky	**Užití diagramů** • Sloupcové diagramy • Kruhové diagramy
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• řeší a sestavuje slovní úlohy z praxe vedoucí k matematickým operacím se zlomky • upravuje složené zlomky a řeší náročnější úlohy, kde jsou kombinovány různé operace se zlomky, desetinnými čísly i smíšenými čísly • konstruuje jednoduchý plánek, změří skutečnost, zvolí vhodné měřítko • vyhledá a doplní potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu • vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) • převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak • samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a zpracuje v tabulkovém editoru • používá matematické symboly v zápisu konstrukce rovinných útvarů • odhadne a určí obvod a obsah složených mnohoúhelníků • řeší praktické úlohy související s objemem a povrchem staveb z hranolů	• Komplexní výpočty v oboru racionálních čísel s více členy • Jednoduché plánky • Zápis vztahů přímé a nepřímé úměrnosti pomocí tabulek a předpisem • Sestrojování a čtení grafů přímé a nepřímé úměrnosti • Výpočet obsahu rovinných útvarů ve čtvercové síti • Výpočet obvodu a obsahu rovinných útvarů složených z mnohoúhelníků • Povrch a objem těles složených z hranolů • Pravidelné mnohostěny • Shodná zobrazení v prostoru • Základní kombinatorická pravidla a faktoriál • Orientovaná úsečka a vektor • Slovní úlohy s větším množstvím postupných kroků řešení, s více početními operacemi, s více řešeními • Využití geometrie (umění, souměrnost v přírodě)

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace **EV** Vztah člověka k prostředí Ekosystémy **MeV** Práce v realizačním týmu	**Český jazyk** čtení slovních úloh s porozuměním **Dějepis** číselná osa **Přírodopis** Porovnávání velikosti, hmotnosti a množství, grafická znázornění výsledků měření **Zeměpis** vesmír, Země, kartografie **Fyzika** Základní výpočty a měření, pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti kapalin, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření **Chemie** výpočet složení roztoků, výtěžnosti, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření **Informatika** zpracování grafů a dat, vyhledávání a třídění **Výtvarné činnosti a Estetická výchova** geometrické útvary, zvyky jednotlivých zemí, rituály, vliv na výtvarné umění, prostorové vnímání, výtvory lidí v krajině, obydlí (iglú, teepee, maringotka, vila, činžovní dům, střecha...) **Občanská výchova a výchova ke zdraví** zdravá výživa, majetek a bohatství **Pracovní činnosti** stavebnice, sestavování předmětů **Tělesná výchova** měření výkonů, míčové hry (odraz, dopad, štafety, výsledkové tabulky turnajů), pódiová cvičení, herní plány, cvičení s tělesy

8. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků ● písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla (do milionu) ● dělí se zbytkem ● čte zlomky, desetinná a smíšená čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace ● provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla, využívá kalkulátor	**Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků** ● Celá čísla ● Racionální čísla a operace s nimi ● Obvod a obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kosočtverce, kosodélníku a lichoběžníku ● Objemy a povrchy těles ● Shodnost geometrických útvarů, shodná zobrazení

• užívá a ovládá převody jednotek délky, času, hmotnosti, objemu • zvládá početní úkony s penězi • orientuje se na číselné ose • vyznačí, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce • vypočítá obvod čtverce a obdélníku a trojúhelníku • zobrazuje rovinné útvary a jednoduchá tělesa • zobrazí krychli a kvádr a vypočítá jejich objem a povrch • používá vyjádření vztahu celek a jeho část pomocí zlomku, desetinného čísla, poměru a procenta • zná pojem promile a pozná znak promile	• Přímá a nepřímá úměrnost • Poměr, měřítko plánu a mapy • Trojčlenka, řešení slovních úloh • Procento, promile • Finanční matematika
Druhá a třetí mocnina a odmocnina, Pythagorova věta • vypočítá druhou mocninu pomocí násobení a kalkulátoru • vyhledá druhou mocninu v tabulkách druhých mocnin • umí využít výpočet druhé mocniny pro výpočet obsahu čtverce • vypočítá třetí mocninu pomocí násobení a kalkulátoru • umí využít výpočet třetí mocniny pro výpočet objemu krychle • převádí jednotky obsahu a objemu • rozliší v pravoúhlém trojúhelníku odvěsny a přeponu	**Druhá a třetí mocnina a odmocnina, Pythagorova věta** • Druhá mocnina • Druhá odmocnina • Třetí mocnina • Třetí odmocnina • Zápis čísel ve tvaru $a.10^n$ • Pythagorova věta • Užití Pythagorovy věty ve slovních úlohách
Celistvé algebraické výrazy • rozliší číselný výraz od výrazu s proměnnou • určí hodnotu jednoduchého číselného výrazu • počítá hodnotu jednoduchých algebraických výrazů pro zadané hodnoty proměnných v oboru N (př. x+3; 2 krát x) • vyznačí a určí počet členů algebraického výrazu	**Celistvé algebraické výrazy** • Číselné výrazy • Výrazy s proměnnou • Sčítání a odčítání celistvých výrazů • Násobení a dělení celistvých výrazů • Úprava výrazů na součin vytýkáním i užitím vzorců
Lineární rovnice • ověří, zda zadané číslo může být kořenem jednoduché rovnice • samostatně řeší praktické úlohy • hledá různá řešení předložených situací	**Lineární rovnice** • Řešení jednoduchých rovnic • Ekvivalentní úpravy • Řešení rovnic se závorkami a zlomkem • Slovní úlohy řešené rovnicí • Slovní úlohy koláčového typu • Vyjádření neznámé ze vzorce

Kruh, kružnice, válec ● rozlišuje pojmy kruh a kružnice ● zná vztah mezi průměrem a poloměrem ● narýsuje kružnici o daném poloměru ● vypočítá obvod a obsah kruhu s užitím kalkulátoru ● pozná válec ● načrtne síť válce ● vypočítá objem a povrch válce s užitím kalkulátoru	**Kruh, kružnice, válec** ● Kruh, kružnice, kruhová výseč, oblouk kružnice ● Vzájemná poloha kružnice a přímky ● Thaletova věta, konstrukce tečny ● Vzájemná poloha dvou kružnic ● Délka kružnice, obvod kruhu ● Obsah kruhu ● Slovní úlohy ● Válec, povrch a objem válce ● Slovní úlohy na metrické vlastnosti válce ● Koule, kulová plocha ● Slovní úlohy z praxe
Konstrukční úlohy ● provádí jednoduché konstrukce ● zná a rýsuje základní rovinné útvary ● odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky	**Konstrukční úlohy** ● Jednoduché konstrukce ● Množiny bodů dané vlastnosti ● Konstrukční úlohy, užití Thaletovy věty
Očekávané výstupy běžné	Učivo – běžné
Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků ● provádí všechny dosud známé početní operace v oboru reálných čísel ● řeší úlohy s reálným základem ● dodržuje pravidla pro pořadí početních operací, využívá komutativnost, asociativnost a distributivnost ● odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů a sestrojí je ● užívá při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti ● sestrojí obraz útvaru v dané souměrnosti ● vypočítá objem a povrch těles, načrtne jejich obraz a síť ● řeší aplikační geometrické úlohy ● porovnává data, určuje vztah úměrností ● řeší slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost, poměr a procenta ● zná pojem promile a umí s ním počítat ● řeší slovní úlohy s promile ● rozlišuje pojmy úvěr, úrok, úroková míra, daň z úroku ● řeší jednoduché slovní úlohy s jednoletým úrokovacím obdobím	**Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků** ● Celá čísla ● Racionální čísla a operace s nimi ● Obvod a obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kosočtverce, kosodélníku a lichoběžníku ● Objemy a povrchy těles ● Shodnost geometrických útvarů, shodná zobrazení ● Přímá a nepřímá úměrnost ● Poměr, měřítko plánu a mapy ● Trojčlenka, řešení slovních úloh ● Procento, promile ● Finanční matematika
Druhá a třetí mocnina a odmocnina, Pythagorova věta ● určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru ● odhaduje výsledek umocňování a	**Druhá a třetí mocnina a odmocnina, Pythagorova věta** ● Druhá mocnina ● Druhá odmocnina ● Třetí mocnina

odmocňování ● využívá druhou i třetí mocninu i odmocninu ve výpočtech ● odvozuje definici n-té mocniny čísla ● rozlišuje pojmy základ mocniny, exponent ● sčítá a odčítá mocniny ● násobí, dělí, umocňuje mocniny se stejným základem ● umocní součin a zlomek ● vysvětlí Pythagorovu větu na základě vlastností pravoúhlého trojúhelníka ● počítá třetí stranu trojúhelníka s užitím PV ● využívá PV ve výpočtu výšky, délky ramen čtyřúhelníku ● řeší reálné situace pomocí náčrtu a s použitím PV	● Třetí odmocnina ● Zápis čísel ve tvaru $a.10^n$ ● Pythagorova věta ● Užití Pythagorovy věty ve slovních úlohách
Celistvé algebraické výrazy ● odliší číselný výraz od výrazu s proměnnou ● určí hodnotu číselného výrazu ● odliší proměnnou a konstantu, vysvětluje rozdíl na příkladech ● čte výrazy s proměnnými a zapisuje text pomocí výrazů s proměnnou ● určí počet členů ve výrazu ● provádí základní matematické výkony s mnohočleny ● rozloží výraz na součin ● užívá vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu, pro rozdíl druhých mocnin	**Celistvé algebraické výrazy** ● Číselné výrazy ● Výrazy s proměnnou ● Sčítání a odčítání celistvých výrazů ● Násobení a dělení celistvých výrazů ● Úprava výrazů na součin vytýkáním i užitím vzorců
Lineární rovnice ● vysvětlí pojmy jako proměnná, neznámá, kořen rovnice ● řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav ● ověří správnost výsledku, provádí zkoušku správnosti řešení ● řeší jednoduché reálné situace využitím znalostí lineárních rovnic a ověřuje správnost řešení	**Lineární rovnice** ● Řešení jednoduchých rovnic ● Ekvivalentní úpravy ● Řešení rovnic se závorkami a zlomkem ● Slovní úlohy řešené rovnicí ● Slovní úlohy koláčového typu ● Vyjádření neznámé ze vzorce
Kruh, kružnice, válec ● vysvětluje pojmy kruh a kružnice ● vysvětluje vztah mezi průměrem a poloměrem ● pozná, pojmenuje a modeluje vzájemné polohy kružnice a přímky, dvou kružnic ● rýsuje kružnice s daným středem a poloměrem ● určuje a sestrojuje tečnu, sečnu a vnější přímku kružnice, definuje tětivu jako část sečny	**Kruh, kružnice, válec** ● Kruh, kružnice, kruhová výseč, oblouk kružnice ● Vzájemná poloha kružnice a přímky ● Thaletova věta, konstrukce tečny ● Vzájemná poloha dvou kružnic ● Délka kružnice, obvod kruhu ● Obsah kruhu ● Slovní úlohy ● Válec, povrch a objem válce ● Slovní úlohy na metrické vlastnosti válce

• využívá vzorce pro obvod a obsah kruhu, délku kružnice, při výpočtech vhodně užívá kalkulátor • pozná válec, seznamuje se s jeho vlastnostmi • používá pojmy podstava, plášť, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka • odvozuje a užívá vzorce pro výpočet povrchu a objemu válce • řeší jednoduché konstrukční i praktické slovní úlohy s využitím poznatků o válci	• Koule, kulová plocha • Slovní úlohy z praxe
Konstrukční úlohy • aplikuje Thaletovu větu v řešení praktických geometrických úloh • využívá poznatky o kruhu a kružnici • zlepšuje úroveň grafického projevu v konstrukčních úlohách • provádí rozbor, náčrt, konstrukci úlohy, využívá symboly při zápisu popisu konstrukce, provádí diskusi při řešení konstrukčních úloh	**Konstrukční úlohy** • Jednoduché konstrukce • Množiny bodů dané vlastnosti • Konstrukční úlohy, užití Thaletovy věty
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• sestavuje a řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k matematickým operacím s reálnými čísly i s využitím mocniny a odmocniny • řeší náročnější úlohy, kde jsou kombinovány různé početní operace se zlomky, desetinnými čísly i smíšenými čísly, s mocninami a odmocninami • vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) • převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak • samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a zpracuje v tabulkovém editoru • používá matematické symboly v zápisu konstrukce rovinných útvarů • graficky změní a rozdělí úsečku v daném poměru • odhadne a určí obvod a obsah složených rovinných útvarů, kruhových výsečí i úsečí • řeší praktické úlohy související s objemem a povrchem staveb složených z hranolů, válců a koulí	• Komplexní výpočty v oboru racionálních čísel s více členy s užitím mocniny a odmocniny • Mocniny s přirozeným a celým mocnitelem, operace s mocninami • Vzorce pro třetí mocninu dvojčlenu • Vektorová algebra, orientovaná úsečka, souřadnice a velikost vektoru • Vzdálenost rovnoběžek, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky • Konstrukce úseček daných délek s užitím Pythagorovy věty • Tečnový a tětivový čtyřúhelník • Dělící poměr • Výpočet obvodu a obsahu rovinných útvarů složených z částí kruhu • Středový a obvodový úhel • Povrch a objem těles složených z hranolů, válců a částí koule

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace **EV** Vztah člověka k prostředí Ekosystémy **MeV** Práce v realizačním týmu	**Český jazyk** čtení slovních úloh s porozuměním **Dějepis** číselná osa **Přírodopis** Porovnávání velikosti, hmotnosti a množství, grafická znázornění výsledků měření **Zeměpis** vesmír, Země, kartografie **Fyzika** Základní výpočty a měření, pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti kapalin, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření, výpočty a chyby (odchylka), užití vyjádření neznámé ze vzorce při fyzikálních výpočtech **Chemie** výpočet složení roztoků, výtěžnosti, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření, rovnice chemických reakcí, zákon zachování hmotnosti, výpočty a chyby (odchylka), užití vyjádření neznámé ze vzorce při chemických výpočtech **Informatika** zpracování grafů a dat, vyhledávání a třídění **Výtvarné činnosti a Estetická výchova** geometrické útvary, zvyky jednotlivých zemí, rituály, vliv na výtvarné umění, prostorové vnímání, výtvory lidí v krajině, obydlí (iglú, teepee, maringotka, vila, činžovní dům, střecha...) **Občanská výchova a výchova ke zdraví** zdravá výživa, majetek a bohatství **Pracovní činnosti** stavebnice, sestavování předmětů **Tělesná výchova** měření výkonů, míčové hry (odraz, dopad, štafety, výsledkové tabulky turnajů), pódiová cvičení, herní plány, cvičení s tělesy

Zpět na obsah

9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Opakování a prohlubování učiva probraného v předchozích ročnících ● písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem ● pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek– část celku (zlomek, desetinné číslo, procento) ● čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace ● provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla ● píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 ● řeší jednoduché úlohy na procenta ● orientuje se na číselné ose	**Opakování a prohlubování učiva probraného v předchozích ročnících** ● Počítání s racionálními čísly ● Procenta a promile ● Řešení lineárních rovnic s jednou neznámou, slovní úlohy ● Mocniny a odmocniny, zaokrouhlování ● Pythagorova věta ● Přirozený mocnitel větší než 3 ● Konstrukční úlohy s užitím Thaletovy věty
Podobnost ● používá měřítko mapy a plánu	**Podobnost** ● Podobnost ● Koeficient podobnosti ● Podobnost trojúhelníků ● Slovní úlohy
Operace s algebraickými výrazy ● sčítá a odčítá členy výrazu (lineární a konstanty) ● určí počet členů výrazu ● pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)	**Operace s algebraickými výrazy** ● Opakování úprav algebraických výrazů ● Rozklad na součin ● Lomený výraz, podmínky existence ● Úpravy lomených výrazů, krácení ● Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli ● Vyjádření neznámé ze vzorce užitím ekvivalentních úprav
Lineární rovnice se dvěma neznámými ● samostatně řeší praktické úlohy ● hledá různá řešení předložených situací ● využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	**Lineární rovnice se dvěma neznámými** ● Řešení soustav dvou lineárních rovnic ● Slovní úlohy řešené pomocí rovnic nebo soustav rovnic ● Slovní úlohy o pohybu ● Slovní úlohy na společnou práci ● Slovní úlohy na směsi
Opakování učiva 6. a 7. Ročníku ● vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce ● vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu s užitím pomocných tabulek ● provádí jednoduché konstrukce ● rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary	**Opakování učiva 6. a 7. ročníku** ● Obvod a obsah rovinných obrazců ● Objem a povrch hranolu, válce a koule ● Poměr, úměra, trojčlenka, slovní úlohy ● Osová a středová souměrnost ● Konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníku a jejich vlastnosti

• sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti • vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce • sestrojí sítě základních těles • načrtne základní tělesa • zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům • samostatně řeší praktické úlohy • hledá různá řešení předložených situací • aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	
Jehlan a kužel • rozpozná kužel a jehlan • převádí jednotky délky, obsahu a objemu (převodní tabulka) • přiřadí síť k tělesu	**Jehlan a kužel** • Jehlan • Kužel • Úlohy z praxe • Obrazce a tělesa ve slovních úlohách – komplexní úlohy
Finanční matematika • řeší jednoduché úlohy na procenta • zvládá početní úkony s penězi	**Finanční matematika** • Úlohy z finanční matematiky
Základy statistiky • vyhledává a třídí data • porovnává data • vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s peněz	**Základy statistiky** • Statistický soubor • Zpracování statistického souboru • Tabulky a grafy
Funkce a její užití • vypracuje jednoduchou tabulku • vyhledá údaje v tabulce	**Funkce a její užití** • Lineární funkce a její vlastnosti • Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • Lomená funkce a její vlastnosti
Očekávané výstupy běžné	Učivo – běžné
Opakování a prohlubování učiva probraného v předchozích ročnících • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	**Opakování a prohlubování učiva probraného v předchozích ročnících** • Počítání s racionálními čísly • Procenta a promile • Řešení lineárních rovnic s jednou

• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	neznámou, slovní úlohy • Mocniny a odmocniny, zaokrouhlování • Pythagorova věta • Přirozený mocnitel větší než 3 • Konstrukční úlohy s užitím Thaletovy věty
Podobnost • vysvětluje a matematicky dokazuje podobnost trojúhelníků i jiných geometrických útvarů • třídí rovinné útvary podle podobnosti • zapisuje podobnost pomocí matematických symbolů • určuje poměr podobnosti, provádí výpočty • užívá věty o podobnosti při řešení konstrukčních i početních úloh • upravuje útvary v daném měřítku • užívá podobnost při řešení reálných úloh	**Podobnost** • Podobnost • Koeficient podobnosti • Podobnost trojúhelníků • Slovní úlohy
Operace s algebraickými výrazy • určuje podmínky existence lomeného výrazu • krátí a rozšiřuje lomený výraz • sčítá, odčítá, násobí a dělí lomený výraz • využívá znalostí ekvivalentních úprav při řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli • ověřuje správnost řešení zkouškou	**Operace s algebraickými výrazy** • Opakování úprav algebraických výrazů • Rozklad na součin • Lomený výraz, podmínky existence • Úpravy lomených výrazů, krácení • Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • Vyjádření neznámé ze vzorce užitím ekvivalentních úprav
Lineární rovnice se dvěma neznámými • řeší pomocí lineárních rovnic reálné situace • vyslovuje hypotézy ohledně možných řešení, ověřuje je, řešení zdůvodňuje • řeší jednoduché soustavy rovnic o 2 neznámých • pokouší se řešit reálné situace pomocí soustav lineárních rovnic • obhajuje své řešení a dokazuje jejich	**Lineární rovnice se dvěma neznámými** • Řešení soustav dvou lineárních rovnic • Slovní úlohy řešené pomocí rovnic nebo soustav rovnic • Slovní úlohy o pohybu • Slovní úlohy na společnou práci • Slovní úlohy na směsi

správnost ● formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav ● analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	
Opakování učiva 6. a 7. ročníku ● zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku ● charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ● určuje velikost úhlu měřením a výpočtem ● odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů ● využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh ● načrtne a sestrojí rovinné útvary ● užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků ● načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar ● určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ● odhaduje a vypočítá objem a povrch těles ● načrtne a sestrojí sítě základních těles a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině ● analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu ● určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti ● užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací ● řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	**Opakování učiva 6. a 7. ročníku** ● Obvod a obsah rovinných obrazců ● Objem a povrch hranolu, válce a koule ● Poměr, úměra, trojčlenka, slovní úlohy ● Osová a středová souměrnost ● Konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníku a jejich vlastnosti
Jehlan a kužel ● popisuje jednotlivá tělesa ● používá pojmy podstava, plášť, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka a tělesová a stěnová výška	**Jehlan a kužel** ● Jehlan ● Kužel ● Úlohy z praxe ● Obrazce a tělesa ve slovních úlohách –

• sestaví síť tělesa • počítá povrch a objem těles • využívá získané znalosti při řešení reálných úloh • užívá vhodně matematické tabulky a kalkulačku k výpočtům	komplexní úlohy
Finanční matematika • učí se základním pojmům z oblasti finanční matematiky • řeší úlohy spojené s využitím jednoduchého úrokování • vysvětluje postupy složeného úrokování	**Finanční matematika** • Jednoduché úrokování • Složené úrokování • Praktické úlohy z finanční matematiky
Základy statistiky • provádí jednoduché statistické šetření, výsledky zaznamenává • vyhodnocuje výsledky • pracuje s aritmetickým průměrem • orientuje se a vyhledává data v grafech • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat	**Základy statistiky** • Statistický soubor • Zpracování statistického souboru • Statistické třídění a vyhodnocování • Aritmetický průměr • Diagramy • Tabulky a grafy
Funkce a její užití • pracuje s Kartézskou soustavou souřadnic • vysvětluje pojem funkce • vyjadřuje lineární funkci tabulkou, rovnicí a grafem • sestavuje tabulku, vzorec a zakresluje graf přímé a nepřímé úměrnosti • určuje definiční obory funkcí • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	**Funkce a její užití** • Lineární funkce a její vlastnosti • Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • Lomená funkce a její vlastnosti
Očekávané výstupy obohacené	Učivo – obohacené
• Upravuje složené zlomky a řeší náročnější úlohy, kde jsou kombinovány různé mat. operace se zlomky, desetinnými čísly i smíšenými čísly, mocninami a odmocninami • Konstruuje jednoduchý plánek, změří skutečnost, zvolí vhodné měřítko • Vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu • Vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota) • Převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak	• Komplexní výpočty v oboru racionálních čísel s více členy • Výpočet obsahu rovinných útvarů ve čtvercové síti • Výpočet obvodu, obsahu, objemu a povrchu s užitím metrických vlastností • Orientovaný úhel, velikost úhlu ve stupňové i obloukové míře • Goniometrické funkce sin, cos, tg, cotg • Slovní úlohy • Obrazce a tělesa řešené s užitím goniometrických funkcí • Nerovnice a intervaly • Kvadratická funkce a kvadratická rovnice (diskriminant, Vietovy vzorce)

● Samostatně vyhledává a zpracovává data v literatuře, denním tisku a na internetu a zpracuje v tabulkovém editoru ● Používá matematické symboly v zápisu konstrukce rovinných útvarů ● Odhadne a určí obvod a obsah složených rovinných útvarů ● Řeší praktické úlohy související s objemem a povrchem staveb ● definuje goniometrické funkce ● vyhledává hodnoty gon. fcí v tabulkách, využívá kalkulátor, řeší pravoúhlý trojúhelník ● používá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe a při výpočtech objemů a povrchů těles ● získané znalosti aplikuje při řešení úloh z praxe ● řeší nerovnice s užitím ekvivalentních úprav ● zapisuje množinu řešení výčtem nebo intervalem podle zadání oboru, ve kterém se nerovnice řeší ● sestrojuje graf, tabulku a vzorec základní kvadratické fce	● Funkce sudá a lichá, extrémy funkce ● Lineární a lomená funkce

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace **EV** Vztah člověka k prostředí Ekosystémy **MeV** Práce v realizačním týmu	**Český jazyk** čtení slovních úloh s porozuměním **Dějepis** číselná osa **Přírodopis** Porovnávání velikosti, hmotnosti a množství, grafická znázornění výsledků měření **Zeměpis** vesmír, Země, kartografie **Fyzika** Základní výpočty a měření, pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti kapalin, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření, výpočty a chyby (odchylka), užití vyjádření neznámé ze vzorce při fyzikálních výpočtech, vlnění, kmitání, odraz světla **Chemie** výpočet složení roztoků, výtěžnosti, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření, rovnice chemických reakcí, zákon zachování hmotnosti, výpočty a chyby (odchylka), užití vyjádření neznámé ze vzorce při chemických výpočtech **Informatika** zpracování grafů a dat, vyhledávání a třídění **Výtvarné činnosti a Estetická výchova** geometrické útvary, zvyky jednotlivých zemí, rituály, vliv na výtvarné umění, prostorové vnímání, výtvory lidí v krajině, obydlí (iglú, teepee, maringotka, vila, činžovní dům, střecha...) **Občanská výchova a výchova ke zdraví** zdravá výživa, majetek a bohatství **Pracovní činnosti** stavebnice, sestavování předmětů **Tělesná výchova** měření výkonů, míčové hry (odraz, dopad, štafety, výsledkové tabulky turnajů), pódiová cvičení, herní plány, cvičení s tělesy

Zpět na obsah

Prvouka

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do učebního plánu 1. stupně v prvním období (1. – 3. ročník) s časovou dotací 2 hodiny týdně.
1. ročník: 2 hodiny
2. ročník: 2 hodiny
3. ročník: 2 hodiny
Oblast Člověk a jeho svět je na prvním stupni posílena celkem 3 hodinami z disponibilní časové dotace rozloženými do předmětů prvouka, vlastivěda a přírodověda.

Předmět prvouka vyžaduje převahu praktických činností nad teoretickými poznatky. Děti se učí propojovat poznatky z ostatních předmětů a prakticky je používat.

Formy a metody práce
Činnostní učení, myšlenková mapa, vycházky, pokusy, projekty i frontální vyučování

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k rozvoji klíčových kompetencí
Kompetence k učení
- efektivní učení
- vyhledávání a třídí informace
- posoudí vlastní pokrok

Kompetence k řešení problémů
- vnímá problémové situace ve škole i mimo ní
- přemýšlí o nesrovnalostech, navrhuje řešení

Kompetence komunikativní
- umí souvisle promluvit, vytváří si vlastní názor
- naslouchá názorům druhých

Kompetence sociální a personální
- spolupracuje ve skupině

1. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
	Místo, kde žijeme
• popíše cestu do školy a možná nebezpečí na cestě do školy, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	• cesta do školy, bezpečné chování na cestě do školy
• orientuje se ve škole	• místnosti ve škole, jejich funkce
• zná a dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole	• pravidla bezpečného chování ve škole
• orientuje se v nejbližším okolí školy	• obchody a instituce v nejbližším okolí školy
	Lidé kolem nás
• zná role v rodině	• rodinné role: matka, otec, syn, dcera, babička, dědeček
• je tolerantní k odlišnostem spolužáků	• každý jsme jiný a je to tak dobře
• umí slušně pozdravit	• pravidla slušného chování
• k cizím lidem se chová obezřetně	• bezpečnost při setkání s cizím člověkem
	Lidé a čas
• zhruba se orientuje v čase, zná svůj denní rozvrh	• aktivity ráno, dopoledne, v poledne, odpoledne, večer
• rozliší děj v minulosti od přítomnosti	• roční období
	Rozmanitost přírody
• pozoruje přírodu, popíše některé změny v jednotlivých ročních obdobích	• roční období • les, zahrada, pole, louka
• seznámí se s obvyklými domácími zvířaty, zná některá volně žijící zvířata	• domácí zvířata, volně žijící zvířata
• rozliší běžné druhy ovoce od zeleniny	• ovoce a zelenina
	Člověk a jeho zdraví
• má elementární znalosti o lidském těle	• stavba těla
• zná zásady zdravého životního stylu	• zdravý životní styl, denní režim • správná výživa, pitný režim

• má základní hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu	• osobní hygiena
• chová se bezpečně	• bezpečné chování • nemoc a úraz, první pomoc při drobném poranění
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
	Místo, kde žijeme
• popíše cestu do školy a předvídá možná nebezpečí na cestě do školy	• cesta do školy, bezpečné chování na cestě do školy
• orientuje se ve škole, umí pojmenovat místnosti a jejich funkce	• místnosti ve škole, jejich funkce
• zná a dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole	• pravidla bezpečného chování ve škole
• orientuje se v nejbližším okolí školy a dokáže pojmenovat důležité orientační body	• významná místa, obchody a instituce v nejbližším okolí školy
	Lidé kolem nás
• zná role v rodině a rodinné vztahy	• rodinné role: matka, otec, syn, dcera, babička, dědeček
• uvědomuje si důležitost rozmanitosti a je k ní tolerantní	• každý jsme jiný a je to tak dobře
• umí slušně pozdravit, poděkovat, požádat, omluvit se	• pravidla slušného chování
• k cizím lidem se chová obezřetně	• bezpečnost při setkání s cizím člověkem
	Lidé a čas
• orientuje se v čase, zná svůj denní rozvrh • rozliší co bylo, je a bude	• aktivity ráno, dopoledne, v poledne, odpoledne, večer
• seznámí se s českými lidovými tradicemi	• roční období, svátky, tradice
	Rozmanitost přírody
• pravidelně pozoruje přírodu, popíše změny v jednotlivých ročních obdobích	• roční období • les, zahrada, pole, louka
• seznámí se s domácími zvířaty a jejich mláďaty, zná některá volně žijící zvířata	• domácí zvířata, volně žijící zvířata

• pozná běžné druhy ovoce a zeleniny	• ovoce a zelenina
• rozliší bylinu, keř, strom a pojmenuje jejich hlavní části	• stavba rostlin
	Člověk a jeho zdraví
• má základní znalosti o lidském těle	• stavba těla
• zná zásady zdravého životního stylu	• zdravý životní styl, denní režim
• odliší zdravé potraviny od nezdravých	• správná výživa, pitný režim
• odliší nemoc a úraz, ošetří drobné poranění	• nemoc a úraz, první pomoc při drobném poranění
• má základní hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu	• osobní hygiena
• chová se bezpečně, umí požádat o pomoc pro sebe i pro jiné	• bezpečné chování (místo ke hře, chování v silničním provozu, chování ve škole)
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
	Místo, kde žijeme
• zná nejdůležitější dopravní značky, orientuje se v jízdním řádu a vyjmenuje různé druhy dopravních prostředků	• cesta do školy, bezpečné chování na cestě do školy
• zná čísla integrovaného záchranného systému	• pravidla bezpečného chování ve škole • tísňové linky
• orientuje se v okolí školy a v místě svého bydliště, dokáže pojmenovat důležité orientační body, dokáže je najít v plánu	• významná místa, obchody a instituce v nejbližším okolí školy
	Lidé kolem nás
• zná role v širší rodině a rodinné vztahy	• rodinné role: strýc, teta, bratranec, sestřenice, neteř, synovec
• dokáže popsat kulturní zvláštnosti jiných zemí	• lidové tradice
	Lidé a čas
• orientuje se v čase, zná hodiny, zná svůj denní rozvrh	- aktivity ráno, dopoledne, v poledne, odpoledne, večer
• zná některé kulturní památky Chodova a Prahy	- pověsti

• seznámí se s českými i jinými lidovými tradicemi	- roční období, svátky, tradice
	Rozmanitost přírody
• pravidelně pozoruje přírodu, a změny zaznamenává	• roční období
• popíše změny v jednotlivých ročních obdobích a jejich význam	• les, zahrada, pole, louka
• seznámí se s domácími zvířaty a jejich mláďaty	• domácí zvířata
• zná některá volně žijící zvířata, popíše, jak přečkávají zimu	• volně žijící zvířata
• pozná běžné i některé exotické druhy ovoce a zeleniny	• ovoce a zelenina
• rozliší bylinu, keř, strom a pojmenuje jejich hlavní části, zná nejběžnější byliny, keře, stromy	• stavba rostlin, druhy rostlin
	Člověk a jeho zdraví
• dokáže vyhledat informace o lidském těle v encyklopediích	• stavba těla
• zná zásady zdravého životního stylu, dokáže vysvětlit důležitost jednotlivých zásad	• zdravý životní styl, denní režim
• odliší zdravé potraviny od nezdravých, zajímá se o složení výrobku	• správná výživa, pitný režim
• zná různé nemoci a rizika jejich přenosu, ošetří drobné poranění	• nemoc a úraz, první pomoc při drobném poranění
• má základní hygienické návyky	• osobní hygiena
• chová se bezpečně, umí použít tísňovou linku	• bezpečné chování (místo ke hře, chování v silničním provozu, chování ve škole)

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova	**Český jazyk a literatura**
• rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika	• vypráví, popisuje, formuluje myšlenku, regionální pověsti
Multikulturní výchova	**Matematika**
• kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita	• časová posloupnost, orientace v kalendáři, jednotky času, záznam údajů do tabulky
Environmentální výchova	**Výtvarná výchova**
• ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy ŽP, vztahy člověka k prostředí	• lidové tradice • sezónní inspirace
	Tělesná výchova
	• turistika, pobyt v přírodě
	Hudební výchova
	• lidové písně a tradice
	Dramatická výchova
	• dramatizace dějů v časové posloupnosti • modelové situace k nácviku slušného chování, bezpečného chování

Zpět na obsah

2. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
	Místo, kde žijeme
• popíše cestu do školy a možná nebezpečí na cestě do školy, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	• cesta do školy, bezpečné chování na cestě do školy
• zná a dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole	• pravidla bezpečného chování ve škole
• orientuje se v nejbližším okolí školy, pozná některé důležité orientační body	• obchody a instituce v nejbližším okolí školy, významné stavby
	Lidé kolem nás
• zná role v rodině a vztahy mezi nimi	• rodinné role: matka, otec, syn, dcera, babička, dědeček a vztahy mezi nimi
• je tolerantní k odlišnostem spolužáků	• každý jsme jiný a je to tak dobře
• umí slušně pozdravit, požádat, poděkovat	• pravidla slušného chování
• k cizím lidem se chová obezřetně	• bezpečnost při setkání s cizím člověkem
	Lidé a čas
• zhruba se orientuje v čase, zná svůj denní rozvrh a týdenní rozvrh	• aktivity ráno, dopoledne, v poledne, odpoledne, večer, dny v týdnu
• umí poznat celé hodiny na ciferníku, čte digitální číslice	• hodiny
• rozliší děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• rok, roční období, měsíce
• naslouchá vyprávění	• z minulosti Chodova
	Rozmanitost přírody
• pozoruje přírodu, popíše základní změny v jednotlivých ročních obdobích	• roční období • les, zahrada, pole, louka
• seznámí se s hospodářskými zvířaty a jejich mláďaty	• hospodářská zvířata a jejich mláďata
• zná některé domácí mazlíčky	• domácí mazlíčci
• zná některá volně žijící zvířata v lese, na zahradě	• volně žijící zvířata

• pozná běžné druhy ovoce, rozliší zeleninu listovou, plodovou a kořenovou	• ovoce a zelenina
	Člověk a jeho zdraví
• má elementární znalosti o lidském těle	• stavba těla
• zná zásady zdravého životního stylu	• zdravý životní styl, denní režim • správná výživa, pitný režim
• má základní hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu	• osobní hygiena
• chová se bezpečně	• bezpečné chování • nemoc a úraz, první pomoc při drobném poranění
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
	Místo, kde žijeme
• popíše cestu do školy a předvídá možná nebezpečí na cestě do školy	• cesta do školy, bezpečné chování na cestě do školy
• orientuje se ve škole, umí pojmenovat místnosti a jejich funkce	• místnosti ve škole, jejich funkce
• zná a dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole	• pravidla bezpečného chování ve škole
• orientuje se v nejbližším okolí školy a dokáže pojmenovat důležité orientační body	• významná místa, obchody a instituce v nejbližším okolí školy
• orientuje se v plánu školy	• plán školy
	Lidé kolem nás
• zná role v rodině a rodinné vztahy	• rodinné role: matka, otec, syn, dcera, babička, dědeček
• uvědomuje si důležitost rozmanitosti a je k ní tolerantní	• každý jsme jiný a je to tak dobře
• umí slušně pozdravit, poděkovat, požádat, omluvit se	• pravidla slušného chování
• k cizím lidem se chová obezřetně	• bezpečnost při setkání s cizím člověkem
	Lidé a čas
• orientuje se v čase, zná svůj denní rozvrh • rozliší co bylo, je a bude	• aktivity ráno, dopoledne, v poledne, odpoledne, večer

• seznámí se s českými lidovými tradicemi	• roční období, svátky, tradice
	Rozmanitost přírody
• pravidelně pozoruje přírodu, popíše změny v jednotlivých ročních obdobích	• roční období • les, zahrada, pole, louka
• seznámí se s domácími zvířaty a jejich mláďaty, zná některá volně žijící zvířata	• domácí zvířata, volně žijící zvířata
• pozná běžné druhy ovoce a zeleniny	• ovoce a zelenina
• rozliší bylinu, keř, strom a pojmenuje jejich hlavní části	• stavba rostlin
	Člověk a jeho zdraví
• má základní znalosti o lidském těle	• stavba těla
• zná zásady zdravého životního stylu	• zdravý životní styl, denní režim
• odliší zdravé potraviny od nezdravých	• správná výživa, pitný režim
• odliší nemoc a úraz, ošetří drobné poranění	• nemoc a úraz, první pomoc při drobném poranění
• má základní hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu	• osobní hygiena
• chová se bezpečně, umí požádat o pomoc pro sebe i pro jiné	• bezpečné chování (místo ke hře, chování v silničním provozu, chování ve škole)
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
	Místo, kde žijeme
• zná nejdůležitější dopravní značky, orientuje se v jízdním řádu a vyjmenuje různé druhy dopravních prostředků	• cesta do školy, bezpečné chování na cestě do školy
• zná čísla integrovaného záchranného systému	• pravidla bezpečného chování ve škole • tísňové linky
• orientuje se v okolí školy a v místě svého bydliště, dokáže pojmenovat důležité orientační body, dokáže je najít v plánu	• významná místa, obchody a instituce v nejbližším okolí školy
	Lidé kolem nás
• zná role v širší rodině a rodinné vztahy	• rodinné role: strýc, teta, bratranec, sestřenice, neteř, synovec

• dokáže popsat kulturní zvláštnosti jiných zemí	• lidové tradice
	Lidé a čas
• orientuje se v čase, zná hodiny, zná svůj denní rozvrh	• aktivity ráno, dopoledne, v poledne, odpoledne, večer
• zná některé kulturní památky Chodova a Prahy	• pověsti
• seznámí se s českými i jinými lidovými tradicemi	• roční období, svátky, tradice
	Rozmanitost přírody
• pravidelně pozoruje přírodu, a změny zaznamenává • popíše změny v jednotlivých ročních obdobích a jejich význam	• roční období • les, zahrada, pole, louka
• seznámí se s domácími zvířaty a jejich mláďaty	• domácí zvířata
• zná některá volně žijící zvířata, popíše, jak přečkávají zimu	• volně žijící zvířata
• pozná běžné i některé exotické druhy ovoce a zeleniny	• ovoce a zelenina
• rozliší bylinu, keř, strom a pojmenuje jejich hlavní části, zná nejběžnější byliny, keře, stromy	• stavba rostlin, druhy rostlin
	Člověk a jeho zdraví
• dokáže vyhledat informace o lidském těle v encyklopediích	• stavba těla
• zná zásady zdravého životního stylu, dokáže vysvětlit důležitost jednotlivých zásad	• zdravý životní styl, denní režim
• odliší zdravé potraviny od nezdravých, zajímá se o složení výrobku	• správná výživa, pitný režim
• zná různé nemoci a rizika jejich přenosu, ošetří drobné poranění	• nemoc a úraz, první pomoc při drobném poranění
• má základní hygienické návyky	• osobní hygiena
• chová se bezpečně, umí použít tísňovou linku	• bezpečné chování (místo ke hře, chování v silničním provozu, chování ve škole)

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova	**Český jazyk a literatura**
• rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje a praktická etika	• vyprávění, popis, formulace myšlenky • regionální pověsti • práce s textem, vyhledávání informací
Multikulturní výchova	**Matematika**
• kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita	• časová posloupnost, orientace v kalendáři, jednotky času, záznam údajů do tabulky • slovní úlohy
Environmentální výchova	**Výtvarná výchova**
• ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy ŽP, vztahy člověka k prostředí	• lidové tradice • sezónní inspirace
Výchova demokratického občana	**Tělesná výchova**
• vztah k regionu a vlasti	• turistika, pobyt v přírodě
	Hudební výchova
	• lidové písně a tradice
	Dramatická výchova
	• dramatizace dějů v časové posloupnosti • dramatizace situací v mezilidských vztazích, naslouchání, komunikace

3. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
	Místo, kde žijeme
• vyzná se v okolí školy a bydliště • popíše cestu do školy, bezpečně ji zvládá	• cesta do školy, bezpečné chování na cestě do školy
• zná a dodržuje pravidla bezpečného	• pravidla bezpečného chování ve škole i

chování ve škole i mimo ni	mimo školu
	Lidé kolem nás
• zná role v rodině a blízké příbuzenské vztahy	• rodinné role: matka, otec, syn, dcera, babička, dědeček a vztahy mezi nimi,
• je tolerantní k odlišnostem spolužáků	• každý jsme jiný a je to tak dobře
• umí slušně pozdravit, požádat, poděkovat	• pravidla slušného chování
• k cizím lidem se chová obezřetně	• bezpečnost při setkání s cizím člověkem
• zná nejběžnější povolání, poznává různé lidské činnosti	• povolání
	Lidé a čas
• orientuje se v čase, zná svůj denní rozvrh a týdenní rozvrh	• aktivity ráno, dopoledne, v poledne, odpoledne, večer, dny v týdnu
• umí poznat hodiny na ciferníku, čte digitální číslice	• hodiny
• rozliší děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• rok, roční období, měsíce
• naslouchá vyprávění	• z minulosti Chodova
	Rozmanitost přírody
• pozoruje přírodu, popíše základní změny v jednotlivých ročních obdobích	• roční období • les, zahrada, pole, louka
• pozná domácí i některá hojně se vyskytující volně žijící zvířata	• hospodářská zvířata a jejich mláďata • volně žijící zvířata • domácí mazlíčci
• pozná běžné druhy ovoce a zeleniny	• ovoce a zelenina
• pozná rozdíl mezi bylinami a dřevinami	• živá a neživá příroda, byliny a dřeviny
• provede jednoduchý pokus dle návodu	• zkoumáme vlastnosti látek
	Člověk a jeho zdraví
• má elementární znalosti o lidském těle, umí popsat své zdravotní problémy a pocity	• stavba těla
• zná zásady zdravého životního stylu	• zdravý životní styl, denní režim • správná výživa, pitný režim

• umí poskytnout pomoc při drobném poranění	• nemoc a úraz, první pomoc při drobném poranění
• má základní hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu	• osobní hygiena
• chová se bezpečně, umí požádat o pomoc pro sebe i pro jiné, zvládá komunikaci s operátory tísňových linek	• bezpečné chování doma, ve škole a při silničním provozu, při styku s cizími lidmi
• umí poslechnout pokyny dospělých při mimořádných událostech	- mimořádné události
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
	Místo, kde žijeme
• najde v jednoduchém plánku své bydliště a školu, cestu na určené místo	• cesta do školy, bezpečné chování na cestě do školy
• zná a dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole i mimo ni	• pravidla bezpečného chování ve škole i mimo ni
• najde Chodov v plánu Prahy, pozoruje a popíše změny v blízkém okolí	• významná místa Prahy • co se u nás děje
	Lidé kolem nás
• zná role v rodině a rodinné vztahy	• rodinné role: matka, otec, syn, dcera, babička, dědeček, strýc, teta, sestřenice, bratranec, prababička, pradědeček
• uvědomuje si důležitost rozmanitosti a je k ní tolerantní	• každý jsme jiný a je to tak dobře
• umí slušně pozdravit, poděkovat, požádat, omluvit se	• pravidla slušného chování
• k cizím lidem se chová obezřetně	• bezpečnost při setkání s cizím člověkem
• dokáže zdůvodnit potřebu různých povolání a pracovních činností a uvědomuje si jejich důležitost	• povolání
	Lidé a čas
• orientuje se v čase, zná svůj denní a týdenní rozvrh • rozliší, co bylo, je a bude	• hodiny, denní a týdenní režim
• seznámí se s českými lidovými tradicemi	• roční období, svátky, tradice • tradice

• zná některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu	• hlavní historické památky Prahy
• na příkladech porovná život v minulosti a současnosti	• návštěva skanzenu, muzea ap.
	Rozmanitost přírody
• pravidelně pozoruje přírodu, popíše změny v jednotlivých ročních obdobích • třídí přírodniny podle nápadných znaků, uvede organismy žijící ve známých lokalitách	• roční období • běžná společenstva: les, zahrada, pole, louka, výskyt organismů v těchto společenstvech
• provádí jednoduché pokusy, určí společné a rozdílné znaky známých látek, měří základní veličiny (hmotnost, objem, teplota)	• měření veličin, pokusy
	Člověk a jeho zdraví
• má základní znalosti o lidském těle	• stavba těla
• zná a uplatňuje zásady zdravého životního stylu	• zdravý životní styl, denní režim
• odliší zdravé potraviny od nezdravých	• správná výživa, pitný režim
• má základní hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu	• osobní hygiena
• chová se bezpečně, umí požádat o pomoc pro sebe i pro jiné, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná	• bezpečné chování (místo ke hře, chování v silničním provozu, chování ve škole, ve styku s cizími osobami)
• ovládá čísla tísňových linek, zvládá komunikaci s jejich operátory	• tísňová volání
• řídí se pokyny dospělého při mimořádných událostech	- mimořádné události
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
	Místo, kde žijeme
• orientuje se v plánech a mapách, nakreslí jednoduchý plánek, kde vyznačí své bydliště a školu, seznámí se s měřítkem mapy	• cesta do školy, bezpečné chování na cestě do školy
• najde Prahu na mapách Evropy i světa, pozoruje a popíše změny v blízkém okolí • zná některé pražské pověsti, historické události, dokáže provést po Chodově	• významná místa, obchody a instituce na Chodově

	Lidé kolem nás
• připraví si referát o některých znevýhodněných lidech, vysvětlí, jak jim nejlépe pomoci • vytvoří referát o některých kulturních zajímavostech jiných zemí	• každý jsme jiný
	Lidé a čas
• zná některé kulturní památky Chodova a Prahy	• pověsti
• seznámí se i s jinými lidovými tradicemi	• roční období, svátky, tradice
	Rozmanitost přírody
• dokáže vysvětlit, proč dochází ke změnám ročních období • vytvoří herbář / atlas fotografií / prezentaci z vybraného společenstva • vytváří sbírku nerostů nebo hornin	• roční období • les, zahrada, pole, louka
• připraví referát o některých ohrožených / vymřelých / zajímavých druzích živočichů	• domácí zvířata, • volně žijící zvířata
• umí použít mikroskop k pozorování některých přírodnin	• stavba rostlin, druhy rostlin
• vytváří jednoduché hypotézy a navrhuje způsob jejich ověření	• pokusy
	Člověk a jeho zdraví
• dokáže vyhledat informace o lidském těle v encyklopediích	• stavba těla
• odliší zdravé potraviny od nezdravých, zajímá se o složení výrobku	• zdravý životní styl, denní režim

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Environmentální výchova	**Český jazyk a literatura**
• vztah k místu svého bydliště, pobyt v přírodě • rovnováha v přírodě, přírodní společenstva, ochrana životního prostředí	• čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů potichu i nahlas; rozlišování podstatných a okrajových informací, zaznamenávání podstatného; reprodukce obsahu přiměřeně složitého sdělení,

	zapamatování si podstatných faktů ● zásady dialogu
Osobnostní a sociální výchova	**Matematika**
● zdravý životní styl, seberegulace, komunikace, mezilidské vztahy, psychohygiena ● osobní bezpečí a krizové situace,sociální dovednosti, jednání ve vypjaté situaci	● počítání s vysokými čísly, slovní úlohy ● práce s daty a grafy
Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech	**Dramatická výchova**
● mimořádné události a rizika s nimi spojená	● zkoumání témat a konfliktů na základě vlastního jednání, dramatizace vypjatých situací
Výchova demokratického občana	**Tělesná výchova**
● první pomoc a ochota pomáhat druhým	● turistika, pohyb v přírodě
	Pracovní činnosti
	● příprava pokrmů ● péče o pokojovou rostlinu

Zpět na obsah

Vlastivěda

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka probíhá ve čtvrtém a pátém ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

4. ročník: 2 hodiny
5. ročník: 2 hodiny

Oblast Člověk a jeho svět je na prvním stupni posílena celkem 3 hodinami z disponibilní časové dotace rozloženými do předmětů prvouka, vlastivěda a přírodověda.

Vyučovací předmět vlastivěda je realizován ve vzdělávacích okruzích: Místo, kde žijeme, Lidé a čas, Lidé kolem nás. Rozvíjíme u žáků vztah k vlasti a národní cítění. Vedeme je k aktivnímu zkoumání a poznávání krás naší republiky. Děti se učí poznávat a chápat vztahy a souvislosti mezi přírodou a činností člověka. Snažíme se vyvolat u žáků zájem o naši minulost a kulturní bohatství. Děti se seznamují se základními principy demokratického státu. Podněcujeme je k samostatnému vyhledávání informací z jim dostupných různých zdrojů.
Formy a metody práce: Frontální vyučování s využitím map, nástěnných pomůcek, didaktické techniky a dalších materiálů, práce ve dvojicích s výukovým softwarem, samostatná práce s různými zdroji informací a její prezentace, skupinové vyučování.

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení
Žáci se živě zajímají o nové poznatky. Vyhledávají a třídí informace, snaží se brát v úvahu i vlastní zkušenost. Jsou vedeni k časovému a místnímu propojování historických a zeměpisných informací. Na základě získaných informací se snaží vytvářet si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy.

Kompetence k řešení problémů
Žáci jsou vedeni k vyhledávání informací z dostupných zdrojů. Získané vědomosti využívají ke schopnosti dívat se na řešený problém z různých úhlů a nalézat různé varianty řešení. Osvědčené postupy se snaží používat při řešení podobných problémových situací.

Kompetence komunikativní
Vedeme žáky k souvislému vyjádření myšlenky, k porozumění různým typům textů, záznamů a obrazovým materiálům. Naslouchají promluvám jiných lidí.

Kompetence sociální a personální
Všichni se učí účinně spolupracovat ve skupině, kladně ovlivňovat kvalitu společné práce a přispívat do diskuse. Oceňují zkušenosti jiných lidí a zároveň si vytváří pozitivní vztah k sobě samému.

Kompetence občanské
Jsou schopni vcítit se do situace ostatních lidí. Chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy. Oceňují naše kulturní a historické dědictví. Jsou vedeni k chápání rozdílů mezi lidmi a k vzájemné toleranci.

Kompetence pracovní
Dodržují stanovená pravidla a podílí se na jejich stanovení. Objevují nové oblasti, ve kterých by mohli později uspět a v budoucnu se jim plně věnovat.

4. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá minimální výstupy přechozích ročníků.	Opakování učiva z předchozích ročníků.
Místo, kde žijeme	
Žák je schopen popsat polohu svého bydliště na mapě a začlenit svou obec (město) do příslušného kraje.	Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
Žák určí světové strany a orientuje se na mapě České republiky.	Práce s mapou – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany.
Žák je seznámen a dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Základní pravidla bezpečnosti v přírodě i ve městě.
Žák získal základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě.	Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, sousední státy.
Lidé kolem nás	
Žák dokáže dodržovat pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, život a funkce rodiny, zaměstnání. Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace.
Žák rozlišuje nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům.
Žák zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy.	Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy.

Lidé a čas	
Žák je seznámen s rozdíly mezi životem dnes a životem v dávných dobách.	Orientace v čase – dějiny jako časový sled událostí, letopočet. Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení v průběhu staletí, původ státních svátků a významných dnů.
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Žák ovládá běžné výstupy přechozích ročníků.	Opakování učiva z předchozích ročníků.
Místo, kde žijeme	
Žák je schopen určit polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
Žák rozezná světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Práce s mapou – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany.
Žák je schopen rozlišit náčrty, plány a základní typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.	Mapa ČR – zeměpisná, hospodářská a tematické. Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, sousední státy.
Lidé kolem nás	
Žák na základě vlastních zkušeností chápe základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání. Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie.
Žák dokáže ve svém okolí určit jednání a chování, která se už nemohou tolerovat.	Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům.
Žák zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy.	Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy.

Lidé a čas	
Žák chápe časové údaje a využívá je k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet.
Žák je seznámen se způsobem života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení v průběhu staletí, původ státních svátků a významných dnů.
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák chápe význam obce v příslušném kraji.	Význam obce v příslušném kraji.
Žák je schopen tvořit náčrty a plány ČR.	Tvorba náčrtů a plánů ČR.
Žák vyhledává podrobnější regionální zvláštnosti.	Podrobnější regionální zvláštnosti.
Žák umí vyhledat původ symbolů a umí je nakreslit.	Původ symbolů a jejich nákresy.
Žák je seznámen s panovnickými rody.	Panovnické rody.

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Výchova demokratického občana ● Občanská společnost a stát ● Základní principy a hodnoty demokratického systému	ČJ ● Seznámení s bájemi a pověstmi ● Literární zpracování významných osobností a událostí
Environmentální výchova ● Základní typy krajiny a její využití ● Působení lidí na krajinu a životní prostředí	M ● Hodnoty čísel ● Časová osa
Multikulturní výchova ● Kulturní diference ● Poznávání vlastního kulturního	Př ● Krajinné typy a jejich ochrana ● Flóra a fauna regionu

zakotvení • Člověk jako součást etnika	
	VV a PČ • Nákresy • Ilustrace • Grafické vyjádření
	HV • Historická hudba • Oslavné písně • Česká hymna
	TV • Vycházky po regionu
	INF • Prezentace referátů • Nákresy a grafy přenesené do PC programů • Vyhledávání informací

5. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá minimální výstupy přechozích ročníků.	Opakování učiva z předchozích ročníků.
Místo, kde žijeme	
Žák umí vyhledat pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí.	Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR.
Žák je schopen se podělit o poznatky a zážitky z vlastních cest.	
Žák rozpozná státní symboly České republiky.	Naše vlast – státní symboly.
Lidé kolem nás	
Žák je schopen použít peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze	Vlastnictví – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, úspory.
Žák umí sladit svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz.	Vlastnictví – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, úspory, půjčky.

Žák umí sestavit jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.	Vlastnictví – rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, úspory, půjčky.
Lidé a čas	
Žák posoudí rozdíly mezi životem dnes a životem v dávných dobách.	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení v průběhu staletí, původ státních svátků a významných dnů.
Žák vyjmenuje významné události, které se vztahují k regionu a kraji.	Regionální historie.
Žák zná nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.	Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost.
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Žák ovládá běžné výstupy přechozích ročníků.	Opakování učiva z předchozích ročníků.
Místo, kde žijeme	
Žák umí vyhledat typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR.
Žák dokáže porovnat způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování.
Žák je schopen rozlišit hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, zná symboly našeho státu a jejich význam.	Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly.
Lidé kolem nás	
Žák se vyzná se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky.

Lidé a čas	
Žák chápe úlohu knihoven, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti.	Regionální historie a památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost.
Žák je schopen srovnat a hodnotit způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení v průběhu staletí, původ státních svátků a významných dnů. Báje, mýty, pověsti – bájná minulost, domov, vlast, rodný kraj.
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák je schopen tvořit náčrty a plány Evropy.	Tvorba náčrtů a plánů Evropy.
Žák vyhledává a zpracuje podrobnější regionální zvláštnosti.	Podrobnější regionální zvláštnosti.
Žák je seznámen se státními útvary na našem území.	Státní útvary na našem území.
Žák zná nejvýznamnější panovníky a jejich úlohu v našich dějinách.	Nejvýznamnější panovníci.
Žák chápe příčiny světových válek a jejich dopad na současnost.	Světové války – příčiny, průběh a dopad.

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Výchova demokratického občana ● Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování ● Demokracie jako protiváha diktatury	ČJ ● Seznámení s bájemi a pověstmi ● Literární zpracování významných osobností a událostí ● Životopisy významných osobností a autorů
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ● Zážitky a zkušenosti dětí z po Evropě ● Naše vlast a Evropa ● Naši sousedé	M ● Hodnoty čísel ● Časová osa
	Př ● Krajinné typy a jejich ochrana ● Flóra a fauna regionu ● Bezpečný pohyb, chování, rizika
	VV a PČ ● Nákresy ● Ilustrace ● Grafické vyjádření
	HV ● Historická hudba ● Oslavné písně ● Česká hymna a hymny ostatních států
	TV ● Vycházky po regionu a republice
	INF ● Prezentace referátů ● Nákresy a grafy přenesené do PC programů ● Vyhledávání informací

Zpět na obsah

Přírodověda

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka probíhá ve čtvrtém a pátém ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

4. ročník: 2 hodiny
5. ročník: 2 hodiny

Oblast Člověk a jeho svět je na prvním stupni posílena celkem 3 hodinami z disponibilní časové dotace rozloženými do předmětů prvouka, vlastivěda a přírodověda.

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům seznámení se vznikem Země, poznání rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Na základě vnímání přírody jako celku pochopí osobní odpovědnost každého člověka za životní prostředí. V následujícím období poznávají především sebe jako živé bytosti. Pochopí, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, vytvářejí představu o zdravém životním stylu, zdravé výživě, hygieně, denním režimu apod.
Formy a metody práce: Frontální vyučování s využitím demonstračních pomůcek, výukových filmů apod., skupinová výuka – práce s informacemi, zpracovávání výstupů, samostatná práce s výukovými programy, práce s encyklopediemi, základy práce s internetem

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- vyhledává a třídí informace, propojuje je do širších celků
- správně užívá odborné termíny
- samostatně pozoruje, experimentuje, zaznamenává výsledky těchto činností

Kompetence k řešení problémů
- vnímá problémové situace, pochopí problém, navrhuje různé možnosti řešení
- je schopen argumentovat ve prospěch svého návrhu

Kompetence komunikativní
- dokáže se správně vyjadřovat
- naslouchá druhým, dokáže s nimi diskutovat
- rozumí různým typům textů a záznamů

Kompetence sociální a personální
- dokáže pracovat v týmu, hledá své zařazení s využitím svých schopností a znalostí
- posiluje své sebevědomí

Kompetence občanské
- respektuje názor druhých, pokud má odlišné názory, dokáže své připomínky vyjádřit slušnou formou
- chápe základní společenské normy
- chápe některé ekologické problémy

Kompetence pracovní

- dokáže na základě poznatků vytvořit praktické závěry (např. návrh zdravého jídelníčku)

4. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák	**Místo, kde žijeme**
• zná zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	• zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
• umí najít regionální zvláštnosti přírody.	• regionální zvláštnosti přírody
	Rozmanitost přírody
• pozoruje nejvýznamnější přírodní společenstva v okolí a uvede příklady přizpůsobení organismu prostředí.	• přírodní společenstva
• pozoruje projevy života u různých organismů. • stará se o pokojovou rostlinu.	• základní projevy života
• na základě podobnosti třídí organismy do skupin.	• třídění organismů
• zná a aplikuje zásady ochrany přírody a životního prostředí, popíše některé činnosti lidí, které přírodu chrání a které jí škodí.	• ochrana přírody
• založí jednoduchý pokus se známými látkami.	• pokusy
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
	Místo, kde žijeme
• zná a aplikuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
• vyhledá a popíše typické regionální zvláštnosti přírody a jednoduše zhodnotí jejich význam.	• okolní krajina – regionální zvláštnosti přírody
	Rozmanitost přírody
• popíše základní podmínky života na Zemi a jejich působení na živou přírodu.	• živá a neživá příroda – látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch, nerosty a horniny, půda

• pozoruje základní projevy života na konkrétních organismech a porovnává je; třídí organismy do skupin s využitím klíčů a atlasů.	• znaky života, třídění organismů – rostliny, houby, živočichové; stavba těla organismů
• na základě pozorování přírodních společenstev ve svém okolí zdůvodní vzájemné vztahy mezi organismy. • umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy, rostliny a houby v jednotlivých společenstvech.	• rovnováha v přírodě – přírodní společenstva: les, pole, louka, okolí lidských obydlí, rybník, potok a řeka
• popíše vliv aktivit člověka v přírodě a zhodnotí, které jsou škodlivé a které prospěšné pro člověka i přírodu.	• ochrana přírody a ohleduplné chování k přírodě, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy
• analyzuje postup jednoduchého pokusu, vyhodnotí a vysvětlí jeho výsledky.	• pokusy
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
	Místo, kde žijeme
• vyhledá a popíše regionální zvláštnost (chráněné přírodní území, chráněnou lokalitu) a zhodnotí její význam. • Vytvoří herbář z místní běžné květeny.	• okolní krajina - regionální zvláštnosti přírody
	Rozmanitost přírody
• vytvoří sbírku nerostů a hornin ve svém okolí; pozoruje půdní živočichy a zná nejběžnější druhy.	• živá a neživá příroda – látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch, nerosty a horniny, půda
• pozoruje pomocí přístrojů základní projevy života na konkrétních organismech a porovnává je; třídí organismy do skupin s využitím klíčů a atlasů.	• znaky života, třídění organismů – rostliny, houby, živočichové; stavba těla organismů
• pozoruje proces sukcese v blízkém okolí, popíše; vytvoří referát o exotickém přírodním společenstvu.	• rovnováha v přírodě – přírodní společenstva
• popíše vliv aktivit člověka v přírodě a zhodnotí, které jsou škodlivé a které prospěšné pro člověka i přírodu. Navrhne přírodě prospěšné aktivity přístupné široké veřejnosti a vytvoří pro ně propagační materiál.	• ochrana přírody a ohleduplné chování k přírodě, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy
• navrhne téma pokusu, vysloví hypotézu, navrhne postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky.	• pokusy

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Environmentální výchova	**Český jazyk a literatura**
• vztah k místu svého bydliště, pobyt v přírodě • rovnováha v přírodě, přírodní společenstva, ochrana životního prostředí	• čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů potichu i nahlas; rozlišování podstatných a okrajových informací, zaznamenávání podstatného; reprodukce obsahu přiměřeně složitého sdělení, zapamatování si podstatných faktů
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	**Matematika**
• Evropa a svět, globální problémy • ochrana životního prostředí • mimořádné události a rizika s nimi spojená	• počítání s vysokými čísly, slovní úlohy • práce s daty a grafy
	Vlastivěda
	• zajímavosti regionu
	Tělesná výchova
	• turistika, pohyb v přírodě
	Pracovní činnosti
	• péče o pokojovou rostlinu

5. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
	Místo kde žijeme
• Porovná přírodu u nás a v cizích zemích na základě vlastního zážitku. • Seznámí se příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa a jejich přizpůsobení se vnějším podmínkám.	• Klimatické pásy, rozmanitost přírody
	Rozmanitost přírody
• Rozliší živou a neživou přírodu a na příkladu popíše propojenost živé a neživé přírody.	• Živá a neživá příroda – látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch, nerosty a horniny, půda
• Popíše střídání ročních období. • Je seznámen s významem Slunce pro	• Země ve vesmíru – roční období

život na Zemi.	
• Založí jednoduchý pokus se známými látkami, vyhodnotí výsledek.	• Pokusy
	Člověk a jeho zdraví
• Zná a používá zásady zdravého životního stylu a ochrany zdraví.	• Zdravý životní styl
• Rozlišuje etapy lidského života.	• Etapy lidského života
• Dokáže se správně zachovat v situacích ohrožujících zdraví a správné chování předvede v modelových situacích. • Zná a správně aplikuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti.	• Situace ohrožující zdraví a mimořádné události
• Odmítá návykové látky, předvede v modelové situaci.	• Návykové látky
• Dokáže ošetřit drobná poranění a v případě potřeby přivolat odbornou pomoc.	• První pomoc
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
	Místo kde žijeme
• Porovná přírodu v naší vlasti a v jiných zemích. • Uvádí příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa. • Je seznámen s některými příčinami přizpůsobování organismů vnějším podmínkám.	• Evropa a svět, životní podmínky – klimatické pásy, rozmanitost přírody; význam ovzduší, vodstva, půd, flóry a fauny; podnebí a počasí
	Rozmanitost přírody
• Na základě pozorování vyvodí závěr o propojenosti prvků živé a neživé přírody. • Pozná vliv činnosti člověka na vzhled přírody.	• Živá a neživá příroda – látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch, nerosty a horniny, půda
• Vysvětlí souvislost mezi pohyby Země okolo Slunce a střídáním ročních období a rozdělením času. • Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi. • Zná planety sluneční soustavy.	• Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období

• Vysloví hypotézu před pokusem, vyhodnotí a vysvětlí výsledky..	• Pokusy
	Člověk a jeho zdraví
• Poznatky o zdravém životním stylu a lidském těle uplatňuje v praxi. • Zná etapy lidského života a základy prenatálního a postnatálního vývoje dítěte.	• Lidské tělo
• Používá základní dovednosti a pěstuje návyky související se zdravým životním stylem a prevencí.	• Péče o zdraví
• Ukáže na modelové situaci odmítnutí návykové látky.	• Návykové látky, závislosti a zdraví
• Správně se zachová v nebezpečné situaci. • Zná a uplatňuje zásady bezpečného chování v silničním provozu jako chodec i cyklista.	• Osobní bezpečí, krizové situace
• Dokáže ošetřit drobná zranění, určit závažnost poranění a v případě potřeby přivolat odbornou pomoc.	• Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví
• Správně se chová v modelových situacích simulujících mimořádné události.	• Mimořádné události a rizika s nimi spojená
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
	Místo kde žijeme
• Vyhledá příklad zásahu člověka do ekosystému a jeho následky. • Vypracuje referát s příklady přizpůsobení se organismu vnějším příčinám.	• Evropa a svět, životní podmínky – klimatické pásy, rozmanitost přírody; význam ovzduší, vodstva, půd, flóry a fauny; podnebí a počasí
	Rozmanitost přírody
• Vytvoří sbírku nerostů a hornin ve svém okolí. • Pozoruje půdní živočichy a zná nejběžnější druhy.	• Živá a neživá příroda – látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch, nerosty a horniny, půda
• Navrhne jednoduché sluneční hodiny. • Připraví referát na téma vesmír (technologické objevy, vesmírná tělesa, vesmírné vlivy působící na	• Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období

Zemi, organismy ve vesmíru...).	
	Člověk a jeho zdraví
● Připraví referát k tématu o lidském těle, které ho zajímá. ● Vyhledává v encyklopediích informace k tématu, seznamuje s nimi spolužáky.	● Lidské tělo
● Vyhledá informace, vyvodí závěry a seznámí s nimi spolužáky (např.diety pro snížení hmotnosti, chemická aditiva – éčka v potravinách, anabolika.	● Péče o zdraví

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Environmentální výchova	**Český jazyk a literatura**
● vztah k místu svého bydliště, pobyt v přírodě ● rovnováha v přírodě, ochrana životního prostředí	● čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů potichu i nahlas; rozlišování podstatných a okrajových informací, zaznamenávání podstatného; reprodukce obsahu přiměřeně složitého sdělení, zapamatování si podstatných faktů
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	**Matematika**
● Evropa a svět, globální problémy ● ochrana životního prostředí ● mimořádné události a rizika s nimi spojená	● počítání s vysokými čísly, slovní úlohy ● práce s daty a grafy
Osobnostní a sociální výchova	**Vlastivěda**
● zdravý životní styl ● seberegulace, komunikace, mezilidské vztahy, psychohygiena ● osobní bezpečí, krizové situace, sociální dovednosti, jednání ve vypjaté situaci	● Evropa a svět
Výchova demokratického občana	**Tělesná výchova**
● první pomoc a ochota pomáhat druhým	● turistika, pohyb v přírodě

Zpět na obsah

Dějepis

Charakteristika předmětu

Přináší základní poznatky o minulosti lidstva. Podstatné je rozvíjet takové časové představy, které vedou k pochopení historických jevů a dějů. Žáci by měli pochopit, že dějiny nejsou uzavřenou kapitolou, ale neustále pokračujícím procesem. Vede žáka k poznání dějin vlastního národa, poznání národních tradic.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6. – 9. ročník: 2 hodiny

Výuka je realizována v kmenových třídách, počítačových učebnách a je rozšířena o exkurze, návštěvy vzdělávacích pořadů, příp. přednášky odborníků. Součástí výuky jsou dílčí projekty a samostatné výstupy žáků.

Formy a metody práce

Frontální výuka s didaktických pomůcek – mapy, obrazy, filmy, encyklopedie

Skupinová práce

Samostatná práce s informačními zdroji

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- dokáže efektivně pracovat s informacemi
- užívá správné odborné terminologie
- porovnává získané poznatky, vyvozuje z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

- kriticky myslí,
- navrhuje vhodná řešení problémů

Kompetence komunikativní

- formuluje své názory, dokáže je obhájit
- při práci ve skupině spolupracuje s ostatními, respektuje názor druhých, umí naslouchat

Kompetence sociální a personální

- umí spolupracovat

Kompetence občanské

- respektuje druhé
- zná svá práva a povinnosti
- respektuje a chrání a oceňuje naše historické dědictví a tradice

6. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák • Chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti.	• význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny • historický čas a prostor
• Rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí. • Podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty. • Denní potřeby a kultovní předměty.	• člověk a lidská společnost v pravěku
• Uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států. • Chápe, že lidé museli spolupracovat, obchodovat, zajišťovat ochranu území. • Popíše život v době nejstarších civilizací.	• nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • antické Řecko a Řím • střední Evropa a její styky s antickým Středomořím
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák • Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků a používá aktivně a účelně k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály a pořady. • Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány a pracuje s digitalizovanými historickými zdroji a prameny, s archiváliemi, s historickými ilustracemi a animacemi, s digitálními historickými mapami. • Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	1.Úvod do předmětu • Historie • Archeologie • Pomocné vědy • Historické prameny hmotné a písemné
• Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich kulturu. • Objasní význam zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost. • Pojmenuje hlavní nástroje. • Objasní, z jakých materiálů vyráběli lidé v pravěku své nástroje.	2. Pravěk • Starší doba kamenná, předci člověka • Mladší doba kamenná, vznik zemědělství • Pozdní doba kamenná, využití kovů, vznik řemesel • Rozdělení společnosti podle práce, majetku

• Popíše život pravěkých lidí v době kamenné na našem území. • Objasní změnu způsobu života lidí v době přechodu k zemědělství. • Na příkladech objasní původ názvů archeologických kultur.	• Konec pravěku
• Charakterizuje přírodní podmínky vhodné pro vznik nejstarších civilizací. • Vymezí oblasti vzniku nejstarších zemědělských civilizací. • Vyjmenuje s použitím map příklady velkých řek, v jejichž povodí vznikly významné světové starověké civilizace. • Uvede příklady nejvýznamnějších kulturních a technických památek předantických civilizací. • Uvede příklady nejvýznamnějších kulturních památek antického světa. • Jmenuje příklady představitelů politiky, umění a vědy, kteří významným způsobem přispěli k formování antické civilizace. • Charakterizuje křesťanství a vymezí jeho vliv na rozvoj evropské civilizace. • Nalezne společné znaky křesťanství a judaismu. • Uvede příklady forem vlád u vybraných starověkých civilizací. • U vybrané starověké civilizace popíše strukturu obyvatelstva.	3. Starověk • Staroorientální státy v Mezopotámii, Egyptě, Indii,Číně • Antické Řecko, příchod Řeků, • doba mykénská, homérská,náboženství • Řecká kolonizace, Atény, Sparta • Makedonie. Alexandr Veliký • Antický Řím • Osidlování Itálie, Římská republika • Punské války • Krize republiky • Římské císařství • Rozdělení a zánik Římské říše • Umění, vzdělanost, šíření křesťanství • Čechy v době římské • Keltové, Germáni u nás
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Uvede příklady pravěkých archeologických kultur v Evropě a ve světě a v místním regionu. • Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury. • Uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci.	• Evropské a světové archeologické objevy z pravěku • Významné antické osobnosti

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Multikulturní výchova • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	• Občanská výchova • Zeměpis

7. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● Uvede první státní útvary na našem území. ● Uvede základní informace z období počátků českého státu. ● Popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti. ● Rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské. ● Uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu.	● nový etnický obraz Evropy ● utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu ● islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) ● Velká Morava a český stát ● křesťanství, křížové výpravy ● struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev ● kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost
● Popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu. ● Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí. ● Pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku. ● Má přehled o zásadních historických událostech a osobnostech v naší zemi a v Evropě.	● zámořské objevy a počátky dobývání světa ● husitství, reformace u nás a v Evropě ● renesance, humanismus ● český stát a velmoci v 15.–17. století
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák ● Pracuje s digitalizovanými historickými zdroji a využívá online dějepisné kanály a pořady. ● č Časově určí příchod nových etnik na evropské území a jejich vliv na další evropský vývoj. ● Popíše význam křesťanství při utváření raně středověkých států. ● Určí oblasti a osobnosti západoevropské, byzantsko slovanské a islámské středověké kultury. ● Charakterizuje postavení Velkomoravské říše v evropských souvislostech. ● Objasní okolnosti a význam cyrilometodějské misie. ● Charakterizuje postavení českého státu v Evropě. ● Charakterizuje znaky románské architektury a umění.	1. Raný středověk ● Stěhování národů. Nový etnický obraz Evropy ● Příchod Slovanů k nám ● Franská říše. Byzanc. Kyjevská Rus ● Arabské výboje. Islám ● Sámova říše. Velká Morava ● Počátky českého státu ● Křesťanství. Západní a východní pravoslavná církev ● Svatá říše římská. Polsko. ● Uhersko. Francie. Anglie ● Útoky Turků ● Křížové výpravy ● Český stát v 11.–12. st. ● Hospodářský život, struktura společnosti ● Románská kultura

• Popíše postavení českého státu za vlády posledních Přemyslovců. • Určí úlohu křesťanství ve středověké společnosti. • Popíše hlavní hospodářské a společenské změny v souvislosti s rozvojem zemědělství a s rozvojem měst. • Uvede konkrétní příklady románských a gotických kulturních památek v českých zemích a v místním regionu. • Popíše postavení českého státu za vlády Lucemburků ve 14.–15. století. • Uvede na příkladech názory reformního církevního hnutí. • Vyjmenuje církevní reformátory. • Jmenuje hlavní body programu husitského hnutí. • Charakterizuje pojmy renesance a humanismus ve vztahu k antice.	2. Vrcholný středověk • Život zemědělců • Vznik středověkých měst • Čechy za posledních Přemyslovců • Stoletá válka. Mongolské vpády • Lucemburkové na českém trůnu • Gotika • Husitství. Jiří z Poděbrad • Jagellonci na českém trůnu • Humanismus. Renesance
• Uvede příčiny zámořských objevů. • Uvede politické, hospodářské, společenské a kulturní důsledky zámořských objevů pro Evropu a svět. • Popíše politické a hospodářské poměry v českém státě za jagellonské dynastie na přelomu 15. a 16. století. • Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. • Popíše náboženské poměry v českých zemích v 16. století a na počátku 17. století. • Vyjmenuje příčiny třicetileté války. • Popíše důsledky třicetileté války.	3. Pozdní středověk. Počátky nové doby • Zámořské objevy • Reformace a její šíření Evropou • Český stát v 16.–17. st. – nástup Habsburků, protihabsburský odboj, Čechy za třicetileté války • Války habsburského Španělska s Anglií, Francií a Nizozemím • Počátky kapitalismu v Nizozemí, Anglii • Třicetiletá válka • Renesance
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Uvede významné osobnosti renesance a humanismu. • Uvede konkrétní příklady renesančního umění v Evropě a v českých zemích.	• Osobnosti z období renesance a humanismu • Příklady renesanční architektury

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Multikulturní výchova	• Český jazyk a literatura • Občanská výchova • Zeměpis

8. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● Uvede základní historické události v 17.–19. století, jejich příčiny, důsledky a evropský kontext. ● Vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 17.–19. století a na počátku 20. století.	● Typy státního zřízení ● Baroko, klasicismus, romantismus ● Průmyslová revoluce ● Demokratické revoluce ● Český stát v Rakouském císařství ● První světová válka ● Vznik ČSR
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák ● Pracuje s digitalizovanými historickými zdroji a využívá online dějepisné kanály a pořady. ● Vysvětlí podstatu absolutismu, osvícenství, konstituční monarchie a parlamentarismu. ● Uvede jejich konkrétní příklady v evropských a světových dějinách. ● Uvede příklady kulturních stylů v 17.–18. století v Evropě a v českých zemích. ● Ukáže na příkladech jejich podstatné znaky a zařadí je. ● Uvede základní hospodářské, sociální, politické a kulturní změny,které nastaly v 17. a 18. století.	1. Počátky novověku ● Anglická občanská válka ● Evropské velmoci v 17.–18. stol. – Francie, Prusko, Rusko, Rakousko ● Vznik USA ● Barokní kultura,osvícenství ● Hospodářský a politický vývoj v českých zemích v 2. pol. 17. st. a v 18. st.
● Popíše příčiny, průběh a výsledky Francouzské revoluce. ● Vysvětlí průběh a příčiny napoleonských válek. ● Uvede změny v Evropě po napoleonských válkách. ● Uvede do souvislosti události Francouzské revoluce a válku za nezávislost v britských koloniích v Severní Americe. ● Popíše cíle českého národního obrození. ● Popíše úsilí o samostatný politický a hospodářský národní vývoj v českých zemích v 19. století, uvede jeho hlavní znaky. ● Vysvětlí kolonialismus a imperialismus. ● Popíše příčiny, průběh a důsledky první světové války. ● Uvede příklady zneužití vynálezů a objevů ve válkách. ● Vysvětlí protirakouský odboj a vznik ČSR.	2. Modernizace společnosti ● Velká francouzská revoluce ● Napoleonské války ● Průmyslová revoluce a její důsledky ● Národní osvobozenecké ● hnutí v Evropě, Latinské Americe. Občanská válka v USA ● Utváření novodobého českého národa na přelomu 18. a 19. st. ● Revoluce 1848. Vznik Rakousko – Uherska ● Postavení Českého království v Rakousko-Uhersku ● Kulturní směry 19. st. – klasicismus, empír,romantismus ● Koloniální války ● 1.světová válka ● Protirakouský odboj ● Vznik ČSR

Zpět na obsah

Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Vysvětlí podstatu politických proudů. • Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	• konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus • konflikty mezi velmocemi, kolonialismus, imperialismus

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Multikulturní výchova	• Český jazyk a literatura • Občanská výchova • Zeměpis

9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
• Orientuje se v meziválečných evropských dějinách a v 1. republice. • Zná významné osobnosti tehdejší politiky a kultury. • Uvede politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války. • Uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky.	• Vznik ČSR • První republika • Meziválečná kultura • Fašismus, nacismus
• Popíše příčiny a důsledky 2. světové války. • Umí vysvětlit nebezpečí fašismu a nacismu. • Umí vysvětlit holokaust. • Chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti.	• Druhá světová válka • Protektorát Čechy a Morava • Poválečný svět a Československo • Pád komunismu v r. 1989
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák • Pracuje s digitalizovanými historickými zdroji a využívá online dějepisné kanály a pořady. • Vysvětlí znaky demokracie a totalitních režimů – komunismu, fašismu a nacismu. • Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku totalitních systémů.	1. Moderní doba • Vědecko-technický a průmyslový rozvoj • Ruské revoluce • Nové uspořádání Evropy po 1.svět. válce • Vznik ČSR – hospodářsko-polit. vývoj, sociální a národnostní problémy • Rusko meziválečné, komunismus

• Vysvětlí základní znaky antisemitismu. • Uvede příklady pamětních míst (objektů) v České republice a v Evropě spjatých s projevy židovského a romského holocaustu. • Popíše poměry v Československu v období mezi dvěma světovými válkami. • Pojmenuje důvody oslabení, krize a nakonec pádu československé demokracie v roce 1938 a státní samostatnosti v roce 1939. • Uvede důvody masové radikalizace obyvatelstva ve střední a východní Evropě v období po druhé světové válce.	• Fašismus, nacismus – důsledky pro ČSR a svět • Mezinárodní hospod., politická situace v 20.–30. letech • Druhá světová válka • Situace u nás, domácí a zahraniční odboj • Důsledky války
• Uvede hlavní konflikty z období studené války. • Uvede základní znaky euroatlantické vojenské a hospodářské spolupráce. • Uvede cíle Severoatlantické aliance (NATO). • Pojmenuje hlavní události, které vedly ke vzniku Evropské unie. • Objasní pojem rozvojová (hospodářsky méně vyspělá) země. • Porovná postavení rozvojových a rozvinutých zemí z hospodářského, sociálního a politického hlediska v minulosti a v současnosti.	2. Rozdělený a integrující se svět • Studená válka • Rozpad koloniálního systému v Africe, Asii • Lokální války – důsledek rozdělení světa na západní demokratický a východní komunistický blok • Vnitřní situace v zemích východního bloku • ČSR – vývoj po 2. svět. Válce,komunistický převrat r. 1948,pokusy o reformy,r. 1968, normalizace, r. 1989,vznik ČR
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Uvede přínos významných osobností pro rozvoj civilizace ve 20. století.	• Osobnosti české a světové kultury, vědy

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova • Výchova demokratického občana • Multikulturní výchova • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	• Český jazyk a literatura • Občanská výchova • Zeměpis

Zeměpis

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení
Výuka je organizována v šestém až devátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně pro každý uvedený ročník.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6. ročník: 2 hodiny
7. ročník: 2 hodiny
8. ročník: 2 hodiny
9. ročník: 2 hodiny

Oblast Člověk a příroda je na druhém stupni posílena celkem 6 hodinami z disponibilní časové dotace rozloženými do předmětů fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis.

Formy a metody práce: Frontální výuka s demonstračními pomůckami, mapami, skupinová práce (s využitím map, slepých map, pracovních listů, literatury, internetu), exkurze, praktická cvičení v rámci škol v přírodě, turistických kurzů, ozdravných pobytů.

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k rozvoji klíčových kompetencí
Kompetence k učení
- žáci využívají poznatky z různých oblastí, nalézají souvislosti
- získané poznatky hodnotí a dále zpracovávají
- učí se vyhledávat, třídit a porovnávat informace
- využívají poznatky v praxi

Kompetence komunikativní
- formulují a vyjadřují své názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle
- učí se naslouchat druhým
- vzájemně komunikují při skupinové práci, jsou tolerantní k názoru druhého

Kompetence k řešení problémů
- pochopí problém, vyhledávají k němu informace z různých zdrojů, zaujímají stanoviska, hledají možnosti řešení problému
- svůj názor dokáží podpořit vhodnými argumenty

Kompetence sociální a personální
- spolupráce ve skupinách
- ochota pomoci

Kompetence občanské
- respektování názorů druhých
- uznávání pravidel např. při skupinové práci

Kompetence pracovní
- bezpečné chování při praktických cvičeních v terénu
- praktické využívání poznatků – práce s mapou, kompasem apod.

6. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák: ● Popíše tvar planety Země, zařadí ji mezi ostatní planety a objasní důsledky jejich pohybů.	● Zemské těleso
● Umí používat základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	● Komunikační a kartografický jazyk ● Geografická kartografie a topografie
● Umí uvést příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost, příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu, umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin, uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek, uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	● Krajinná sféra ● Systém přírodní sféry na planetární úrovni ● Systém přírodní sféry na regionální úrovni ● Životní prostředí, vztah přírody a společnosti
● Uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel, vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace.	● Obyvatelstvo světa ● Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy ● Světové hospodářství
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● Popíše umístění Země ve sluneční soustavě, objasní konkrétní důkaz tvaru planety Země podle určitých jevů nebo	● Zemské těleso

podle zjištění pomocí přístrojů, vyjmenuje důsledky sklonu zemské osy na život organismů a lidí, vyjádří vlastními slovy důsledky oběhu Země kolem Slunce, rotace Země kolem osy a pohybů Měsíce.	
• Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	• Komunikační a kartografický jazyk • Geografická kartografie a topografie
• Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu, porovná působení vnitřních avnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost, porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry. • Rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin, uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů), uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	• Krajinná sféra • Systém přírodní sféry na planetární úrovni • Systém přírodní sféry na regionální úrovni • Životní prostředí, vztah přírody a společnosti
• Vyhodnotí údaje o světové populaci, posoudí její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa, posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel,	• Obyvatelstvo světa • Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy • Světové hospodářství

zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje, porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Popíše vznik zemského tělesa, postavení Země ve vesmíru a porovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	• Zemské těleso • Planetární zeměpis • Sluneční soustava
• Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. • Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	• Komunikační a kartografický jazyk • Geografická kartografie a topografie
• Porovnává státy světa na základě podobných a odlišných znaků, lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	• Obyvatelstvo světa • Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy • Světové hospodářství

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy

Vesmír, pohyby zemského tělesa Přírodní krajiny, životní prostředí Kartografie (vzdálenost na mapě, zeměpisná šířka a délka), grafy, časová pásma Dokumenty o vzniku Země, o procesech v atmosféře Globální oteplování, ubývání ozónu, extrémní klimatické jevy, rozložení a kvalita vody na Zemi Bohatý sever a chudý jih, výživa, hygiena, zdravotní péče Grafy, tabulky, statistické údaje	Fyzika Přírodopis Matematika Mediální výchova Environmentální výchova Multikulturní výchova Informatika

7. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák: ● Najde v mapě a pojmenuje jednotlivé světadíly, oceány, rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů, charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států.	● Regionální zeměpis ● Austrálie a Oceánie ● Ameriky ● Afriky
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● Umístí na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. ● Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. ● Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	● Regionální zeměpis ● Austrálie a Oceánie ● Ameriky ● Afriky
Očekávané výstupy obohacené	**Učivo obohacené**
● Získá přehled o rozložení všech	● Regionální zeměpis

státních útvarů a vybraných přírodních objektů v probíraných regionech, vybere si region s aktuálními ekologickými, etnickými, válečnými, společenskými problémy a spolužákům popíše situaci, pokusí se o hodnocení problému ze svého pohledu, navrhne řešení a snaží se o vyvolání diskuse.	• Austrálie a Oceánie • Ameriky • Afriky

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Geomorfologie, rostlinstvo, živočišstvo NP, ochrana přírody Námořní objevné plavby, stručná historie regionů a vybraných států Podnebí Nerostné suroviny Významné osobnosti, významné lokality Obyvatelstvo Grafy, tabulky, statistické údaje	Přírodopis Environmentální výchova Dějepis Fyzika Chemie Různé Multikulturní výchova Grafy, tabulky, statistické údaje

8. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák: • Najde v mapě a pojmenuje jednotlivé státy Evropy a Asie, rozliší zásadní přírodní a společenské znaky eurasijských regionů. • Charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných států. • Zpracuje referát o vybrané evropské zemi a pokusí se o prezentaci	• Regionální zeměpis • Asie • Evropa
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• Umístí na mapě státy a makroregiony Evropy a Asie, podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. • Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, u vybraných (modelových) států.	• Regionální zeměpis • Asie • Evropa

• Vyhodnocuje a zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech Eurasie nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich. • Podle zadané osnovy zpracuje vybraný evropský stát a provede prezentaci před třídou, je připraven na doplňující otázky, vede hodinu, reaguje na hodnocení od spolužáků, obhajuje svoji práci.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Popíše činnost, kompetence, stručnou historii, vliv na světovou ekonomiku a politickou situaci hlavních mezinárodních organizací (OSN, EU, NATO, SNS, V4, OECD, OPEC apod.), přiřadí členské státy.	• Regionální zeměpis • Asie • Evropa

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Geomorfologie, rostlinstvo, živočišstvo NP, ochrana přírody Objevné cesty, stručná historie regionů a vybraných států Podnebí Nerostné suroviny Významné osobnosti, významné lokality Obyvatelstvo Grafy, tabulky, statistické údaje	Přírodopis Environmentální výchova Dějepis Fyzika Chemie Různé Multikulturní výchova Informatika

9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák: • Najde v mapě a pojmenuje jednotlivé státy Evropy, charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných států, zpracuje referát o vybrané evropské zemi a pokusí se o prezentaci (dokončení práce z 8. ročníku)	• Regionální zeměpis – Evropa

• Vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy, charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu. • Určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy, rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost. • Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva, vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti.	• Regionální zeměpis ČR
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• Podle zadané osnovy zpracuje vybraný evropský stát a provede prezentaci před třídou, je připraven na doplňující otázky, vede hodinu, reaguje na hodnocení od spolužáků, obhajuje svoji práci (dokončení prezentací z 8. ročníku).	• Regionální zeměpis – Evropa
• Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje. • Přiměřeně analyzuje vazby, místního regionu k vyšším územním celkům, hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. • Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. • Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových	• Regionální zeměpis ČR

mezinárodních organizacích a integrací států.	
• Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků, lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	• Socioekonomický zeměpis - regionální společenské, politické a hospodářské útvary
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Popíše činnost, kompetence, stručnou historii, vliv na světovou ekonomiku a politickou situaci hlavních mezinárodních organizací (OSN, EU, NATO, SNS, V4, OECD, OPEC apod.), přiřadí členské státy.	• Regionální zeměpis • Asie • Evropa
• Zdokonaluje se ve vyhledávání administrativních a přírodních objektů na mapě ČR, umí pracovat i se slepou mapou.	• Regionální zeměpis ČR

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Geomorfologie, rostlinstvo, živočišstvo NP, ochrana přírody Historie státu Podnebí Nerostné suroviny Vlastivědné zajímavosti Obyvatelstvo Grafy, tabulky, statistické údaje	Přírodopis Environmentální výchova Dějepis Fyzika Chemie Různé Multikulturní výchova Informatika

Zpět na obsah

Přírodopis

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka je organizována v šestém až devátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně pro každý uvedený ročník.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6. ročník: 2 hodiny
7. ročník: 2 hodiny
8. ročník: 2 hodiny
9. ročník: 2 hodiny

Oblast Člověk a příroda je na druhém stupni posílena celkem 6 hodinami z disponibilní časové dotace rozloženými do předmětů fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis.
Vyučovací předmět přírodopis je vyučován ve všech ročních druhého stupně a zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody.
Formy a metody práce: Ve třídě - práce s učebnicí, s pracovními listy, pozorování jednoduché experimenty, laboratorní práce. V terénu – pozorování, tematické programy ve specializovaných zařízeních, např. Toulcův dvůr, zoo, botanická zahrada, trvalé expozice i výstavy v muzeích.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- vede žáky k systematickému pozorování přírody, k hledání souvislostí mezi pozorovanými jevy
- učí odbornou terminologii
- umožňuje diskutovat nad problémy, vyjádřit vlastní názory

Kompetence k řešení problémů
- orientace v přehledu vývoje organizmů
- návrhy řešení praktických situací souvisejících s učivem přírodopisu
- využívání poznaného v praxi

Kompetence komunikativní
- vzájemná komunikace při skupinové práci
- prezentace vlastních názorů
- přesné vyjadřování, správná terminologie
- schopnost diskutovat

Kompetence sociální a personální
- skupinové a projektové práce vedou k respektování názorů druhých, schopnosti obhájit svůj postoj, posílení sebedůvěry
- výchova k odpovědnosti za sebe, své postoje a svůj vliv na okolí

Kompetence občanské

- odpovědný přístup k životnímu prostředí
- ochrana svého zdraví
- vhodné chování v krizových situacích
- ochrana přírody

Kompetence pracovní

- při pracích v terénu i laboratorních pracích – pracovní výdrž, soustředění na výsledek, bezpečnost práce

6.ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
• Žák si oživí znalosti z 1. stupně, pochopí důležitost jejich dalšího rozvíjení. • Orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života. • Chápe buňku jako základní stavební jednotku organismů a orientuje se v základním rozdílu mezi rostlinnou a živočišnou buňkou • Uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka. • Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků. Rozliší houby s plodnicí a bez plodnic. • Dokáže popsat význam vybraných zástupců pro přírodu i pro člověka. • Žák porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. • Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce. • Odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování	Opakování látky 5. ročníku Vznik života, podmínky a projevy života, rozmanitost života Buňka Viry, bakterie, sinice Houby Řasy Prvoci Žahavci. ploštěnci, hlístice, měkkýši, kroužkovci a členovci Společenstvo, ekosystém Člověk a příroda

živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. ● Ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● Žák si oživí znalosti z 1. stupně, pochopí důležitost jejich dalšího rozvíjení. ● Žák rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů, uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka. ● Orientuje se v základních rozdílech mezi rostlinnou, živočišnou a bakteriální buňkou. Samostatně odvodí rozdíl mezi jedno a mnohobuněčným organismem. ● Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků. ● Žák odvodí význam těchto organismů v přírodě i pro člověka. ● Žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. ● Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. ● Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Opakování látky 5. ročníku. Vznik života, podmínky a projevy života, rozmanitost života Buňka Viry, bakterie, sinice Houby Řasy Prvoci Žahavci. ploštěnci, hlístice, měkkýši, kroužkovci a členovci (pavoukovci, korýši, stonožky, mnohonožky, hmyz) Společenstvo, ekosystém Člověk a příroda

• Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. • Žák je schopen samostatně vyhledávat informace a využít je. • Žák se orientuje ve vztahu mezi přírodou a člověkem, chápe význam vztahů mezi organismy a prostředím, dokáže vyhledávat a interpretovat data o vlivu člověka na živou přírodu.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Samostatně odvozuje rozdíl mezi rostlinnou, živočišnou a bakteriální buňkou a interpretuje poznatky z jejich vnitřní stavby. • Zhodnotí význam hub pro existenci ekosystémů a koloběh živin v přírodě. • Odvodí význam lišejníků v přírodě, chápe jejich význam jako bioindikátorů. • Žák se orientuje ve vztahu mezi přírodou a člověkem, chápe význam vztahů mezi organismy a prostředím, samostatně vyhledává a interpretuje data o vlivu člověka na živou přírodu	Buňka, jedno a mnohobuněčné organismy, Systém organismů Houby – výživa, mykorhiza Lišejníky jako symbiotické organismy Zásahy člověka do přírody

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Environmentální výchova	Zeměpis

7. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální

• Žák si oživí předchozí učivo, aby snáze pochopil souvislosti a posloupnost vývoje organismů.	Opakování učiva 6. ročníku
	Zoologie:
• Chápe rozdíl mezi bezobratlými a strunatci (opora těla). • Porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	Strunatci Kruhoústí a paryby
• Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce. • Odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. • Ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci
Botanika:	**Botanika:**
• Rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití (fotosyntézu, dýchání, růst, rozmnožování). • Rozlišuje mezi rostlinami výtrusnými a semennými. • Zná význam jednotlivých rostlinných orgánů.	Systém rostlin Výtrusné rostliny Orgány rostlin – kořen, stonek, list, květ, semena a plody Rozmnožování rostlin
• Chápe rozdíl mezi rozmnožováním pohlavním a nepohlavním.	Nahosemenné rostliny Jednoděložné x dvouděložné rostliny
• Uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování. • Rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce.	Listnaté stromy a keře Čeledi:

	Pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdnicovité, liliovité, lipnicovité a vstavačovité Cizokrajné rostliny Rostlinná společenstva naší krajiny
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
• Žák si oživí předchozí učivo, aby snáze pochopil souvislosti a posloupnost vývoje organismů. • Chápe rozdíl mezi bezobratlými a strunatci (opora těla), dokáže interpretovat rozdíly ve stavbě těla. • Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. • Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. • Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě. • Na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. **Botanika:** • Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.	Opakování učiva 6. ročníku **Zoologie:** Strunatci Kruhoústí a paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci **Botanika:** Systém rostlin Výtrusné rostliny

• Chápe zákonitosti vývoje rostlin. • Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů (fotosyntéza, dýchání, růst a rozmnožování) a jejich využití při pěstování rostlin. • Chápe význam fotosyntézy a rozdíl mezi fotosyntézou a dýcháním. • Dokáže popsat rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním rostlin a zhodnotit jejich význam. • Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. • Dokáže vyhledávat informace o významu, využití či nebezpečnosti rostlin a pracovat s nimi. • Dokáže rozlišit základní společenstva na základě podmínek prostředí.	Orgány rostlin – kořen, stonek, list, květ, semena a plody Rozmnožování rostlin Nahosemenné rostliny Jednoděložné x dvouděložné rostliny Listnaté stromy a keře Čeledi: Pryskyřníkovité, brukvovité, růžovité, bobovité, miříkovité, hluchavkovité, lilkovité, hvězdnicovité, liliovité, lipnicovité a vstavačovité Cizokrajné rostliny Rostlinná společenstva naší krajiny
Očekávané výstupy obohacené	**Učivo obohacené**
• Žák je schopen samostatně pracovat s předloženým materiálem či zadáním, vyhledávat informace a vhodně interpretovat získaná data a poznatky.	Adaptace rostlin: Rozmnožování a šíření Adaptace k prostředí Konkurence rostlin Tvorba herbáře

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Environmentální výchova	Zeměpis

8. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
• Porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. • Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce. • Ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. • Odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. • Popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce. • Charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka. • Popíše vznik a vývin jedince.	**Savci:** Adaptace savců Stavba těla vnější a vnitřní Systém Vejcorodí Živorodí: Vačnatci, hmyzožravci, letouni, chudozubí, hlodavci a zajíci, šelmy, ploutvonožci, kytovci, chobotnatci, sudo a lichokopytníci, primáti Savci biomů světa Etologie **Člověk**: Původ a vývoj člověka Lidská plemena Tkáně Kosterní soustava Svalová soustava Oběhová soustava Mízní soustava Imunitní systém Dýchací soustava Trávicí soustava Vylučovací soustava Kožní soustava Nervová soustava Smyslová soustava Hormonální soustava

• Rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	Pohlavní soustava Vývin Genetika
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• Žák rozumí zákonitostem spojeným s adaptací vnější stavby těla na podmínky prostředí a dokáže je odvodit. • Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. • Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. • Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě. • Na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. • Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy. • Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. • Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří. • Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života.	**Savci:** Adaptace savců Stavba těla vnější a vnitřní Systém Vejcorodí Živorodí: Vačnatci, hmyzožravci, letouni, chudozubí, hlodavci a zajíci, šelmy, ploutvonožci, kytovci, chobotnatci, sudo a lichokopytníci, primáti Savci biomů světa Etologie **Člověk**: Původ a vývoj člověka Lidská plemena Tkáně Kosterní soustava Svalová soustava Oběhová soustava Mízní soustava Imunitní systém Dýchací soustava Trávicí soustava Vylučovací soustava Kožní soustava Nervová soustava Smyslová soustava Hormonální soustava Pohlavní soustava Vývin

• Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. • Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů. • Žák je schopen vyhledávat informace o fungování lidského těla a interpretovat je v souladu s fakty.	Genetika

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Environmentální výchova	Zeměpis Výchova ke zdraví, rodinná výchova Chemie

9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
• Pozná podle charakteristických vlastností vybrané základní nerosty a horniny. • Rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů. • Na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi. • Popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky. • Pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí.	Geologické vědy Vznik a stavba Země Nerosty – vznik, vlastnosti Horniny – vznik, vlastnosti Vnitřní a vnější geologické děje – příčiny a důsledky Geologické změny Půdy – složení, vlastnosti a význam půd Vývoj organismů na Zemi Podnebí a počasí ve vztahu k životu Mimořádné události způsobené přírodními vlivy
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**

	Geologické vědy Vznik a stavba Země
● Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Nerosty – vznik, vlastnosti, třídění, význam a využití. Určování Horniny – vznik, vlastnosti, třídění, význam a využití. Určování
● Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Vnitřní a vnější geologické děje – příčiny a důsledky Geologické změny Půdy – složení, vlastnosti a význam půd Vývoj organismů na Zemi, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
● Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy: příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi
● Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
● Žák si uvědomuje důležitost přírodních zdrojů surovin a jejich význam ze všech hledisek. ● Dokáže si vyhledat zdroje informací a pracovat s fakty i daty a orientovat se v nich.	Nerostné suroviny Energie – zdroje obnovitelné a neobnovitelné

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Environmentální výchova	Zeměpis Chemie Fyzika

Zpět na obsah

Fyzika

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka je organizována v sedmém až devátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně pro každý uvedený ročník.

7. ročník: 2 hodiny

8. ročník: 2 hodiny

9. ročník: 2 hodiny

Oblast Člověk a příroda je na druhém stupni posílena celkem 6 hodinami z disponibilní časové dotace rozloženými do předmětů fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis.

Vyučovací předmět fyzika přináší žákům možnost hlubšího porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem.
Fyzika se v průběhu základní školy orientuje na zákonitosti přírodních jevů. Svým činnostním a badatelským charakterem umožňuje žákům uvědomovat si užitečnost přírodovědných poznatků pro běžný život. Vychází z poznatků a jejich aplikace do života, rozvíjí dovednost soustavně pozorovat, experimentovat a měřit. Vede žáky k vytváření hypotéz na základě poznatků a vlastních zkušeností, učí je ověřovat vytvořené hypotézy, analyzovat výsledky, vyvozovat závěry. Ve výuce jsou často využívány názorné pomůcky, pokusy a demonstrace. Žáci jsou vedeni k vyhledávání informací z různých zdrojů.
Formou realizace předmětu je vyučovací hodina, frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce, projekt, samostatná práce s informacemi

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- aktivační metody
- využívání různých zdrojů informací
- rozvoj sebevzdělávání

Kompetence k řešení problémů
- pozorováním praktických jevů a vyvozováním zákonitostí vede žáky k samostatnému formování názorů např. v oblasti ochrany životního prostředí
- vytváření hypotéz, ověřování v praxi
- samostatné vyhledávání dalších informací a využívání těchto informací při řešení konkrétních problémů

Kompetence komunikativní
- samostatná práce s texty – čtení s porozuměním, prezentace získaných poznatků
- formulování vlastních názorů, argumentace
- hodnocení názorů druhého

Kompetence pracovní

- při praktických ukázkách využívají poznatků o bezpečnosti práce při zacházení s různými přístroji a nástroji
- hygienické návyky

Kompetence sociální a personální

- skupinová práce – budování dobrých pracovních vztahů ve skupině, tolerance, současně uvědomění si vlastní ceny pro skupinu

Kompetence občanské

- ochrana životního prostředí a odpovědnost každého člověka za stav přírody
- uvědomování si vlastních práv současně s povinnostmi – ochrana zdraví při praktických činnostech ve výuce

7. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
LÁTKY A TĚLESA Žák ● Změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - délku, hmotnost, čas.	Měřené veličiny: délka, hmotnost, čas
POHYB TĚLES; SÍLY Žák ● Rozeznává, že je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu. ● Zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů. ● Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla.	Klid a pohyb tělesa Rychlost tělesa Vzájemné silové působení těles
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE Žák ● Sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod. ● Vyjmenuje zdroje elektrického proudu. ● Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností. ● Zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.	Bezpečnostní zásady při užívání elektrických zařízení První pomoc při úrazu elektrickým proudem Vodič, izolant Zdroje elektrického napětí Elektrický obvod

Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
LÁTKY A TĚLESA Žák ● Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. ● Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí. ● Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty. ● Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	Fyzikální veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota, čas Převody jednotek délky, objemu, hmotnosti a času Stavba látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou, difúze, Brownův pohyb Délková a objemová teplotní roztažnost Hustota
POHYB TĚLES; SÍLY Žák ● Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. ● Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles. ● Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	Klid a pohyb tělesa Pohyb přímočarý a křivočarý, trajektorie Dráha pohybu tělesa Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný Rychlost tělesa Vzájemné silové působení těles Účinky působící síly – pohybové, deformační Skládání sil stejného a opačného směru Rovnováha sil Gravitační pole a gravitační síla Tření, třecí síla Tlaková síla a tlak
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE Žák ● Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	Bezpečnostní zásady při užívání elektrických zařízení První pomoc při úrazu elektrickým proudem Elektrický proud a napětí Vodič, izolant Zdroje elektrického napětí Využití elektrického proudu Elektrický obvod
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
LÁTKY A TĚLESA Žák ● Chápe význam základních veličin. ● Sleduje změnu venkovní teploty v závislosti na čase;	Soustava SI, základní fyzikální jednotky Čtení a interpretace grafů závislosti teploty na čase

k pozorování, měření, záznamu a zpracování výsledků použije efektivně digitální technologie.	Vytváření záznamů o měření teploty v reálném čase formou tabulek a jejich následné převádění do grafické podoby
POHYB TĚLES; SÍLY Žák ● Čte a interpretuje grafy závislosti dráhy a rychlosti na čase. ● Objasní, co to znamená, že pohyb je relativní, a rozhodne, na základě vlastního pozorování pohybu nebo jeho videozáznamu, zda je těleso v klidu, či v pohybu vzhledem k jiným tělesům. ● Vysvětlí rozdíl mezi rychlostí rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlostí nerovnoměrného pohybu. ● Sestrojí graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti. ● Svá tvrzení doloží daty, informacemi a obrázky z otevřených zdrojů. ● Podle svých zkušeností vyhledává další informace o silovém působení a aplikuje je v běžném životě.	Grafické vyjádření závislosti dráhy na čase Grafické vyjádření závislosti rychlosti na čase Magnetické pole a magnetická síla Elektrické pole a elektrická síla, atom Pohyb posuvný a otáčivý Pohybové účinky síly posuvné – Newtonovy zákony Pohybové účinky síly otáčivé – páka, kladka
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE Žák ● Popíše a pomocí experimentu předvede základní vlastnosti magnetů, k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat. ● Ověří existenci magnetického pole v daném místě pomocí kompasu.	Magnetické pole elektrického proudu

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Enviromentální výchova – vytváření pozitivního vztahu k přírodě, význam vzdělání pro ochranu přírody a životního prostředí Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova (a gramotnost)	Matematika Informatika Český jazyk (literatura, sloh) Dějepis (práce s časovou osou, historické pozadí vynálezů) Přírodopis (aplikace fyzikálních zákonitostí) Zeměpis (geografické pozadí vynálezů)

	Pracovní činnosti (výroba modelů)

8. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
PRŮBĚŽNÉ OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN Žák ● Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	Hydrostatický a atmosférický tlak Archimédův zákon
SVĚTELNÉ JEVY Žák ● Rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla. ● Zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí. ● Rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití.	Zdroje světla a šíření světla Stín, zatmění Slunce a Měsíce Rozklad bílého světla hranolem
ENERGIE Žák ● Uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců). ● Pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Práce, výkon, energie Přeměny skupenství (tání a tuhnutí; vypařování a kapalnění) Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
PRŮBĚŽNÉ OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN Žák	Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny;

• Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon, vztlaková síla, potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách Pascalův zákon – hydraulická zařízení
SVĚTELNÉ JEVY Žák • Využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh. • Rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	Zdroje světla Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, šíření světla Stín, zatmění Slunce a Měsíce Fáze Měsíce Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypouklém zrcadle Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou Rozklad bílého světla hranolem Optické přístroje
ENERGIE Žák • Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a čase. • Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Práce, výkon, energie Formy energie (pohybová a polohová energie, vnitřní energie, elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením Přeměny skupenství (tání a tuhnutí; vypařování a kapalnění) Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN Žák • Objasní pojmy přetlak, resp. podtlak a využití těchto jevů v běžném životě i v technické praxi.	Přetlak, podtlak
SVĚTELNÉ JEVY Žák • Na základě dosud nabytých znalostí vyhledává další informace v otevřených zdrojích a podle svých zkušeností je třídí a zpracovává.	Oční čočka, vady oka a jejich korekce Optické klamy Geometrická (paprsková) optika

ENERGIE Žák ● Vysvětlí na základě zákona zachování energie jednoduché příklady přeměny forem energie. ● Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. ● Určí v jednoduchých případech teplo přijaté nebo odevzdané tělesem.	Zákon zachování energie Vzájemná přeměna energie Tepelná energie

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Enviromentální výchova – vytváření pozitivního vztahu k přírodě, význam vzdělání pro ochranu přírody a životního prostředí Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova (a gramotnost)	Matematika Informatika Chemie Český jazyk (literatura, sloh) Dějepis (práce s časovou osou, historické pozadí vynálezů) Přírodopis (aplikace fyzikálních zákonitostí) Zeměpis (geografické pozadí vynálezů) Pracovní činnosti (výroba modelů)

9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
PRŮBĚŽNÉ OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. A 8. ROČNÍKU	
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE Žák • Sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod. • Vyjmenuje zdroje elektrického proudu. • Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností. • Zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními. • Zná druhy magnetů a jejich praktické využití.	Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač Zdroje elektrického proudu Vodiče, izolanty Bezpečnost při práci s elektrickými přístroji a zařízeními První pomoc při úrazu elektrickým proudem Magnet
ZVUKOVÉ DĚJE *Žák* • Rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz. • Posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka.	Látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna, dozvuk; hladina intenzity zvuku, pohlcování zvuku
VESMÍR Žák • Objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země. • Zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci. • Osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru.	Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
PRŮBĚŽNÉ OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. A 8. ROČNÍKU	
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE Žák • Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. • Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. • Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	Elektrický obvod (zdroj napětí, spotřebič, spínač) Elektrické pole a elektrická síla, sériové a paralelní zapojení, vedení elektrického proudu v kovech, v kapalinách, v polovodičích a v plynech, stejnosměrný elektromotor

• Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	Magnetické pole a magnetická síla, elektromagnet, elektromagnetická indukce, střídavý proud, transformátor Elektrická práce Výkon, příkon a účinnost elektrického proudu Spotřeba elektrické energie Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními První pomoc při úrazu elektrickým proudem
ZVUKOVÉ DĚJE Žák • Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. • Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	Vlastnosti zvuku, látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna, dozvuk; hladina intenzity zvuku, pohlcování zvuku
VESMÍR Žák • Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE Žák • Rozliší zdroje stejnosměrného a střídavého elektrického napětí a rozpozná elektrické spotřebiče připojované ke stejnosměrnému napětí od těch, které jsou připojovány ke střídavému elektrickému napětí. • uvědomí si vlnový charakter světla.	Elektrické spotřebiče Elektromagnetické záření Úvod do vlnové optiky
ZVUKOVÉ DĚJE Žák • Sestaví hlukovou mapu uvnitř školy nebo v okolí školy pomocí vhodné aplikace, k posouzení výsledku použije data z otevřených zdrojů, svá zjištění porovná v diskuzi s ostatními žáky. • Pozná vliv frekvence na sluch živých organizmů.	Měření hladiny intenzity zvuku Ucho – přijímač zvuku Tón, výška, kmitočet (frekvence); Infrazvuk, ultrazvuk

VESMÍR Žák ● Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů. ● Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů. ● Vysvětlí princip uvolňování energie ve Slunci.	Atmosféra Země Meteorologické jevy Ochrana ovzduší Hvězdy a jejich složení Rozdíly mezi hvězdou a planetou Ostatní tělesa sluneční soustavy Kosmonautika

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Enviromentální výchova – vytváření pozitivního vztahu k přírodě, význam vzdělání pro ochranu přírody a životního prostředí Osobnostní a sociální výchova Mediální výchova (a gramotnost)	Matematika Informatika Chemie Český jazyk (literatura, sloh) Dějepis (práce s časovou osou, historické pozadí vynálezů) Přírodopis (aplikace fyzikálních zákonitostí) Zeměpis (geografické pozadí vynálezů) Pracovní činnosti (výroba modelů)

Zpět na obsah

Chemie

Charakteristika předmětu chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

8. ročník: 2 hodiny

9. ročník: 2 hodiny

Oblast Člověk a příroda je na druhém stupni posílena celkem 6 hodinami z disponibilní časové dotace rozloženými do předmětů fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis.

Vzdělávání v předmětu chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, učí poznatky z tohoto oboru využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů, které je možné vykonávat přímo v běžných učebnách
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy, které je možné vykonávat přímo v běžných učebnách
- se složitějšími pokusy jsou žáci seznámeni pomocí videoprojekce

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k rozvoji klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
Na úrovni předmětu chemie jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto následující postupy:

- podporovat žáky v systematickém pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vést žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek, k chemické gramotnosti
- dávat žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů
Na úrovni předmětu chemie jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto následující postupy:

- předkládat problémové situace související s učivem chemie
- dávat žákům možnost volit různé postupy řešení
- dávat možnost obhajovat svá rozhodnutí

- vést žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vést žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klást důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence sociální a personální
Na úrovni předmětu chemie jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto následující postupy:

- zadávání úkolů, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- podněcovat žáky ke smysluplné diskusi
- vytvářet situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence komunikativní
Na úrovni předmětu chemie jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto následující postupy:

- vedení žáků ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcování žáků k argumentaci
- zadávání takových úkolů, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence občanské
Na úrovni předmětu chemie jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto následující postupy:

- učitel společně se žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- předkládání situací, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vést žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (první pomoc)

Kompetence pracovní
Na úrovni předmětu chemie jsou pro utváření a rozvíjení této klíčové kompetence využívány tyto následující postupy:

- vedení žáků k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadování dodržování vymezených pravidel
- zadávání úkolů tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

8. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Pozorování, pokus, bezpečnost práce ● rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek ● rozpozná skupenství látek a jeho přeměny ● určí skupenství, barvu, rozpustnost ve vodě ● rozliší látku a těleso ● pozná označení nebezpečných látek, zná význam H- a P- vět ● pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami ● pozná základní laboratorní pomůcky ● ví, kde je k dispozici laboratorní řád, je s ním prokazatelně seznámen, umí v něm vyhledávat ● uvede všechna důležitá telefonní čísla IZS, popíše zásady volání na tísňové linky ● popíše zásady první pomoci při úrazu (poleptání, popálení, pořezání, nadýchání se jedovatého plynu) v laboratoři nebo v domácnosti ● popíše první pomoc při zasažení lidského těla roztoky hydroxidů a kyselin	**Pozorování, pokus, bezpečnost práce** ● Látky, tělesa a jejich vlastnosti ● Zjišťování vlastností látek a jejich měření ● Chemický pokus ● Skupenství látek ● Látková koncentrace ● Rozpustnost ● Hustota ● Elektrická a tepelná vodivost ● Teplota tání a varu ● Vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek ● Fyzikální a chemický děj ● Zásady bezpečné práce v laboratoři a v běžném životě ● Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam ● Laboratorní pomůcky a technika ● Laboratorní řád
Směsi ● pozná směsi a chemické látky ● uvede příklady plynných, kapalných a pevných směsí ● rozliší u známé směsi – stejnorodá, různorodá ● uvede příklady směsí a čistých látek ● rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě ● pozná různé metody oddělování složek směsí ● sestaví podle návodu jednoduchou aparaturu pro destilaci a filtraci ● prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi ● rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí ● pojmenuje správnými názvy vodu v pevném, kapalném a plynném skupenství ● vysvětlí, jak voda v závislosti na fyzikálních podmínkách mění své	**Směsi** ● Směsi různorodé a stejnorodé ● Hmotnostní zlomek ● Koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok ● Oddělování složek směsí - separování ● Usazování ● Destilace ● Filtrace ● Krystalizace ● Sublimace ● Odpařování ● Extrakce ● Chromatografie ● Čištění odpadních vod ● Vzduch – složení ● Znečištění vzduchu ● Ozonová vrstva ● Voda-destilovaná, pitná, minerální, odpadní ● Anomálie vody ● Výroba pitné vody

skupenství a uvede, jak se změny skupenství nazývají ● uvede základní, fyzikální a chemické vlastnosti vody ● uvede příklady využití vody v domácnosti, průmyslu a zemědělství, zhodnotí vliv využití vody v těchto činnostech na životní prostředí ● vysvětlí význam vody pro život na Zemi ● používá správné pojmy: odpadní, pitná, užitková a destilovaná voda ● uvede základní složky čistého vzduchu ● vysvětlí význam kyslíku pro život na Zemi ● pojmenuje zdroje znečištění vzduchu ve svém okolí a regionu, ve kterém žije ● navrhne způsoby, jak chránit čistotu ovzduší	
Částicové složení látek ● používá pojem atom, molekula a prvek ve správných souvislostech ● rozlišuje částice atomu ● popíše umístění protonů, elektronů a neutronů v atomu ● uvede znaménko elektrického náboje elektronu, protonu a neutronu	**Částicové složení látek** ● Atom ● Molekula ● Jádro atomu, protonové číslo, nukleonové číslo, protony, neutrony ● Obal atomu, elektrony Změny elektronového obalu v chemických reakcích
Chemické prvky – PSP ● používá značky a názvy vybraných chemických prvků (zejména prvků hlavních skupin a významných zástupců kovů) ● orientuje se v PSP s dopomocí ● uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky ● rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	**Chemické prvky – PSP** ● Periodická soustava prvků ● Skupiny a periody ● Značení chemických prvků ● Rozdělení chemických prvků ● Názvy a značky vybraných prvků
Chemické sloučeniny ● v tabulkách vyhledá elektronegativitu jednotlivých prvků ● rozliší anionty, kationty a atomy ● vyjádří složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny ● rozliší charakteristické vlastnosti iontových sloučenin	**Chemické sloučeniny** ● Chemická vazba ● Elektronegativita ● Typy chemických vazeb ● Složení molekul ● Chemický vzorec ● Ionty Iontové sloučeniny
Chemické rekce ● pomocí tabulek a přehledů popíše zákon zachování hmotnosti ● pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí ● přečte s porozuměním jednoduché	**Chemické rekce** ● Zákon zachování hmotnosti ● Rozdělení chemických reakcí ● Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza

chemické rovnice ● zapíše jednoduché chemické rovnice ● aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu ● s dopomocí vyčíslí jednoduché chemické rovnice	● Chemické rovnice ● Úprava chemických rovnic ● Reaktanty, produkty
Chemické výpočty ● vyhledá v tabulkách i pomocí ICT hodnoty molárních hmotností jednotlivých látek ● s použitím tabulek a přehledů používá vztahy mezi veličinami ● vypočítá molární hmotnost sloučenin s využitím tabulek ● s dopomocí aplikuje matematickou znalost trojčlenky na výpočty z chemických rovnic	**Chemické výpočty** ● Látkové množství ● Molární hmotnost ● Látková koncentrace ● Výpočty z chemických vzorců ● Výpočty z chemických rovnic
Chemické prvky - nekovy skupin a významných zástupců kovů) ● rozpozná vybrané nekovy a jejich možné vlastnosti, používá jejich chemickou značku, orientuje se v jejich výskytu, vlastnostech a použití	**Chemické prvky - nekovy** ● Vodík ● Kyslík ● Dusík ● Halogeny ● Uhlík ● Síra ● Fosfor
Chemické prvky – polokovy ● pojmenuje základní vlastnosti polokovů, uvede základní vlastnosti a použití křemíku v praxi	**Chemické prvky – polokovy** ● Křemík
Chemické prvky – kovy ● orientuje se v jednotlivých způsobech dělení kovů ● vyhledá v tabulkách i na internetu základní vlastnosti vybraných kovů ● rozlišuje mezi lehkými, těžkými a ušlechtilými (drahými) a neušlechtilými kovy ● používá značky a názvy vybraných významných zástupců kovů ● rozpozná vybrané kovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti ● charakterizuje vlastnosti alkalických kovů, zná jejich umístění v PSP ● rozliší alkalické kovy a kovy alkalických zemin, zná jejich použití v praxi	**Chemické prvky – kovy** ● Rozdělení kovů ● Významné kovy – hliník, železo, měď, zlato, stříbro, olovo, zinek, rtuť ● Alkalické kovy ● Kovy alkalických zemin – hořčík, vápník
Anorganické sloučeniny **Dvouprvkové sloučeniny** ● zná rozdíl mezi prvkem a sloučeninou a dokáže popsat rozdíl mezi prvkem	**Anorganické sloučeniny** **Dvouprvkové sloučeniny** ● Názvosloví anorganických sloučenin ● Názvosloví halogenidů

a sloučeninou ● rozezná prvek a sloučeninu podle daného vzorce ● je seznámen s pravidly anorganického názvosloví ● s využitím tabulek a přehledů sestaví vzorec halogenidů, oxidů a sulfidů ● popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných halogenidů, oxidů a sulfidů a zná vliv těchto látek na životní prostředí ● je seznámen se základními dvouprvkovými anorganickými sloučeninami	● Halogenidy - chlorid sodný ● Názvosloví oxidů ● Oxidy – uhličitý, uhelnatý, siřičitý, vápenatý, křemičitý, hlinitý ● Názvosloví sulfidů Sulfidy – olovnatý, zinečnatý ● Vlastnosti, výskyt a použití vybraných, prakticky významných zástupců těchto látek
Tříprvkové sloučeniny ● umí sestavit vzorec hydroxidů, kyslíkatých i bezkyslíkatých kyselin, solí ● porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných hydroxidů, kyslíkatých i bezkyslíkatých kyselin a solí ● posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ● je seznámen se základními tříprvkovými anorganickými sloučeninami	**Tříprvkové sloučeniny** ● Názvosloví hydroxidů ● Hydroxidy – sodný, draselný, vápenatý, amonný ● Názvosloví kyselin ● Bezkyslíkaté kyseliny – chlorovodíková ● Kyslíkaté kyseliny – sírová, dusičná, uhličitá, trihydrogenfosforečná ● Vlastnosti, výskyt a použití vybraných, prakticky významných zástupců těchto látek
Kyselost a zásaditost látek ● rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí hodnot pH ● orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi ● popíše správný způsob ředění hydroxidů a kyselin ● poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	**Kyselost a zásaditost látek** ● Kyselost a zásaditost roztoků ● Indikátory ● Neutralizace
Tříprvkové sloučeniny ● umí sestavit vzorec hydroxidů, kyslíkatých i bezkyslíkatých kyselin, solí ● porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných hydroxidů, kyslíkatých i bezkyslíkatých kyselin a solí ● posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ● je seznámen se základními tříprvkovými anorganickými sloučeninami	**Tříprvkové sloučeniny – soli** ● Vznik solí ● Rozdělení solí ● Názvosloví solí ● Hydrogensoli ● Hydráty solí ● Využití solí ● Vybrané skupiny solí – dusičnany – sodný, draselný, uhličitany – vápenatý, sodný, fosforečnany, křemičitany, sírany ● Vlastnosti, výskyt a použití vybraných, prakticky významných zástupců těchto látek
Očekávané výstupy běžné	Učivo – běžné

Pozorování, pokus, bezpečnost práce ● určí společné a rozdílné vlastnosti látek ● rozliší skupenství látek ● rozliší a pojmenuje změny skupenství látek ● porovná společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek ● určí skupenství, barvu, rozpustnost ve vodě ● určí společné a rozdílné vlastnosti látek ● rozliší pozorování, měření a pokus ● rozliší látku a těleso ● rozliší fyzikální a chemický děj ● pozná označení nebezpečných látek, zná význam H- a P- vět ● pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí ● pozná základní laboratorní pomůcky ● ví, kde je k dispozici laboratorní řád, je s ním prokazatelně seznámen, umí v něm vyhledávat ● uvede všechna důležitá telefonní čísla IZS, popíše zásady volání na tísňové linky ● popíše zásady první pomoci při úrazu (poleptání, popálení, pořezání, nadýchání se jedovatého plynu) v laboratoři nebo v domácnosti	**Pozorování, pokus, bezpečnost práce** ● Látky, tělesa a jejich vlastnosti ● Zjišťování vlastností látek a jejich měření ● Chemický pokus ● Skupenství látek ● Látková koncentrace ● Rozpustnost ● Hustota ● Elektrická a tepelná vodivost ● Teplota tání a varu ● Vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek ● Fyzikální a chemický děj ● Zásady bezpečné práce v laboratoři a v běžném životě ● Nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam ● Laboratorní pomůcky a technika ● Laboratorní řád
Směsi ● rozlišuje směsi a chemické látky ● uvede příklady plynných, kapalných a pevných směsí ● rozliší u známé směsi – stejnorodá, různorodá ● uvede příklady směsí a čistých látek ● vypočítá složení roztoku pomocí hmotnostního zlomku, ev. procentuálního vyjádření, připraví prakticky roztok daného složení ● rozlišuje mezi pojmy nasycený a nenasycený roztok ● správně používá termíny: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, ● rozeznává pojmy koncentrovanější a zředěnější roztok ● rozlišuje různé principy metod oddělování složek směsí ● sestaví podle návodu jednoduchou aparaturu pro destilaci a filtraci	**Směsi** ● Směsi různorodé a stejnorodé ● Hmotnostní zlomek ● Koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok ● Oddělování složek směsí – separování ● Usazování ● Destilace ● Filtrace ● Krystalizace ● Sublimace ● Odpařování ● Extrakce ● Chromatografie ● Čištění odpadních vod ● Vzduch – složení ● Znečištění vzduchu ● Ozonová vrstva ● Voda – destilovaná, pitná, minerální, odpadní ● Anomálie vody

● navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi ● rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu ● pojmenuje správnými názvy vodu v pevném, kapalném a plynném skupenství ● vysvětlí, jak voda v závislosti na fyzikálních podmínkách mění své skupenství ● a uvede, jak se změny skupenství nazývají ● rozlišuje hustotu vody v daných skupenstvích ● vysvětlí anomálii vody ● uvede základní, fyzikální a chemické vlastnosti vody ● uvede příklady využití vody v domácnosti, průmyslu a zemědělství, zhodnotí vliv využití vody v těchto činnostech na životní prostředí ● vysvětlí význam vody pro život na Zemi ● používá správné pojmy: odpadní, pitná, užitková a destilovaná voda ● uvede základní složky čistého vzduchu ● vysvětlí význam kyslíku pro život na Zemi ● pojmenuje zdroje znečištění vzduchu ve svém okolí a regionu, ve kterém žije ● navrhne způsoby, jak chránit čistotu ovzduší	● Výroba pitné vody
Částicové složení látek ● používá pojem atom, molekula a prvek ve správných souvislostech ● rozlišuje částice atomu ● popíše umístění protonů, elektronů a neutronů v atomu ● z nukleonového čísla určí počet protonů, elektronů a neutronů ● uvede znaménko elektrického náboje elektronu, protonu a neutronu ● rozliší valenční vrstvu elektronového obalu	**Částicové složení látek** ● Atom ● Molekula ● Jádro atomu – protonové číslo, nukleonové číslo, protony, neutrony ● Obal atomu, elektrony ● Změny elektronového obalu v chemických reakcích
Chemické prvky – PSP ● používá značky a názvy vybraných chemických prvků (zejména prvků hlavních skupin a významných zástupců kovů) ● orientuje se v PSP, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné	**Chemické prvky – PSP** ● Periodická soustava prvků ● Skupiny a periody ● Značení chemických prvků ● Rozdělení chemických prvků ● Názvy a značky vybraných prvků

vlastnosti ● rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi	
Chemické sloučeniny ● v tabulkách vyhledá elektronegativitu jednotlivých prvků ● rozliší druhy chemické vazby na základě rozdílu elektronegativit u jednoduchých dvouprvkových sloučenin ● rozliší anionty, kationty a atomy ● vyjádří složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny ● rozliší charakteristické vlastnosti iontových sloučenin	**Chemické sloučeniny** ● Chemická vazba ● Elektronegativita ● Typy chemických vazeb ● Složení molekul ● Chemický vzorec ● Ionty ● Iontové sloučeniny
Chemické rekce ● uvede zákon zachování hmotnosti ● rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání ● přečte s porozuměním jednoduché chemické rovnice ● zapíše jednoduché chemické rovnice ● aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu ● pojmenuje správně výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí ● vyčíslí jednoduché chemické rovnice	**Chemické rekce** ● Zákon zachování hmotnosti ● Rozdělení chemických reakcí ● Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza ● Chemické rovnice ● Úprava chemických rovnic ● Reaktanty, produkty
Chemické výpočty ● vyhledá v tabulkách i pomocí ICT hodnoty molárních hmotností jednotlivých látek ● ovládá vztahy mezi veličinami ● vypočítá molární hmotnost sloučenin s využitím tabulek ● aplikuje matematickou znalost trojčlenky na výpočty z chemických rovnic	**Chemické výpočty** ● Látkové množství ● Molární hmotnost ● Látková koncentrace ● Výpočty z chemických vzorců ● Výpočty z chemických rovnic
Chemické prvky - nekovy ● používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech ● rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny ● vyjádří složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny ● rozliší anionty, kationty a atomy ● používá značky a názvy vybraných	**Chemické prvky - nekovy** ● Vodík ● Kyslík ● Dusík ● Halogeny ● Uhlík ● Síra ● Fosfor

chemických prvků (zejména prvků hlavních skupin a významných zástupců kovů) ● rozlišuje vybrané nekovy, používá jejich chemickou značku, orientuje se v jejich výskytu, vlastnostech a použití	
Chemické prvky – polokovy ● pojmenuje základní vlastnosti polokovů ● uvede základní vlastnosti a použití křemíku v praxi	**Chemické prvky – polokovy** ● Křemík
Chemické prvky – kovy ● orientuje se v jednotlivých způsobech dělení kovů ● vyhledá v tabulkách i na internetu základní vlastnosti vybraných kovů, umí je interpretovat ● rozlišuje mezi lehkými, těžkými a ušlechtilými (drahými) a neušlechtilými kovy ● používá značky a názvy vybraných významných zástupců kovů a usuzuje na jejich možné vlastnosti ● charakterizuje vlastnosti alkalických kovů, zná jejich umístění v PSP ● rozliší alkalické kovy a kovy alkalických zemin, zná jejich použití v praxi	**Chemické prvky – kovy** ● Rozdělení kovů ● Významné kovy – hliník, železo, měď, zlato, stříbro, olovo, zinek, rtuť ● Alkalické kovy ● Kovy alkalických zemin – hořčík, vápník
Anorganické sloučeniny **Dvouprvkové sloučeniny** ● zná rozdíl mezi prvkem a sloučeninou a dokáže popsat rozdíl mezi prvkem a sloučeninou ● rozezná prvek a sloučeninu podle daného vzorce ● je seznámen s pravidly anorganického názvosloví ● umí sestavit vzorec halogenidů, oxidů a sulfidů ● porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů a sulfidů ● posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ● je seznámen se základními dvouprvkovými anorganickými sloučeninami	**Anorganické sloučeniny** **Dvouprvkové sloučeniny** ● Názvosloví anorganických sloučenin ● Názvosloví halogenidů ● Halogenidy - chlorid sodný ● Názvosloví oxidů ● Oxidy – uhličitý, uhelnatý, siřičitý, vápenatý, křemičitý, hlinitý ● Názvosloví sulfidů ● Sulfidy – olovnatý, zinečnatý ● Vlastnosti, výskyt a použití vybraných, prakticky významných zástupců těchto látek
Tříprvkové sloučeniny ● umí sestavit vzorec hydroxidů, kyslíkatých i bezkyslíkatých kyselin, solí ● porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných hydroxidů,	**Tříprvkové sloučeniny** ● Názvosloví hydroxidů ● Hydroxidy – sodný, draselný, vápenatý, amonný ● Názvosloví kyselin

kyslíkatých i bezkyslíkatých kyselin a solí ● posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ● je seznámen se základními tříprvkovými anorganickými sloučeninami	● Bezkyslíkaté kyseliny – chlorovodíková ● Kyslíkaté kyseliny – sírová, dusičná, uhličitá, trihydrogenfosforečná ● Vlastnosti, výskyt a použití vybraných, prakticky významných zástupců těchto látek
Kyselost a zásaditost látek ● rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí hodnot pH ● orientuje se na stupnici pH, změří reakci univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi ● popíše správný způsob ředění hydroxidů a kyselin ● popíše první pomoc při zasažení lidského těla roztoky hydroxidů a kyselin	**Kyselost a zásaditost látek** ● Kyselost a zásaditost roztoků ● Indikátory ● Neutralizace
Tříprvkové sloučeniny – soli ● umí sestavit vzorec solí kyslíkatých i bezkyslíkatých kyselin ● porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí kyslíkatých i bezkyslíkatých kyselin ● posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ● je seznámen se základními anorganickými sloučeninami	**Tříprvkové sloučeniny – soli** ● Vznik solí ● Rozdělení solí ● Názvosloví solí ● Hydrogensoli ● Hydráty solí ● Využití solí ● Vybrané skupiny solí – dusičnany – sodný, draselný, uhličitany – vápenatý, sodný, fosforečnany, křemičitany, sírany ● Vlastnosti, výskyt a použití vybraných, prakticky významných zástupců těchto látek
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené

Pozorování, pokus, bezpečnost práce ● s pomocí ICT vyhledá a rozliší sublimující látky ● popíše podmínky rozpouštění látek v závislosti na jednotlivých faktorech	**Pozorování, pokus, bezpečnost práce** ● Skupenství látek - látky sublimující ● Rozpustnost – vliv teploty, plošného obsahu povrchu, koncentrace reaktantů a katalyzátorů na rychlost chemické reakce
Směsi ● rozliší princip kapalinového a plynového chromatografu ● s použitím ICT vyhledá zdroje pitné vody pro Prahu, včetně úpraven pitné vody ● pomocí ICT vyhledá stanice čištění odpadních vod v Praze a vysvětlí principy čištění odpadních vod ● vyhledá a vyhodnotí metody použití čištění pitné vody ● za použití ICT vyhodnotí znečištění	**Směsi** ● Chromatografie – kapalinová a plynová ● Výroba pitné vody ● Čištění odpadních vod ● Vzduch – složení ● Znečištění vzduchu ● Ozonová vrstva

vzduchu v závislosti na ročním období ● s použitím ICT porovná vývoj ozónové díry v minulém a současném století podle dostupných dat	
Částicové složení látek ● rozlišuje menší částice hmoty než je proton a neutron ● rozliší pojem izotop, vyhledá a porovná izotopy nejznámějších prvků ● rozlišuje prvky podle způsobu obsazování elektronových vrstev ● rozlišuje jednotlivé typy orbitalů	**Částicové složení látek** ● Jádro atomu – složení protonu a neutronu, kvarky ● Izotopy ● Elektronová konfigurace ● Orbitaly
Chemické prvky – PSP ● orientuje se v rozšířené variantě PSP, zařadí lanthanoidy a aktinoidy ● rozliší přechodové prvky	**Chemické prvky – PSP** ● Periodická soustava prvků rozšířená
Chemické rekce ● vyčíslí složitější chemické rovnice ● vyhledá rovnice vyžadující katalýzu, porovná rychlost katalyzovaných chemických reakcí	**Chemické rekce** ● Úprava chemických rovnic ● Reaktanty, produkty
Chemické výpočty ● řeší náročnější výpočty ze složitějších chemických rovnic	**Chemické výpočty** ● Výpočty z chemických rovnic
Chemické prvky – polokovy ● s využitím ICT vyhledá další polokovy v PSP, orientuje se v jejich použití	**Chemické prvky – polokovy** ● Další polokovy PSP
Průřezová témata	**Mezipředmětové vztahy**
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace **EV** Vztah člověka k prostředí Ekosystémy **MeV** Práce v realizačním týmu	**Matematika** výpočet složení roztoků, výtěžnosti, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření, rovnice chemických reakcí, zákon zachování hmotnosti, výpočty a chyby (odchylka), užití vyjádření neznámé ze vzorce při chemických výpočtech **Český jazyk** čtení slovních úloh k chemickým výpočtům s porozuměním **Dějepis** starověké Řecko – 5. stol. př. n. l. filosof Demokritos, 18. století – M. V. Lomonosov a A.

	L. Lavoisier, polovina 19. století D.I.Mendělejev **Přírodopis** význam vody a vzduchu pro život na Zemi **Zeměpis** vliv nadmořské výšky a aglomerace na složení vzduchu a vody **Fyzika** polovodiče, polovodičová vodivost, solární panely, vlastnosti kapalin, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření, výpočty a chyby (odchylka), užití vyjádření neznámé ze vzorce při fyzikálních výpočtech **Informatika** zpracování grafů a dat, vyhledávání a třídění **Pracovní činnosti** stavebnice, sestavování molekul sloučenin

9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Opakování učiva 8. ročníku ● popíše rozdíl mezi směsí a chemicky čistou látkou ● s použitím tabulek a přehledů pojmenuje základní druhy směsí ● rozliší mezi zadanými reakcemi neutralizaci ● pozná reaktanty a produkty ● rozlišuje podle vzorce prvek a sloučeninu ● popíše pomocí přehledů a tabulek molekulu sloučeniny podle zadaného vzorce ● s pomocí PSP, tabulek a přehledů rozliší vzorce dvou- a tříprvkových sloučenin ● ze zadaného vzorce určí název sloučeniny a naopak s využitím tabulek a přehledů ● s využitím přehledů a tabulek rozliší podle zadaného vzorce halogenid, oxid, sulfid, hydroxid, kyselinu a sůl ● s použitím ICT vyhledá soli, hydrogensoli a hydráty solí	**Opakování učiva 8. ročníku** ● Směsi ● Chemické reakce, neutralizace, rozklad, slučování ● Prvky a sloučeniny ● Anorganické názvosloví ● Dvouprvkové sloučeniny ● Tříprvkové sloučeniny ● Soli, hydrogensoli, hydráty solí

Oxidačně - redukční děje ● pomocí tabulek a přehledů rozliší oxidační a redukční reakce ● orientuje se v elektrochemické řadě napětí kovů, pozná ušlechtilé a neušlechtilé kovy ● pomocí ICT vyhledá a popíše základní kroky výroby železa ● popíše vznik koroze, souvislost s povětrnostními vlivy a znečištěním životního prostředí ● orientuje se v rozdílech v korozi železa, mědi a zinku ● s využitím ICT vyhledá a rozliší způsoby ochrany různých materiálů proti korozi	**Oxidačně - redukční děje** ● Princip oxidace a redukce ● Elektrochemická řada napětí kovů ● Výroba kovů z rud ● Výroba železa ● Koroze
Zdroje energie ● rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ● rozumí pojmu fosilní paliva ● orientuje se v jednotlivých druzích uhlí ● dokáže popsat základní způsoby těžby uhlí ● za použití ICT vyhledá nejdůležitější místa těžby uhlí v ČR ● vyhodnotí a diskutuje rizika využití uhlí z hlediska ochrany životního prostředí ● popíše základní vlastnosti ropy ● popíše základní složení a vlastnosti zemního plynu ● vyhodnotí klady a zápory využívání obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie ● diskutuje možná rizika využívání jaderné energie ● zhodnotí užívání fosilních paliv a průmyslově vyráběných paliv jako zdrojů energie a pomocí ICT vyhledá příklady produktů průmyslového zpracování ropy	**Zdroje energie** ● Neobnovitelné zdroje energie ● Uhlí ● Ropa ● Zemní plyn ● Průmyslově vyráběná paliva ● Obnovitelné zdroje energie ● Větrná energie ● Sluneční energie ● Energie z vody ● Jaderná energie
Uhlovodíky ● zařadí uhlovodíky mezi organické látky ● s pomocí tabulek a přehledů pojmenuje nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ● s tabulkami a přehledy užívá vedle názvů i vzorce jednoduchých uhlovodíků ● popíše vlastnosti zadaných uhlovodíků ● vyhledá příklady použití zadaných uhlovodíků ● vyhledá příklady zdrojů uhlovodíků ● rozliší nasycené a nenasycené uhlovodíky ● rozliší alkany, alkeny, alkyny, cykloalkany ● rozliší základní molekuly arenů ● popíše vlastnosti a využití základních	**Uhlovodíky** ● Rozdělení uhlovodíků ● Vaznost prvků v organických molekulách ● Pravidla organického názvosloví uhlovodíků ● Nasycené uhlovodíky ● Alkany ● Cykloalkany ● Nenasycené uhlovodíky ● Alkeny ● Alkyny ● Aromatické uhlovodíky – areny ● Příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků

arenů v praxi	
Deriváty uhlovodíků ● rozliší deriváty uhlovodíků ● popíše vlastnosti a použití vybraných halogenderivátů ● uvede vlastnosti zadaných dusíkatých derivátů ● rozliší nejjednodušší alkoholy a popíše jejich vlastnosti a využití v praxi ● s využitím tabulek a přehledů rozliší nejjednodušší karbonylové sloučeniny, popíše jejich vlastnosti a využití v praktickém životě ● rozliší nejznámější organické kyseliny, uvede triviální názvy a jejich vlastnosti a použití ● rozlišuje mastné kyseliny, pomocí ICT vyhledá jejich nejrozšířenější zástupce, uvede jejich použití ● rozliší estery s využitím tabulek a přehledů ● s využitím ICT vyhledá možnosti využití esterů vyšších a nižších mastných kyselin ● popíše v praxi významné alkoholy a karboxylové kyseliny	**Deriváty uhlovodíků** ● Halogenderiváty ● Dusíkaté deriváty ● Kyslíkaté deriváty ● Hydroxyderiváty – alkoholy, fenoly ● Karbonylové sloučeniny - aldehydy, ketony ● Karboxylové kyseliny ● Estery ● Příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin
Přírodní látky ● uvede příklady zdrojů sacharidů ● rozliší mono-, di- a polysacharidy ● rozliší základní zástupce sacharidů, uvede jejich vlastnosti a použití ● uvede příklady zdrojů tuků ● rozlišuje nasycené a nenasycené tuky, uvede příklad, vlastnosti a použití vybraných tuků ● uvede příklady zdrojů bílkovin ● pozná peptidickou vazbu ● třídí bílkoviny na strukturní a regulační ● vyhledá příklady nejznámějších enzymů a jejich funkci ● vyhledá příklady nejznámějších hormonů a uvede jejich funkci ● uvede příklady zdrojů vitaminů ● rozliší vitamíny rozpustné ve vodě a v tucích ● uvede význam nukleových kyselin v organismech ● s využitím přehledů a tabulek se orientuje v pojmech dědičnost, gen, nukleotid	**Přírodní látky** ● Sacharidy – monosacharidy, disacharidy, polysacharidy, příklady funkcí ● Tuky – nasycené, nenasycené ● Bílkoviny – makromolekula, peptidická vazba, denaturace ● Příklady funkcí bílkovin ● Enzymy ● Hormony ● Vitamíny – rozpustné ve vodě a v tucích, příklady funkcí ● Nukleové kyseliny ● DNA ● RNA

Chemie a výživa ● rozliší pojmy potrava, živiny, potravinová pyramida, energetická rovnováha, výživová hodnota potraviny, obezita, civilizační choroby, podvýživa ● objasní význam dostatečného příjmu tekutin a vyvážené stravy ● rozliší potraviny rostlinného a živočišného původu ● vyhledá složení potravin ● třídí potraviny podle obsahu živin ● rozlišuje potraviny podle jejich výživové hodnoty ● rozliší způsoby konzervace potravin ● vyhodnocuje vhodnou metodu konzervace pro danou potravinu	**Chemie a výživa** ● Potraviny ● Složení potravy ● Výživová hodnota potravin ● Voda ● Konzervace potravin ● Způsoby konzervace potravin
Chemie a zemědělství ● rozliší druhy hnojiv podle původu ● porovná vhodná hnojiva pro určitý typ pěstování rostlin ● orientuje se ve způsobu použití pesticidů ● rozliší pesticidy podle užití ● diskutuje rizika nadměrného užívání hnojiv a pesticidů ● rozliší běžné a alternativní metody zemědělství (integrovaná produkce a ekologické zemědělství)	**Chemie a zemědělství** ● Hnojiva ● Průmyslová hnojiva ● Pesticidy ● Alternativní metody zemědělství
Chemie a zdraví ● rozliší pojmy léčiva, hygiena ● jmenuje skupiny běžně dostupných léčiv a způsoby jejich použití ● vyhledá a porozumí základním instrukcím uvedeným v příbalových letácích léčiv ● diskutuje rizika nevhodného užití léčiv ● popíše bezpečné a k životnímu prostředí šetrné zacházení s mycími a čisticími prostředky v domácnosti ● popíše vliv mycích a čisticích prostředků na životní prostředí	**Chemie a zdraví** ● Léčiva ● Přípravky osobní hygieny ● Přípravky pro čistotu v domácnosti

Chemický průmysl v ČR ● rozlišuje pojmy plasty a syntetická vlákna ● rozliší názvy plastů, přírodních a syntetických vláken a diskutuje výhody a nevýhody jejich používání ● zhodnotí vliv používání plastů a syntetických vláken na životní prostředí ● orientuje se v pojmu biotechnologie ● uvede principy výroby pečiva, vína, piva, octa a mléčných výrobků	**Chemický průmysl v ČR** ● Makromolekulární látky – polymery ● Polymerace ● Plasty ● Polyethylen, polypropylen, polyvinylchlorid, polystyren, teflon ● Syntetická vlákna ● Kaučuky ● Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika ● Biotechnologie
Nebezpečí chemie ● rozlišuje drogy, psychotropní a návykové látky ● uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich konzument ● orientuje se v problematice rizikových skupin léčiv ● aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe ● orientuje se ve třídách nebezpečnosti u hořlavin	**Nebezpečí chemie** ● Drogy ● Organická rozpouštědla ● Stimulační drogy ● Tlumivé léky (sedativa) ● Konopné drogy ● Halucinogeny ● Narkotika (opiáty) ● Doping ● Havárie ● Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti
Znečištění životního prostředí ● orientuje se v případech, kdy dochází ke znečištění životního prostředí a v možnostech předcházení těmto situacím ● diskutuje rizika některých chemických látek a chemických postupů pro životní prostředí a navrhuje možná východiska ● uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin	**Znečištění životního prostředí** ● Znečištění ovzduší ● Znečištění vody ● Znečištění půdy ● Negativní účinky chemických látek ● Recyklace surovin
Očekávané výstupy – běžné	Učivo běžné
Opakování učiva 8. ročníku ● popíše rozdíl mezi směsí a chemicky čistou látkou ● pojmenuje základní druhy směsí ● rozliší mezi zadanými reakcemi neutralizaci ● pojmenuje reaktanty a produkty ● rozlišuje podle vzorce prvek a sloučeninu ● popíše molekulu sloučeniny podle zadaného vzorce ● ovládá základní principy anorganického názvosloví dvou- a tříprvkových	**Opakování učiva 8. ročníku** ● Směsi ● Chemické reakce, neutralizace ● Prvky a sloučeniny ● Anorganické názvosloví ● Dvouprvkové sloučeniny ● Tříprvkové sloučeniny ● Soli, hydrogensoli, hydráty solí

sloučenin ● ze zadaného vzorce určí název sloučeniny a naopak ● rozliší podle zadaného vzorce halogenid, oxid, sulfid, hydroxid, kyselinu a sůl ● vysvětlí rozdíl mezi solí, hydrogensolí a hydrátem soli	
Oxidačně redukční děje ● rozliší oxidační a redukční reakce ● pozná, který prvek se oxiduje a který se redukuje ● rozliší oxidační a redukční činidlo ● zapíše oxidaci a redukci s vyznačením přesunu elektronů ● rozhodne za použití elektrochemické řady napětí kovů, zda daná reakce bude nebo nebude probíhat a vysvětlí důvod ● popíše nejznámější výroby rud založené na principu oxidačně redukčních reakcí ● popíše základní kroky výroby železa ● popíše vznik koroze, souvislost s povětrnostními vlivy a znečištěním životního prostředí ● orientuje se v rozdílech v korozi železa, mědi a zinku ● s využitím ICT vyhledá a rozliší způsoby ochrany různých materiálů proti korozi	**Oxidačně redukční děje** ● Princip oxidace a redukce ● Elektrochemická řada napětí kovů ● Výroba kovů z rud ● Výroba železa ● Koroze
Zdroje energie ● rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie ● rozumí pojmu fosilní paliva ● orientuje se v jednotlivých druzích uhlí, vyhledá pomocí ICT jejich složení z hlediska obsahu uhlíku a dalších příměsí ● dokáže popsat základní způsoby těžby uhlí ● za použití ICT vyhledá nejdůležitější místa těžby uhlí v ČR a ve světě ● vyhodnotí a diskutuje rizika využití uhlí z hlediska ochrany životního prostředí ● popíše základní vlastnosti ropy ● popíše princip frakční destilace ropy ● s využitím ICT roztřídí jednotlivé destilační frakce a vyhledá jejich využití v praxi ● vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy ● vyhodnotí a diskutuje rizika těžby, distribuce a použití ropy v závislosti na ochraně životního prostředí ● popíše základní složení a vlastnosti zemního plynu ● porovná a vyhodnotí využití zemního	**Zdroje energie** ● Neobnovitelné zdroje energie ● Uhlí ● Ropa ● Zemní plyn ● Průmyslově vyráběná paliva ● Obnovitelné zdroje energie ● Větrná energie ● Sluneční energie ● Energie z vody ● Jaderná energie

plynu s využíváním uhlí a ropy ● porovná a popíše základní principy výroby energie z obnovitelných zdrojů ● vyhodnotí klady a zápory využívání obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie ● popíše základní princip výroby energie z jádra ● diskutuje možná rizika využívání jaderné energie ● zhodnotí užívání fosilních paliv a průmyslově vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ● s využitím ICT vyhledá procentuální zastoupení výroby energie z obnovitelných zdrojů v jednotlivých zemích a porovná je s ČR	
Uhlovodíky ● zařadí uhlovodíky mezi organické látky ● rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ● užívá vedle názvů i vzorce jednoduchých uhlovodíků ● popíše vlastnosti zadaných uhlovodíků ● uvede příklady použití zadaných uhlovodíků ● uvede příklady zdrojů uhlovodíků ● rozliší nasycené a nenasycené uhlovodíky ● rozliší alkany, alkeny, alkyny, cykloalkany ● rozliší základní molekuly arenů ● popíše vlastnosti a využití základních arenů v praxi ● popíše některé v praxi významné alkany, uhlovodíky s vícenásobnými vazbami a aromatické uhlovodíky	**Uhlovodíky** ● Rozdělení uhlovodíků ● Vaznost prvků v organických molekulách ● Pravidla organického názvosloví uhlovodíků ● Nasycené uhlovodíky ● Alkany ● Cykloalkany ● Nenasycené uhlovodíky ● Alkeny ● Alkyny ● Aromatické uhlovodíky – areny ● Příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků
Deriváty uhlovodíků ● rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ● popíše vlastnosti a použití vybraných halogenderivátů ● za použití ICT vyhledá a diskutuje používání freonů v praktickém životě a jejich vliv na životní prostředí v minulosti a dnes ● uvede vlastnosti zadaných dusíkatých derivátů ● rozliší nejjednodušší alkoholy a popíše jejich vlastnosti a využití v praxi ● rozliší nejjednodušší karbonylové sloučeniny, popíše jejich vlastnosti	**Deriváty uhlovodíků** ● Halogenderiváty ● Dusíkaté deriváty ● Kyslíkaté deriváty ● Hydroxyderiváty – alkoholy, fenoly ● Karbonylové sloučeniny - aldehydy, ketony ● Karboxylové kyseliny ● Estery ● Příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin

a využití v praktickém životě ● rozliší nejznámější organické kyseliny, uvede i triviální názvy a jejich vlastnosti a použití ● popíše v praxi významné alkoholy a karboxylové kyseliny ● rozlišuje mastné kyseliny, pomocí ICT vyhledá jejich nejrozšířenější zástupce, uvede jejich použití ● rozliší estery ● u daných reakcí rozliší, kde se jedná o esterifikaci ● s využitím ICT vyhledá možnosti využití esterů vyšších a nižších mastných kyselin	
Přírodní látky ● uvede příklady zdrojů sacharidů ● rozliší mono-, di- a polysacharidy ● rozliší základní zástupce sacharidů, uvede jejich vlastnosti a použití ● uvede příklady zdrojů tuků ● rozlišuje nasycené a nenasycené tuky, uvede příklad, vlastnosti a použití vybraných tuků ● uvede příklady zdrojů bílkovin ● vysvětlí pojem makromolekula, aminokyselina, denaturace bílkovin ● vysvětlí, čím je tvořena peptidická vazba ● třídí bílkoviny na strukturní a regulační ● uvede příklady nejznámějších enzymů a jejich funkci ● uvede příklady nejznámějších hormonů a uvede jejich funkci ● srovná funkci enzymů a hormonů v organismu ● uvede příklady zdrojů vitaminů ● rozliší vitamíny rozpustné ve vodě a v tucích ● s využitím ITC vyhledá a porovná důsledky nedostatku a přebytku různých vitamínů v organismu ● uvede význam nukleových kyselin v organismech ● orientuje se v pojmech dědičnost, gen, chromozom, nukleotid ● rozliší funkci DNA a RNA v živých organismech	**Přírodní látky** ● Sacharidy – monosacharidy, disacharidy, polysacharidy, příklady funkcí sacharidů ● Tuky – nasycené, nenasycené, příklady funkcí tuků ● Bílkoviny – makromolekula, peptidická vazba, denaturace ● Příklady funkcí bílkovin ● Enzymy ● Hormony ● Vitamíny – rozpustné ve vodě a v tucích, příklady funkcí vitamínů ● Nukleové kyseliny ● DNA ● RNA
Chemie a výživa ● rozliší pojmy potrava, živiny, potravinová pyramida, energetická rovnováha, výživová hodnota potraviny, obezita, civilizační choroby, podvýživa	**Chemie a výživa** ● Potraviny ● Složení potravy ● Výživová hodnota potravin ● Voda

• objasní význam dostatečného příjmu tekutin a vyvážené stravy • rozliší potraviny rostlinného a živočišného původu • vyhledá složení potravin • třídí potraviny podle obsahu živin • rozlišuje potraviny podle jejich výživové hodnoty • rozliší způsoby konzervace potravin • vyhodnocuje vhodnou metodu konzervace pro danou potravinu	• Konzervace potravin • Způsoby konzervace potravin
Chemie a zemědělství • rozliší druhy hnojiv podle původu • porovná vhodná hnojiva pro určitý typ pěstování rostlin • orientuje se ve způsobu použití pesticidů • rozliší pesticidy podle užití • diskutuje rizika nadměrného užívání hnojiv a pesticidů • rozliší běžné a alternativní metody zemědělství (integrovaná produkce a ekologické zemědělství)	**Chemie a zemědělství** • Hnojiva • Průmyslová hnojiva • Pesticidy • Alternativní metody zemědělství
Chemie a zdraví • rozliší pojmy léčiva, hygiena • jmenuje skupiny běžně dostupných léčiv a způsoby jejich použití • vyhledá a porozumí základním instrukcím uvedeným v příbalových letácích léčiv • diskutuje rizika nevhodného užití léčiv • popíše bezpečné a k životnímu prostředí šetrné zacházení s mycími a čisticími prostředky v domácnosti • popíše vliv mycích a čisticích prostředků na životní prostředí	**Chemie a zdraví** • Léčiva • Přípravky osobní hygieny • Přípravky pro čistotu v domácnosti
Chemický průmysl v ČR • orientuje se v přípravě různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka • rozlišuje pojmy plasty a syntetická vlákna • rozliší názvy plastů, přírodních a syntetických vláken a diskutuje výhody a nevýhody jejich používání • zhodnotí vliv používání plastů a syntetických vláken na životní prostředí • orientuje se v pojmu biotechnologie • uvede principy výroby pečiva, vína, piva, octa a mléčných výrobků	**Chemický průmysl v ČR** • Makromolekulární látky – polymery • Polymerace • Plasty • Polyethylen, polypropylen, polyvinylchlorid, polystyren, teflon • Syntetická vlákna • Kaučuky • Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika • Biotechnologie

Nebezpečí chemie ● rozlišuje drogy, psychotropní a návykové látky ● uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich konzument ● orientuje se v problematice rizikových skupin léčiv ● aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe ● orientuje se ve třídách nebezpečnosti u hořlavin	**Nebezpečí chemie** ● Drogy ● Organická rozpouštědla ● Stimulační drogy ● Tlumivé léky (sedativa) ● Konopné drogy ● Halucinogeny ● Narkotika (opiáty) ● Doping ● Havárie ● Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti
Znečištění životního prostředí ● orientuje se v případech, kdy dochází ke znečištění životního prostředí a v možnostech předcházení těmto situacím ● diskutuje rizika některých chemických látek a chemických postupů pro životní prostředí a navrhuje možná východiska ● zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	**Znečištění životního prostředí** ● Znečištění ovzduší ● Znečištění vody ● Znečištění půdy ● Negativní účinky chemických látek ● Recyklace surovin
Očekávané výstupy obohacené	Učivo – obohacené
Opakování učiva 8. ročníku ● rozliší složitější anorganické sloučeniny ● sestaví podle názvu vzorec dioxidu, disulfidu a dalších složitějších anorganických sloučenin a naopak	**Opakování učiva 8. ročníku** ● Dioxidy ● Disulfidy ● Složitější anorganické kyseliny ● Podvojné soli
Oxidačně - redukční děje ● vyčíslí zadané oxidačně – redukční rovnice ● popíše pomocí chemických rovnic nejznámější výroby rud založené na principu oxidačně redukčních reakcí ● s využitím ICT porovná technologii výroby železa a hliníku, základní technologické kroky popíše chemickými rovnicemi ● popíše základní kroky výroby železa včetně chemických rovnic ● jednotlivé druhy koroze popíše chemickou rovnicí	**Oxidačně - redukční děje** ● Vyčíslování oxidačně – redukčních rovnic ● Výroba kovů z rud ● Výroba železa ● Koroze
Uhlovodíky ● sestaví vzorce složitějších uhlovodíků podle zadaného názvu a naopak	**Uhlovodíky** ● Složitější uhlovodíky, cyklické uhlovodíky a uhlovodíky s rozvětveným řetězcem

Deriváty uhlovodíků ● rozumí pojmům izomerie, izomer ● rozliší druhy izomerů ● rozliší a uvede správně polohy substituentů	**Deriváty uhlovodíků** ● Izomerie, cis-, trans- izomery ● Polohy substituentů ortho-, meta- a para- u cyklických a aromatických derivátů
Přírodní látky ● u monosacharidů rozliší, zda se jedná o aldózu nebo ketózu ● u monosacharidů a disacharidů rozlišuje zápis Haworthovým a Fischerovým vzorcem ● převádí vzorce mezi sebou ● rozliší redukující a neredukující cukry, vysvětlí princip jejich stanovení na základě chemických reakcí ● rozliší 2 hlavní složky škrobu, popíše jejich vlastnosti ● diskutuje rozdíl mezi živočišným a rostlinným škrobem ● vysvětlí a zapíše vznik molekuly tuků při esterifikaci ● vysvětlí vznik makromolekuly bílkovin a princip peptidické vazby ● rozliší primární, sekundární a terciální strukturu bílkovin ● rozliší mezi uvedenými názvy enzym ● s pomocí ICT sestaví název enzymu podle specifity účinku ● vyhledá nejdůležitější enzymy působící v lidském těle, popíše jejich funkci ● rozliší vnitřní a vnější hormony, pomocí ICT vyhledá a popíše funkci vnějších hormonů ● třídí nejdůležitější lidské hormony ● diskutuje dávkování a důležitost vitaminů pro zdraví člověka ● Vyhledá nejznámější provitamíny ● rozlišuje prokaryotické a eukaryotické buněčné jádro ● třídí báze podle příslušnosti k DNA nebo RNA ● vysvětlí pojem proteosyntéza ● s využitím ICT popíše funkci jednotlivých druhů RNA v organismu ● rozlišuje pojmy kodon a antikodon ● pomocí ICT vyhledá způsoby využívání znalosti DNA v praxi	**Přírodní látky** ● Sacharidy – aldózy, ketózy ● Haworthova a Fischerova projekce vzorců ● Redukující cukry ● Složení škrobu – amylóza, amylopektin ● Tuky – esterifikace ● Bílkoviny – makromolekula, peptidická vazba ● Struktura bílkovin ● Enzymy – názvosloví, specifita účinku ● Hormony ● Vitaminy – rozpustné ve vodě a v tucích ● Nukleové kyseliny ● DNA – báze, translace, transkripce ● RNA – báze, proteosyntéza, tRNA a mRNA, kodon, antikodon

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace **EV** Vztah člověka k prostředí Ekosystémy **MeV** Práce v realizačním týmu	**Matematika** výpočet složení roztoků, výtěžnosti, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření, rovnice chemických reakcí, výpočty a chyby (odchylka), užití vyjádření neznámé ze vzorce při chemických výpočtech **Dějepis** historie výroby syntetických vláken, příprava první organické látky – močovina – počátek 19. století – Fridrich Wohler **Přírodopis** význam znečištění vody a vzduchu pro život na Zemi, přírodní vlákna, působení návykových látek na jednotlivé orgány lidského těla i člověka jako celek, projevy fyzické i psychické závislosti, produkční mikroorganismy **Zeměpis** oblasti těžby nerostných surovin v ČR, Evropě i ve světě **Fyzika** elektrolytické děje, elektrolýza, galvanický článek – učí se v hodinách fyziky v 9. ročníku **Informatika** zpracování grafů a dat, vyhledávání a třídění **Pracovní činnosti** stavebnice, sestavování molekul organických sloučenin

Zpět na obsah

Informatika

Charakteristika předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizace výuky

Výuka informatiky probíhá na naší škole od čtvrtého do devátého ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Organizována je obvykle formou dvouhodinových bloků 1x za 14 dní.

Žáci při výuce mohou využívat dvou specializovaných počítačových učeben, případně přenosných notebooků s připojením k internetu v rámci běžných učeben. Některá témata probíhají bez počítače.

Žáci jsou na výuku obvykle rozdělení do skupin podle počtu zařízení (1 zařízení na jednoho žáka), v řadě činností ale preferujeme práci žáků ve dvojicích, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- systémově přistupuje k analýze situací a jevů světa kolem něj
- má snahu se postupně zlepšovat a přizpůsobovat

Kompetence k řešení problémů

Žák

- nachází různá řešení a volí nejvhodnější pro danou situaci
- vytrvá při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem

Kompetence komunikativní

Žák

- přijímá rozhodnutí na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování je vedeno pomocí věcných argumentů
- komunikuje pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

Kompetence sociální a personální

Žák

- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, je veden k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- využívá zkušenost, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce

Kompetence občanské

Žák

- respektuje práva k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- zná povinnost chránit osobní údaje a data
- posuzuje technická řešení z pohledu druhých lidí a dokáže je vyhodnotit v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

Kompetence pracovní

Žák

- pracuje podle návodu, předem stanoveného postupu
- je veden k šetrné práci s výpočetní technikou
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- rozumí různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

Kompetence digitální

Žák

- chápe standardizování postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- vytváří a upravuje digitální obsah
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

4. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žákyně/žák: • zapne zařízení, přihlásí se ke svému účtu • odešle a přijme zprávu prostřednictvím e-mailu/školy online • připojí se do učebny, zobrazí a vypracuje úkol • spustí zvolenou aplikaci • uloží a odešle svoji práci	• pravidla práce v počítačové učebně, seznámení s prostředím školní sítě • ovládání počítače • komunikace v šol, učebně a pomocí emailu
• zpracuje informaci podanou v různé formě • vyjádří informaci v různé formě	• kódování informací v různých podobách
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• bezpečně zapne a vypne digitální zařízení • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • dodržuje zásady pro bezpečná hesla • orientuje se v prostředí školních informačních systémů a využívá jejich základní funkce ke komunikaci a plnění úkolů	• pravidla počítačové učebny • pravidla pro tvorbu bezpečného hesla • seznámení s prostředím školní sítě • práce v prostředí Google workspace (mail/disk/učebna) • práce v prostředí Školy online
• najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • při práci se soubory přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	• orientace v uživatelském prostředí počítače • spuštění a vypnutí aplikace • psaní na klávesnici, editace textu, volba jazyka • ovládání myší • kreslení objektů, vybarvování • systém souborů, ukládání a otevírání souborů • místní, síťová a vzdálená úložiště
• uvede různé příklady využití digitálních technologií ve svém okolí • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí	• Využití digitálních technologií v různých oborech • Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • Práce se soubory

• dokáže přenést svá data mezi zařízeními • využívá externí a cloudové úložiště • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	• Propojení technologií, internet • Sdílení dat, cloud • Technické problémy a přístupy k jejich řešení
• sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text • zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	• piktogramy, emodži • kód vs. šifra • různé možnosti kódování • přenos na dálku • jednoduchá šifra • pixel, rastr, rozlišení • tvary, skládání obrazce
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• uvede možné rizikové přístupy při tvorbě hesla • popíše bezpečné nakládání s heslem • popíše principy některých útoků na heslo	• složitost a bezpečnost hesla • možnosti prolomení

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova – prevence negativních jevů a způsobů chování • Výchova demokratického občana – úcta k autorským právům a zákonům • Mediální výchova – třídění zpráv a sdělení, posouzení pravdivosti, relevantnosti • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – práce s údaji o okolním světě	• Matematika, fyzika, chemie, přírodopis – třídění údajů, zápis do tabulek • Český jazyk – slohový výcvik • Mediální výchova – obsah mediálních sdělení • Občanská výchova a výchova ke zdraví – získávání údajů, práce s nimi, posuzování

5. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žákyně/žák: • zvládá minimální výstupy předchozího ročníku	• opakování učiva 4. ročníku
• umístí data správně do tabulky • vyhledá data v tabulce • přečte data z grafu	• práce s daty, druhy dat, vyhledání řazení, kontrola správnosti • zobrazení v grafu
• v blokově orientovaném jazyce zapíše jednoduchou posloupnost příkazů • s dopomocí vytvoří program pro pohyb, kreslení, apod.	• blokově orientované programování • typy bloků, spojování
• graficky zobrazí vztahy mezi prvky a jevy	• grafy, schémata, modely
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• zvládá výstupy předchozího ročníku	• Opakování učiva 4. ročníku
• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	• Data, druhy dat • Doplňování tabulky a datových řad • Kritéria kontroly dat • Řazení dat v tabulce • Vizualizace dat v grafu
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě	• Příkazy a jejich spojování • Opakování příkazů • Pohyb a razítkování • Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy • Vlastní bloky a jejich vytváření • Kombinace procedur • Kreslení čar • Pevný počet opakování • Ladění, hledání chyb • Vlastní bloky a jejich vytváření • Změna vlastností postavy pomocí příkazu • Náhodné hodnoty • Ovládání pohybu postav • Modifikace programu • Animace střídáním obrázků • Spouštění pomocí událostí • Čtení programů

vstupních hodnot příkazů • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém	• Programovací projekt
• nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí	• Systém, struktura, prvky, vztahy
• pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	• Graf, hledání cesty • Schémata, obrázkové modely • Model
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova – prevence negativních jevů a způsobů chování • Výchova demokratického občana – úcta k autorským právům a zákonům • Mediální výchova – třídění zpráv a sdělení, posouzení pravdivosti, relevantnosti • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – práce s údaji o okolním světě	• Matematika, fyzika, chemie, přírodopis – třídění údajů, zápis do tabulek • Český jazyk – slohový výcvik • Mediální výchova – obsah mediálních sdělení • Občanská výchova a výchova ke zdraví – získávání údajů, práce s nimi, posuzování

6. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žákyně/žák: • zvládá minimální výstupy předchozích ročníků	• opakování učiva 5. ročníku
• rozpozná a vyjmenuje příklady informace kolem sebe • zakóduje/dekóduje binární text/obrázek	• různé formy informace, přenos a kódování • binární kódování • jednoduchá šifra
• vyhledá odpověď na otázku na základě dat v tabulce, či grafu • rozpozná typ a uspořádání dat v tabulce • doplní data do tabulky	• data v tabulce a grafu
• uvede příklad informačího systému • uvede příklad různých rolí v systému	• informační systém, role a práva uživatelů
• ukládá soubory ve vhodném formátu, otevírá soubory v požadované aplikaci • vysvětlí pojem počítačové sítě, uvede některé služby, popíše způsoby přenosu informací	• formáty datových souborů, asociace s aplikacemi • práce se soubory • zabezpečení • fungování běžných služeb internetu
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• zvládá výstupy předchozích ročníků	• Opakování učiva 5. ročníku
• rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku • ke kódování využívá i binární čísla	• Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat, symetrická šifra • Identifikace barev, barevný model • Rastrová a vektorová grafika • Zjednodušení zápisu, kontrolní součet • Binární kód, logické A a NEBO
• najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat	• Data v grafu a tabulce • Základy práce s tabulkovým kalkulátorem • Evidence dat, názvy a hodnoty v

v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů	tabulce • Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty
• popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracuje • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	• Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace
• uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy, vysvětlí fungování webu • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	• Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Domácí a školní počítačová síť • Principy fungování některých běžných služeb internetu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. program bez odezvy, špatná volba při propojování zařízení)
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• vyhledá a ohodnotí klíčová slova v dokumentu • vytvoří jednoduchý dokument s využitím html značek	• princip indexace a vyhledávání • webové dokumenty (prvky a struktura)

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova – prevence negativních jevů a způsobů chování • Výchova demokratického občana – úcta k autorským právům a zákonům • Mediální výchova – třídění zpráv a sdělení, posouzení pravdivosti, relevantnosti • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – práce s údaji o okolním světě	• Matematika, fyzika, chemie, přírodopis – třídění údajů, zápis do tabulek • Český jazyk – slohový výcvik • Mediální výchova – obsah mediálních sdělení • Občanská výchova a výchova ke zdraví – získávání údajů, práce s nimi, posuzování

7. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žákyně/žák: • zvládá minimální výstupy předchozích ročníků	• opakování učiva 6. ročníku
• v blokově orientovaném jazyce sestaví program pro jednoduchou úlohu • rozpozná a vhodně použije různé typy bloků • využívá opakování, podmínky události • tvoří vlastní bloky • využívá zprávy	• Vytvoření programu • Opakování • Podprogramy • Opakování s podmínkou • Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi
• vyhledá odpověď na otázku na základě grafu, schématu	• orientované grafy, ohodnocené grafy
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• zvládá výstupy předchozích ročníků	• Opakování učiva 6. ročníku
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co	• Vytvoření programu • Podmínky • Opakování • Podprogramy • Opakování s podmínkou

vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	• Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi
• vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	• Standardizovaná schémata a modely • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely, paralelní činnost
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Vytvoří (vyfotí a upraví / nakreslí) vlastní herní prvky do svého projektu	• tvorba vlastní grafiky do programovacích projektů

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova – prevence negativních jevů a způsobů chování • Výchova demokratického občana – úcta k autorským právům a zákonům • Mediální výchova – třídění zpráv a sdělení, posouzení pravdivosti, relevantnosti • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – práce s údaji o okolním světě	• Matematika, fyzika, chemie, přírodopis – třídění údajů, zápis do tabulek • Český jazyk – slohový výcvik • Mediální výchova – obsah mediálních sdělení • Občanská výchova a výchova ke zdraví – získávání údajů, práce s nimi, posuzování

Zpět na obsah

8. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žákyně/žák: ● zvládá minimální výstupy předchozích ročníků	● opakování učiva 7. ročníku
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● opraví chybu, upraví program ● využívá proměnné a parametry	● Větvení programu, rozhodování ● Grafický výstup, souřadnice ● Podprogramy s parametry ● Proměnné
● využívá některé vestavěné funkce tab. kalklulátoru ● sestaví vlastní vzorec ● řeší úlohu s využitím vyýpočtů z dat	● práce v tabulkovém programu ● adresy buněk ● vzorce a funkce ● řazení dat v tabulce ● filtrování dat v tabulce ● kontrola vstupů
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● zvládá výstupy předchozích ročníků	● opakování učiva 7. ročníku
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● používá souřadnice pro programování postav ● používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ● vytvoří proměnnou, změní její	● Větvení programu, rozhodování ● Složené podmínky ● Grafický výstup, souřadnice ● Podprogramy s parametry ● Proměnné ● Události a zprávy ● Klony

hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	
• při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	• Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • kontrola vstupů • Zpracování výstupů z velkých souborů dat
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Vytvoří (vyfotí a upraví / nakreslí) vlastní herní prvky do svého projektu	• tvorba vlastní grafiky do programovacích projektů

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova – prevence negativních jevů a způsobů chování • Výchova demokratického občana – úcta k autorským právům a zákonům • Mediální výchova – třídění zpráv a sdělení, posouzení pravdivosti, relevantnosti • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – práce s údaji o okolním světě	• Matematika, fyzika, chemie, přírodopis – třídění údajů, zápis do tabulek • Český jazyk – slohový výcvik • Mediální výchova – obsah mediálních sdělení • Občanská výchova a výchova ke zdraví – získávání údajů, práce s nimi, posuzování

9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žákyně/žák: • zvládá minimální výstupy předchozích ročníků	• opakování učiva 8. ročníku
• řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	• Programovací projekt - plán a realizace - např. jednoduchá hra • ovládání postav, animace, zvuky • střídání pozadí
• vyjmenuje součásti počítače a popíše k čemu slouží • uvede příklady síťových služeb, popíše jejich fungování • uvede příklady bezpečnostních rizik a možnosti prevence	• součásti počítače, • funkce operačního systému • funkce a služby sítí • bezpečnostní rizika • digitální stopa
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• zvládá výstupy předchozích ročníků	• opakování učiva 8. ročníku
• řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	• Programovací projekt a plán jeho realizace • Popsání problému • Testování, odladění, odstranění chyb • Pohyb v souřadnicích • Ovládání myší, posílání zpráv • Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu • Nástroje zvuku, úpravy seznamu • Import a editace kostýmů, podmínky • Návrh postupu, klonování. • Animace kostýmů postav, události • Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné • Výrazy s proměnnou • Tvorba hry s ovládáním, více seznamů • Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy

• pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	• Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip webové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) • Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• Vytvoří (vyfotí a upraví / nakreslí) vlastní herní prvky do svého projektu	• tvorba vlastní grafiky do programovacích projektů

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• Osobnostní a sociální výchova – prevence negativních jevů a způsobů chování • Výchova demokratického občana – úcta k autorským právům a zákonům • Mediální výchova – třídění zpráv a sdělení, posouzení pravdivosti, relevantnosti • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – práce s údaji o okolním světě	• Matematika, fyzika, chemie, přírodopis – třídění údajů, zápis do tabulek • Český jazyk – slohový výcvik • Mediální výchova – obsah mediálních sdělení • Občanská výchova a výchova ke zdraví – získávání údajů, práce s nimi, posuzování

Zpět na obsah

Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova jako samostatný předmět je vyučována v 1.–5. ročníku, dále pak v 6.–7. ročníku spojuje prvky výtvarné výchovy a některé prvky pracovních činností předmět výtvarné činnosti.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

1. ročník: 1 hodina
2. ročník: 2 hodiny
3. ročník: 2 hodiny
4. ročník: 1 hodina
5. ročník: 1 hodina

Výtvarná výchova je realizována prostřednictvím tvůrčích činností žáka, kde uplatňuje vlastní vnímání, cítění, představivost, prožitky a fantazii. Svůj výtvarný projev mají žáci možnost prezentovat, obhájit, vysvětlit spolužákům, vyslechnout jejich názor i vyjádřit se k výsledkům práce ostatních. Žák se postupně učí vytvářet si vlastní názor na výtvarná díla, získává vztah k výtvarnému umění. Výuka probíhá v kmenových třídách, specializovaných pracovnách, v terénu (v přírodě, v galeriích apod.)

Formy a metody práce: Individuální tvorba, skupinové práce, projekty, exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí
Kompetence k učení

- umění a kultura jako způsob poznávání světa
- učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- osvojení různých výtvarných technik
- vnímání uměleckých slohů v historickém kontextu
- vlastní organizace činnosti

Kompetence k řešení problémů

- volba vhodných výtvarných technik a postupů
- posuzování vlastních děl, prací svých spolužáků
- porovnávání uměleckých děl – podobné znaky
- při skupinové práci je žák schopen hledat kompromisní řešení

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině vyjadřuje žák svůj názor, dokáže jej obhájit, ale také tolerovat názor druhých
- umění chápe jako způsob sebevyjádření a dorozumívání
- diskuse nad výtvarnými díly

Zpět na obsah

Kompetence sociální a personální

- vytváření potřeby pohybovat se a žít v estetickém prostředí
- prostor pro osobité výtvarné vyjádření
- pravidla práce v týmu

Kompetence občanské

- seznámení s významnými uměleckými díly a jejich tvůrci
- návštěvy galerií, výstav
- kulturní dědictví
- prezentace vlastních prací (výzdoba třídy a školy, účast v soutěžích)

Kompetence pracovní

- koncentrace na pracovní výkon
- zvládnutí základních výtvarných technik
- dodržování hygienických zásad při práci s výtvarnými materiály
- správné používání nástrojů

1. období (1.–3. třída)

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
	Rozvíjení smyslové citlivosti
• osvojí si základní prvky pro svou tvorbu • s dopomocí učitele identifikuje linie, barvy, tvary, objekty ve své tvorbě, v tvorbě spolužáků a na příkladech ze svého okolí • seznámí se s následujícími kresebnými a malířskými technikami: akvarel, pastel, tempera, uhel, hlinka, tuš, tisk z koláže • vyzkouší si různé výtvarně řemeslné techniky – vytrhávání, vystřihování, modelování apod.	• prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, objekty, barvy, jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru; uspořádání prvků do celku – uspořádání na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení
• rozvíjí své barevné cítění a vnímání • vnímá podněty různými smysly	• reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů ze všech smyslů a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
	Uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků
• při tvorbě čerpá z vlastních zkušeností a prožitků, zapojuje fantazii a o výsledcích své tvorby komunikuje s vrstevníky	• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření; osobní postoj v komunikaci

Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
	Rozvíjení smyslové citlivosti
• žák rozpoznává a vhodně aplikuje prvky vizuálně obrazného vyjádření, dokáže je přiměřeně uspořádat v ploše i v prostoru • rozeznává základní výtvarné techniky – malbu, kresbu, grafiku • seznámí se s následujícími kresebnými a malířskými technikami: akvarel, pastel, tempera, uhel, hlinka, tuš, tisk z koláže • zvládá základy výtvarně řemeslných technik – vytrhávání, vystřihování, modelování apod.	• prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, objekty, barvy, jejich kombinace a proměny v ploše a prostoru; uspořádání prvků do celku – uspořádání na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení
• rozvíjí své barevné cítění a vnímání • vyjadřuje rozdíl při vnímání podnětů různými smysly	• reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů ze všech smyslů a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
	Uplatňování subjektivity
• v tvorbě uplatňuje své vlastní životní zkušenosti • umí popsat, jaké dojmy a pocity v něm výtvarné dílo vyvolává, je schopen citlivě vnímat výtvarné dílo obsahově přiměřené jeho chápání • umí výtvarně vyjádřit prožitek, nebojí se uplatnit svoji tvořivost a fantazii	• prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností
	Ověřování komunikačních účinků
• hledá a aplikuje komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření dle vlastního výběru nebo ze své tvorby • zná alespoň dva ilustrátory dětských knih, pozná jejich díla	• komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření; osobní postoj v komunikaci
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
	Rozvíjení smyslové citlivosti
• žák zkouší najít a identifikovat prvky vizuálně obrazného vyjádření v dílech umělců tvořících pro děti, ilustrátorů • porovnává práce umělců a hledá společné prvky • navrhne dílo inspirované prací umělce, ilustrátora	

	Uplatňování subjektivity
• porovnává svou práci s prací umělce, ilustrátora	
• své dílo připraví na výstavu ve veřejném prostoru (název a stručná charakteristika díla)	**Ověřování komunikačních účinků**

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova	**Český jazyk**
• rozvíjení smyslového vnímání, kreativity	• vztah k literatuře, ilustrace, vzájemné působení textu a ilustrace • popis díla, vyjádření myšlenky
Multikulturní výchova	**Hudební výchova**
• seznámení s kulturním dědictvím jiných národů, respektování odlišností	• spojení hudby a vnímání výtvarného díla
Environmentální výchova	**Tělesná výchova**
• vztah člověka a jeho prostředí, přírodní a společenské prostředí jako zdroj inspirace, vnímání estetických kvalit prostředí	• estetické působení pohybu, zachycení pohybu
Mediální výchova	**Prvouka**
• vnímání a interpretace vizuálního jazyku médií	• pozorování okolní krajiny • práce s přírodním materiálem

4. a 5. ročník (2. období)

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá základní výtvarné techniky – kresbu uhlem, tuší, dřívkem, malbu vodovými a temperovými barvami, pastelem.	• Kresba – uhel, dřívko, špejle, tužka • Malba – vodové barvy, temperové barvy, pastel
Žák se seznamuje s grafickými výtvarnými technikami • koláž • frotáž	Grafické techniky – koláž, frotáž.
Žák uskuteční svůj kreativní záměr, který vymyslel, a během kterého využívá elementární zručnosti.	Záměr tvorby.
Žák prostřednictvím vlastní výtvarné tvorby zobrazuje jednoduchý děj.	Uspořádání objektů do celků.

Žák rozezná prvky vizuálně obrazných vyjádření (linie, barva, tvar, objekt), které mezi sebou navzájem srovnává a třídí do kategorií dle zadání na základě jejich znaků.	Linie, barvy, tvary, kontrast.
Žák si všímá na modelech ze svého života i ve své vlastní tvorbě prvků obrazných vyjádření (linie, barvy, tvarů, objektů), které následně využívá během tvorby s dopomocí učitele.	Uplatnění linie, barvy, tvarů.
Žák prostřednictvím barvy vyjadřuje své vlastní pocity a nálady.	Barva – míchání barev, barevné kontrasty.
Žák pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy (za dopomoci učitele).	Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby.
Žák uplatňuje výrazové vlastnosti linie a experimentuje s nimi.	Výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše.
Žák vnímá umělecká díla i svou tvorbu prostřednictvím fantazie, poznatků a různých smyslů – zraková, sluchová i hmatová percepce.	Zrakové, hmatové a sluchové vjemy.
Žák vytváří a modeluje prostorové objekty z modelovací hmoty.	Modelování, techniky plastického vyjadřování.
Žák sestavuje a konstruuje jednoduché prostorové útvary a objekty z různých materiálů a předmětů denní potřeby (za dopomoci učitele).	Prostorová tvorba – konstrukce, techniky plastického vyjadřování.
Žák vysloví a sdílí dojem z působení uměleckého díla, ze své výtvarné činnosti nebo tvůrčí činnosti svých spolužáků s ostatními žáky ve třídě.	Vyjádření pocitů z vnímání uměleckých děl. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření.
Žák se seznamuje s ilustracemi v dětských knihách známých českých ilustrátorů.	Ilustrace v dětských knihách, čeští ilustrátoři knih pro děti a mládež.
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák ovládá základní výtvarné techniky – kresbu uhlem, tuší, dřívkem, malbu vodovými a temperovými barvami, olejovým a suchým pastelem.	• Kresba – uhel, dřívko, špejle, tužka • Malba – vodové barvy, temperové barvy, olejový a suchý pastel
Žák se seznamuje s grafickými výtvarnými technikami • koláž • frotáž • odkrývací technika • tisk z koláže	Grafické techniky – koláž, frotáž, odkrývací technika, tisk z koláže.

Žák kombinuje ve svém výtvarném projevu různé výtvarné techniky.	Kombinované výtvarné techniky.
Žák prostřednictvím vlastní výtvarné tvorby zobrazuje děj a své životní zkušenosti, uplatňuje fantazii.	Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení.
Žák aplikuje linie, barvy, tvary, objemy a textury (prvky vizuálně obrazného vyjádření) během své tvorby.	Linie, tvary, objemy, barevné a světlostní kvality, textury a jejich kombinace či proměny v ploše.
Žák třídí a srovnává mezi sebou navzájem prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě jejich souvislostí (barevné kontrasty, proporční vztahy).	Barevná kompozice, studené a teplé barvy, základní a podvojné barvy.
Žák využívá individualitu své percepce v průběhu vlastních výtvarných činností a interpretace uměleckých děl.	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize, reklama a elektronická média. Rozlišení, výběr a uplatnění typů vizuálně obrazných vyjádření.
Žák prostřednictvím barvy vyjadřuje své vlastní pocity a nálady.	Barva – míchání barev, barevné kontrasty, barvy základní a podvojné, Goethův barevný kruh.
Žák prostřednictvím tvorby vyjadřuje své zážitky a pocity, k jejichž znázornění využívá různé prostředky a procesy, které vzájemně spojuje.	Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby.
Žák uplatňuje výrazové vlastnosti linie a experimentuje s nimi.	Výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše.
Žák vnímá prvky vizuálně obrazného vyjádření různými smysly a volí náležité nástroje pro jejich zobrazení v prostorových i plošných výtvarných činnostech.	Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a chuťových.
Žák vytváří a modeluje prostorové objekty z modelovací hmoty.	Modelování, techniky plastického vyjadřování.
Žák sestavuje a konstruuje jednoduché prostorové útvary a objekty z různých materiálů a předmětů denní potřeby.	Prostorová tvorba – konstrukce, techniky plastického vyjadřování.
Žák se seznamuje s díly významných světových umělců (C. Monet, V. Gogh, P. Picasso, L. Da Vinci), pokouší se o vlastní interpretaci, srovnává různé interpretace a využívá významných děl jako zdroj inspirace.	Utváření vlastní interpretace. Odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření, jejich porovnávání s vlastní interpretací. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření.
Žák se snaží roztřídit výtvarná díla na základě jejich rozdílů ve výtvarném vyjadřování umělců a malířů.	Významní světoví výtvarní umělci a jejich díla. Malířství, sochařství, grafika. Návštěva výtvarných galerií a výstav.

Žák se seznamuje s ilustracemi v dětských knihách známých českých ilustrátorů (A. Born, J. Lada, J. Trnka, P. Nikl).	Ilustrace v dětských knihách, čeští ilustrátoři knih pro děti a mládež.
Žák vysvětlí a popíše záměr své vlastní tvorby.	Záměr tvorby.
Žák diskutuje se svými spolužáky o dílech výtvarného umění i vlastní výtvarné tvorbě a do komunikace začleňuje prvky vizuálně obrazných vyjádření.	Proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění.
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák roztřídí výtvarná díla do skupin podle uměleckých směru.	Umělecké směry a slohy, výrazové vlastnosti linie.
Žák porovnává obrazy různých autorů mezi sebou a přesně pojmenovává odlišnosti, které obrazy od sebe diferencují.	Linie, tvary, objemy, barevné a světlostní kvality, textury a jejich kombinace či proměny v ploše.
Žák dodržuje přesné tělesné proporce živočichů a lidí během vlastní kresby.	Tělesné proporce, měřítko, linie, tvary, objemy.
Žák se pokusí vlastní výtvarnou činností znázornit postavu v pohybu.	Pohyb, linie, objem, tvar.
Žák zapojuje do své tvorby elektronická média a pokouší se je spojit s prvky vizuálně obrazného vyjádření.	Fotografie, film, reklama, tiskoviny.
Žák navštěvuje výtvarné galerie a muzea. Vede diskuzi na témata navštívených výstav.	Návštěva galerií. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření.

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova ● sebepoznání ● sebepojetí ● rozvoj vnímání a soustředění ● kreativita ● psychohygiena ● sociální rozvoj ● kooperace ● komunikace (akceptace různých názorů)	Český jazyk ● ilustrace v knihách pro děti a mládež ● významní čeští ilustrátoři ● vzájemné působení textu a ilustrace ● práce s knihou ● druhy písem (např. obrázkové písmo) ● komiks
Multikulturní výchova ● kulturní diference (rozvoj sociálních vztahů a kooperace s lidmi s odlišným kulturním prostředím) ● etnický původ (odlišnost lidí a jejich rovnocennost) ● společenská diverzita (poznání vlastního kulturního zakotvení)	Matematika ● souměrnost ● rovinné obrazce ● tělesa ● kombinatorika ● zlomky (polovina, čtvrtina obrázku)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ● Evropa a svět nás zajímá (výtvarné umění jiných národů, evropské výtvarné dědictví) ● Jsme Evropané (respektování kulturní rozmanitosti ve svém okolí i ve světě)	Přírodověda ● stavba těla živočichů a lidí ● stavba těla rostlin ● přírodní materiály ● využití přírodních materiálů a zakomponování do vlastní tvorby ● přírodní barviva ● chemické reakce (malba solí, citronem) ● lidské smysly
Mediální výchova ● kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (význam výběru obrazných a grafických výrazových prostředků) ● interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (smysl práce s obrazem) ● stavba mediálních sdělení (stavba obrazového příběhu) ● vnímání autora mediálních sdělení (výrazové prostředky pro znázornění osobního vztahu) ● fungování a vliv médií ve společnosti (vliv médií na kulturu) ● práce v realizačním týmu (tvorba a práce ve skupině, význam pro obohacení týmu)	Vlastivěda ● umělecké slohy – románský sloh, gotika, baroko, renesance, romantismus, klasicismus ● významné architektonické stavby České republiky ● jeskynní malby ● kulturní zvyky a tradice

	Anglický jazyk ● tvary (slovíčka) ● barvy (slovíčka) ● výtvarné pomůcky ● propojení anglických slov/ textu s ilustracemi
	Hudební výchova ● rytmus ● spojení hudby a výtvarného díla ● výtvarné zachycení pocitů z hudby

Zpět na obsah

Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

Kompenzuje zvyšující se duševní zatížení a sedavý způsob učení pohybem a fyzickou zátěží, směřuje na k poznání vlastních pohybových možností, vede k postupnému uvědomění nutnosti pravidelného cvičení pro zdraví a komplexní rozvoj osobnosti. Nedílnou součástí výuky jsou korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou zařazována preventivně pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, která nemohou vykonávat.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

1.–9. ročník: 2 hodiny, ve třetím a čtvrtém ročníku je zařazena výuka plavání v rozsahu 20 lekcí, tj. jedno pololetí.

Formy a metody práce

- individuální cvičení
- týmové a štafetové hry
- kolektivní sporty
- cvičení v přírodě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- plánování – příprava a vedení rozcvičky, organizace sportovních her pro ostatní

Kompetence k řešení problémů

- hledání vhodného využití hráčů při kolektivních hrách
- řešení sporných otázek ve sportovním utkání

Kompetence komunikativní

- vysvětlení pravidel připravené soutěže
- spolupráce v rámci družstva

Kompetence sociální a personální

- spolupráce v týmu
- poskytnutí pomoci

Kompetence občanské

- respektování dohodnutých pravidel – fair play
- odpovědné chování k sobě i druhým v rámci bezpečnosti a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- bezpečné používání tělocvičného nářadí
- uposlechnutí pokynů
- hygiena

1.období (1. až 3. ročník)

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost. ● dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách. ● reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti – projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám – zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.	Všeobecně rozvíjející pohybové dovednosti
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení. ● spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. ● uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy. ● reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	*ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ* *význam pohybu* pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěž; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost

	základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků) ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

	měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
OSV – Sebepoznání, sebepojetí, respektování pravidel, smysl pro fair play	Prv M HV ČJ

2. období (4. a 5. ročník)

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu. ● zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením. ● zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností. ● uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně. ● vhodné a bezpečné pohybové činnosti ● reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti. ● dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla – zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy.	VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. ● zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her. ● uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěž; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách,

činnosti. ● jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. ● užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. ● zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. ● změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ● orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace. ● adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti. ● zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnost.	bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly – přetahy a přetlaky základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

• využívá digitální technologie k posouzení pohybové aktivity a své tělesné zdatnosti	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy zdroje informací o pohybových činnostech testy tělesné zdatnosti – vybavení: krokoměr, sportester
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
OSV – Sebepoznání, sebepojetí, respektování pravidel, smysl pro fair play	Prv M HV ČJ

6. – 9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj. ● pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování. ● základních lokomocí, cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní, kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem, vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity. ● uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného, uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu, chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti. ● umí zaznamenávat naměřená data pomocí digitálních technologií, sleduje změny a vyvozuje z nich potřebu úpravy pohybového režimu.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
● zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. ● posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	Pohybové hry Gymnastika Sportovní hry Cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpoly Turistika a pobyt v přírodě v rámci školních výletů Možné zařadit plavání, cyklistiku, lyžování, bruslení, lezení na stěně i případně další i netradiční sportovní aktivity podle zájmu a možností
● užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. ● rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti	Komunikace v TV Sportovní výzbroj a výstroj Historie současného sportu Pravidla osvojovaných pohybových činností Zásady jednání a chování ve sportovním prostředí Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností

vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	
• uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení. • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení, vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	Zdravotní tělesná výchova
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. • z nabídky zvolí vhodný rozvojový program, samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištěn ovzduší. • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. • žák umí zaznamenávat naměřená data pomocí digitálních technologií, sleduje změny a vyvozuje z nich potřebu úpravy pohybového režimu.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Pohybové hry Gymnastika Cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpoly Turistika a pobyt v přírodě v rámci školních výletů Možné zařadit plavání, cyklistiku, lyžování,

• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	bruslení, lezení na stěně i případně další i netradiční sportovní aktivity podle zájmu a možností školy
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí. • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Komunikace v TV Sportovní výzbroj a výstroj Historie současného sportu Pravidla osvojovaných pohybových činností Zásady jednání a chování ve sportovním prostředí Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností
• uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení. • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení,. • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Zdravotní tělesná výchova

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy

OSV – Sebepoznání, sebepojetí, respektování pravidel, smysl pro fair play	Přírodopis Matematika Hudební výchova Estetická výchova

Dramatická výchova

Charakteristika předmětu

Dramatická výchova je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj žáka prostřednictvím dramatických improvizací v různých navozených situacích. Děti dostávají příležitost prožít v hrách situace, se kterými se mohou v životě setkat, připravit se na ně, vyzkoušet si různé možnosti řešení a vybrat řešení nejlepší. Situaci mohou zažít i v roli někoho jiného, což jim umožní pochopit motivy, myšlenky a názory jiných lidí. V tomto předmětu žáci nezískávají pouze soubor vědomostí, ale pracují se schopnostmi objevovat sama sebe, rozvíjet svoji citlivost ke smyslovému vnímání, rozvíjet svoji tvořivost a obrazotvornost. S nabytými dovednostmi se dále pracuje v hodinách literární výchovy, cizích jazyků, výchovných předmětů.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

2. a 3. ročník: 1 hodina

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci často pracují s literárními texty, učí se v nich orientovat, objevují souvislosti, třídí informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou podněcováni k hledání různých řešení problémů, prezentují své myšlenky, nápady, hodnotí je, obhajují

Kompetence komunikativní

- žáci zkoušejí komunikovat různými způsoby (slovními i mimoslovními) v dramatických informacích modelují názory a postoje různých lidí

Kompetence sociální a personální

- v hrách a cvičeních rozvíjejí schopnost kontaktu, učí se vzájemně se naslouchat, cítit se, spolupracovat ve skupině, orientovat se v různých životních situacích, jednat svobodně a zodpovědně

Kompetence občanské

- v dramatických situacích a hrách se děti vciťují do pocitů a jednání příslušníků různých národnostních menšin, osob s postižením (např. nevidomých), na vlastní kůži zažívají jejich příhody a na základě těchto zkušeností k nim nalézají cestu

Kompetence pracovní

- žáci se učí připravit si potřeby k práci, pracují s různými materiály, sami je i vybírají, zkoumají jejich vlastnosti, možnosti jejich využití, s mnohými předměty pracují jako

se zástupnými rekvizitami, některé rekvizity si sami nebo ve spolupráci s ostatními vytvářejí

2.ročník

Očekávané výstupy - běžné	Učivo - běžné
Žák ● používá vhodné druhy pozdravů. ● dokáže oslovit spolužáka i učitele, jasně formulovat myšlenku. ● dokáže se aktivně zapojit do hovoru. ● dokáže formulovat žádost, poděkování a omluvu. ● dokáže respektovat pravidla slušné komunikace, naslouchat druhým. ● dokáže spolupracovat, domlouvat spolupráci, nabídnout pomoc. ● dokáže promluvu doplnit vhodnou gestikulací a mimikou. ● dokáže vyjádřit základní emoce – radost, smutek, lítost, soucit. ● dokáže vstoupit do role v jednoduché situaci (běžné životní situace, konflikty) – pohled z úhlu různých postav.	práce s dechem, správné používání hlasu – šeptání, mluvení, křik verbální i neverbální komunikace komunikace v běžných životních situacích komunikace při spolupráci konflikt jako základ dramatické situace – řešení konfliktu jednáním postav dramatizace jednoduché známé životní situace

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova - praktický nácvik různých druhů komunikace Výchova demokratického občana - slušnost, respekt, tolerance Multikulturní výchova - tolerance, chápání odlišnosti, respekt	Český jazyk a literatura - vyznění textu, porozumění Výtvarná výchova, hudební výchova - umělecké dílo působí beze slov

3. ročník

Očekávané výstupy - běžné	Učivo - běžné
Žák ● uplatňuje vhodný verbální i neverbální projev. ● dodržuje zásady hlasové hygieny. ● rozvíjí herní situace. ● přijímá pravidla a uplatňuje je. ● dokáže jevy zkoumat a posuzovat z pohledu různých postav. ● dokáže vstoupit do role. ● pochopí umělecké dílo přiměřené věku.	práce s hlasem, správné dýchání dramatická situace – jednoduchý příběh – dramatizace postava, téma, gradace práce s texty z čítanky práce s konfliktní situací ve třídě - vzájemné vztahy vyjádření pomocí pohybu, kresby, melodie

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova - jednání v konfliktních situacích, jak řešit osobní konflikt, jak ho vnímám já a ti druzí Výchova demokratického občana - slušnost, respekt, tolerance Multikulturní výchova - tolerance, chápání odlišnosti, respekt	Český jazyk a literatura - vyznění textu, porozumění Výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova (tanec, sport) působení prostřednictvím zrakových a sluchových vjemů

Zpět na obsah

Hudební výchova

Charakteristika předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení
Výuka hudební výchovy je organizována v 1.–7. ročníku jednu hodinu týdně pro každý ročník. V osmém a devátém ročníku na hudební výchovu obsahově navazuje předmět estetická výchova, který spojuje poznatky a dovednosti z výchovných předmětů a vede k vytváření komplexního obrazu umění a kultury v historických etapách.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

1. ročník: 1 hodina
2. ročník: 1 hodina
3. ročník: 1 hodina
4. ročník: 1 hodina
5. ročník: 1 hodina
6. ročník: 1 hodina
7. ročník: 1 hodina

Oblast Umění a kultura je na druhém stupni posílena 1 hodinou z disponibilní časové dotace rozloženou do předmětů hudební výchova, výtvarné činnosti, estetická výchova.
Hudební výchova je společně s výtvarnou výchovou předmětem vzdělávací oblasti Umění a kultura. Smyslem hudební výchovy je rozvíjet u žáků nejen schopnosti a dovednosti v oblasti zpěvu, rytmu, pohybu, harmonického cítění, hudební paměti apod., ale také v nich probudit zájem o svět hudby v minulosti i v současnosti. Podstatným úkolem hudební výchovy je, aby si žáci uvědomili smysl hudby v životě člověka.

Formy a metody práce: mentální mapa, brainstorming, volné psaní, úvaha, dialog ve skupině, řízený rozhovor, učíme se navzájem, vystoupení žáka (houslisty, klavíristy apod.), koncert, inscenační metody, pantomima, diskuse, televize, beseda (učitel ZUŠ), exkurze (ZUŠ, muzeum), divadlo, koncert, poslech CD, vysvětlování, přednáška, výklad, skupinová práce, samostatná práce, práce s textem, novinové články, vyprávění, dialog založený na písemných otázkách, kresba, projekt.

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- využívání různých zdrojů informací (knihy, internet apod.), učení se písní, not apod.

Kompetence k řešení problémů

- porovnávání hudebních žánrů, rozlišování durových a mollových tónin

Kompetence komunikativní

- referáty, formulace vlastních názorů, hodnocení hudby, zpěvu

Kompetence pracovní

- například vytváření knihy portrétů známých skladatelů, lepení si slov písniček do sešitů

Kompetence sociální a personální

- uznání názoru spolužáka, ocenění spolužáka, tolerance, spolupráce ve skupinové práci

Kompetence občanské

- například tolerance zpěvu spolužáka bez hudebního nadání vede žáky k toleranci názorů každého člověka v naší společnosti

1. období – 1.–3. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá minimální výstupy předchozích ročníků.	• Opakování učiva z předchozích ročníků.
Žák zpívá v rozsahu kvinty jednoduché písně.	• Zpěv jednoduchých, převážně durových písní.
Žák dokáže dýchat při rytmizaci říkadel i při zpěvu přirozeným způsobem.	• Hlasová hygiena. • Rytmizace jednoduchých říkadel a popěvků.
Žák ztvární pohybem tempové a rytmické změny.	• Taneční hry se zpěvem. • Reprodukce pohybu při pohybových hrách.
Žák rozliší sílu zvuku.	• Kvalita tónů – síla, výška. • Melodie vzestupná a sestupná.
Žák je schopen vnímat jednoduché skladby.	• Poslech jednoduchých skladeb.
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák ovládá běžné výstupy předchozích ročníků	• Opakování učiva z předchozích ročníků.
Žák zpívá v jednohlase durové a mollové písně. Žák využívá získané pěvecké dovednosti.	• Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, nasazení a tvorba tónu, frázování, hlasová hygiena), hlasový rozsah c1 – d2. • Intonace a vokální improvizace – hudební hry (otázka-odpověď, ozvěna…) volný nástup (opěrné písně).

Žák umí rytmizovat jednoduchý text a vytvořit melodii s využitím textu.	• Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu v diatonické stupnici. • Záznam vokální hudby – zachycení melodie pomocí jednoduchého grafického vyjádření (linka, čára apod.), nota jako grafický znak pro tón.
Žák dokáže doprovodit na jednoduché hudební nástroje jednoduchou melodii, píseň.	• Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře, zobcových fléten apod. • Rytmizace - tvorba hudebního doprovodu (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu), hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď). • Čtení rytmického schématu jednoduchého motivu.
Žák zvládne reagovat pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	• Taktování ve 2/4 a 3/4 taktu, taneční hry se zpěvem. • Pohybové vyjádření hudby. • Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti pomocí jednoduchých tanečních kroků, reprodukce pohybu při pohybových hrách.
Žák je schopen určit jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	• Kvalita tónů – délka, síla, barva, výška. • Hudební výrazové prostředky a hudební prvky – rytmus, melodie, kontrast a gradace, melodie vzestupná a sestupná.
Žák pozná a určí v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	• Hudba vokální a instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj. • Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka.
Očekávané výstupy – obohacené	Učivo obohacené
Žák zpívá v jednohlase durové a mollové písně. Žák využívá získané pěvecké dovednosti.	• Písně v jednoduchém vícehlasu (např. kánon).
Žák umí rytmizovat jednoduchý text a vytvořit melodii s využitím textu.	• Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu nejen v diatonické stupnici. • Rytmizace pomocí boomwhackers.

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova ● hudba jako komunikační prvek ● vyjádření svých postojů – hledání vlastní cesty ● relaxace ● rozvoj kreativity ● společný kolektivní zážitek	ČJ ● zhudebnění textu a říkadel
Multikulturní výchova ● rozmanitost různých kultur ● tolerance odlišností jiných národů, etnických a náboženských skupin	M ● zmelodizování číselných řad
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ● rozvoj vztahu k národní hudbě ● národní cítění	PRV ● písně k ročním obdobím, svátkům a tradicím
	AJ ● zpěv písní v anglickém jazyce
	VV ● výtvarné vyjádření hudebního zážitku
	TV ● pohybové ztvárnění hudby
	DV ● relaxace ● hudební představy ● komunikace pomocí hudby

2. období – 4.–5. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá minimální výstupy předchozích ročníků.	• Opakování učiva z předchozích ročníků.
Žák zpívá v přiměřeném rozsahu lidové i umělé písně.	• Zpěv lidových a umělých písní.
Žák dokáže pohybem ztvárnit hudbu.	• Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v hudbě – pantomima, pohybová improvizace.
Žák je schopen jednoduchým způsobem doprovodit spolužáky na vybrané rytmické nástroje.	• Hra na hudební nástroje – jednoduchý doprovod pomocí jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře.
Žák rozezná tóny podle výšky, síly a barvy.	• Kvalita tónů – síla, barva, výška. • Rytmus, melodie, kontrast, melodie vzestupná a sestupná.
Žák je schopen vnímat různé skladby.	• Poslech skladeb odpovídajících individuálním schopnostem.
Žák vhodně dýchá při zpěvu písní.	• Hlasová hygiena, dechová cvičení.
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák ovládá běžné výstupy předchozích ročníků.	• Opakování učiva z předchozích ročníků.
Žák zpívá jednohlasně a dvojhlasně durové a mollové písně a využívá získané pěvecké dovednosti.	• Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, nasazení a tvorba tónu, frázování, hlasová hygiena), hlasový rozsah b – d2. • Dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas. • Intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, opěrné písně.
Žák umí podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	• Záznam vokální hudby – zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při zpěvu a tanci či doprovodu písně.

Žák hraje na jednoduché hudební nástroje doprovod jednoduchých motivů, skladeb a písní.	• Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře, zobcových fléten, boomwhackers apod.
Žák rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	• Hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace.
Žák hraje jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí, tvoří elementární hudební improvizace.	• Rytmizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod, jednodílná písňová forma (a – b). • Čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů. • Vztahy mezi tóny (např. souzvuk tónů).
Žák je schopen poznat v hudbě některé z užitých hudebních výrazových prostředků.	• Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka. • Hudební výrazové prostředky a hudební prvky – rytmus, melodie, kontrast a gradace, melodie vzestupná a sestupná, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudbě. • Interpretace hudby – slovní vyjádření (popis děje skladby, apod.)
Žák vyjadřuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	• Taktování ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. • Pohybové vyjádření hudby. • Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybu při pohybových hrách.
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák hraje na jednoduché hudební nástroje doprovod jednoduchých motivů, skladeb a písní.	• Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů a témat v různých tóninách pomocí jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře, zobcových fléten, boomwhackers apod.

Žák získává praktické zkušenosti s přímo reprodukovanou hudbou.	• Koncertní sál – koncert orchestru.

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Výchova demokratického občana • hymna ČR • demokracie	ČJ • sběratelé písní • vlastní popis obsahu písně • tradice, zvyky v lidových písních
Multikulturní výchova • romské a černošské písně	M • rytmizace číselných řad • slovní úlohy z prostředí hudby
Mediální výchova • televizní hudební soutěže (např. Superstar, Tvoje tvář má známý hlas)	PV • písně k ročním obdobím, svátkům a tradicím • písně o zvířatech a rostlinách
	VL • regionální písně • česká státní hymna • vybrané státní hymny, písně evropských zemí
	AJ • zpěv písní v anglickém jazyce • zpěv moderních písní v anglickém jazyce a rozbor textu
	VV • kresba portrétů hudebních skladatelů • kresba lidové písně, koledy • kresba obsahu písně
	TV • pochod, taneční kroky některých tanců • improvizace na hudbu

6. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá minimální výstupy předchozích ročníků.	• Opakování učiva z předchozích ročníků
Žák doprovodí píseň pomocí ostinata.	• Doprovod písně pomocí Orffových nástrojů a boomwhackers.
Žák zpívá lidové a umělé písně dle vlastního výběru.	• Zpěv lidových a umělých písní.
Žák dokáže pozorně vnímat složitější skladby.	• Poslech různých hudebních skladeb.
Žák určí vybrané nástroje symfonického orchestru.	• Symfonický orchestr – poslech jednotlivých nástrojů. • Vizuální ukázka nástrojů pomocí videozáznamů. • Vizuální ukázka nástrojů pomocí obrázků.
Žák zná jména vybraných hudebních skladatelů a jejich nejvýznamnější dílo s využitím pomocného materiálu.	• Hudební skladatelé a jejich život a dílo.
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák ovládá běžné výstupy předchozích ročníků.	• Opakování učiva z předchozích ročníků
Žák při hudebních aktivitách pracuje na základě svých dovedností a schopností.	• Rozvoj hudebního sluchu • Jednoduchá vokální improvizace • Rozvoj pěveckých dovedností • Taktování ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu • Hodnoty not a pomlky
Žák na základě získaných pěveckých dovedností a dispozic zpívá čistě a rytmicky a to v jednohlase i vícehlase.	• Využití zásad hlasové hygieny • Zpěv v jednohlase i vícehlase • Rozšiřování hlasového rozsahu (g–d2) • Využití rytmizace při mluvním projevu

Žák improvizuje a dokáže vytvářet jednoduché hudební doprovody, dle svých schopností a dovedností napodobuje hudební motivy a části skladeb.	• Nástrojová a pohybová improvizace • Tvorba hudebních doprovodů s využitím Orffova instrumentáře, boomwhackers a zobcových fléten • Vyjadřování hudebních představ (pohybem, nástrojem) • Vytváření hudby pomocí počítače • Souvislost mezi rytmem řeči a hudbou • Vytváření předehry pomocí Orffova instrumentáře • Hra na tělo
Žák rozpozná několik druhů tanců, dokáže sám vymyslet vhodný pohyb ke znějící hudbě.	• Pohybový doprovod znějící hudby • Pantomima • Improvizace • Orientace v prostoru • Pohyb ve skupině • Rozpoznání audiovizuální ukázky – např. balet, kankán, latinskoamerické tance, moderní tance – hiphop • Polka, valčík – taneční kroky
Žák se orientuje v poslouchané skladbě a přistupuje k ní jako k celku.	• Život a dílo hudebních skladatelů • Interpretace hudebně výrazových prostředků (melodie, tempo, dynamika, rytmus, barva) • Rondo • Sonáta
Žák rozliší hudební styl a žánr znějící hudby na základě individuálních schopností.	• Styly a žánry poslouchaných hudebních ukázek • Základní znaky vybraného stylu a žánru • Audiovizuální ukázky – sborový zpěv, symfonická hudba, píseň, komorní hudba
Žák propojí poznatky z oblasti hudby se znalostmi z jiných předmětů.	• Prvky z dějin hudby v kontextu s jinými předměty (např. dějepis, estetická výchova) • Role hudby v životě člověka – důležitost hudby při různých událostech, ve filmech, reklamách

Zpět na obsah

Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák navštěvuje kulturní zařízení.	• Návštěva divadla, hudebního muzea
Žák získává praktické zkušenosti s přímo reprodukovanou hudbou.	• Koncertní sál – koncert orchestru
Žák vytváří složitější hudební doprovody.	• Doprovod lidových písní pomocí vybraných hudebních nástrojů (např. klávesových nástrojů s využitím 3 akordů, příp. tóniky, dominanty a subdominanty) • Stupnice C-dur, G-dur

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Multikulturní výchova • Lidové písně jiných národů	ČJ • Sběratelé lidové hudby • Národní obrození • Lidová slovesnost
	M • Souvislost hudby s matematickými výpočty
	PŘ • Zvuky přírody • Zvuky okolí
	D • Zařazení díla hudebního skladatele do kontextu výuky dějepisu
	AJ/NJ • Překlad písní z a do cizích jazyků • Poslech písní v cizích jazycích • Zpěv písní v cizích jazycích
	VČ/PČ • Kresba hudebních autorů • Záznam hudby pomocí různých výtvarných technik • Vzájemný vliv hudby a výtvarného umění

	TV ● Taneční kroky ● Pochodový krok

	Z ● Hudba cizích národů
	OV ● Česká státní hymna ● Hymny jiných států
	INF ● Vytváření hudby pomocí počítače ● Programy pro notový zápis

7. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ovládá minimální výstupy předchozích ročníků.	● Opakování učiva z předchozích ročníků
Žák doprovodí píseň pomocí ostinata.	● Doprovod písně pomocí Orffových nástrojů a boomwhackers.
Žák zpívá lidové a umělé písně dle vlastního výběru.	● Zpěv lidových a umělých písní.
Žák dokáže pozorně vnímat složitější skladby.	● Poslech různých hudebních skladeb.
Žák určí vybrané nástroje symfonického orchestru.	● Symfonický orchestr – poslech jednotlivých nástrojů. ● Symfonický orchestr – poslech orchestru jako celku.

	• Vizuální ukázka nástrojů pomocí videozáznamů. • Vizuální ukázka nástrojů pomocí obrázků.
Žák zná jména vybraných hudebních skladatelů a jejich nejvýznamnější dílo s využitím pomocného materiálu.	• Hudební skladatelé a jejich život a dílo.
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Žák ovládá běžné výstupy předchozích ročníků	• Opakování učiva z předchozích ročníků
Žák při hudebních aktivitách pracuje na základě svých dovedností a schopností	• Rozvoj hudebního sluchu • Vokální improvizace • Rozvoj pěveckých dovedností • Taktování ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu • Hodnoty not a pomlky
Žák na základě získaných pěveckých dovedností a dispozic zpívá čistě a rytmicky a to v jednohlase i vícehlase	• Využití zásad hlasové hygieny • Zpěv v jednohlase i vícehlase • Rozšiřování hlasového rozsahu (g–e2) • Využití rytmizace při mluvním projevu
Žák improvizuje a dokáže vytvářet jednoduché hudební doprovody, dle svých schopností a dovedností napodobuje hudební motivy a části skladeb	• Nástrojová a pohybová improvizace • Tvorba hudebních doprovodů s využitím Orffova instrumentáře, boomwhackers a zobcových fléten • Vyjadřování hudebních představ (pohybem, nástrojem) • Vytváření hudby pomocí počítače • Souvislost mezi rytmem řeči a hudbou • Vytváření předehry, mezihry a dohry pomocí Orffova instrumentáře • Hra na tělo
Žák rozpozná několik druhů tanců, dokáže sám vymyslet vhodný pohyb ke znějící hudbě	• Pohybový doprovod znějící hudby • Pohyb ve skupině • Rozpoznání audiovizuální ukázky – např. balet, kankán, latinskoamerické tance, moderní tance – hiphop • Polka, valčík – taneční kroky

Žák se orientuje v poslouchané skladbě a přistupuje k ní jako k celku	• Život a dílo hudebních skladatelů • Interpretace hudebně výrazových prostředků (melodie, tempo, dynamika, rytmus, barva) • Fuga • Suita
Žák rozliší hudební styl a žánr znějící hudby na základě individuálních schopností	• Styly a žánry poslouchaných hudebních ukázek • Základní znaky vybraného stylu a žánru • Audiovizuální ukázky – balet, opereta, opera, muzikál
Žák propojí poznatky z oblasti hudby se znalostmi z jiných předmětů	• Prvky z dějin hudby v kontextu s jinými předměty (např. dějepis, estetická výchova) • Role hudby v životě člověka – důležitost hudby při různých událostech, ve filmech, reklamách
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Žák navštěvuje kulturní zařízení	• Návštěva divadla, hudebního muzea
Žák získává praktické zkušenosti s přímo reprodukovanou hudbou	• Koncertní sál – koncert orchestru
Žák vytváří složitější hudební doprovody	• Doprovod lidových písní pomocí vybraných hudebních nástrojů (např. klávesových nástrojů s využitím 3 akordů, příp. tóniky, dominanty a subdominanty) • Stupnice C-dur, G-dur, F-dur, A-moll

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Multikulturní výchova • Lidové písně jiných národů	ČJ • Sběratelé lidové hudby • Národní obrození • Lidová slovesnost
	M • Souvislost hudby s matematickými výpočty

	PŘ ● Zvuky přírody ● Zvuky okolí
	D ● Zařazení díla hudebního skladatele do kontextu výuky dějepisu
	AJ/NJ ● Překlad písní z a do cizích jazyků ● Poslech písní v cizích jazycích ● Zpěv písní v cizích jazycích
	VČ/PČ ● Kresba hudebních autorů ● Záznam hudby pomocí různých výtvarných technik ● Vzájemný vliv hudby a výtvarného umění
	TV ● Taneční kroky ● Pochodový krok

	Z ● Hudba cizích národů
	OV ● Česká státní hymna ● Hymny jiných států
	F ● Stavba hudebního nástroje ● Akustika
	INF ● Vytváření hudby pomocí počítače ● Programy pro notový zápis

Zpět na obsah

Estetická výchova

Charakteristika předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení
Výuka je organizována v osmém až devátém ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně pro každý uvedený ročník.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

8. ročník: 2 hodiny
9. ročník: 2 hodiny

Oblast Umění a kultura je na druhém stupni posílena 1 hodinou z disponibilní časové dotace rozloženou do předmětů hudební výchova, výtvarné činnosti, estetická výchova.
Cílem je poskytnout žákovi souhrnný pohled na vývoj lidstva od počátků až po současnost prostřednictvím vnímání uměleckých děl různých oborů. Obsahově navazuje na předměty výtvarná výchova, hudební výchova, dějepis, český jazyk a literatura, žáka vede ke komplexnímu vnímání jednotlivých etap vývoje lidské společnosti prostřednictvím uměleckých děl a předmětů užitého umění.
Formy a metody práce: Projektové vyučování, skupinová práce, práce s různými zdroji informací – internet, knihovna, exkurze, vzdělávací pořady.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí
Kompetence k učení
- plánování činnosti
- porovnávání poznatků z různých oborů
- vyhledávání a třídění informací, zpracovávání výstupů
- komplexní pohled na společenské jevy
- různý způsob zpracování informací

Kompetence sociální a personální
- respektování názorů druhých
- formulování vlastního názoru
- spolupráce ve skupině

Kompetence k řešení problémů
- vnímání krizových situací ve vývoji lidstva a jejich umělecký odraz, hledání vlastního vyjádření
- vyhledávání informací
- kritické myšlení, formulování vlastních náhledů

Kompetence komunikativní
- kultivovaný ústní projev, prezentace výstupů
- komunikace ve skupině
- obhájení svých názorů
- aktivní účast ve skupinové diskusi

Kompetence občanské
- respektování názorů ostatních
- pochopení společenských souvislostí

Zpět na obsah

8. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● rozezná rozdíl mezi životem dnes a dříve. ● popíše život v pravěku a uvede příklad pravěkého uměleckého díla, památky. ● popíše život v starověku a uvede příklad starověkého uměleckého díla, památky. ● popíše život ve středověku a uvede příklad středověkého uměleckého díla, památky. ● vyhledává informace, data.	● Pravěk – život v pravěku, jak se žilo ● Starověk – život ve starověku, jak a kde žili ● Nejslavnější památky starověku ● Středověk – život ve středověku ● Nejslavnější památky středověku ● Nejslavnější památky v Praze
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● na základě poznatků z ostatních předmětů vytváří vizi života v jednotlivých historických etapách. ● vyhledává odraz životního stylu v umění. ● napodobuje umělecké postupy daného období. ● orientuje se v typických znacích jednotlivých období. ● chápe umění jako součást každodenního života. ● vyhledává a interpretuje informace, data. ● pracuje s časovou osou. ● využívá různé způsoby zpracování informací. ● vhodně prezentuje jednotlivé výstupy	**Umění a kultura** ● Pravěk – jak se žilo v pravěku? ● Existovalo umění už v pravěku? ● Rozvoj umění ve starověku ● Nejslavnější starověké památky ● Každodenní život starověku – jak žili, co si oblékali, jaké si stavěli domy? ● Starověké literární památky ● Lidé a umění ve středověku – na hradě i v podhradí ● Středověká literatura ● Středověká hudba ● Umění období gotiky ● Umění období renesance a baroka ● Praha gotická, renesanční, barokní
Očekávané výstupy obohacené	**Učivo obohacené**
● vyhledává těžko dostupné informace. ● zpracovává informace různými způsoby. ● dokáže vytvořit a použít časovou osu. ● formuluje vlastní názory.	● komplexní pohled na společenské jevy ● hledání souvislostí, porovnávání jednotlivých etap i celých období ● vnímání krizové situace ve vývoji lidstva a jeho odrazu v umění

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy, místo člověka ve společnosti • výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – postavení člověka ve společnosti na základě historických událostí • multikulturní výchova – prolínání kulturních vlivů, vzájemné vztahy	• výtvarná výchova, výtvarné činnosti • hudební výchova • dějepis • český jazyk a literatura • komplexní vnímání jednotlivých etap vývoje lidské společnosti prostřednictvím uměleckých děl a předmětů užitého umění

9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák • rozezná rozdíl mezi životem dnes a dříve. • uvede příklad uměleckého díla, památky 19. století. • dokáže jmenovat některý umělecký styl 20. století. • uvede příklad uměleckého díla, památky 20. století. • dokáže jmenovat některý umělecký styl současného umění. • uvede příklad uměleckého díla současnosti. • vyhledává informace, data.	**Umění 19. století** • Architektura, malířství, sochařství • Hudba, tanec, móda jako umění • Nejslavnější památky v Praze **Umění 20. a 21. století** • Moderní umělecké styly • Nové architektonické prvky • Nový druh umění – film • Vkus a nevkus • Umění a kýč • Praha v současnosti
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• na základě poznatků z ostatních předmětů vytváří vizi života v jednotlivých historických etapách. • vyhledává odraz životního stylu v umění. • napodobuje umělecké postupy daného období. • orientuje se v typických znacích jednotlivých období. • chápe umění jako součást každodenního života. • vyhledává a interpretuje informace, data. • pracuje s časovou osou. • využívá různé způsoby zpracování informací.	**Umění 19. století** • Architektura, malířství, sochařství • Hudba, tanec • Móda jako umělecký směr • Praha v 19. století ve všech oblastech umění **Umění 20. a 21. století** • Moderní umělecké styly • Nové architektonické prvky • Hudba jako součást umění • Nový druh umění – film • Líčení jako umělecké dílo • Vkus a nevkus • Umění a kýč • Praha v současnosti

• vhodně prezentuje jednotlivé výstupy.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• vyhledává těžko dostupné informace. • zpracovává informace různými způsoby. • dokáže vytvořit a použít časovou osu. • formuluje vlastní názory. • interpretuje umění současnosti.	• komplexní pohled na společenské jevy • hledání souvislostí, porovnávání jednotlivých etap i celých období • vnímání krizové situace ve vývoji lidstva a jeho uměleckého odrazu

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy, místo člověka ve společnosti • výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – postavení člověka ve společnosti na základě historických událostí • multikulturní výchova – prolínání kulturních vlivů, vzájemné vztahy	• výtvarná výchova, výtvarné činnosti • hudební výchova • dějepis • český jazyk a literatura • komplexní vnímání jednotlivých etap vývoje lidské společnosti prostřednictvím uměleckých děl a předmětů užitého umění

Zpět na obsah

Výtvarné činnosti

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6. ročník: 2 hodiny
7. ročník: 2 hodiny

Oblast Umění a kultura je na druhém stupni posílena 1 hodinou z disponibilní časové dotace rozloženou do předmětů hudební výchova, výtvarné činnosti, estetická výchova.

Předmět výtvarné činnosti byl vytvořen spojením částí vzdělávacích oborů výtvarná výchova a některých částí oboru člověk a svět práce. Třída se na výuku dělí do dvou skupin, podle počtu žáků ve třídě a vzhledem k provozním možnostem.
Využívat lze běžné třídy, třídy na dělenou výuku nebo cvičnou kuchyni – podle charakteru činnosti a zvoleného materiálu.
Formy a metody práce: Samostatná tvůrčí činnost, skupinové činnosti, samostatná práce s informacemi (knihy, časopisy, internet apod.), frontální výuka s demonstračními pomůckami při vysvětlování obsahu výuky, metod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- umění a kultura jako způsob poznávání světa
- učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- osvojení různých výtvarných technik
- vnímání uměleckých slohů v historickém kontextu
- vlastní organizace činnosti

Kompetence k řešení problémů
- volba vhodných výtvarných technik a postupů
- posuzování vlastních děl, prací svých spolužáků
- porovnávání uměleckých děl – podobné znaky
- při skupinové práci je žák schopen hledat kompromisní řešení

Kompetence komunikativní
- při práci ve skupině vyjadřuje žák svůj názor, dokáže jej obhájit, ale také tolerovat názor druhých
- umění chápe jako způsob sebevyjádření a dorozumívání
- diskuse nad výtvarnými díly

Kompetence sociální a personální
- vytváření potřeby pohybovat se a žít v estetickém prostředí
- prostor pro osobité výtvarné vyjádření
- pravidla práce v týmu

Kompetence občanské

- seznámení s významnými uměleckými díly a jejich tvůrci
- návštěvy galerií, výstav
- kulturní dědictví
- prezentace vlastních prací (výzdoba třídy a školy, účast v soutěžích)

Kompetence pracovní

- koncentrace na pracovní výkon
- zvládnutí základních výtvarných technik
- dodržování hygienických zásad při práci s výtvarnými materiály
- správné používání nástrojů

6. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru. ● uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci. ● při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních. ● vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity.	**Vznik výtvarného umění** ● Pravěké umění ● Starověké umění ● Antické umění **Středověké umění** ● Znaky a symboly středověku ● Gotické umění ● Křesťanství v umění ● Renesanční umění **Umění po středověku** ● Umění v období baroka a rokoka
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků. ● zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie. ● zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé	**Vznik výtvarného umění** ● Pravěké umění ● Umění starověkého Egypta a Mezopotámie ● Antické umění **Středověké umění** ● Znaky a symboly středověku ● Gotické umění ● Křesťanství v umění ● Renesanční umění **Umění po středověku** ● Umění v období baroka a rokoka

metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace. • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového, subjektivního účinku. • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření. • vyhledává a interpretuje informace, data. • pracuje s časovou osou. • využívá různé způsoby zpracování informací. • vhodně prezentuje jednotlivé výstupy.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• řeší jednoduché i složitější technické úkoly, orientuje se v návodu. • rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti. • vyhledává těžko dostupné informace. • zpracovává informace různými způsoby. • dokáže vytvořit a použít časovou osu.	• hledání souvislostí a rozdílů • porovnávání jednotlivých uměleckých směrů i celých období • obrazné vyjádření subjektivního pohledu

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• osobnostní a sociální výchova • multikulturní výchova • mediální výchova • environmentální výchova • vlastní tvořivou prací žák poznává sám sebe i druhé, komunikuje a spolupracuje s druhými • objevuje krásu přírody, hledá a zpracovává témata v životním prostředí, které jej obklopuje • setkává se s rozmanitými přístupy k umění různých kultur a skupin • kriticky hodnotí mediální vliv na život i umění člověka	• dějepis • výchova k občanství • přírodopis • zeměpis • český jazyk a literatura • rozvíjení dovednosti systematicky, cílevědomě a trpělivě pracovat, rozhodovat se, ale také spolupracovat na týmovém projektu

Zpět na obsah

7. ročník

Očekávané výstupy - minimální	Učivo - minimální
• uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci • při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních • vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	**Základní znaky uměleckých směrů moderního a současného umění** • Impresionismus • Secese • Kubismus • Fauvismus • Expresionismus • Pařížská škola • Neoplasticismus • Surrealismus • Abstraktní umění • Happening • Pop art • Land art **Výtvarná technika** • Kresba • Malba • Koláž • Frotáž
Očekávané výstupy - běžné	**Učivo - běžné**
• vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků • zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie • zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového, subjektivního účinku • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí, historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	**Moderní, postmoderní a současné umění** • Impresionismus • Secese • Kubismus • Fauvismus • Expresionismus • Pařížská škola • Neoplasticismus • Surrealismus • Abstraktní umění • Happening • Pop art • Land art **Výtvarná technika** • Kresba • Malba • Koláž • Frotáž • Asambláž • Lepené prostorové objekty • Grafika (odkrývací technika, tisk z koláže, šablon, hra s otisky...)

• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření • vyhledává a interpretuje informace, data • pracuje s časovou osou • využívá různé způsoby zpracování informací • vhodně prezentuje jednotlivé výstupy	
Očekávané výstupy - obohacené	Učivo - obohacené
• navrhuje a sestavuje jednoduché i složitější konstrukční prvky, ověřuje jejich funkčnost • rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti • vyhledává těžko dostupné informace • zpracovává informace různými způsoby • dokáže vytvořit a použít časovou osu • umí interpretovat a zdůvodnit použití výtvarných prvků ve vlastních, upravených i vybraných vizuálních sděleních	• hledání souvislostí a rozdílů • porovnávání jednotlivých uměleckých směrů i celých období • obrazné vyjádření subjektivního pohledu • výtvarné vyjádření méně tradičních forem (performance, happening…) • rozeznání a uplatnění znaků různých kulturních tradic a historických kontextů • umění reklamy a dalších druhů vizuální komunikace

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• osobnostní a sociální výchova • multikulturní výchova • mediální výchova • environmentální výchova • vlastní tvořivou prací žák poznává sám sebe i druhé, komunikuje a spolupracuje s druhými • objevuje krásu přírody, hledá a zpracovává témata v životním prostředí, které jej obklopuje • setkává se s rozmanitými přístupy k umění různých kultur a skupin • kriticky hodnotí mediální vliv na život i umění člověka	• dějepis • výchova k občanství • přírodopis • zeměpis • český jazyk a literatura • rozvíjení dovednosti systematicky, cílevědomě a trpělivě pracovat, rozhodovat se, ale také spolupracovat na týmovém projektu

Zpět na obsah

Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu

Předmět pracovní činnosti postihuje široké spektrum prací a technologií, vede žáky k získání základních a uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Přispívá k profesní orientaci.

Školní vzdělávací program zahrnuje taková témata, pro jejichž realizaci je škola materiálně vybavena: svět práce, příprava pokrmů a provoz a údržba domácnosti, pěstitelské práce, práce s vybranými materiály.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

1.–5. ročník: 1 hodina

6. ročník: 1 hodina

8. ročník: 2 hodiny

Formy a metody práce

Individuální práce, skupinová práce, projektové vyučování. Učebny – kmenové třídy, cvičná školní kuchyně, školní pozemek, možnost využití polytechnických hnízd ve spolupráci se středními školami.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- plánování práce, hledání informací, organizace vlastní činnosti
- samostatné experimentování, porovnávání výsledků své práce s vybranými postupy

Kompetence k řešení problémů

- plánování, používání vlastního úsudku, samostatné řešení dílčího konkrétního problému

Kompetence pracovní

- používání materiálů, nástrojů a vybavení
- práce v týmu
- bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině
- spoluodpovědnost za výsledek činnosti
- tvorba týmových pravidel

Kompetence komunikativní

- formulace pracovního postupu
- komunikace ve skupině

Zpět na obsah

1. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● tvoří jednoduché výrobky z přírodnin i jiných materiálů podle návodu či předlohy. ● dbá na čistotu pracovního místa.	Práce s drobným materiálem ● navlékání, lepení, skládání, modelování
● umí sestavit a rozebrat jednoduchou stavbu ze stavebnice.	Konstrukční činnosti ● stavění a úklid výrobků z různých stavebnic – lego, dřevěné kostky, dřevěné bloky, plošné stavebnice ap.
● popíše pozorované změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. ● pečuje o rostlinu s velkými listy.	Pěstitelské práce ● kalendář počasí ● zalévání, otírání listů
● dokáže prostřít stůl k jednochodovému pokrmu. ● chová se vhodně u jídla.	Příprava pokrmů ● prostírání stolu ● správné chování u stolu
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
● různými způsoby vyjádří svůj prožitek z kontaktu s přírodou, použije představivost. ● dokáže skládat, vystřihovat, lepit papír, karton . ● dbá na úhlednost výrobku. ● seznámí se i s některými netradičními materiály, např. drát, sádra, tvrdnoucí modelovací hmoty . ● dbá na čistotu pracovního místa. ● umí kopírovat předlohu, pracovat dle popisu pracovního postupu.	Práce s drobným materiálem ● práce s přírodním materiálem (bájné zvíře ze spadaných listů, domečky pro lesní skřítky, figurky z přírodnin) ● skládanky, vystřihovánky, jednoduché modely ● navlékání, modelování, tvarování, splétání ● vyrábění dárečků k různým příležitostem
● pojmenuje některé prvky stavebnice (krychle, kvádr), vytvoří plán jednoduché stavby z krychlí. ● umí sestavit a rozebrat jednoduché výrobky ze stavebnice.	Konstrukční činnosti ● stavění a úklid výrobků z různých stavebnic – lego, dřevěné kostky, dřevěné bloky, plošné stavebnice ap.
● popíše pozorované změny v přírodě v čase na určitém místě, umí je zaznamenat . ● vypěstuje vlastní rostlinu ze stonkového řízku (zebrina, zelenec, kapská fialka, vánoční kaktus, tlustice ap.) a zná její nároky na zavlažování.	Pěstitelské práce ● kalendář počasí, denních teplot ● řízkování rostlin, zalévání, mlžení, otírání listů/sprchování

• dokáže prostřít stůl k jednochodovému pokrmu. • chová se vhodně u jídla.	Příprava pokrmů • prostírání stolu • vhodné chování u stolu
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• různými způsoby vyjádří svůj prožitek z kontaktu s přírodou, použije představivost. • vymyslí příběh ke svému výrobku. • dokáže skládat, vystřihovat, lepit papír, karton. • dbá na úhlednost výrobku. • dbá na šetrné využití materiálu, přemýšlí nad umístěním šablony. • dbá na čistotu pracovního místa. • umí kopírovat předlohu, pracovat dle popisu pracovního postupu, umí i vytvořit popis pracovního postupu.	Práce s drobným materiálem • práce s přírodním materiálem (bájné zvíře ze spadaných listů, domečky pro lesní skřítky, figurky z přírodnin) • skládanky, vystřihovánky, modely • navlékání, modelování, tvarování, splétání • vyrábění dárečků k různým příležitostem
• pojmenuje různé tvary prvků stavebnice (krychle, kužel, válec), pomocí nich dokáže popsat postup stavby. • staví i složitější stavby dle návodu (lego).	Konstrukční činnosti • stavění a úklid výrobků z různých stavebnic – lego, dřevěné kostky, dřevěné bloky, plošné stavebnice ap.
• popíše pozorované změny v přírodě v čase na určitém místě, umí je zaznamenat. • stará se o dvě různé rostliny.	Pěstitelské práce • jednoduchý fenologický kalendář školního pozemku a nejbližšího okolí, zahrnující 1 rostlinu v každém měsíci vegetačního období • řízkování rostlin, zalévání, mlžení, otírání listů/sprchování
• vytvoří jmenovky na narozeninovou oslavu. • chová se vhodně u jídla.	Příprava pokrmů • prostírání stolu • správné chování u stolu

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem ● OSV – napomáhá k utváření vhodných vlastností – trpělivost, pečlivost, vůle k dokončení práce, spojitost ručních prací a duševní hygieny ● MultiKV – origami	● Matematika – barevný rytmus, početní rytmus při navlékání, prostorová představivost při práci s modelovací hmotou a kartonem, plošná představivost při pokládání šablon na papír ● Český jazyk a literatura - řemesla, popis pracovního postupu ● VV, HV – lidové zvyky, tradice
Konstrukční činnosti ● OSV – získává a rozvíjí základní dovednosti pro komunikaci a spolupráci ve skupině, napomáhá k utváření vhodných vlastností – trpělivost, pečlivost, vůle k dokončení práce Pěstitelské činnosti ● EnV – dlouhodobě pozoruje přírodní děje ● EnV – pečuje o životní prostředí ve škole i doma, dlouhodobě pečuje o rostlinu Příprava pokrmů ● OSV – učí se spolupracovat a komunikovat ve skupině	● Matematika – algoritmus prac. postupu, rozvíjení plošné a prostorové představivosti, plán stavby z krychlí ● Matematika – záznam údajů do tabulky ● Prvouka – části rostliny, požadavky rostlin na teplo, světlo, vláhu ● Prvouka – zdravá strava, co na stůl patří a nepatří, chování u stolu

2. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● tvoří jednoduché výrobky z přírodnin i jiných materiálů podle návodu či předlohy. ● dbá na čistotu pracovního místa.	Práce s drobným materiálem ● navlékání, lepení, skládání, modelování, proplétání
● umí sestavit, rozebrat a uklidit stavbu ze stavebnice.	Konstrukční činnosti ● stavění a úklid výrobků z různých stavebnic – lego, dřevěné kostky, dřevěné bloky, plošné stavebnice ap.

• popíše pozorované změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích a umí je zaznamenávat. • pečuje o rostlinu s velkými listy.	Pěstitelské práce • kalendář počasí, kalendář teplot • zalévání, otírání listů, mlžení
• dokáže prostřít stůl k pokrmu s dvěma chody (polévka a hlavní jídlo). • chová se vhodně u jídla.	Příprava pokrmů • prostírání stolu • správné chování u stolu
Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
• různými způsoby vyjádří svůj prožitek z kontaktu s přírodou, použije představivost. • dokáže skládat, vystřihovat, lepit papír, karton. Dbá na úhlednost výrobku. • seznámí se i s některými netradičními materiály, např. drát, sádra, tvrdnoucí modelovací hmoty. • dbá na čistotu pracovního místa. • umí kopírovat předlohu, pracovat dle popisu pracovního postupu.	Práce s drobným materiálem • práce s přírodním materiálem (landart, bájné zvíře ze spadaných listů, domečky pro lesní skřítky, figurky z přírodnin) • skládanky, vystřihovánky, jednoduché modely • navlékání, modelování, tvarování, splétání. Vyrábění dárečků k různým příležitostem
• pojmenuje některé prvky stavebnice (krychle, válec), vytvoří plán stavby z krychlí. • umí sestavit a rozebrat výrobky ze stavebnice.	Konstrukční činnosti • stavění a úklid výrobků z různých stavebnic – lego, dřevěné kostky, dřevěné bloky, plošné stavebnice ap.
• všímá si změn v přírodě v čase na určitém místě, umí je zaznamenat, používá jednoduché přístroje (teploměr, vlhkoměr – šiška). • vypěstuje vlastní rostlinu ze stonkového řízku (zebrina, zelenec, kapská fialka, vánoční kaktus, tlustice ap.) a stará se o ni, zná její nároky na světlo, teplo a zavlažování.	Pěstitelské práce • kalendář počasí, denních teplot • řízkování rostlin, zalévání, mlžení, otírání listů/sprchování
• dokáže prostřít stůl k pokrmu s dvěma chody (polévka a hlavní jídlo). • chová se vhodně u jídla.	Příprava pokrmů • prostírání stolu • vhodné chování u stolu
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• různými způsoby vyjádří svůj prožitek z kontaktu s přírodou, použije představivost, vymyslí příběh ke svému výrobku, napíše jej. • dokáže skládat, vystřihovat, lepit papír, karton.	Práce s drobným materiálem • práce s přírodním materiálem (landart, bájné zvíře ze spadaných listů, domečky pro lesní skřítky, figurky z přírodnin) • skládanky, vystřihovánky, modely

• dbá na úhlednost výrobku. • dbá na šetrné využití materiálu, přemýšlí nad umístěním šablony. • zbytky materiálu třídí a pokud možno recykluje. • vyhledá některé netradiční materiály a seznámí s nimi ostatní. • přemýšlí nad recyklovatelností výrobku. • dbá na čistotu pracovního místa. • umí kopírovat předlohu, pracovat dle popisu pracovního postupu, vytváří popis pracovního postupu.	• navlékání, modelování, tvarování, splétání • vyrábění dárečků k různým příležitostem
• pojmenuje různé tvary prvků stavebnice (krychle, kvádr, kužel, válec), pomocí nich dokáže popsat postup stavby. • vytvoří plán stavby pro vícebarevnou stavbu z krychlí. • staví i složitější stavby dle návodu (lego).	Konstrukční činnosti • stavění a úklid výrobků z různých stavebnic – lego, dřevěné kostky, dřevěné bloky, plošné stavebnice ap.
• popíše pozorované změny v přírodě v čase na určitém místě, umí je zaznamenat. • vypěstuje vlastní rostlinu ze stonkového řízku (zebrina, zelenec, fatsia, schefflera, dracena, fikus ap.) a stará se o ni. • zná jména nejběžnějších pokojových rostlin.	Pěstitelské práce • jednoduchý fenologický kalendář školního pozemku a nejbližšího okolí, zahrnující 2 rostliny v každém měsíci vegetačního období • řízkování rostlin, zalévání, mlžení, otírání listů/sprchování, hnojení
• dokáže prostřít stůl k slavnostnímu pokrmu (vánoční / velikonoční tabule). • vytvoří vlastní dekoraci. • chová se vhodně u jídla.	Příprava pokrmů • prostírání stolu • správné chování u stolu

3. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák • tvoří jednoduché výrobky z přírodnin i jiných materiálů podle návodu či předlohy. • dbá na čistotu pracovního místa.	Práce s drobným materiálem • navlékání, lepení, skládání, modelování, proplétání

• umí sestavit, rozebrat a uklidit stavbu ze stavebnice.	Konstrukční činnosti • stavění a úklid výrobků z různých stavebnic – lego, dřevěné kostky, dřevěné bloky, plošné stavebnice ap.
• popíše pozorované změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích a umí je zaznamenávat. • pečuje o rostlinu s velkými listy.	Pěstitelské práce • kalendář počasí, kalendář teplot • zalévání, otírání listů, mlžení
• dokáže prostřít stůl k pokrmu s dvěma chody a moučníkem (polévka, hlavní jídlo, moučník). • chová se vhodně u jídla.	Příprava pokrmů • prostírání stolu • správné chování u stolu
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• různými způsoby vyjádří svůj prožitek z kontaktu s přírodou, použije představivost. • dokáže skládat, vystřihovat, lepit papír, karton. • dbá na úhlednost výrobku. • seznámí se i s některými netradičními materiály, např. drát, sádra, tvrdnoucí modelovací hmoty, vlna, bavlnky atd. • dbá na čistotu pracovního místa. • umí kopírovat předlohu, pracovat dle popisu pracovního postupu.	Práce s drobným materiálem • práce s přírodním materiálem (landart, bájné zvíře ze spadaných listů, domečky pro lesní skřítky, figurky z přírodnin) • skládanky, vystřihovánky, jednoduché modely • navlékání, modelování, tvarování, splétání. Vyrábění dárečků k různým příležitostem
• pojmenuje některé prvky stavebnice (krychle, válec, kužel), vytvoří plán stavby z barevných krychlí. Umí sestavit a rozebrat výrobky ze stavebnice.	Konstrukční činnosti • stavění a úklid výrobků z různých stavebnic – lego, dřevěné kostky, dřevěné bloky, plošné stavebnice ap.
• všímá si změn v přírodě v čase na určitém místě, umí je zaznamenat, používá jednoduché přístroje (teploměr, vlhkoměr – šiška). • vypěstuje vlastní rostlinu ze stonkového řízku (zebrina, zelenec, kapská fialka, vánoční kaktus, tlustice ap.) a stará se o ni zná její nároky na světlo, teplo a zavlažování.	Pěstitelské práce • kalendář počasí, denních teplot • řízkování rostlin, zalévání, mlžení, otírání listů/sprchování, přesazování • požadavky rostlin na světlo, teplo a zavlažování
• dokáže prostřít stůl k pokrmu s dvěma chody (polévka a hlavní jídlo). • chová se vhodně u jídla.	Příprava pokrmů • prostírání stolu • vhodné chování u stolu.

Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• vymyslí příběh ke svému výrobku, napíše jej. • dbá na šetrné využití materiálu, přemýšlí nad umístěním šablony, zbytky materiálu třídí a pokud možno recykluje. • vyhledá některé netradiční materiály a seznámí s nimi ostatní. • přemýšlí nad recyklovatelností výrobky • vytváří popis pracovního postupu	Práce s drobným materiálem • práce s přírodním materiálem (landart, bájné zvíře ze spadaných listů, domečky pro lesní skřítky, figurky z přírodnin) • skládanky, vystřihovánky, modely • navlékání, modelování, tvarování, splétání • vyrábění dárečků k různým příležitostem
• staví i složitější stavby dle návodu (lego). • umí pracovat s montážní stavebnicí (např.Merkur).	Konstrukční činnosti • stavění a úklid výrobků z různých stavebnic
• popíše pozorované změny v přírodě v čase na určitém místě, umí je zaznamenat . • zpozorování vyvozuje jednoduché závěry. • vypěstuje vlastní rostlinu ze stonkového řízku (zebrina, zelenec, fatsia, schefflera, dracena, fikus, ibišek ap.) a stará se o ni. • zná jména nejběžnějších pokojových rostlin.	Pěstitelské práce • jednoduchý fenologický kalendář školního pozemku a nejbližšího okolí, zahrnující 3–5 rostlin v každém měsíci vegetačního období • řízkování rostlin, zalévání, mlžení, otírání listů/sprchování, hnojení
• dokáže prostřít stůl k slavnostnímu pokrmu (vánoční / velikonoční tabule). Vytvoří vlastní dekoraci. • chová se vhodně u jídla.	Příprava pokrmů • prostírání stolu • správné chování u stolu

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem ● OSV – napomáhá k utváření vhodných vlastností – trpělivost, pečlivost, vůle k dokončení práce, spojitost ručních prací a duševní hygieny ● MultiKV – origami	● Matematika – barevný rytmus, početní rytmus při navlékání, prostorová představivost při práci s modelovací hmotou a kartonem, plošná představivost při pokládání šablon na papír ● Český jazyk a literatura - řemesla, popis pracovního postupu ● ČJ, VV, HV – lidové zvyky, tradice
Konstrukční činnosti ● OSV – získává a rozvíjí základní dovednosti pro komunikaci a spolupráci ve skupině, napomáhá k utváření vhodných vlastností – trpělivost, pečlivost, vůle k dokončení práce.	● Matematika – algoritmus prac. postupu, rozvíjení plošné a prostorové představivosti, plán stavby z krychlí
Pěstitelské činnosti ● EnV – dlouhodobě pozoruje přírodní děje ● EnV – pečuje o životní prostředí ve škole i doma, dlouhodobě pečuje o rostlinu	● Matematika – záznam údajů do tabulky ● Prvouka – části rostliny, požadavky rostlin na teplo, světlo, vláhu
Příprava pokrmů ● OSV – učí se spolupracovat a komunikovat ve skupině	● Prvouka – zdravá strava, co na stůl patří a nepatří, chování u stolu

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem ● OSV – napomáhá k utváření vhodných vlastností – trpělivost, pečlivost, vůle k dokončení práce, spojitost ručních prací a duševní hygieny ● MultiKV – origami	● Matematika – barevný rytmus, početní rytmus při navlékání, prostorová představivost při práci s modelovací hmotou a kartonem, plošná představivost při pokládání šablon na papír ● Český jazyk a literatura – řemesla, popis pracovního postupu ● VV, HV– lidové zvyky, tradice
Konstrukční činnosti ● OSV – získává a rozvíjí základní dovednosti pro komunikaci a spolupráci ve skupině, napomáhá k utváření vhodných vlastností – trpělivost, pečlivost, vůle k dokončení práce	● Matematika – algoritmus prac. postupu, rozvíjení plošné a prostorové představivosti, plán stavby z krychlí
Pěstitelské činnosti ● EnV- dlouhodobě pozoruje přírodní děje ● EnV- pečuje o životní prostředí ve škole i doma, dlouhodobě pečuje o rostlinu	● Matematika – záznam údajů do tabulky ● Prvouka – části rostliny, požadavky rostlin na teplo, světlo, vláhu
Příprava pokrmů ● OSV – učí se spolupracovat a komunikovat ve skupině	● Prvouka – zdravá strava, co na stůl patří a nepatří, chování u stolu

4. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák ● dodržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje hygienu a bezpečnost práce. ● pracuje podle slovního návodu a předlohy. ● zvládá základní dovednosti (manuální) vytváří různé předměty z různých materiálů. ● volí správné náčiní na daný výrobek.	Práce s drobným materiálem ● seznámení s bezpečností a hygienou práce (první pomoc) ● práce s návodem a předlohou ● různé výrobky se zapojením fantazie

• volí vhodné pracovní pomůcky. • dodržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje hygienu a bezpečnost práce. • provede jednoduchou montáž a demontáž.	Konstrukční činnosti • sestavování modelů podle předlohy • montáž, demontáž
• vykonává základní pěstitelské práce (výsev, výsadba, zavlažování, pletí, okopávání). • ošetřuje pokojové rostliny a provádí pěstitelská pozorování. • volí podle druhu činností správné nářadí, chová se bezpečně. • umí podat první pomoc na zahradě.	Pěstitelské práce • pěstování a následné ošetřování rostlin na zahradě s použitím zahradního nářadí • péče o pokojové rostliny • bezpečnost práce na zahradě, při práci s nářadím a pěstebními substráty • první pomoc při práci na zahradě
• zná zásady zdravé výživy. • umí vyjmenovat základní vybavení v kuchyni, dodržuje čistotu. • připraví jednoduchý studený pokrm. • dokáže prostřít stůl pro třichodové menu. • u stolu se chová vhodně. • umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni.	Příprava pokrmů • znalosti o nakupování potravin • čistota v kuchyni (umývání nádobí apod.) • příprava pokrmu • úprava stolu • stolování (chování u stolu) • první pomoc při pořezání, opaření, spálení
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • dokáže poskytnout první pomoc při drobném poranění. • pracuje podle slovního návodu a předlohy, podle představivosti, s využitím prvků lidových tradic a řemesel. • dokáže pracovat ve skupině.	Práce s drobným materiálem • pracovní návyky, organizace práce, plánování pracovní činnosti • seznámení s bezpečností práce a s poskytováním první pomoci • práce s návodem a předlohou • vlastnosti materiálu, pracovní pomůcky a nástroje • lidové zvyky, tradice (adventní věnec, vánoční výzdoba, masopustní masky, velikonoční kraslice, pomlázka)
• je schopen pracovat se složitějšími stavebnicemi se spojovacími prvky a díly, provádí montáž a demontáž, používá pracovní nástroje, např. šroubovák. • sestavuje jednoduché pohyblivé modely. • pracuje podle slovního návodu a předlohy. • je schopen se orientovat v jednoduchém náčrtu a následně podle něj pracovat.	Konstrukční činnosti • montáž, demontáž plošných, prostorových a konstrukčních stavebnic • práce s návodem, předlohou, plánkem, dle fantazie • pracovní návyky, organizace práce, plánování pracovní činnosti • první pomoc při drobném úrazu

• umí sestavit složitější modely podle vlastní představy. • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • dokáže poskytnout první pomoc.	
• umí připravit záhon, sít, vysazovat, plít, okopávat, zalévat, sklízet a kompostovat zbytky. • zná základní požadavky různých rostlin na světlo, teplo, vláhu a živiny. • umí zvolit vhodné pracovní nářadí. • provádí pozorování, pokusy, zaznamenává výsledky, vyvozuje jednoduché závěry. • chová se bezpečně při práci s rostlinami a nářadím, umí poskytnout první pomoc.	Pěstitelské práce • pěstování a následné ošetřování rostlin na zahradě, i v místnosti, ekologická likvidace zbytků • požadavky rostlin, rostliny první, druhé a třetí trati • fenologický kalendář, kalendář teplot, pokusy • rizika při práci s rostlinami, rostliny jedovaté
• dokáže připravit složitější studený pokrm. • orientuje se ve zdravé výživě. • ví, jak se správně chovat u stolu. • upravuje stůl pro slavnostní stolování. • umí si správně a slušně objednat jídlo v restauraci. • udržuje pořádek v kuchyni. • zná základní čisticí prostředky. • dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce. • je schopen poskytnout první pomoc.	Příprava pokrmů • vybavení kuchyně (spotřebiče, nádobí apod.) • potraviny (výběr, nákup, skladování) • zdravá výživa • stolování • slavnostní úprava stolu (sváteční prostírání)
Očekávané výstupy obohacené	Učivo – obohacené
• umí připravit pro spolužáky výrobek dle návodu (např. na internetu, v časopise), vysvětlí postup.	Práce s drobným materiálem • netradiční výrobky – např. ozdoby z bavlnek, lapače snů, papírmaš, ruční papír, odlitky atd.
• je schopen konstruovat podle návodu elektrické obvody a vytvářet složitější modely.	Konstrukční činnosti • práce s elektrickou stavebnicí
• zná a umí se postarat o běžné pokojové rostliny, zná jejich nároky na světlo, teplo a závlahu. • zná a umí pěstovat bylinky mediteránního charakteru (levandule, tymián, šalvěj, rozmarýn).	Pěstitelské práce • pokojové rostliny pro jižní /západní expozici (kaktusy, sukulenty), východní /severní (kapradiny, filodendron, monstera, scindapsus), rostliny tolerující málo světla (klivie, aspidistra)

• dokáže připravit teplý pokrm s přílohou. • zná zásady odpovědného spotřebitelství, předchází plýtvání potravinami. • zjistí místa farmářských trhů v okolí školy / bydliště. • zná hlavní sezonní zeleninu pro jaro, léto, podzim, zimu.	Příprava pokrmů • příprava teplého pokrmu • seznámení se zásadami odpovědného spotřebitelství (jen to, co spotřebuješ, lokálně, sezonně, bezobalově)

5. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák • dodržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje hygienu a bezpečnost práce. • pracuje podle slovního návodu a předlohy. • zvládá základní dovednosti (manuální) vytváří různé předměty z různých materiálů. • volí správné náčiní na daný výrobek.	Práce s drobným materiálem • seznámení s bezpečností a hygienou práce (první pomoc) • práce s návodem a předlohou • různé výrobky se zapojením fantazie
• volí vhodné pracovní pomůcky. • dodržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje hygienu a bezpečnost práce. • provede jednoduchou montáž a demontáž.	Konstrukční činnosti • sestavování modelů podle předlohy • montáž, demontáž
• vykonává základní pěstitelské práce (výsev, výsadba, zavlažování, pletí, okopávání). • ošetřuje pokojové rostliny a provádí pěstitelská pozorování. • volí podle druhu činností správné nářadí, chová se bezpečně. • umí podat první pomoc na zahradě.	Pěstitelské práce • pěstování a následné ošetřování rostlin na zahradě s použitím zahradního nářadí • péče o pokojové rostliny • bezpečnost práce na zahradě, při práci s nářadím a pěstebními substráty • první pomoc při práci na zahradě
• dodržuje zásady zdravé výživy. • umí vyjmenovat základní vybavení v kuchyni, dodržuje čistotu. • připraví jednoduchý pokrm. • dokáže prostřít stůl na slavnostní příležitost. • u stolu se chová vhodně. • umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni.	Příprava pokrmů • znalosti o nakupování a skladování potravin • čistota v kuchyni (umývání nádobí apod.) • příprava pokrmu • slavnostní úprava stolu • stolování (chování u stolu) • první pomoc při pořezání, opaření,

	spálení
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• zná a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • dokáže poskytnout první pomoc při drobném poranění. • pracuje podle slovního návodu a předlohy, podle představivosti, s využitím prvků lidových tradic a řemesel. • dokáže pracovat ve skupině.	Práce s drobným materiálem • pracovní návyky, organizace práce, plánování pracovní činnosti • seznámení s bezpečností práce a s poskytováním první pomoci • práce s návodem a předlohou • vlastnosti materiálu, pracovní pomůcky a nástroje • lidové zvyky, tradice (adventní věnec, vánoční výzdoba, masopustní masky, velikonoční kraslice, pomlázka) a řemesla (pletení pomlázek z proutí, košíčky z pedigu, výroba svíček, mýdel apod.)
• je schopen pracovat se složitějšími stavebnicemi se spojovacími prvky a díly, provádí montáž a demontáž, používá pracovní nástroje, např. šroubovák. • sestavuje jednoduché pohyblivé modely. • pracuje podle slovního návodu a předlohy. • je schopen se orientovat v jednoduchém náčrtu a následně podle něj pracovat. • umí sestavit složitější modely podle vlastní představy. • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. • dokáže poskytnout první pomoc.	Konstrukční činnosti • montáž, demontáž plošných, prostorových a konstrukčních stavebnic • práce s návodem, předlohou, plánkem, dle fantazie • pracovní návyky, organizace práce, plánování pracovní činnosti • první pomoc při drobném úrazu
• umí připravit záhon, sít, vysazovat, plít, okopávat, zalévat, sklízet a kompostovat zbytky. • zná základní požadavky různých rostlin. • umí zvolit vhodné pracovní nářadí. • provádí pozorování, pokusy, zaznamenává výsledky, vyvozuje jednoduché závěry. • uvědomuje si důležitost půdy pro život na Zemi, zná základní typy půd, ví, jak je zlepšit, zpracovat. • chová se bezpečně při práci s rostlinami, půdou a nářadím, umí poskytnout první pomoc.	Pěstitelské práce • pěstování a následné ošetřování rostlin na zahradě, i v místnosti, ekologická likvidace zbytků • fenologický kalendář, kalendář teplot, pokusy • základní typy půd, rostliny se specifickými požadavky na půdu • rizika při práci s rostlinami, rostliny jedovaté, drogy, alergie

• dokáže připravit složitější studený pokrm. • je schopen uvařit jednoduchý teplý pokrm. • orientuje se ve zdravé výživě. • ví, jak se správně chovat u stolu. • upravuje stůl pro slavnostní stolování. • umí si správně a slušně objednat jídlo v restauraci. • udržuje pořádek v kuchyni. • zná základní čisticí prostředky. • dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce. • je schopen poskytnout první pomoc.	Příprava pokrmů • vybavení kuchyně (spotřebiče, nádobí apod.) • čisticí prostředky • potraviny (výběr, nákup, skladování) • složitější jídla (teplé pokrmy a nápoje) • zdravá výživa • slavnostní úprava stolu (sváteční prostírání) • stolování (obsluha, chování u stolu)
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• umí připravit pro spolužáky výrobek dle návodu (např. na internetu, v časopise), vysvětlí postup.	Práce s drobným materiálem • netradiční výrobky – např. ozdoby z bavlnek, lapače snů, papírmaš, ruční papír, odlitky atd.
• je schopen konstruovat podle návodu elektrické obvody a vytvářet složitější modely.	Konstrukční činnosti • práce s elektrickou stavebnicí
• zná a umí se postarat o běžné pokojové rostliny, zná jejich nároky na světlo, teplo a závlahu. • zná a umí se postarat o bylinky mediteránního charakteru (levandule, tymián, šalvěj, rozmarýn) a bylinky náročnější na vláhu (kopr, pažitka, petržel, máta). • zná nejdůležitější užitkové rostliny tropického pásma a ekologická rizika plantážového pěstování (banány, palmový olej).	Pěstitelské práce • pokojové rostliny pro jižní /západní expozici (kaktusy, sukulenty), východní /severní (kapradiny, filodendron, monstera, scindapsus), rostliny tolerující málo světla (klivie, aspidistra) • různé druhy domácího i cizokrajného koření, tropické plodiny
• dokáže připravit studený pokrm a teplý pokrm s přílohou. • zná zásady odpovědného spotřebitelství, předchází plýtvání potravinami. • připraví referát o historii techniky v kuchyni.	Příprava pokrmů • různé druhy pomazánek, využití zbytků • seznámení se zásadami odpovědného spotřebitelství (jen to, co spotřebuješ, lokálně, sezonně, bezobalově)

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem ● OSV – napomáhá k utváření vhodných vlastností – trpělivost, pečlivost, vůle k dokončení práce, spojitost ručních prací a duševní hygieny ● MultiKV – origami	● Matematika – barevný rytmus, početní rytmus při navlékání, prostorová představivost při práci s modelovací hmotou a kartonem, plošná představivost při pokládání šablon na papír ● Český jazyk a literatura – řemesla, popis pracovního postupu ● VV, HV– lidové zvyky, tradice
Konstrukční činnosti ● OSV – získává a rozvíjí základní dovednosti pro komunikaci a spolupráci ve skupině, napomáhá k utváření vhodných vlastností – trpělivost, pečlivost, vůle k dokončení práce Pěstitelské činnosti ● EnV – dlouhodobě pozoruje přírodní děje ● EnV – pečuje o životní prostředí ve škole i doma, dlouhodobě pečuje o rostlinu Příprava pokrmů ● OSV – učí se spolupracovat a komunikovat ve skupině	● Matematika – algoritmus prac. postupu, rozvíjení plošné a prostorové představivosti, plán stavby z krychlí ● Matematika – záznam údajů do tabulky ● Prvouka – části rostliny, požadavky rostlin na teplo, světlo, vláhu ● Prvouka – zdravá strava, co na stůl patří a nepatří, chování u stolu

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Práce s drobným materiálem ● OSV – napomáhá k utváření vhodných vlastností – trpělivost, pečlivost, vůle k dokončení práce, spojitost ručních prací a duševní hygieny ● MultiKV - origami	● Matematika – barevný rytmus, početní rytmus při navlékání, prostorová představivost při práci s modelovací hmotou a kartonem, plošná představivost při pokládání šablon na papír ● Český jazyk a literatura – řemesla, popis pracovního postupu

	• VV, HV– lidové zvyky, tradice
Konstrukční činnosti • OSV – získává a rozvíjí základní dovednosti pro komunikaci a spolupráci ve skupině, napomáhá k utváření vhodných vlastností – trpělivost, pečlivost, vůle k dokončení práce	• Matematika – algoritmus prac. postupu, rozvíjení plošné a prostorové představivosti, plán stavby z krychlí
Pěstitelské činnosti • EnV- dlouhodobě pozoruje přírodní děje • EnV- pečuje o životní prostředí ve škole i doma, dlouhodobě pečuje o rostlinu	• Matematika – záznam údajů do tabulky • Prvouka – části rostliny, požadavky rostlin na teplo, světlo, vláhu
Příprava pokrmů • OSV – učí se spolupracovat a komunikovat ve skupině	• Prvouka – zdravá strava, co na stůl patří a nepatří, chování u stolu

6. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
PŘÍPRAVA POKRMŮ Žák • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. • připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy. • dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu. • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni. • dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování.	• kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu • potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku • příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy • úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole • výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ Žák • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model.	• stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž

• ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.	stavebnice Boffin, Merkur, Voltík • návod, předloha, náčrt, plán
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
PŘÍPRAVA POKRMŮ Žák • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni. • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ Žák • sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model. • navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.	• kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu • potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku • příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů • úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole • výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy • stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž stavebnice Boffin, Merkur, Voltík • návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
osobnostní a sociální výchova environmentální výchova multikulturní výchova	VV M Př

8. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
PŘÍPRAVA POKRMŮ Žák ● používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. ● připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy. ● dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu. ● dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni. ● dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování.	● kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu ● potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku ● příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy ● úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole ● výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
SVĚT PRÁCE Žák ● se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách. ● posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života. ● využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání. ● prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání. ● byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů. ● byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání.	● trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce ● volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb ● možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby ● zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Žák ● získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. ● řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. ● organizuje svoji pracovní činnost. ● pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech. ● dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. ● rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti. ● zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu. ● správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky. ● dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku. ● dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu.	● podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání ● vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) ● pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování ● jednoduché pracovní operace a postupy ● organizace práce, důležité technologické postupy ● technické náčrty a výkresy, technické informace, návody ● úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
PŘÍPRAVA POKRMŮ Žák ● používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. ● připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. ● dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. ● dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	● kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu ● potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku ● příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů ● úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole ● výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních

• dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
SVĚT PRÁCE Žák • se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí. • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání. • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Žák • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	• trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce • volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb • možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby • zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů • podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání • vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • jednoduché pracovní operace a postupy • organizace práce, důležité technologické postupy • technické náčrty a výkresy, technické informace, návody • úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
osobnostní a sociální výchova exkurze	OV M ČJ Př Z

Občanská výchova a výchova ke zdraví

Občanská výchova a výchova ke zdraví

Vzdělávací obor předmětu Občanská výchova a výchova ke zdraví vznikl spojením obsahu ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost a Člověk a zdraví.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6.–9. ročník: 1 hodina

2 hodiny ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a 2 hodiny ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Výuka je realizována v kmenových třídách, počítačových učebnách a je rozšířena o exkurze, návštěvy vzdělávacích pořadů, příp. přednášky odborníků. Součástí výuky jsou dílčí projekty a samostatné výstupy žáků.

Občanská výchova a výchova ke zdraví směřuje k rozvíjení osobnostních kvalit žáků, zahrnující sebepoznávání, hledání vlastního místa ve společnosti a ve světě práce. Seznamuje se sociálními vztahy ve společnosti, pomáhá formovat postoje k důležitým oblastem lidského života a hodnotovou orientaci žáků, zejména s ohledem na respektování odlišností, porozumění kulturní pluralitě v místním prostředí i ve světě a na vnímání globálních problémů lidstva. Usiluje o rozvoj potřeby žáků vést zdravý životní styl, převzít odpovědnost za vlastní zdravotní stav a předcházet tak zdravotním rizikům i sociálně nežádoucím jevům. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví na úrovni všech složek (biopsychosociální model) a být za ně odpovědný. Snaží se o rozvoj komunikativních dovedností dítěte, rozvíjí odpovědné a morálně přijatelné jednání a schopnost orientovat se ve vlastním životě i ve složitých podmínkách současné společnosti. Zaměřuje se tedy na řešení problémových situací a konfliktů v mezilidských vztazích.

Formy a metody práce

- Frontální výuka
- Skupinová práce
- Projekt
- Samostatná práce
- Exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- práce s informacemi
- učební styly

Kompetence komunikativní

- formulace a vyjadřování vlastních myšlenek a názorů
- naslouchání druhým
- zapojení do diskuse

Kompetence sociální a personální

- spolupráce
- ohleduplnost
- mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- tolerance a respekt k odlišnostem
- právní vědomí v oblasti mezilidských vztahů
- řešení krizové situace

Kompetence pracovní

- dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti při pracovní činnosti
- stres v práci a jeho eliminace

6. ročník

Očekávané výstupy - minimální	Učivo - minimální
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI ● respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití ● uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ● rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům ● je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie ● respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti **ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO** ● vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů	**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** ● **naše škola** – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy ● **lidská setkání** – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti ● **vztahy mezi lidmi** – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti ● **zásady lidského soužití** – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování **ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO** ● **lidská práva** – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

Výchova ke zdraví **Osobnostní a sociální rozvoj** ● uplatňuje způsoby běžného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla	**Osobnostní a sociální rozvoj** ● **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování **RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** ● **autodestruktivní závislosti** – alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu ● **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci
Očekávané výstupy - běžné	Učivo - běžné
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI ● objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání ● rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ● kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ● uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích ● objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** ● **naše škola** – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život ● **naše obec, region, kraj** – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku ● **naše vlast** – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny ● **kulturní život** – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní

● rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace ● **lidská setkání** – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti ● **vztahy mezi lidmi** – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti ● **zásady lidského soužití** – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO ● přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod ● objasní význam právní úpravy důležitých vztahů	**ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO** ● **lidská práva** – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace
Výchova ke zdraví **Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** ● projevuje odpovědný vztah k sobě samému a k ostatním jedincům ve společnosti ● respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování ● uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	**Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** ● **mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování **RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** ● **autodestruktivní závislosti** – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu ● **skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** – šikana a jiné projevy

	násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci ● **stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnost
Očekávané výstupy - obohacené	Učivo - obohacené

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Př, D, Z, TV, VV

7. ročník

Očekávané výstupy - minimální	Učivo - minimální
Výchova ke zdraví **VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** ● chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny ● vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) ● projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy **ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** ● uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v	**VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** ● **vztahy ve dvojici** – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství ● **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek **ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** ● **dětství, puberta, dospívání** – tělesné, duševní a společenské změny ● **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování

případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ● respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ● respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE ● vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt ● projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	**RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** ● **bezpečné chování a komunikace** – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení ● **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – ve škole, při různých činnostech, v dopravě, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) ● **manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt ● **ochrana člověka za mimořádných událostí** – varovný signál a jiné způsoby varování, evakuace
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ ● samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ● respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ● respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	**ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** ● **tělesná a duševní hygiena, denní režim** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim ● **ochrana před přenosnými chorobami –** základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty

Očekávané výstupy - běžné	Učivo - běžné
Výchova ke zdraví **VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** ● respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě ● vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví ● vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví ● posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	**VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** ● **vztahy ve dvojici** – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství ● **vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE ● uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ● projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	**ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** ● **dětství, puberta, dospívání** – tělesné, duševní a společenské změny ● **sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ ● samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci	**ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** ● **tělesná a duševní hygiena, denní režim** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní

organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ● respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ● respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim ● **ochrana před přenosnými chorobami –** základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ● **ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE ● vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi ● projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc, uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	**RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** ● **bezpečné chování a komunikace** – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení ● **dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) ● **manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy, působení sekt ● **ochrana člověka za mimořádných událostí** – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

Zpět na obsah

Očekávané výstupy - obohacené	Učivo - obohacené

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Př, D, Z, TV

8. ročník

Očekávané výstupy - minimální	Učivo - minimální
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ ● stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků ● sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti ● ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet ● uvede příklady služeb, které banky nabízejí ● uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	**ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ** ● **peníze** – formy placení ● **hospodaření –** rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing ● **banky a jejich služby –** aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků

Výchova ke zdraví **HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ** ● svěří se se zdravotním problémem **ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** ● projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce **Člověk jako jedinec** ● chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním ● formuluje své nejbližší plány **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ** ● utváří si zdravý a vyrovnaný vztah k sobě samému i druhým lidem ● využívá vhodná cvičení a metody k nácviku seberegulace, sebeorganizace a předcházení a zvládání stresu ● respektuje sebe sama i druhých	**HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ** ● **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – složky zdraví, základní lidské potřeby ● **podpora zdraví a její formy** – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví ● **ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** ● **výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy ● **vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví –** kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota **Člověk jako jedinec** ● **podobnost a odlišnost lidí** – projevy chování, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál ● **osobní rozvoj** – životní cíle a plány ***OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ*** ● **sebepoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity
Očekávané výstupy - běžné	Učivo - běžné
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ ● rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního	**ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ** ● **majetek, vlastnictví** – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření

vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady ● sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti ● na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení ● vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít ● uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ● na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz ● rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu **Výchova ke zdraví** **HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ** ● usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ● vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví ● **peníze** – formy placení ● **hospodaření –** rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní ● **banky a jejich služby –** aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků ● **principy tržního hospodářství** – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu **HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ** ● **celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie ● **podpora zdraví a její formy** – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví **ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** ● **výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ ● projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce **ČLOVĚK JAKO JEDINEC** ● objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ● posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ● kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání ● popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ** ● utváří si zdravý a vyrovnaný vztah k sobě samému i druhým lidem ● využívá vhodná cvičení a metody k nácviku seberegulace, sebeorganizace a předcházení a zvládání stresu ● respektuje sebe sama i druhých	podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy ● **vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví –** kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota **ČLOVĚK JAKO JEDINEC** ● **podobnost a odlišnost lidí** – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál ● **vnitřní svět člověka** – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí ● **osobní rozvoj** – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ** ● **sebepoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity ● **seberegulace a sebeorganizace činností a chování** – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování ● **psychohygiena** v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
Očekávané výstupy - obohacené	Učivo - obohacené

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Př, D, Z, Tv, Pč

9. ročník

Očekávané výstupy - minimální	Učivo - minimální
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT ● uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování **ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO** ● uvede základní prvky fungování demokratické společnosti ● chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy ● uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání ● vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů ● na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu ● uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele ● uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání ● uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků ● vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v	**MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT** ● **evropská integrace** – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR ● **globalizace** – projevy, významné globální problémy **ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO** ● **právní základy státu** – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu ● **státní správa a samospráva** – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly ● **právní řád České republiky** – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů ● **protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví ● **právo v každodenním životě** – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

případě potřeby vhodným způsobem o radu ● rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy ● v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	
Očekávané výstupy - běžné	Učivo - běžné
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT ● popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ● uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky ● objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	**MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT** ● **evropská integrace** – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR ● **globalizace** – projevy, významné globální problémy
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ ● rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady ● sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti ● na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení ● vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít ● uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ● na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování	**ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO** ● **právní základy státu** – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu ● **státní správa a samospráva** – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly ● **principy demokracie** – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev ● **právní řád České republiky** – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů ● **protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví ● **právo v každodenním životě** – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz ● rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	
Očekávané výstupy - obohacené	Učivo - obohacené

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Environmentální výchova Multikulturní výchova Mediální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Př, D, Z

Zpět na obsah

Osnovy volitelných předmětů

Seminář z informatiky

Charakteristika předmětu

Předmět rozšiřuje některé oblasti z povinné informatiky. Do výuky může být zařazen v některých ročnících druhého stupně jako volitelný předmět v rozsahu 1 hodiny týdně.

Předmět je zaměřen na práci s aplikačním SW a tvorbu výstupů v elektronické podobě. Náplní je učivo z oblasti počítačové grafiky a zpracování digitálních fotografií, tvorby www stránek, zpracování videa, aj.

Učivo může být podle aktuálního složení studijních skupin přizpůsobeno zájmu žáků např. rozložením některých celků do více ročníků, s cílem detailně prohloubit znalosti a dovednosti z dané oblasti, nebo naopak zkombinováním jednotlivých části z více ročníků do jednoho.

Žák, který navštěvuje tento předmět pouze ve vybraném ročníku (ročnících) a nikoli v celém rozsahu na druhém stupni, by měl zvládat výstupy vztahující se k příslušnému ročníku, ve kterém předmět navštěvoval.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák

- systémově přistupuje k analýze situací a jevů světa kolem něj
- má snahu se postupně zlepšovat a přizpůsobovat

Kompetence k řešení problémů

Žák

- nachází různá řešení a volí nejvhodnější pro danou situaci
- vytrvá při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem

Kompetence komunikativní

Žák

- přijímá rozhodnutí na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování je vedeno pomocí věcných argumentů
- komunikuje pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje

Kompetence sociální a personální

Žák

- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, je veden k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- využívá zkušenost, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce

Kompetence občanské

Žák

- respektuje práva k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- zná povinnost chránit osobní údaje a data
- posuzuje technická řešení z pohledu druhých lidí a dokáže je vyhodnotit v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

Kompetence pracovní

Žák

- pracuje podle návodu, předem stanoveného postupu
- je veden k šetrné práci s výpočetní technikou
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- rozumí různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

Kompetence digitální

Žák

- chápe standardizování postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- vytváří a upravuje digitální obsah
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

6. až 9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Žák • V bitmapovém editoru umí vybrat části obrázku, spojovat více částí do jednoho celku. • Vytvořený dokument uloží ve vhodném formátu • Kreslí základní vektorové tvary a umí měnit jejich vzhled.	• Základní operace v bitmapovém editoru (výřez, copy, paste, ořez, zmenšení) • Základní funkce vektorového editoru
• Vytvoří jednoduché video (např. “slideshow” z fotek)	• Práce s jednoduchým editorem videa
• Pomocí html značek dokáže v dokumentu vyznačit jeho základní prvky • Dokáže nastavit některé vlastnosti prvků pomocí css	• Základní html prvky a jejich použití v dokumentu • Definice vzhledu prvků pomocí css
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
• Vysvětlí princip uložení obrazové informace • Prakticky využívá vlastnosti různých grafických formátů • Využívá možnosti editačních programů při úpravě bitmapových obrázků • Tvůrčím způsobem pracuje s bitmapovým editorem • Provádí základní operace s vektorovými objekty • Vytváří rozsáhlejší grafické dokumenty s využitím vektorového editoru	• Bitmapová a vektorová grafika – prohloubení a doplnění základních znalostí z oblasti ukládání digitálních dat • Bitmapové grafické formáty – možnosti, rozdíly, omezení • Editace fotek (zmenšování, výřezy, výběra, skládání, barevné a jiné úpravy). • Funkce bitmapového editoru • Základy vektorové grafiky – kreslení a modifikace objektů, vlastnosti objektů, spojování • Seznámení s funkcemi vektorového editoru • Kombinace vektorové a bitmapové grafiky, trasování • Písma. • Překreslení předlohy. • Realizace vlastních návrhů.
• Vytváří jednoduché animace a klipy	• Princip animovaných obrázků a seznámení s funkcemi animačního programu • Audio a video, střih videa, ozvučení klipu

• Definuje strukturu html dokumentu • Vysvětlí princip služby WWW • Ve vhodném editoru vytvoří jednoduchou webovou stránku • Orientuje se v kódu HTML a provádí v něm potřebné úpravy • Nalezne chyby ve struktuře dokumentu • Vytvoří vlastní kód vhodně strukturovaného dokumentu, obsahujícího běžné prvky stránek • Je schopen definovat vzhled prvků v dokumentu pomocí CSS • Je schopen pomocí CSS definovat rozvržení prvků na stránce • Prostřednictvím vhodné služby publikuje svou práci	• Zopakování a prohloubení znalostí o službě WWW • Specifika webových stránek oproti jiným typům el. dokumentů, struktura dokumentů • Online nástroje pro tvorbu stránek • Možnosti publikace • Seznámení se základními technologiemi pro WWW(html + css) • HTML značky, jejich význam a použití • Prvky stránek, odkazy • Obrázky a další vkládané součásti stránek • Možnosti a omezení CSS • Způsoby použití. Selektory, třídy, pseudotřídy… • Nastavení základních formátovacích vlastností pomocí CSS • Pokročilejší možnosti CSS

Zpět na obsah

Historický seminář

Charakteristika předmětu historický seminář

Předmět patří mezi volitelné předměty nabízené žákům v šestém ročníku. Je určen pro žáky s humanitními zájmy. Předmět nabízí žákům pohled na důležitá období našich dějin, seznamuje je s významnými událostmi a osobnostmi. Soustřeďuje se hlavně na dějiny Prahy (v kontextu s českou historií), na dějiny kultury (vědy, techniky, způsobu života, náboženství, umění). Předmět přispívá k hlubšímu a komplexnějšímu názoru na historii a k silnějšímu citovému vztahu k Praze.

Předmět je výrazně prakticky zaměřen. Při hodnocení žáků učitel vždy vychází z osobního nasazení, aktivity a celkového zapojení žáka.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

6. ročník: 1 hodina v rámci volitelných předmětů

Formy a metody práce

Práce s historickými dokumenty, odbornou literaturou, historickou beletrií,

Exkurze

Skupinová práce

Projekty

Využití výpočetní techniky, teoretický výklad, dialog

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- nabízet žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin Prahy v kontextu s českým vývojem
- nabízet žákům aktivační metody, které jim přiblíží danou problematiku

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k využívání získaných vědomostí k řešení problémů a ke zpracování projektů

Kompetence komunikativní

- umožnit žákům vyjadřovat své myšlenky, vyjadřovat se výstižně a logicky, zapojovat se do diskuze, pomocí skupinové práce a projektů je vést ke komunikaci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- vytvářet dostatek situací, které umožní žákům spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce

Kompetence občanské

- učit žáky ctít, chránit naše tradice a kulturní a historické dědictví při návštěvách muzeí a historických památek
- vést žáky k pochopení základních ekologických souvislostí vyvozených z historie

Kompetence pracovní

- vést žáky k využití znalostí a dovedností z tohoto předmětu, mezipředmětových vztahů ke svému rozvoji

6. ročník

Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
• Žák chápe obsah a význam pomocných věd historických pro historické poznání. • Žák uvede příklady hmotných a písemných pramenů.	Pomocné vědy historické – diplomatika, archeologie, heraldika, sfragistika, genealogie, numizmatika. Historické prameny.
• Žák uvede příklady archivů, muzeí a dalších kulturních institucí poskytujících historické informace. Žák získává a zpracovává informace z písemných pramenů.	Exkurze - Národní archiv.
• Žák si prohloubí znalosti získané v hodinách dějepisu. Žák umí využívat znalosti z příbuzných předmětů.	Národní muzeum, Muzeum hlavního města Prahy, Eduard Štorch – literární zpracování pravěkých dějin. Dějiny Prahy a českých zemí před příchodem Slovanů.
• Žák seznámí se s místy významných historických událostí.	Stopy Keltů a Germánů v zeměpisných a místních názvech. Exkurze – Závist nad Zbraslaví, Šance v Hostivaři.
• Žák vysvětlí postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti.	Dějiny Prahy a českých zemí po příchodu Slovanů. Kosmova kronika, Staré pověsti české.
• Rozlišuje mýty a skutečnost.	Exkurze – Vyšehrad, Muzeum hl. M. Prahy, Muzeum Výtoň, Muzeum pražských pověstí a strašidel. Dějiny Chodova a Jižního Města.
• Žák používá aktivně a účelně k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály a pořady.	Projekt – zpracování předcházejících témat.

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova ● komunikace ● kooperace ● řešení problémů ● kreativita	OV ● region Praha
Environmentální výchova ● historické památky	D ● historie Prahy a Čech
Multikulturní výchova ● poznávání jiných kultur, předsudků a našeho etnického původu	ČJ/VV ● dějiny umění, literatura

Zpět na obsah

7. ročník

Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
• Žák umí vysvětlit podstatu a specifika života rolníků, šlechty, lidí ve městech a v klášterech, zvláštní postavení židovské komunity. • Žák chápe význam církve pro rozvoj středověké společnosti. • Žák zná základní etapy vývoje Pražského hradu. • Žák pozná umělecké slohy podle základních znaků. • Žák jmenuje místa spojená s českými (i evropskými) a pražskými historickými událostmi a osobnostmi. • Žák se umí lépe orientovat v Praze.	Exkurze: • Vyšehrad • Staroměstská radnice • Betlémská kaple • Anežský klášter • Hrad • Malá Strana • Židovské město a hřbitov • Maroldovo panorama • Národní galerie • Národní muzeum • Muzeum hlavního města Prahy Umělecké slohy: románský, gotický, renesanční, barokní.
• Žák umí vyhledávat, třídit informace a využívat je při tvorbě projektu. • Žák používá aktivně a účelně k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály a pořady.	Projekt: mapa Prahy – označení navštívených míst a památek.

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
Osobnostní a sociální výchova • komunikace • kooperace • řešení problémů • kreativita	OV • člověk a společnost • region Praha
Mediální výchova • práce s digitálními i písemnými zdroji	Z • orientace ve městě
Multikulturní výchova • poznávání jiných kultur – Židé	ČJ/VV • dějiny umění a architektury, literatura
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech • Jsme Evropané	

Zpět na obsah

Matematický seminář

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět je volitelným předmětem a rozšiřuje a prohlubuje obsah předmětu Matematika vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace stanoveného RVP ZV.

Obsah předmětu je zaměřen na procvičení získaných matematických znalostí a dovedností, na jejich uplatnění při řešení úloh z praxe. Zároveň rozšiřuje matematické vědomosti nad rámec RVP v souvislosti s přijímacím řízením na střední školy. Klade důraz na vytváření správného úsudku, postřehu, vhledu do úlohové situace nebo experimentu také pomocí aktivizujících her, soutěží a testů. Výuka napomáhá rozvoji logického myšlení, paměti, abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci.

Časová dotace:

6. ročník 1 hodina

7. ročník 1 hodina

9. ročník 1 hodina

Předmět naplňuje některé oblasti průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova, zejména formuje studijní dovednosti, utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci a vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci.

Formy a metody práce jsou voleny s ohledem na charakter učiva, je využívána nejen frontální výuka, ale zejména skupinová výuka, projektová výuka, práce s interaktivní tabulí, práce s ICT.

Matematický seminář je vyučován jako dvouhodinový 1x za dva týdny, žáci si předmět volí v rámci ročníku, tudíž předmět navštěvují žáci z různých tříd.

Výchovně vzdělávací strategie předmětu Seminář z matematiky

1. Kompetence k učení:

Žák

- je schopen podle vzorového řešení příkladu samostatně řešit obdobné úlohy
- orientuje se v zadání slovní úlohy, umí vybrat údaje podstatné pro řešení
- analyzuje řešení úlohy, hledá a napravuje chyby
- používá matematické znaky a symboly
- hodnotí své znalosti na základě samostatné práce
- je veden k samostatnému pozorování, měření, porovnávání, odhadování, zaokrouhlování

2. Kompetence k řešení problému

Žák

- je veden k řešení problémových úloh, modelových situací vedoucích k hledání vlastního úsudku a odhadu
- vyhledá chybu v řešení
- je veden k řešení problému logickými, matematickými postupy
- objevuje různé varianty řešení problému

- provádí rozbor úkolu (problému), tvoří plán jeho řešení, odhaduje výsledky, volí správný postup k vyřešení a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- rozsáhlejší úkoly řešené ve skupině řeší ve spolupráci s ostatními
- aplikuje již jednou vyřešený problém na jiný úkol
- pravidelně využívá aktivizující metody učení např. skupinové, ve dvojicích, umožňuje žákům posouzení názorů spolužáků a tím umožňovat správné vyřešení problému

3. Kompetence komunikativní

Žák

- popisuje a vysvětluje svůj postup řešení úkolu, formuluje myšlenky v logickém sledu
- dokáže obhájit svůj názor na základě věcných argumentů
- prezentuje výsledky i získané informace formou grafů, tabulek i diagramů
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- využívá informační a komunikační technologie pro řešení úkolů
- aktivně spolupracuje s ostatními při práci ve skupině

4. Kompetence sociální a personální

Žák

- respektuje společně dohodnutá pravidla chování
- pomáhá při řešení úloh slabším žákům
- dokáže se obrátit na ostatní s žádosti o pomoc
- neodmítá pomoc ostatním
- při skupinové práci přijímá svou roli ve skupině, dohodne se o práci, jejím průběhu i výsledcích
- hledá cesty k dosažení cíle a nenechá se odradit případným nezdarem
- přijímá kritiku i pochvalu

5. kompetence občanské

Žák

- uvědomuje si význam Matematiky v běžném životě
- uvědomuje si provázanost Matematiky s ostatními předměty
- řeší příklady vycházející z běžného života (daně, nákupy, spoření,…)

6. kompetence pracovní

Žák

- pracuje samostatně s učebnicí, zvládá práci s tabulkami, kalkulačkou
- správně používá rýsovací potřeby
- vyrábí jednoduché učební pomůcky
- zapojuje tvořivý přístup, k práci přistupuje zodpovědně
- dodržuje bezpečnost práce
- při řešení úloh posiluje trpělivost, vytrvalost a systematičnost

Zpět na obsah

6. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Číslo a číselné operace ● zvládá početní úkony s penězi ● orientuje se na číselné ose ● užívá význam desetinného čísla v reálných situacích	**Číslo a číselné operace** ● Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků ● Desetinná čísla ● Prvočíslo a číslo složené
Geometrie v rovině a prostoru ● řeší jednoduché praktické úlohy související s objemem a povrchem, obvodem a obsahem ● vyhledává úlohy, které je třeba řešit pomocí metrických vlastností	**Geometrie v rovině a prostoru** ● Shodnost, shodná zobrazení ● Úhel ● Objem a povrch krychle a kvádru ● Trojúhelník
Závislosti, vztahy a práce s daty ● vyhledává úlohy, které lze matematizovat ● porovnává veličiny ● vypracuje jednoduchou tabulku ● třídí, vyhledá a porovnává data v tabulce	**Závislosti, vztahy a práce s daty** ● Aritmetický průměr ● Diagramy
Nestandardní aplikační úlohy ● hledá různá řešení předložených situací ● využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	**Nestandardní aplikační úlohy** ● Posloupnosti a řady
Očekávané výstupy běžné	Učivo – běžné
Číslo a číselné operace ● analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá aparát přirozených a desetinných čísel ● vytváří a řeší slovní úlohy s reálným základem ● užívá kalkulátoru a moderní technologie k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků z praxe ● řeší úlohy z praxe s užitím společného dělitele a násobku	**Číslo a číselné operace** ● Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků ● Desetinná čísla ● Prvočíslo a číslo složené
Geometrie v rovině a prostoru ● analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu ● užívá správnou terminologii a formu zápisu při řešení úloh	**Geometrie v rovině a prostoru** ● Shodnost, shodná zobrazení ● Úhel ● Objem a povrch krychle a kvádru ● Trojúhelník

Závislosti, vztahy a práce s daty ● řeší praktické úlohy ● vyhodnocuje správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám ● matematizuje situace z běžného života ● vytváří tabulky, diagramy a grafy z vyhledaných reálných situací	**Závislosti, vztahy a práce s daty** ● Aritmetický průměr ● Diagramy
Nestandardní aplikační úlohy ● analyzuje problém a vytváří plán řešení, k volbě správného postupu ● zdůvodňuje matematický postup k obhajobě vlastního řešení	**Nestandardní aplikační úlohy** ● Posloupnosti a řady
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
● řeší a sestavuje slovní úlohy z praxe vedoucí k matematickým operacím s přirozenými a desetinnými čísly s využitím komutativního a distributivního zákona ● hledá jiné způsoby řešení známých typů příkladů ● samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a zpracuje v tabulkovém editoru ● užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací ● hledá různé cesty k řešení a zvažuje klady a zápory jednotlivých variant ● aplikuje již jednou ověřený postup na další podobné úlohy ● vyhledá chybu v postupu řešení	● Komplexní výpočty v oboru přirozených a desetinných čísel ● Euklidův algoritmus pro nalezení NSD ● Vennovy diagramy ● Posunutí ● Velikost úhlu (stupně, minuty i vteřiny) ● Volné rovnoběžné promítání, nadhled a podhled ● Základy kombinatoriky, faktoriál, pravděpodobnost, logické úlohy

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace **EV** Vztah člověka k prostředí Ekosystémy **MeV** Práce v realizačním týmu	**Český jazyk** čtení slovních úloh s porozuměním **Dějepis** číselná osa **Přírodopis** Porovnávání velikosti, hmotnosti a množství, grafická znázornění výsledků měření **Zeměpis** vesmír, Země, kartografie **Fyzika** Základní výpočty a měření, pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti kapalin, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření **Chemie** výpočet složení roztoků, výtěžnosti, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření **Informatika** zpracování grafů a dat, vyhledávání a třídění **Výtvarné činnosti a Estetická výchova** geometrické útvary, zvyky jednotlivých zemí, rituály, vliv na výtvarné umění, prostorové vnímání, výtvory lidí v krajině, obydlí (iglú, teepee, maringotka, vila, činžovní dům, střecha...) **Občanská výchova a výchova ke zdraví** zdravá výživa, majetek a bohatství **Pracovní činnosti** stavebnice, sestavování předmětů **Tělesná výchova** měření výkonů, míčové hry (odraz, dopad, štafety, výsledkové tabulky turnajů), pódiová cvičení, herní plány, cvičení s tělesy

7. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Číslo a číselné operace ● zvládá početní úkony s penězi ● orientuje se na číselné ose ● užívá význam celého čísla v reálných situacích	**Číslo a číselné operace** ● Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků ● Druhá mocnina ● Nezáporná racionální čísla a operace s nimi ● Celá a racionální čísla
Geometrie v rovině a prostoru ● řeší jednoduché praktické úlohy související s objemem a povrchem, obvodem a obsahem ● vyhledává úlohy, které je třeba řešit pomocí metrických vlastností	**Geometrie v rovině a prostoru** ● Shodnost, shodná zobrazení ● Rovnoběžníky a hranoly
Závislosti, vztahy a práce s daty ● matematizuje reálnou situaci pomocí poměru, zlomku a procenta ● porovnává veličiny poměrem, zlomkem, procentem	**Závislosti, vztahy a práce s daty** ● Poměr ● Přímá a nepřímá úměrnost ● Procenta
Nestandardní aplikační úlohy ● hledá různá řešení předložených situací ● využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh ● vypracuje jednoduchou tabulku ● třídí, vyhledá a porovnává data v tabulce	**Nestandardní aplikační úlohy** ● Sloupcové diagramy ● Kruhové diagramy
Očekávané výstupy běžné	**Učivo – běžné**
Číslo a číselné operace ● analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá aparát racionálních čísel ● vytváří a řeší slovní úlohy s reálným základem ● užívá kalkulátoru a moderní technologie k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků z praxe	**Číslo a číselné operace** ● Opakování a prohlubování učiva z předchozích ročníků ● Druhá mocnina ● Nezáporná racionální čísla a operace s nimi ● Celá a racionální čísla
Geometrie v rovině a prostoru ● analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu ● užívá správnou terminologii a formu zápisu při řešení úloh	**Geometrie v rovině a prostoru** ● Shodnost, shodná zobrazení ● Rovnoběžníky a hranoly
Závislosti, vztahy a práce s daty	**Závislosti, vztahy a práce s daty**

• využívá v reálných situacích daný poměr, úměrnost a zlomky • řeší praktické úlohy s procenty • vyhodnocuje správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám • zdůvodňuje matematický postup k obhajobě vlastního řešení	• Poměr • Přímá a nepřímá úměrnost • Procenta
Nestandardní aplikační úlohy • matematizuje situace z běžného života • vytváří tabulky, diagramy a grafy z vyhledaných reálných situací • analyzuje problém a vytváří plán řešení, k volbě správného postupu	**Nestandardní aplikační úlohy** • Sloupcové diagramy • Kruhové diagramy
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• řeší a sestavuje slovní úlohy z praxe vedoucí k matematickým operacím se zlomky • upravuje složené zlomky a řeší náročnější úlohy, kde jsou kombinovány různé operace se zlomky, desetinnými čísly i smíšenými čísly • samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a zpracuje v tabulkovém editoru • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací • hledá různé cesty k řešení a zvažuje klady a zápory jednotlivých variant • aplikuje již jednou ověřený postup na další podobné úlohy • vyhledá chybu v postupu řešení	• Komplexní výpočty v oboru racionálních čísel s více členy s užitím mocnin • Vennovy diagramy, Euklidův algoritmus, diofantovské rovnice • Skládání shodných zobrazení • Dělící poměr • Volné rovnoběžné promítání, rovinné řezy hranolu, průnik přímky s tělesem • Základy kombinatoriky, pravděpodobnost, logické úlohy

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace **EV** Vztah člověka k prostředí Ekosystémy **MeV** Práce v realizačním týmu	**Český jazyk** čtení slovních úloh s porozuměním **Dějepis** číselná osa **Přírodopis** Porovnávání velikosti, hmotnosti a množství, grafická znázornění výsledků měření **Zeměpis** vesmír, Země, kartografie **Fyzika** Základní výpočty a měření, pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti kapalin, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření **Chemie** výpočet složení roztoků, výtěžnosti, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření **Informatika** zpracování grafů a dat, vyhledávání a třídění **Výtvarné činnosti a Estetická výchova** geometrické útvary, zvyky jednotlivých zemí, rituály, vliv na výtvarné umění, prostorové vnímání, výtvory lidí v krajině, obydlí (iglú, teepee, maringotka, vila, činžovní dům, střecha...) **Občanská výchova a výchova ke zdraví** zdravá výživa, majetek a bohatství **Pracovní činnosti** stavebnice, sestavování předmětů **Tělesná výchova** měření výkonů, míčové hry (odraz, dopad, štafety, výsledkové tabulky turnajů), pódiová cvičení, herní plány, cvičení s tělesy

9. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
Číslo a proměnná ● pracuje se zlomky a smíšenými čísly a desetinnými čísly ● používá vyjádření vztahu celek – část celku (zlomek, desetinné číslo, procento) ● orientuje se na číselné ose ● zvládá početní úkony s penězi	**Číslo a proměnná** ● Číselné obory ● Mocnina a odmocnina ● Mnohočleny ● Úpravy algebraických výrazů ● Řešení lineárních rovnic ● Řešení soustavy lineárních rovnic ● Slovní úlohy
Geometrie v rovině a prostoru ● načrtne základní tělesa ● zobrazuje jednoduchá tělesa ● umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami ● používá technické písmo ● čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům	**Geometrie v rovině a prostoru** ● Pythagorova věta ● Obvod a obsah rovinných obrazců ● Povrch a objem těles ● Konstrukční úlohy ● Shodnost ● Podobnost
Závislosti, vztahy a práce s daty ● samostatně řeší praktické úlohy ● matematizuje reálnou situaci pomocí ● poměru, zlomku a procenta ● porovná různá řešení předložených situací ● využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	**Závislosti, vztahy a práce s daty** ● Procenta ● Poměr a úměrnost ● Funkce ● Goniometrie
Nestandardní a aplikační úlohy ● vypracuje jednoduchou tabulku ● vyhledá údaje v tabulce ● třídí, vyhledá a porovnává data v tabulce ● doplní následující člen do jednoduché řady	**Nestandardní a aplikační úlohy** ● Grafy a diagramy ● Aplikační úlohy ● Posloupnosti
Očekávané výstupy běžné	**Učivo – běžné**
Číslo a proměnná ● analyzuje a řeší jednoduché problémy ● modeluje konkrétní situace, v nich využívá aparát racionálních čísel ● vytváří a řeší slovní úlohy s reálným základem ● užívá kalkulátoru a moderní technologie k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků z praxe	**Číslo a proměnná** ● Číselné obory ● Mocnina a odmocnina ● Mnohočleny ● Úpravy algebraických výrazů ● Řešení lineárních rovnic ● Řešení soustavy lineárních rovnic ● Slovní úlohy
Geometrie v rovině a prostoru ● analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného	**Geometrie v rovině a prostoru** ● Pythagorova věta ● Obvod a obsah rovinných obrazců

matematického aparátu • užívá správnou terminologii a formu zápisu při řešení úloh	• Povrch a objem těles • Konstrukční úlohy • Shodnost • Podobnost
Závislosti, vztahy a práce s daty • vyhodnocuje správnost výsledku vzhledem k zadaným podmínkám • zdůvodňuje matematický postup k obhajobě vlastního řešení	**Závislosti, vztahy a práce s daty** • Procenta • Poměr a úměrnost • Funkce • Goniometrie
Nestandardní a aplikační úlohy • matematizuje situace z běžného života • vytváří tabulky, diagramy a grafy z vyhledaných reálných situací • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací • aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • analyzuje problém a vytváří plán řešení, k volbě správného postupu	**Nestandardní a aplikační úlohy** • Grafy a diagramy • Aplikační úlohy • Posloupnosti
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
• řeší úlohy s algebraickými výrazy a mnohočleny s mocninami a odmocninami i ve jmenovateli • pozná kvadratickou rovnici, určí počet řešení a ověří správnost řešení, početně i graficky • třídí funkce podle předpisu i grafu • využívá grafů při řešení rovnic a nerovnic • chápe souvislosti mezi funkcemi a rovnicemi • chápe význam parametru v parametrických rovnicích a řeší parametrické rovnice a nerovnice • načrtne grafy elementárních funkcí a určí jejich vlastnosti • vyhledá statistické údaje v textu a dokáže je interpretovat	• Definice n-té odmocniny, mocniny s racionálním exponentem • Úpravy číselných výrazů s mocninami a odmocninami • Lomený výraz a výraz s odmocninou, definiční obor výrazu • Řešení kvadratické rovnice • Diskriminant, rozklad kvadratického trojčlenu, vztahy mezi kořeny • Jednoduché lineární a kvadratické rovnice s jedním parametrem • Kvadratická funkce a její užití při řešení kvadratických rovnic a nerovnic • Mocninné funkce s přirozeným a celým mocnitelem • Funkce druhá a třetí odmocnina • Aritmetický, geometrický, harmonický a vážený průměr, modus, medián, rozptyl, směrodatná odchylka

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace **EV** Vztah člověka k prostředí Ekosystémy **MeV** Práce v realizačním týmu	**Český jazyk** čtení slovních úloh s porozuměním **Dějepis** číselná osa **Přírodopis** Porovnávání velikosti, hmotnosti a množství, grafická znázornění výsledků měření **Zeměpis** vesmír, Země, kartografie **Fyzika** Základní výpočty a měření, pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti kapalin, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření, výpočty a chyby (odchylka), užití vyjádření neznámé ze vzorce při fyzikálních výpočtech, vlnění, kmitání, odraz světla **Chemie** výpočet složení roztoků, výtěžnosti, převody jednotek veličin, grafická znázornění výsledků měření, rovnice chemických reakcí, zákon zachování hmotnosti, výpočty a chyby (odchylka), užití vyjádření neznámé ze vzorce při chemických výpočtech **Informatika** zpracování grafů a dat, vyhledávání a třídění **Výtvarné činnosti a Estetická výchova** geometrické útvary, zvyky jednotlivých zemí, rituály, vliv na výtvarné umění, prostorové vnímání, výtvory lidí v krajině, obydlí (iglú, teepee, maringotka, vila, činžovní dům, střecha...) **Občanská výchova a výchova ke zdraví** zdravá výživa, majetek a bohatství **Pracovní činnosti** stavebnice, sestavování předmětů **Tělesná výchova** měření výkonů, míčové hry (odraz, dopad, štafety, výsledkové tabulky turnajů), pódiová cvičení, herní plány, cvičení s tělesy

Zpět na obsah

Anglická konverzace

Charakteristika předmětu
Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce má motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, má rozšiřovat a prohlubovat znalosti nabyté v hodinách Anglického jazyka a především je prakticky uplatňovat v komunikaci. Obohacuje žáky o slovní zásobu a běžně používané fráze a seznamuje s životem a zvyklostmi v anglicky mluvících zemích.

Konverzace v anglickém jazyce je vyučována v běžné třídě, popř. v učebně jazyků nebo v učebně ICT. Výuka je založena na aktivní činnosti žáků – rozhovoru, vyprávění, zpracování zadaných témat formou vlastního „projektu“. Součástí výuky je práce žáků se slovníkem.

Realizace předmětu v ročnících s týdenní časovou dotací:

Volitelný předmět

6. ročník 1 hodina týdně, zpravidla dvě hodiny jednou za 14 dní

7. ročník 1 hodina týdně, zpravidla dvě hodiny jednou za 14 dní

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence komunikativní

Žák

- otevřeně komunikuje se spolužáky o tématech probíraných v rámci výuky
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně
- využívá různé informační a komunikační prostředky
- čerpá informace z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální

Žák

- dokáže aktivně pracovat ve dvojici i vícečlenné skupině
- přistupuje ke kolektivní práci s respektem a tolerancí vůči druhým

Kompetence k učení

Žák

- je motivován k učení
- zdokonaluje schopnosti čtení a práce s textem
- propojuje teorii s praxí
- dokáže pracovat s chybou

Kompetence k řešení problémů

Žák

- dokáže rozpoznat problém a navrhnout jeho řešení
- při řešení problémů hledá a nachází nové přístupy
- dokáže pracovat samostatně a tvořivě

Zpět na obsah

Kompetence občanské

Žák

- chová se slušně a ohleduplně k druhým
- dodržuje dohodnutá pravidla

6. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
• Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. Mluvení • Mluví o jídle - řekne pár jednoduchých vět o tom, jaké jídlo má rád. Pozdraví a rozloučí se. Řekne pár jednoduchých vět o zvířeti, popíše jednoduše zvíře. • Žák se pokusí vyjadřovat v přítomném čase prostém.	Slovní zásoba: opakování z minulých ročníků: pozdravy, rozloučení, představování, číslovky, barvy, měsíce, abeceda, rodina, volnočasové aktivity, dům, domov nová látka: zvířata, škola, každodenní činnosti, oblíbené jídlo a sport
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Mluvení • Žák si vyžádá jednoduchou informaci. • Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. • Sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy. • Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, každodenních činností a potřeb a způsobu života a ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje. • Žák poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. sdělí informace o sobě, svých přátelích a rodině, svých aktivitách...) za použití slovních spojení a vět. • Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase, zdravém životním stylu, zvířatech a dalších osvojovaných tématech.	Slovní zásoba: opakování z minulých ročníků: dny v týdnu, měsíce, hodiny, číslovky, volnočasové aktivity nová látka: Škola, školní předměty Denní rutina Sport, sportovní vybavení Zdravá strava, jídlo, recepty Volně žijící zvířata, zvířata na farmě, můj domácí mazlíček Místa ve městě Dovolená New York City Filmy, recenze

• Žák se vyjadřuje v přítomném čase prostém a průběhovém, aplikuje modální slovesa can pro tvorbu otázek.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Mluvení • Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje. • Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje a na podobné výpovědi reaguje. • Žák krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou). • Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. • Žák je schopen vytvořit krátký příběh za použití slovní zásoby týkající se osvojovaných témat. • Žák se vyjadřuje v přítomném čase prostém a průběhovém, aplikuje modální slovesa can pro tvorbu otázek, zařazuje minulý čas prostý.	Slovní zásoba: Národní sporty v Kanadě, USA reálie – New York a mapy – Britské ostrovy, USA, Anglicky mluvící země Kultura – Thanksgiving day, Christmas and New Year, Day of Independence Tradice v České republice a anglicky mluvících zemí Oblíbený idol a jeho život

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• VMEGS – Evropa a svět nás zajímá • MKV – Multikulturalita • VDO – občanská společnost a škola • OSV – Rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů • OSV – Seberegulace a sebeorganizace; popis režimu dne • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého)	• český jazyk a literatura • zeměpis • občanská výchova

7. ročník

Očekávané výstupy minimální	Učivo minimální
• Žák je seznámen se zvukovou podobou jazyka. Mluvení • Mluví o svém volném čase, řekne, co rád dělá za záliby. • Žák mluví v přítomném čase prostém, pokusí se aplikovat i minulý čas prostý.	Slovní zásoba: opakování z minulých ročník jídlo, sporty, každodenní činnosti, dny v týdnu, měsíce, řadové číslovky nové téma: kreativní aktivity, popis oblíbené filmové postavy – charakteristika
Očekávané výstupy běžné	**Učivo běžné**
Mluvení • Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. • Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci. • Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje. • Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje. • Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje a na podobné výpovědi reaguje. • Žák poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. sdělí informace o sobě, svých přátelích a rodině, svých aktivitách...) za použití slovních spojení a vět. • Mluví o své rodině, kamarádech, škole,	Slovní zásoba: opakování z minulého ročníku: sporty, jídlo nová látka: Idoly teenagerů, filmy, slavní umělci fantastické postavy, pohádka, každodenní činnosti, dny v týdnu, měsíce, řadové číslovky Kreativní aktivity Narozeninová oslava Slavnostní ukončení školy Americké svátky a české tradice Geografie, světové strany, Skotsko – Glasgow, město, směry Výlet, dovolená, aktivity na dovolené, turistické informace - způsoby dopravy, harmonogram dovolené/prázdnin, dialog při nákupu jízdenek Počasí – druhy počasí, aktivity za daného počasí, styly oblékání

volném čase, nakupování a dalších osvojovaných tématech. ● Žák se vyjadřuje v přítomném čase prostém a průběhovém, aplikuje modální slovesa can pro tvorbu otázek, zařazuje minulý čas slovesa to be a používá pravidelná a nepravidelná slovesa.	
Očekávané výstupy obohacené	Učivo obohacené
Mluvení ● Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. ● Odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby. ● Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje. ● Vypráví jednoduchý krátký příběh za použití slovní zásoby týkající se osvojovaných témat či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. ● Žák krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou). ● Žák se vyjadřuje v přítomném čase prostém a průběhovém, aplikuje modální slovesa can pro tvorbu otázek, zařazuje minulý čas prostý a slovesa to be a používá pravidelná a nepravidelná slovesa. Zařazuje i minulý čas průběhový. Ve své řeči či dialozích se orientuje mezi těmito časy a dokáže aplikovat gramatická pravidla v mluveném projevu.	Slovní zásoba: Sporty v anglicky mluvících zemích Jídlo v anglicky mluvících zemích Hudba v anglicky mluvících zemích Žák dokáže hovořit a vyjádřit svůj názor o rozšiřující zjednodušené četbě : 1. The Contest 2. Peter Pan 3. Halloween in the Forest 4. 50 States Song 5. Glasgow Jazykové prostředky: Využívá jazykové aplikace k osvojení slovní zásoby, kterou zařazuje do svého mluveného projevu.

Zpět na obsah

Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
• VMEGS – Evropa a svět nás zajímá • MKV – Multikulturalita • VDO – občanská společnost a škola • OSV – Rozvoj schopností poznávání; popis osob na základě vizuálních materiálů • OSV – Seberegulace a sebeorganizace; popis režimu dne • OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu); Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého) • EV – Člověk a společnost	• Občanská výchova • Český jazyk a literatura - věta

Zpět na obsah

Mediální výchova

Charakteristika předmětu

Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, zejména tím, že se média, jako sociální instituce, podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení se vzdělávací oblastí **Jazyk a jazyková komunikace** se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. V rámci vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** se pak jedná o využívání tištěných i digitálních dokumentů jako zdrojů informací. Pozornost se obrací k věcné správnosti a přesnosti sdělení, a to jak kritickou analýzou existujících textů, tak vlastní produkcí a utvářením návyku ověřovat si co nejdůkladněji veškeré údaje. Vztah ke vzdělávací oblasti **Umění a kultura** je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce.

9. ročník

Očekávané výstupy běžné	Učivo běžné
Masová média • dokáže rozlišit různé druhy médií • uvědomí si, že média prošla určitým historickým vývojem • dokáže se zamyslet nad tím, jaký vliv mohou mít média pro život jedince ve společnosti	• pojem médium, média v našich životech, vliv médií
Zpravodajství • určí hodnotící prostředky ve zpravodajství, názor novináře • popíše, podle jakých kritérií jsou vybírány zprávy do zpravodajství • přemýšlí o funkci titulku a uvědomuje si, jak mohou manipulovat se čtenářem	• názor, výběr zpráv do zpravodajství, titulek
Stereotypy v médiích • přemýšlí o tom, jak média mohou vytvářet představu o různých skupinách, v jakých souvislostech se o některých skupinách hovoří a jaký to má dopad • je schopen rozpoznat stereotypy v mediálních sděleních a sestavit mediální sdělení, při kterém se vyvaruje použití stereotypů	• menšiny a média, genderové stereotypy, očernění
Regulace a autoregulace • dokáže posoudit článek z etického hlediska • rozliší hlavní aspekty etické/neetické reklamy • identifikuje násilí, které je smysluplnou součástí filmu od pseudonásilí (násilí pro násilí)	• novinářská etika, etika v reklamě, násilí v médiích
Média a politika • identifikuje přesvědčovací techniky politické reklamy • identifikuje v textu prvky signalizující postoje a hodnoty	• média a volby, objektivita ve zprávách, plakát a propaganda

• identifikuje rozdílné techniky propagandy na ideologickém plakátu a propagandistickém textu	
Marketing a média • uvědomuje si, jaký má reklama význam pro výrobce a pro média • přemýšlí o tom, proč jsou zařazovány určité pořady v určité časy • chápe, proč jsou pro média důležité informace o publiku	• reklama, programové schéma, sledovanost
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • pěstuje kritický přístup ke zpravodajství a reklamě • rozlišuje zábavní („bulvární“) prvky ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); • identifikuje rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; • chápe podstatu mediálního sdělení, • objasní jeho cíle a pravidla; • identifikuje základní orientačních prvky v textu	• kritický přístup k informacím
Stavba mediálních sdělení • rozpozná příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); • uvede příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)	• Mediální sdělení: zpráva
Vnímání autora mediálních sdělení • identifikuje postoje a názory autora v mediovaném sdělení; uplatnění	• Autor, manipulace

výrazových prostředků pro vyjádření / zastření názoru a postoje; výrazové prostředky uplatněné se záměrem manipulace s názorem a postojem; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, ● zhodnotí výběr a kombinaci slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotový význam tohoto výběru	
Práce v realizačním týmu	● Tvorba časopisu

Zpět na obsah

Hodnocení a klasifikace

Úvodní desatero:

1. V duchu názvu školního vzdělávacího programu musí být žák hodnocen rozumně a citlivě.
2. Při hodnocení žáků učitel zároveň hodnotí výsledky své práce.
3. Žák musí dopředu vědět, jakým způsobem a za co bude hodnocen.
4. Hodnocení by mělo žáka motivovat k další práci, nikoli ho od ní odrazovat.
5. Jakékoliv formy získávání podkladů pro klasifikaci by měly mít za cíl ukázat, co žáci umí, znají, dokážou.
6. Součástí hodnocení je sebehodnocení, žáci jsou k němu v průběhu celé školní docházky cílevědomě vedeni, učí se objektivně hodnotit výsledky vlastní práce.
7. Slovní hodnocení vhodně doplňuje přílišnou omezenost klasifikační stupnice.
8. Žák má právo na individuální přístup při hodnocení, respektování svých zvláštností (SPU, SPCH, slabší školní nadání, cizojazyčné rodinné prostředí apod.).
9. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce, učební výsledky, systematičnost v práci žáka, dosažený pokrok, hodnocení není průměrem získaných známek, s celkovým hodnocením by měli být seznámeni i zákonní zástupci žáků.
10. Žák má nárok v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Podklady pro hodnocení učitel získává:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými, didaktickými testy,
- hodnocením projektů, dlouhodobých úkolů apod.
- konzultacemi s ostatními pedagogy a podle potřeby s psychologickými a zdravotnickými pracovníky

Hodnotit žáka lze:

- klasifikačními stupni
- slovně, včetně vyjádření např. procenty úspěšnosti
- kombinací všech uvedených možností

Učitelé využívají vždy prvky formativního hodnocení.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do

diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti,

nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně se rozvíjí. Snaží se bezpečně a účinně používat materiály nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný vzhledem k vrozeným dispozicím. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Na vyučování je připraven.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Na vyučování bývá zpravidla připraven.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, jeví menší zájem o činnost. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Na vyučování bývá částečně připraven.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu. Na vyučování bývá často nepřipraven.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá nikdy bezpečně a účinně, často postrádá nezbytné vybavení. Jeho projev je odbytý. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci. Na vyučování nebývá nikdy připraven.

Zpět na obsah

Klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky, je pohotový, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně. Při poskytnutí dostatku času je schopen samostatně studovat vhodné texty. Pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů Vyjadřuje se výstižně. Používá kompenzační pomůcky. Je schopen pracovat samostatně.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky, myslí logicky správně. Je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty. Dokáže se zapojit do týmové práce. Je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů. Vyjadřuje se poměrně výstižně. Správně používá kompenzační pomůcky. Je schopen práce s textem při poskytnutí dostatku času.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků. Dokáže uvažovat správně, ale málo tvořivě. Je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele. Do práce v týmu se zapojuje méně aktivně. Snaží se o sebehodnocení s pomocí učitele, popř. spolužáků. Vyjadřuje se obtížně a nepřesně. Kompenzační pomůcky používá s pomocí učitele. Nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků. Je nesamostatný v práci s vhodnými texty. Do týmové práce se zapojuje sporadicky, je spíš pasivní. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není téměř schopen. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kompenzační pomůcky nepoužívá. Má velké obtíže i při práci s upraveným textem. Některé chyby dovede s pomocí učitele opravit.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil, samostatnost v myšlení neprojevuje. Je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty a s dopomocí učitele. Nepracuje pro tým. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele. Ani s upraveným textem nedovede pracovat. Chyby nedokáže opravit ani s pomocí učitele

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

Žák je velmi aktivní v činnostech, má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost. Pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je originální, procítěný. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě. Na hodiny bývá připraven.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady. Jeho projev je působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění. Na hodiny bývá většinou připraven.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, práci odbývá. Jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost. Na hodiny bývá často nepřipraven.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo tvořivý, často pasivní. Neusiluje o rozvoj svých schopností a jeho projev je málo uspokojivý. Pracuje s nechutí a s častými chybami. Dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje jen velmi malý zájem a snahu, na hodiny bývá velmi často nepřipraven.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech skoro vždy pasivní. Rozvoj schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a odbytý, nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje, na hodiny není připraven.

Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou hodnoceny nejen klasifikačními stupni, pokud je to možné využívají učitelé formativní hodnocení, které poskytuje žákovi konkrétní informace o tom, kde přesně se ve vzdělávacím procesu se žák nachází, co již zvládl, jak by měl dále postupovat. Toto hodnocení má výraznou motivační složku.

V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k vzdělávacím a osobním předpokladům žáka a k věku žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Učitel může vhodně kombinovat slovní hodnocení s hodnocením klasifikačními stupni.

Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti (např. zapojení žákovských portfolií), aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Učitel využívá aktivního podílu žáků při tvorbě hodnotících kritérií pro jednotlivé celky i pro stanovení kritérií hodnocení za delší časové období. Pokud jsou žáci spoluautory kritérií, snáze se s nimi ztotožní. Pro hodnocení práce učitelem i žáky je vyčleněn prostor a oba náhledy jsou průběžně konfrontovány.

Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je dojít ke shodě obou hodnocení tak, aby výsledek byl pro žáka motivační do dalšího období.

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e)

prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

neprospěl(a)

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do

konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

nehodnocen(a)

Žák je nehodnocen, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje naklady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.

Písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily například v závěru klasifikačního období. Jedná-li se o kontrolní práci shrnující tematický celek učiva (celohodinová práce), dbají vyučující o rozvržení v průběhu celého období, aby v jeden den nebyla zadána více než jedna taková kontrolní práce.

Vyučující zajistí zapsání známek za pololetí do školního informačního systému a dbá o jejich úplnost. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škola sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů vždy na konci každého čtvrtletí v rámci třídních schůzek; průběžně formou školního informačního systému nebo v rámci konzultačních hodin, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem. Třídní učitelé a výchovní poradci jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučeními psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

Pracovníci školského poradenského pracoviště ručí za správné zpracování IVP a za dostatečnou informovanost učitelů o vhodných metodách a formách práce se žáky vyžadujícími zvláštní péči. Seznámí vyučující s dostupnými pomůckami a materiály, konzultují s nimi možnost zakoupení dalších pomůcek na základě doporučení školského poradenského zařízení a jiných odborníků.

Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a)

Hodnocení žáků s odlišným mateřským jazykem

K žákům s odlišným mateřským jazykem je přistupováno jako k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro žáky jsou zpracovány plány pedagogické podpory. Škola pro žáky s odlišným mateřským jazykem s částečnou znalostí českého jazyka, nebo bez znalosti českého jazyka, zabezpečí bezplatnou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků.

Přezkoumání výsledků hodnocení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, žádá zákonný zástupce o přezkoumání výsledků hodnocení žáka krajský úřad.

Při komisionálním přezkoušení se postupuje v souladu s Vyhláškou o základním vzdělávání v platném znění. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním

hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

Při opravné zkoušce se postupuje v souladu s Vyhláškou o základním vzdělávání v platném znění. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech.

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmínečně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku. O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

Dodatečná zkouška

O dodatečné zkoušce rozhoduje ředitel školy na doporučení pedagogické rady na návrh vyučujícího daného předmětu.

Dodatečnou zkoušku koná žák:

- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději však do konce září. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl být klasifikován ani do konce září, opakuje ročník.
- který podle posouzení vyučujícího v daném předmětu ve sledovaném období měl absence 30% a více % a nebylo možno doplnit klasifikaci v průběhu sledovaného

období. Termín dodatečné zkoušky určí v tomto případě ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději však do konce září. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl být klasifikován za druhé pololetí ani do konce září, opakuje ročník.

Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Autoevaluace školy

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole.

Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy, a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Kritéria autoevaluace jsou dána pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuj na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- výsledky soutěží
- hospitace